Názov projektu:

„Zvyšovanie transparentnosti neziskového sektora a kvality služieb poskytovaných neziskovými organizáciami cez mechanizmus akreditácie mimovládnych neziskových organizácií“

ITMS: **27130330032, 27140130201**

Názov analýzy:

Zmapovanie existujúceho legislatívno-inštitucionálneho stavu registrov mimovládnych neziskových organizácií (MNO), sprístupňovania a dostupnosti dát o MNO, aktérov na úrovni verejnej správy a zdrojov dát o MNO.

Autori:
prof. JUDr. Ján Svák, DrSc.; JUDr. Peter Haňdiak; JUDr. Adriána Kováčová; JUDr. Martina Palušková; Mgr. Veronika Tóthová; Mgr. Ing. Peter Hennel; PhDr. Helena Woleková PhD., CSc.; Mgr. Martina Petijová

Obsah:

1. Štruktúra analýzy: 6
A) Zmapovanie tej časti verejnej správy, ktorá rozhoduje o poskytovaní finančných príspevkov a dotácií z verejných zdrojov pre MNO 7
2. Ústavný rámec práv na poskytovanie verejných zdrojov financovania 7
2.1. Ústavnoprávny pohľad na slobodu združovania 7
2.2. Analýza rozhodnutí ústavného súdu, kde účastníkom konania bolo občianske združenie, nadácia, nezisková organizácia, náboženská spoločnosť alebo politická strana .. 9
2.3. Jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu 11
2.4. Analýza rozhodnutí najvyššieho súdu Slovenskej republiky, kde účastníkom konania bolo občianske združenie, nadácia a nezisková organizácia 21
2.5. Analýza rozhodnutí najvyššieho správneho súdu v Českej republike, kde účastníkom konania bolo občianske združenie, nadácia a nezisková organizácia 25
B) Zmapovanie grantových nadácií, ktoré plnia alebo môžu splniť podmienky a uchádzať sa o rolu sprostredkovateľa verejných zdrojov v blízkej budúcnosti 41
3. Grantové nadácie 41
3.1. Grantové nadácie 41
3.2. Skúsenosti nadácií /MNO a verejnej správy s menežovaním verejných zdrojov 45
C) MNO ako prijímatelia finančných príspevkov a dotácií z verejných zdrojov 54
4. Verejné zdroje financovania 54
4.1. Eurofondy 54
4.1.1 Rámcové dokumenty pre nové programovacie obdobie (2014-2020): 54
4.1.2 Rámcové dokumenty pre staré programovacie obdobie (2007-2013): 62
4.2. Nórsky finančný mechanizmus, Švajčiarsky finančný mechanizmus 64
4.3. Štátne dotácie 65
4.4. Asignácia podielu zaplatenej dane 67
4.5. Poskytovanie dotácií v samosprávnych krajoch - všeobecne záväzné nariadenia a požadovaná dokumentácia 70
4.6. Poskytovanie dotácií v krajských mestách - všeobecne záväzné nariadenia a požadovaná dokumentácia 71
5. Požiadavky na žiadateľov 73
5.1. Popis a analýza požiadaviek na žiadateľov 73
6. Registre (zdroje dát) 88
6.1 Registre nepodnikateľských subjektov 88
6.1.1 Register nadácií 88
6.1.2 Register záujmových združení právnických osôb 92
6.1.3 Register vzdelávacích inštitúcií, ktoré uskutočňujú akreditované vzdelávacie programy 95
6.1.4 Register neziskových organizácii poskytujúcich všeobecne prospešné služby 97
6.1.5 Register neinvestičných fondov 101
6.1.6 Register športových klubov a register športových národných zväzov 105
6.1.7 Register poskytovateľov sociálnych služieb 108
6.1.8 Register vzdelávacích inštitúcií v oblasti mediácie 111
6.2 Evidencie nepodnikateľských subjektov 113
6.2.1 Evidencia občianskych združení 113
6.2.2 Evidencia odborovej organizácie a organizácie zamestnávateľov 116
6.2.3 Evidencia organizácií s medzinárodným prvkom 118
6.2.4 Evidencia organizácii kolektívnej správy 120
6.2.5 Evidencia cirkevných organizácií 122

6.2.6 Evidencia cirkví a náboženských spoločností 123
6.2.7 Evidencia verejných zbierok 125
6.3 Zoznamy nepodnikateľských subjektov 127
6.3.1 Zoznam občianskych združení, neziskových združení, neziskových organizácií, nadácií, cirkví a náboženských spoločností, ktoré poskytujú ženám finančnú, materiálnu a psychologickú pomoc v tehotenstve 127
6.3.2 Zoznam akreditovaných subjektov 128
6.3.3 Zoznam poskytovateľov kontinuálneho vzdelávania akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania a zoznam programov kontinuálneho vzdelávania, ktorým uplynula platnosť akreditácie 131
6.3.4 Zoznam akreditovaných vzdelávacích zariadení s uvedením špecializovaných činností práce s mládežou 133
6.3.5 Zoznam osôb s udelenou akreditáciou vzdelávacieho programu a akreditáciou na odbornú činnosť 134
6.3.6 Zoznam oprávnených osôb vo veciach ochrany spotrebiteľa 137
6.3.7 Zoznam vedcov a vedeckých inštitúcií na účely dovozu, vývozu a opätovného vývozu exemplárov 139
6.3.8 Zoznam odborne spôsobilých osôb na vyhotovovanie dokumentácie ochrany prírody a krajiny 140
6.3.9 Zoznam odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie 142
6.3.10 Zoznam prijímateľov podielu zaplatenej dane 146
6.4 Súvisiace registre, zoznamy, evidencie iné než MNO 148
6.4.1 Zoznam osôb s pohľadávkami voči sociálnej poisťovni 148
6.4.2 Zoznamy vedené Finančným riaditeľstvom SR 149
6.4.3 Zoznam dlžníkov na zdravotnom poistení 153
6.4.4 Register organizácií 154
6.4.5 Zoznam fyzických a právnických osôb, ktoré porušili zákaz nelegálneho zamestnávania 157
6.4.6 Register účtovných závierok 158
6.4.7 Obchodný vestník 164
6.4.8 Živnostenský register 165
6.4.9 Zoznam prijímateľov pomoci z eurofondov 166
6.4.10 Vestník Úradu pre verejné obstarávanie 168
6.4.11 Informácie z výsledkov kontrol NKÚ 170
6.4.12 Register sociálnych podnikov 172
6.4.13 Obchodný register 174
6.4.14 Notárske centrálne registre 177
6.4.15 Zoznam daňových dlžníkov obcí 178
6.4.16 Centrálny register zmlúv 180
7. Zodpovednosť orgánov verejnej správy pri spracúvaní dát v registroch 182
7.1 Všeobecne k zodpovednosti orgánov verejnej správy pri spracúvaní dát v registroch 182
7.2 Zoznam registrov, do ktorých sa zapisuje nepodnikateľský subjekt 187
7.2.1 Register nadácií 187
7.2.2 Register záujmových združení právnických osôb 187
7.2.3 Register vzdelávacích inštitúcií, ktoré uskutočňujú akreditované vzdelávacie programy (súčasť informačného systému ďalšieho vzdelávania) 188
7.2.4 Register neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby 188
7.2.5 Register neinvestičných fondov 188

7.2.6 Register športových klubov a register športových zväzov (ako súčasť športového registra) 188
7.2.7 Register poskytovateľov sociálnych služieb 189
7.2.8 Register vzdelávacích inštitúcií v oblasti mediácie 191
7.3 Zoznam evidencií, do ktorej sa zapisuje nepodnikateľský subjekt 191
7.3.1 Evidencia občianskych združení 191
7.3.2 Evidencia odborovej organizácie a organizácie zamestnávateľov 192
7.3.3 Evidencia organizácií s medzinárodným prvkom 192
7.3.4 Evidencia organizácií kolektívnej správy 192
7.3.5 Evidencia cirkevných organizácií 192
7.3.6 Evidencia cirkví a náboženských spoločností 193
7.3.7 Evidencia verejných zbierok 193
7.4 Zoznam zoznamov, do ktorých sa zapisuje nepodnikateľský subjekt 193
7.4.1 Zoznam občianskych združení, neziskových organizácií, nadácií, cirkví a náboženských spoločností, ktoré poskytujú ženám finančnú, materiálnu a psychologickú pomoc v tehotenstve 193
7.4.2 Zoznam akreditovaných subjektov 194
7.4.2.1 Zoznam poskytovateľov akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania 194
7.4.2.2 Zoznam akreditovaných vzdelávacích zariadení s uvedením špecializovaných činností práce s mládežou 194
7.4.2.3 Zoznam osôb, ktorým bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu alebo akreditácia odbornej činnosti v oblasti sociálnych služieb 195
7.4.2.4 Zoznam oprávnených osôb vo veciach ochrany spotrebiteľa 195
7.4.2.5 Zoznam vedcov a vedeckých inštitúcií (na účely dovozu, vývozu a opätovného vývozu exemplárov) 196
7.4.2.6 Zoznam odborne spôsobilých osôb na vyhotovovanie dokumentácie na ochranu prírody a krajiny 196
7.4.2.7 Zoznam odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie 196
7.4.2.8 Zoznam prijímateľov podielu zaplatenej dane 196
7.5 Registre, zoznamy a evidencie iné než MNO 197
7.5.1 Sociálna poisťovňa 197
7.5.2 Finančné riaditeľstvo 197
7.5.3 Zdravotné poisťovne (VšZP, Dôvera, Union) 198
7.5.4 Štatistický úrad SR – register organizácií 198
7.5.5 Národný inšpektorát práce – zoznam osôb, ktoré porušili zákaz nelegálneho zamestnávania 198
7.5.6 Register účtovných závierok 199
7.5.7 Obchodný vestník 199
7.5.8 Živnostenský register 200
7.5.9 Zoznam prijímateľov pomoci z eurofondov 200
7.5.10 Úrad pre verejné obstarávanie – vestník verejného obstarávania a iné 201
7.5.11 Informácie z kontrol NKÚ 201
7.5.12 Register sociálnych podnikov 202
7.5.13 Obchodný register 202
7.5.14 Notársky register záložných práv 203
7.5.15 Zoznam dlžníkov miest a obcí 203
7.5.16 Centrálny register zmlúv 203

8. Súvisiace práva a povinnosti 204
8.1 Vymedzenie subjektov povinných sprístupňovať informácie podľa zákona o slobode informácií 206
8.2 Orgány zodpovedné za registre MNO a ich informačná povinnosť 208
8.3 Spôsob získania dát 209
8.4 Povinnosť orgánu verejnej správy ohľadom formy poskytovania údajov 210
8.5 Ochrana dát a informácií, možnosti prepojiteľnosti dát do budúcna s inými registrami 212
8.6 Vymedzenie pojmu osobný údaj 213
8.7 Osobné údaje v registroch, zoznamoch a evidenciách 214
8.8 Podmienky sprístupňovania osobných údajov z registrov, zoznamov a evidencií .. 214
8.9 Ochrana rodného čísla fyzickej osoby 216
8.10 Ďalšie povinnosti v súvislosti s ochranou osobných údajov zapísaných v registri, zozname alebo evidencii 216
9 Prílohy: Zoznam príloh: 217

1. **Štruktúra analýzy:**

A) Zmapovanie tej časti verejnej správy, ktorá rozhoduje o poskytovaní finančných príspevkov a dotácií z verejných zdrojov pre MNO

1. Ústavný rámec práv na poskytovanie verejných zdrojov financovania

2. Verejné zdroje financovania

B) Zmapovanie grantových nadácií, ktoré plnia alebo môžu splniť podmienky a uchádzať sa o rolu sprostredkovateľa verejných zdrojov v blízkej budúcnosti

3. Grantové nadácie

C) MNO ako prijímatelia finančných príspevkov a dotácií z verejných zdrojov

4. Verejné zdroje financovania

5. Požiadavky na žiadateľov

6. Registre

7. Zodpovednosť orgánov verejnej správy

8. Súvisiace práva a povinnosti

D) Prílohy

9. Prílohy

A) Zmapovanie tej časti verejnej správy, ktorá rozhoduje o poskytovaní finančných príspevkov a dotácií z verejných zdrojov pre MNO

2. Ústavný rámec práv na poskytovanie verejných zdrojov financovania

Ústava SR je dôležitým strešným prvkom v ochrane práv a záujmov tak fyzických, ako aj právnických osôb. V rámci úpravy registrov v právnom prostredí Slovenskej republiky sme sa zamerali na analýzu ústavných práv právnických osôb organizácií neziskového sektora, ktoré súvisia s prístupom k verejným zdrojom financovania, v ponímaní ústavného práva na dobrú správu vecí verejných. Pojem „právo na dobrú správu vecí verejných“ sa v súčasnom znení Ústavy priamo nevyskytuje, avšak máme za to, že tento pojem a jeho obsah bude potrebné v rámci vývoja a potrieb pri spravovaní vecí verejných aj aktívnou činnosťou MNO, do Ústavy zahrnúť.

Z hľadiska systémového výkladu Ústavy je preto dôležité, že priama účasť občanov na správe vecí verejných sa týka nielen individuálnej jeho účasti na priamej demokracii (miestne či celoštátne referendum), ale aj na realizácii jeho práva podľa prvého odseku článku 29, ktorá zaručuje slobodné právo združovania. Za tým účelom podľa druhej vety tohto článku „každý má právo sa združovať v spolkoch, spoločnostiach alebo iných združeniach“.
Teda právo zúčastňovať sa priamo na správe vecí verejných má nielen občan ako individuálna fyzická osoba, ale aj ako občania združení v právnických osobách. Právo participácie na správe vecí verejných, tak zásadným spôsobom rozširuje svoj obsah a zahŕňa aj právo občanov podieľať aj na plnení iných úloh štátu ako je len zákonodarná (ústavodarná) činnosť.
Takémuto výkladu napovedá aj výkladová prax Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej „Ústavný súd“), ktorý napríklad už v rozhodnutí II. ÚS 31/97 uvádza: „Termín zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo...“ nemožno uplatňovať reštriktívne v zmysle právo občanov zúčastňovať sa len na uplatňovaní výkonnej moci v štáte či už účasťou na výkone štátnej správe alebo územnej samosprávy. V nadväznosti na čl. 2 ods. 1 Ústavy sa občanom zaručuje právo zúčastňovať sa priamo na uplatňovaní každej zložky verejnej moci.
Pojem „správa verejných vecí“ (a právo občanov na nej sa zúčastňovať) je dôležitý aj spätne na definovanie základných znakov subjektov (spolky, spoločnosti, iné združenia, ale na základe iných článkov Ústavy aj náboženských spoločnostiach, odborových a pod.) oprávnených participovať na výkone verejných vecí a samozrejme aj na právnom prístupe k naplneniu ich obsahu, a to práve na nediskriminačný prístup k verejným zdrojom.

2.1. Ústavnoprávny pohľad na slobodu združovania

Doterajší (v odbornej verejnosti absolútne dominujúci) výklad prvej vety článku 30 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „Ústava“), ktorý zaraďuje právo občanov „zúčastňovať sa na správe vecí verejných, vychádza z premisy, že ide o výkon priamej a nepriamej demokracie a teda využívanú občanmi referenda o volebného práva. Takýto veľmi zjednodušený pohľad nezohľadňuje minimálne po prvé aktuálny vývoj (predovšetkým výrazným sa stal po 2. svetovej vojne) vzťahov medzi konštitucionalizmom a demokratizmom na úrovni filozofickej, politologickej, štátovednej, ale aj

ústavnoprávnej. Tento vývoj je charakteristický hľadaním rovnováhy medzi ochranou ľudských práv na jednej strane (reprezentovanej predovšetkým súdnictvom) a suverenitou ľudu na druhej strane (reprezentovanej najmä zastupiteľskou demokraciou).[1] Práve v prvej vete článku 30 ods. 1 Ústavy sa tento vývoj dostáva do novej dimenzie, keď základné demokratické elementy sa dostávajú priamo pod ochranu ľudských práv a keď občania si môžu právo zúčastňovať sa na správe vecí verejných vynútiť aj ústavnoprávnou súdnou cestou, a to najmä cestou právneho a ústavného súdnictva.

Po druhé ide o samotný výklad prvej vety článku 30 Ústavy a to z pohľadu komu toto právo patrí (subjekt) a z toho vyplývajúcu aj odpoveď na otázku čo toto právo obsahuje. Na prvý pohľad ide o jednoduchú otázku, ktorá je v prvej vete (druhá veta vymedzuje ako subjekt práva cudzincov) vymedzená pojmom občania. Už samotné množné číslo (ale to je len prvé gramatické priblíženie sa k ústavnému textu) naznačuje, že ide o jednotlivého občana, skupinu občanov a aj o celú občiansku spoločnosť. Toto platí pre zúčastňovanie sa na správe vecí verejných priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov. Pre druhý prípad, ktorý sa týka zastupiteľskej demokracie je pre účely praktickej realizácie zaručené právo pre občanov v druhom odseku článku 29 Ústavy právo zakladať si politické strany a politické hnutia a združovať sa v nich.

Z hľadiska systémového výkladu Ústavy je preto dôležité, že priama účasť občanov na správe vecí verejných sa týka nielen individuálnej jeho účasti na priamej demokracii (miestne či celoštátne referendum), ale aj na realizácii jeho práva podľa prvého odseku článku 29, ktorá zaručuje slobodné právo združovania. Za tým účelom podľa druhej vety tohto článku *„každý má právo sa združovať v spolkoch, spoločnostiach alebo iných združeniach“*. Teda právo zúčastňovať sa priamo na správe vecí verejných má nielen občan ako individuálna fyzická osoba, ale aj ako občania združení v právnických osobách. Právo participácie na správe vecí verejných, tak zásadným spôsobom rozširuje svoj obsah a zahŕňa aj právo občanov podieľať aj na plnení iných úloh štátu ako je len zákonodarná (ústavodarná) činnosť. Takémuto výkladu napovedá aj výkladová prax Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej „Ústavný súd“), ktorý napríklad už v rozhodnutí II. ÚS 31/97 uvádza: *„Termín zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo...“* nemožno uplatňovať reštriktívne v zmysle právo občanov zúčastňovať sa len na uplatňovaní výkonnej moci v štáte či už účasťou na výkone štátnej správe alebo územnej samosprávy. V nadväznosti na čl. 2 ods. 1 Ústavy sa občanom zaručuje právo zúčastňovať sa priamo na uplatňovaní každej zložky verejnej moci.

Pojem „správa verejných vecí“ (a právo občanov na nej sa zúčastňovať) je dôležitý aj spätne na definovanie základných znakov subjektov (spolky, spoločnosti, iné združenia, ale na základe iných článkov Ústavy aj náboženských spoločnostiach, odborových a pod.) oprávnených participovať na výkone verejných vecí a samozrejme aj na právnom prístupe k naplneniu ich obsahu a to práve na nediskriminačný prístup k verejným zdrojom.

Názorným príkladom na vyššie uvedené je prípad Slovenského rybárskeho zväzu, ktorému bolo Ministerstvom pôdohospodárstva a regionálneho rozvoja SR (ďalej len ,,Ministerstvo”) neakceptovaním stanov občianskeho združenia ako záväzného dokladu, ktorým sa preukazuje oprávnenie na výkon činnosti zapísanej v stanovách, odňatá možnosť uchádzať sa o finančnú pomoc z

[1] Jeho smutnoslávnym nedávnym vyvrcholením bol prejav bývalého prezidenta českej republiky V. Klausa na pôde českého parlamentu, kde kritizoval rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky o protiústavnosti ústavného zákona v známej kauze Mělčák, kde išlo o protiústavnosť rozhodnutia o predčasných voľbách.

Operačného programu Rybné hospodárstvo SR, ktorá mu **prislúchala** podľa ustanovení Operačného programu Rybné hospodárstvo 2007-2013 ako aj Nariadením EFRH[2].

Pri uchádzaní sa o finančný príspevok z Nariadenia EFRH **prišlo k nerovnému prístupu štátu k právnickým osobám, ktoré nemali činnosť chovu rýb zapísanú v obchodnom registri,** a to tým spôsobom, že štát, resp. Ministerstvo obmedzilo prístup tejto právnej forme k finančným prostriedkom z Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo, a teda zvýhodnilo právnické osoby zapísané v obchodnom registri v možnosti získať finančné prostriedky určené na inováciu zariadení a prevádzok.

Ministerstvo tým, že obmedzilo okruh potenciálnych žiadateľov o finančný príspevok v prospech právnických osôb zapísaných v obchodnom registri, **porušilo práva garantované Ústavou, konkrétne zákaz diskriminácie v čl. 12 Ústavy v spojení s právom podnikať a uskutočňovať zárobkovú činnosť.** Zároveň Slovenská republika **porušila svoj záväzok deklarovaný v čl. 55 ods. 2 Ústavy, a to podporovať a ochraňovať hospodársku súťaž.**

V konštantnej judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ,,ESĽP") je možné sa stretnúť s pojmom ,,verejnoprávnosť" občianskych združení, ktorý nepožíva ochranu v zmysle čl. 11 Európskeho dohovoru. [3]Z toho dôvodu nie je jasné, či občianske združenia, ktoré plnia verejný záujem budú spadať pod ochranu čl. 29 Ústavy.
Pre lepšiu ilustráciu postavenia občianskych združení, nadácii, neziskových organizácii vo svetle čl. 29 Ústavy sme vypracovali nasledovnú analýzu:

2.2. Analýza rozhodnutí ústavného súdu, kde účastníkom konania bolo občianske združenie, nadácia, nezisková organizácia, náboženská spoločnosť alebo politická strana

Na Ústavný súd sa od začiatku jeho existencie obracali so sťažnosťami aj subjekty tretieho sektora. Z hľadiska vecného obsahu sa najčastejšie domáhali zrušenia zákonov z dôvodu ich protiústavného, resp. diskriminačného charakteru. Ústavný súd však v tejto oblasti vytvoril konštantnú judikatúru, ktorá napriek absencii výslovnej ústavnej úpravy znamenala ich odmietanie z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Vzhľadom na to, že viaceré z týchto sťažností mali svoje racionálne jadro vyvstáva

[2] Nariadenie Rady (ES) č. 1198/2006 o Európskom fonde pre rybné hospodárstvo (ďalej len „Nariadenie o EFRH")

Právny stav:
Dňa 28.2.2011 vyhlásila Pôdohospodárska platobná agentúra (ďalej len "PPA") ako sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre Operačný program Rybné hospodárstvo SR 2007 – 2013 (Ministerstvo pôdohospodárstva a regionálneho rozvoja SR) (ďalej len "OPRH") v súlade s § 13 Zákona o eurofondoch a platnom Metodickou príručkou pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z OPRH, verzia 5.0 (ďalej len "Príručka") výzvu na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok z OPRH pre prioritnú os 2 Akvakultúra, spracovanie a uvádzanie produktov rybolovu a akvakultúry na trh.
Podľa Príručky je okruh prijímateľov finančného príspevku stanovený ako fyzické a právnické osoby zaoberajúce sa akvalutúrou, pričom žiadateľ, ktorým je právnická osoba, musí mať chov rýb a/alebo ostatných produktov akvakultúry zapísaný v predmete svojej činnosti (výpis z Obchodného registra). O poskytnutie finančného príspevku z OPRH bolo možné žiadať do 20.05.2011.

[3] Viac na pojem ,,verejnoprávnosť" odkazujeme v prílohe tejto časti dokumentu, kde sú jednotlivo rozoberané rozhodnutia ESĽP práve vo svelte čl. 11 Europského dohovoru.

pre tretí sektor prvá a je potrebné zdôrazniť, že veľmi potrebná a dôležitá politická požiadavka, a to zmeniť ústavnú úpravu tak, aby sa prelomila konštantná judikatúra v tejto oblasti. Takáto nová ústavná úprava by znamenala pre občiansku spoločnosť obrovský krok dopredu a posilnila by jej postavenie voči politickým a štátnym inštitúciám. Na základe nej by subjekty občianskej spoločnosti mohli významne zasiahnuť do podoby právneho poriadku a zároveň by sa stali spoluzodpovednými za ich kvalitu. Občianske združenie, nadácia a pod. by mala právo podať ústavnú sťažnosť namietajúcu protiústavnosť konkrétneho právneho predpisu. Pochopiteľne, aby nedošlo k znefunkčneniu Ústavného súdu stovkami sťažností (to bola aj obava, ktorá bola pri zdroji vyššie spomínanej konštantnej judikatúry Ústavného súdu), mohol by sa využiť inštitút „*Writ of Certiorari*“[4], ktorý by umožnil Ústavnému súdu vhodnú selekciu týchto sťažností tak, aby sa zjavne neopodstatnenými v ďalšom nemusel zaoberať.

Druhou charakteristickou črtou rozhodovania Ústavného súdu vo veciach subjektov tretieho sektora je, že ich sťažnosti Ústavný súd vo veľkej väčšine odmieta, resp. konanie zastavuje z dôvodu „nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí“, resp. z dôvodu ich „zjavnej neopodstatnenosti“. Na príklade sťažnosti Rímskokatolíckej cirkvi – farnosti Budkovce, ktorá mala riešiť problém nepredĺženia zmluvy katechétke farnosti v súvislosti so zabezpečovaním výučby predmetu náboženská výchova na základnej škole v tejto dedinke je možné poukázať, že hlboké právne bezvedomie sťažujúceho sa subjektu pochovalo inak reálnu nádej na právne vymoženia naplnenia obsahu ľudského práva. V tomto prípade išlo o niekoľkonásobné odmietnutie právne nekvalifikovanej sťažnosti rozhodnutiami III.ÚS 292/04, III.ÚS 361/04, III.ÚS 141/04, III.ÚS 202/04, I.ÚS 37/05, III.ÚS 59/05. Dôležitým námetom z týchto skúseností je potreba praxe pomôcť subjektom tretieho sektora jednak v poznaní svojich ústavných práv a jednak v získaní návodu na ich reálne uplatňovanie. Rozhodnutia Ústavného súdu sú jasným dôkazom, že absolútna väčšina práv subjektov tretieho sektora zanikla z dôvodu absencie ich kvalifikovaného uplatnenia.

Napokon tretím záverom z analýzy rozhodnutí Ústavného súdu je poučenie z tých sťažností, ktoré boli prijaté na ďalšie konanie pred Ústavným súdom a následne tento konštatoval buď porušenie alebo neporušenie práva, a to

- po prvé ich malá početnosť (iba 15 ústavných sťažností, čo je cca 10 % zo všetkých podaných),
- po druhé ich veľký význam pre právne prostredie tretieho sektora.

Malú početnosť ešte viac utvrdzuje skutočnosť, že väčšina z týchto ústavných sťažností sa týkala prieťahov v súdnom konaní, kde účastníkom súdneho konania bol aj subjekt tretieho sektora a teda, že tieto nepredstavovali posun v kultivovaní právneho prostredia činnosti tretieho sektora.

Prsty na jednej ruke potom stačia na zachytenie tých ústavných sťažností, ktoré boli kvalifikovane podané a na ich základe následne Ústavný súd vytvoril základnú precedenčnú právnu úpravu v oblasti

- zhromažďovacieho práva (pozri nález Ústavného súdu SR I.ÚS 193/03, ktorý sa týkal občianskeho združenia Ži a nechaj žiť a zásadným spôsobom zreálnil do budúcnosti výkon zhromažďovacieho práva na oznamovacom princípe),
- práva na slobodu prejavu (pozri nález Ústavného súdu SR I.ÚS 59/04, ktorý sa týkal GREENPEACE Slovensko a výrazne ovplyvnila právo na prístup k informáciám o otázkach verejného záujmu),
- volebného právo (pozri nálezy Ústavného súdu SR č. Pl.ÚS 50/99, Pl.ÚS 35/03), resp. existencie politických strán (rozhodnutie č. II.ÚS 80/01).

[4] **Zdroj:** http://www.law.cornell.edu/wex/writ_of_certiorari

Obsah týchto rozhodnutí Ústavného súdu je jasným dokladom toho, ako môže fakticky občianska spoločnosť modelovať právne prostredie za pomoci Ústavy a Ústavného súdu vytvorením základov právnej doktríny v konkrétnej oblasti činnosti subjektov tretieho sektora. Je potvrdením dôležitosti reálnej aktivity subjektov tretieho sektora, ktoré môžu byť spolutvorcami právneho poriadku nielen cestou participácie na legislatívnej tvorbe práva (tu prevažuje politický aspekt ich aktivity, čo je vždy veľmi rizikové a neisté z hľadiska výsledku), ale aj na súdnoprecedenčnej tvorbe práva (tu prevažuje právny aspekt, ktorý vyžaduje permanentnú kultiváciu právneho vedomia subjektov tretieho sektora).[5]

2.3. Jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu

Číslo judikátu, dátum vydania rozhodnutia a zdroj:	I. ÚS 376/2011-23, 05.10.2011 http://portal.concourt.sk/pages/viewpage.action?pageId=1277961
Právny inštitút:	Sťažnosť občianskeho združenia; právo na súdnu a inú právnu ochranu; právo na spravodlivé súdne konanie; právo na priaznivé životné prostredie; právo na súkromie a právo na informácie
Skutková podstata:	Ústavnému súdu bola doručená sťažnosť troch občianskych združení (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „Dohovor“), základného práva na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 Ústavy, základného práva na súkromie podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy a čl. 8 ods. 1 Dohovoru a základného práva na informácie podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy a čl. 10 ods. 1 Dohovoru rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky(ďalej len „Najvyšší súd“). Sťažovatelia navrhli, aby Ústavný súd rozhodol o ich sťažnosti týmto nálezom: *„1. Základné právo sťažovateľov na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo sťažovateľov na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 Ústavy SR, základné právo sťažovateľov na súkromie podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy SR a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo sťažovateľov na informácie podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy SR a čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Najvyššieho súdu porušené bolo.* *2. Rozhodnutie Najvyššieho súdu sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.* *3. Najvyšší súd je povinný uhradiť sťažovateľom trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet ich právneho zástupcu.“*
Stanovisko Ústavného súdu	Vzhľadom na to, že sťažnosť bola doručená Ústavnému súdu, bola spísaná a podpísaná kvalifikovaným advokátom, a napriek tomu ani po viac ako dvoch mesiacoch od jej doručenia Ústavnému súdu nebola doplnená o splnomocnenie udelené sťažovateľmi advokátovi (ani o listiny označené ako prílohy sťažnosti), **Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť nespĺňala zákonom**

[5] Analýza vypracovaná Advokátskou kanceláriou GARANT PARTNER legal, s.r.o.

	predpokladané náležitosti. Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľov obsiahnutými v sťažnosti.

Číslo judikátu, dátum vydania rozhodnutia a zdroj:	I. ÚS 58/01-69, http://portal.concourt.sk/pages/viewpage.action?pageId=1277961
Právny inštitút:	Porušenie čl. 45 Ústavy – právo na informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu
Skutková podstata:	Ústavnému súdu bolo doručené podanie Ing. M. P., bytom Z., Ing. V. R., bytom K., MVDr. P. L., bytom Z., a ***občianskeho združenia*** S. so sídlom v Z. (ďalej len „Navrhovatelia"), označené ako „Podnet na začatie konania pred Ústavným súdom v zmysle čl. 130 ods. 3 Ústavy pre porušenie čl. 45 Ústavy SR". Navrhovatelia vo svojom podnete uviedli: *«namietajú porušenie čl. 45 Ústavy, ku ktorému došlo konaním Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP") – Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie a medzirezortných vzťahov vo veci posudzovania vplyvov zámeru výstavby vodného diela Slatinka na životné prostredie.* *V zmysle čl. 45 Ústavy má každý právo na včasné a úplné informácie o životnom prostredí a o príčinách a následkoch tohto stavu.* *V zmysle čl. 51 Ústavy SR sa možno práva uvedeného v čl. 45 domáhať „len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú".* *Jedným zo zákonov, ktorý vykonáva ustanovenia čl. 45 Ústavy SR je aj zákon č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredia (tzv. Environmental Impact Assessment, ďalej len „EIA"). Účelom tohto zákona je v zmysle § 1 „upraviť postup pri komplexnom odbornom a verejnom posudzovaní pripravovaných stavieb, zariadení a iných činností určených podľa tohto zákona pred rozhodnutím o ich povolení podľa osobitných predpisov, ako aj pri hodnotení návrhov niektorých rozvojových koncepcií a všeobecne záväzných právnych predpisov z hľadiska ich predpokladaného vplyvu na životné prostredie".* *Zákon č. 127/1994 Z. z. umožňuje obyvateľom pomerne širokú účasť na procese EIA, ktorého sa môže aktívne zúčastniť ako verejnosť, pričom osobitne vymedzuje ešte kategóriu občianska iniciatíva a* ***občianske združenie****. Každej z týchto skupín potom priznáva špecifický okruh práv vyplývajúcich z procesu EIA.* **Občianske združenie** sa v prípade svojej účasti v procese EIA stáva automaticky účastníkom správneho konania, v ktorom sa rozhoduje o povolení danej činnosti podľa osobitných predpisov, so všetkými právami a povinnosťami účastníka v zmysle zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v platnom znení (ďalej len ,,Zákon o správnom konaní"). Samotná skutočnosť spôsobuje porušenie základného práva podnecovateľov na prístup k informáciám o životnom prostredí, a to aj v prípade, že by dotknutá obec svojich obyvateľov informovala tak (čo sa ale nestalo), ako je to v súlade s dnes platným a účinným zákonom. Už samotný fakt, že podnecovateľom bola odňatá možnosť oboznámiť sa vopred s účelom a pravidlami posudzovania, s ich procesnými možnosťami v jednotlivých fázach, právom byť informovaní, **možnosťou občianskeho združenia stať sa**

	účastníkom konania, v ktorom sa následne bude rozhodovať o povolení navrhnutého diela (§ 9 ods. 4), nemožnosť dôslednej verejnej kontroly dodržiavania pravidiel procesu a teda faktická nemožnosť včasnej a úplnej informovanosti verejnosti, spôsobili nemožnosť realizovať ústavné právo podnecovateľov na informácie o stave životného prostredia a príčinách a následkoch tohto stavu.
Stanovisko Ústavného súdu	Ústavný súd pri hodnotení argumentácie odporcu zobral do úvahy skutočnosť, že hoci Zákon o životnom prostredí (a aj vzhľadom na rámcovú povahu svojej úpravy) v zásade mohol tvoriť právny základ postupu MŽP pri posudzovaní zámeru Nad lepšenie prietokov Hrona, ako jeho písomné vyjadrenie, tak aj dokazovanie vykonané pred Ústavným súdom jednoznačne potvrdilo, že MŽP túto právnu základňu (a aj napriek tvrdeniu jeho právneho zástupcu) nevyužilo, pretože postupovalo na základe vládneho návrhu zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, pričom účelom takéhoto jeho postupu bolo „odskúšanie“ nového procesu posudzovania vplyvu na životné prostredie v praxi. Vo svojej odpovedi na sťažnosť zástupcov mimovládnych organizácií „vo veci protiprávneho postupu MŽP – odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie“ minister životného prostredia uviedol: „MŽP s prihliadnutím na stav legislatívneho procesu prípravy zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa rozhodlo akceptovať požiadavku navrhovateľa z dôvodu preskúšania a praktického overenia posudzovacieho procesu” (ďalej len ,,List ministra životného prostredia“). Ústavný súd zistil, že v žiadnom z písomných dokumentov dokladujúcich postup MŽP posudzovaní zámeru Nad lepšenie prietokov Hrona sa toto nedovolávalo Zákona o životnom prostredí a ani v jeho Záverečnom stanovisku takéto odvolanie nie je. Záverečné stanovisko MŽP sa odvoláva výlučne na zákon č. 127/1994 Z. z., a to vo vzťahu ku všetkým konaniam, v rámci ktorých bol (aj za účasti verejnosti) posudzovaný zámer Nad lepšenie prietokov Hrona vrátane tých z nich, ku ktorým došlo pred 1.septembrom1994. Vychádzajúc z uvedeného **Ústavný súd rozhodol, že** vzhľadom na to, že pri posudzovaní zámeru Nad lepšenie prietokov Hrona v období od februára do 1. septembra 1994 MŽP postupovalo na základe vládneho návrhu zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a keďže v rámci a prostredníctvom konaní uskutočnených na základe tohto návrhu zákona **dochádzalo k výkonu základného práva podľa čl. 45 Ústavy spôsobom, ktorý čl. 2 ods. 2 Ústavy nedovoľuje, bolo potrebné z tohto dôvodu rozhodnúť o porušení tohto základného práva navrhovateľov.**

Číslo judikátu, dátum vydania rozhodnutia a zdroj:	PL. ÚS 11/2010, 23.11.2011 http://portal.concourt.sk/pages/viewpage.action?pageId=1277961
Právny inštitút:	**Čl. 125 Ústavy - konanie o súlade právnych predpisov (neziskové organizácie s účasťou štátu – nakladanie s majetkom)**
Skutková podstata:	Skupina 43 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „Navrhovatelia“) podali návrh na začatie konania o súlade § 31 ods. 3 zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení zákona č.

	8/2010 Z. z. (ďalej len „Zákon o neziskových organizáciách“)s čl. 20 ods. 1 Ústavy, § 100b ods. 2 a § 100c ods. 1 v časti „Doterajšie funkčné obdobie členov správnych rád neziskových organizácií založených štátom končí 28. februára 2010. Zakladatelia neziskových organizácií založených štátom vymenujú nových členov správnych rád týchto neziskových organizácií tak, aby ich funkčné obdobie začalo plynúť od 1. marca 2010.“ zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 8/2010 Z. z. (ďalej len „Zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti“)s čl. 29 ods. 4 Ústavy v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy, § 100b ods. 4 zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti s čl. 29 ods. 4 a čl. 20 ods. 1 Ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 13 ods. 4 Ústavy a § 100c ods. 2 Zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti s čl. 20 ods. 4 Ústavy. Nesúlad § 31 ods. 3 Zákona o neziskových organizáciách s čl. 20 ods. 1 Ústavy vidia Navrhovatelia v nerovnosti zákonného obsahu vlastníckeho práva, ktorú predmetné zákonné ustanovenie nastoľuje. S poukazom na judikatúru Ústavného súdu (II. ÚS 8/97, PL. ÚS 37/99, PL. ÚS 26/00 a PL. ÚS 38/03) zdôrazňujú, že „oprávnenie vlastníkov držať, užívať a nakladať s druhovo rovnakou vecou musí byť predmetom zákonnej ochrany v rovnakej kvalite a rozsahu. Inými slovami, oprávnenie jedného vlastníka držať, užívať a nakladať s vecou, ktorá je rovnakého druhu ako vec, patriaca inému vlastníkovi, nesmie byť podrobené výhodnejším alebo menej výhodným zákonným podmienkam, než aké sa vzťahujú na tohto iného vlastníka. V kontexte predmetu tohto konania je podstatné najmä to, že osoba vlastníka nie je v zmysle ústavy prípustným kritériom rozlišovania v obsahu vlastníckeho práva. Presne takéto rozlišovanie a takúto nerovnosť výlučne na základe osoby vlastníka však napadnutá zákonná úprava zavádza.
Stanovisko Ústavného súdu	**K namietanému nesúladu §31 ods. 3 Zákona o neziskových organizáciách s čl. 20 ods. 1 Ústavy.** K otázke rovnakosti v zákonnom obsahu vlastníckeho práva ústavný súd uviedol, že čl. 20 ods. 1 Ústavy určuje vlastníckemu právu všetkých vlastníkov rovnaký zákonný obsah. Rovnaký zákonný obsah neznamená, že vlastníci všetkých vecí (ktoré môžu byť predmetom vlastníctva) majú absolútne rovnaké práva a povinnosti, ale vlastníci druhovo rovnakej veci (nehnuteľnosť, hnuteľnosť, akcia) majú mať zákonom určené rovnaké práva bez ohľadu na povahu vlastníka (PL. ÚS 38/95). Na prvý pohľad možno konštatovať, že právna úprava obsiahnutá v napadnutom ustanovení § 31 ods. 3 Zákona o neziskových organizáciách je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu. Predmetné ustanovenie

	vytvára dve skupiny neziskových organizácií, teda dve skupiny typovo identických právnických osôb. Prvou skupinou sú neziskové organizácie, do ktorých majetkový vklad v podobe nehnuteľného majetku nerealizoval štát ako (spolu) zakladateľ. Druhou skupinou sú zas neziskové organizácie, na zakladaní ktorých sa svojím vkladom podieľal aj štát. Kým prvá skupina neziskových organizácií je oprávnená nakladať so svojím nehnuteľným majetkom samostatne a autonómne, druhá skupina potrebuje na nakladanie s tou časťou nehnuteľného majetku, ktorá tvorila súčasť ,,štátneho“ vkladu, súhlas štátu. Možno konštatovať, že samostatnosť rozhodovania o nakladaní s nehnuteľným majetkom u neziskových organizácií patriacich do druhej skupiny je § 31 ods. 3 Zákona o neziskových organizáciách obmedzená. Proces rozhodovania totiž nemôžu úspešne dovŕšiť bez súhlasu právne odlišného subjektu (zakladateľa). Vymedzené dve skupiny neziskových organizácií zjavne nedisponujú vo vzťahu k rovnakému druhu majetku (nehnuteľné veci) rovnakým rozsahom práv a povinností. Ústavný súd sa však neuspokojil s formálnym konštatovaním rozporu preskúmavanej právnej úpravy s jeho stabilizovanou judikatúrou, ale pristúpil aj ku skúmaniu vecného odôvodnenia § 31 ods. 3 Zákona o neziskových organizáciách ústiaceho predovšetkým do ústavne významného vzťahu cieľa tejto právnej úpravy a zákonodarcom použitého prostriedku na jeho dosiahnutie. Prípadná nerovnosť v zákonnom obsahu vlastníckeho práva by totiž mohla byť ústavne akceptovateľná, avšak iba vtedy, keby bola objektívne a rozumne zdôvodnená, to znamená, keby sledovala legitímny cieľ a keby medzi týmto cieľom a prostriedkami prijatými na jeho dosiahnutie existoval vzťah proporcionality. Iba z celkového konceptu zákona č. 8/2010 Z. z. možno vyvodiť, že zámerom zákonodarcu bolo podriadiť nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve neziskových organizácií, na zakladaní ktorých sa (spolu) podieľal štát, vyššej miere kontroly. Prostriedok, ktorý zákonodarca zvolil na dosiahnutie tohto cieľa, však ústavný súdne považuje za primeraný, keďže nespĺňa druhú požiadavku štandardného testu proporcionality, ktorou je kritérium nevyhnutnosti, potrebnosti či použitia najmenej drastických –šetrnejších prostriedkov (Erforderlichkeit, test of necessity, test of subsidiarity, sufficiently important objective). Význam existencie a pôsobenia neziskových organizácií spočíva práve v ich majetkovo-právnej samostatnosti a autonómii, ktoré vytvárajú vhodné podmienky na ich schopnosť zabezpečovať poskytovanie všeobecne prospešných služieb v kvalite porovnateľnej, ak nie lepšej, ako je to v prípade subjektov priamo riadených výkonnou zložkou verejnej moci. Preto každý mocenský zásah do právnej samostatnosti neziskových organizácií musí byť veľmi starostlivo zvážený, a to nielen z hľadiska vplyvu na ich schopnosť poskytovať všeobecne prospešné služby na

	očakávanej úrovni, ale aj z hľadiska ústavnoprávnych kritérií tak, aby sa samostatnosť neziskových organizácií nestala iluzórnou. Aj keď zákon o neziskových organizáciách, účinný pred 1. februárom 2010, umožňoval zakladateľovi určitými prostriedkami ovplyvňovať činnosť neziskovej organizácie (využitie zákonom vymedzeného voľného priestoru pri tvorbe obsahu zakladajúcej listiny, štatútu i obsah rozhodnutia o transformácii podľa transformačného zákona), tieto prostriedky nenarúšali samostatnosť neziskovej organizácie nad mieru, ktorú fakt majetkového vkladu zakladateľa vyžaduje a umožňuje. Dôvodom ich primeranosti bola predovšetkým skutočnosť, že uvedené prostriedky sa realizovali v čase, keď ešte nezisková organizácia ako právne samostatný subjekt neexistovala. Ustanovenie § 31 ods. 3 Zákona o neziskových organizáciách zasahuje do majetkových dispozícií už existujúcich právne samostatných neziskových organizácií spôsobom zvýhodňujúcim štát, a to napriek tomu, že štát má aj v súčasnosti možnosť zabezpečovať poskytovanie všeobecne prospešných služieb prostredníctvom na to zriadených rozpočtových a príspevkových organizácií, ktorých právna samostatnosť a autonómia sú minimalizované vzhľadom na ich vzťah k zakladateľovi regulovaný zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ,,Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy”). Z tohto dôvodu nemožno považovať snahu o vyššiu mieru kontroly majetkových dispozícií neziskových organizácií, na zakladaní ktorých sa štát podieľal, za cieľ ospravedlňujúci zavedenie nerovnakého zákonného obsahu vlastníckeho práva neziskových organizácií k nehnuteľnému majetku. Navyše, pokiaľ ide o neziskové organizácie založené štátom podľa transformačného zákona (a o tie išlo pri prijímaní zákona č. 8/2010 Z. z. predovšetkým; vyplýva to z priebehu poslaneckej diskusie počas zákonodarného procesu), v procese premeny bol štát oprávnený určiť, ktorá časť jeho majetkového vkladu bude tvoriť tzv. prioritný majetok podliehajúci podľa § 31a Zákona o neziskových organizáciách podstatne väčším obmedzeniam v dispozícii s ním, než je to pri ostatnom majetku neziskových organizácií pochádzajúcom zo "štátneho" vkladu. Štát tak už raz vlastným rozhodnutím určil tú časť svojho vkladu do majetku neziskových organizácií, ktorá je ex lege podriadená prísnejšej preventívnej kontrole, čím súčasne implicitne vymedzil zvyšnú časť svojho vkladu, ktorá prísnejším obmedzeniam nepodlieha. Preto nie je primerané ten istý cieľ (vyššia miera kontroly) zabezpečovať dodatočne vo vzťahu k časti majetkového vkladu štátu netvoriacej prioritný majetok spôsobom narúšajúcim ústavnú požiadavku rovnosti v zákonnom obsahu vlastníckeho práva. Neprimeranosť zdôrazňuje i skutočnosť, že Zákon o neziskových organizáciách dôsledne trvá na zverejňovaní všetkých

	relevantných informácií o majetkovom hospodárení neziskových organizácií (§ 33 ods. 4 a § 34 ods. 3 a 4 Zákona o neziskových organizáciách), a tak vytvára predpoklady na dôslednú kontrolu zo strany verejnosti i príslušných orgánov (obvodný úrad v sídle kraja). Ustanovenie § 31 ods. 3 Zákona o neziskových organizáciách teda priamo atakuje kvalitu ústavnej požiadavky na rovnosť zákonného obsahu vlastníckeho práva neziskových organizácií ústavne neakceptovateľným spôsobom, čoho dôsledkom **je jeho rozpor s čl. 20 ods. 1 Ústavy.** **K namietanému nesúladu § 100b ods. 2 a § 100c ods. 1 druhej a tretej vety zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti s čl. 29 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 13 ods. 4 Ústavy** ***Ústavný pojem združenia či spolku*** je pojmom autonómnym, čo zodpovedá aplikačnému poňatiu ESĽP vo vzťahu k čl. 11 ods. 1 Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len "Dohovor"), ktorý garantuje každému právo na slobodu združovať sa s inými (rozsudok vo veci Chassagnou a ostatní c. Francúzsko).*Vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti Ústavný súd skôr okrajovo a iba negatívne definoval rozsah pôsobnosti čl. 29 Ústavy tak, že zakladanie obchodných spoločností nemožno považovať za výkon združovacieho „politického“ práva v zmysle čl. 29 ods. 1 Ústavy, ale základného „hospodárskeho“ práva podnikať a uskutočňovať podnikateľskú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy (PL. ÚS 8/96). V náleze sp. zn. PL. ÚS 10/08 zas zdôraznil, že právo na slobodu združovania sa nevzťahuje na zakladanie verejnoprávnych inštitúcií a združení ako napríklad korporácií verejného práva. Tomu* zodpovedá názor vyjadrený vo veci sp. zn. III. ÚS 205/07,*podľa ktorého čl. 29 ods. 1 Ústavy zaväzuje štátnu, resp. verejnú moc, aby nezasahovala do slobody združovania, ktorá patrí súkromným osobám.* V náleze sp. zn. PL. ÚS 10/08 *ďalej Ústavný súd uviedol, že združovanie v cirkvách a náboženských spoločnostiach nie je formou uplatnenia základného práva slobodne sa združovať podľa čl. 29 Ústavy, ale podlieha úprave čl. 24 ods. 2 Ústavy.* **Článok 29 Ústavy teda nedopadá na také formy združovania, ktoré sú bytostne späté s realizáciou základných práv a slobôd chránený** **ch inými ústavnými článkami [sloboda náboženského vyznania a viery (čl. 24 ods. 2 ústavy), základné právo podnikať (čl. 35 ods. 1 ústavy), právo združovať sa na ochranu svojich hospodárskych a sociálnych záujmov (čl. 37 ústavy)**]. Judikatúra Ústavného súdu okrem toho zjavne zdôrazňuje „politickú“ podstatu základného práva garantovaného čl. 29 ústavy a celkom samozrejme vylučuje previazanosť realizácie tohto základného práva s výkonom verejnej moci. Z účinnej právnej úpravy postavenia neziskových organizácií je nad všetky pochybnosti jasné, že neziskové organizácie

	nedisponujú žiadnymi výsadami verejnej moci. Pokiaľ ide o politický charakter združovacieho práva, ten znamená ambíciu podieľať sa na formovaní a tvorbe politického systému. Ambícia podieľať sa na formovaní a tvorbe politického systému prostredníctvom združovacieho práva však nevyhnutne vyžaduje aj platformu intenzívnejšej alebo menej intenzívnej organizovanosti, ktorá vytvára pre obsahovo príbuzné individuálne záujmy jednotlivcov reálnejšie predpoklady efektívneho presadenia a uplatnenia. Pre definitívnu odpoveď na otázku, či neziskové organizácie sú výrazom uplatňovania základného práva zaručeného čl. 29 ods. 1 ústavy, je tak potrebné zaoberať sa prípadným kriteriálnym významom členského prvku pre materiálnu stránku tejto ústavnej normy a následne ustáliť jej prípadnú aplikovateľnosť na podmienky neziskových organizácií. Veď už len samotný fakt, že inštitút občianskych združení podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o združovaní“) ako typická forma realizácie združovacieho práva je právne regulovaný v samostatnom právnom predpise nevzťahujúcom sa na neziskové organizácie ani subsidiárne, vyvoláva otázniky o povahe neziskových organizácií z hľadiska základného práva podľa čl. 29 Ústavy. Je to tak hlavne preto, lebo v prípade neziskových organizácií nastoľuje vážne pochybnosti absencia členského vzťahu, ktorý by bol základňou pre kreáciu orgánov neziskovej organizácie, a tým aj pre tvorbu jej vôle. Kým totiž občianske združenia sú výrazne charakterizované členskou základňou podliehajúcou dokonca v určitej miere vôli reprezentantov združenia (§ 3, § 5 druhá veta a § 15 Zákona o združovaní), Zákon o neziskových organizáciách na prvý pohľad nepovažuje členský princíp pre fungovanie neziskových organizácií pojmovo za nepostrádateľný. Problém identifikácie možnej členskej základne neziskových organizácií úzko súvisí s diferenciáciou právnických osôb na korporatívne a fundatívne. Korporatívne právnické osoby vyznačujúce sa personálnym prvkom môžu za splnenia ostatných popísaných podmienok podliehať ochrane podľa čl. 29 Ústavy. Fundatívne právnické osoby (nadácie) sú založené na majetkovom substráte, preto slobodu združovania podľa čl. 29 Ústavy nepožívajú. Účel nadácií je určovaný treťou stranou (zakladateľom). Tým sa nadácia odlišuje od korporácie, ktorej účel je stanovený zvnútra samotnej korporácie spoločnou vôľou osôb v korporácii združených. Neziskové organizácie v slovenskom právnom prostredí sa nachádzajú na rozhraní medzi korporatívnym a fundatívnym typom právnických osôb. Dôvodom hraničného postavenia je v prvom rade majetková základňa predstavujúca nevyhnutnú podmienku na činnosť neziskovej organizácie. Významnou súčasťou majetkovej bázy sú vklady zakladateľov neziskovej organizácie [§ 29 ods. 2 písm. a) Zákona o

	neziskových organizáciách]. Aj keď zákonná dikcia automaticky nepočíta s majetkovým vkladom každého zakladateľa [§ 6 písm. f) Zákona o neziskových organizáciách], len ťažko si predstaviť začiatok poskytovania všeobecne prospešných služieb bez zodpovedajúceho počiatočného majetkového substrátu. Okrem toho, a to je v okolnostiach prerokúvaného návrhu rozhodujúce, neziskové organizácie, na ktoré má zákon č. 8/2010 Z. z. priamy dopad, vznikli v procese premeny podľa transformačného zákona (ako už bolo uvedené, vyplýva to z priebehu poslaneckej diskusie počas zákonodarného procesu). Premena pojmovo zahŕňala individualizovaný majetkový vklad štátu do každej neziskovej organizácie vzniknutej transformáciou. Pri analýze významu majetku pre vznik a činnosť neziskových organizácií zohrávajú úlohu aj niektoré ustanovenia Zákona o neziskových organizáciách riešiace parciálne otázky postavenia neziskových organizácií (napr. prechod majetku na inú neziskovú organizáciu alebo na nadáciu pri zlúčení alebo splynutí, možnosť prevodu likvidačného zostatku len na inú neziskovú organizáciu alebo nadáciu). Majetkový prvok je tak potrebné radiť k rozhodujúcim pri vymedzovaní neziskovej organizácie ako typovej právnej formy samostatného subjektu práva. Personálny prvok v činnosti neziskových organizácií dokazuje ich zmiešaný charakter. Ustanovenia Zákona o neziskových organizáciách (§ 7) umožňujú zakladateľom v zakladacej listine určiť šírku priestoru, v ktorom sa orgány neziskovej organizácie budú môcť pri realizácii činnosti neziskovej organizácie pohybovať. Rovnako zakladatelia si môžu a nemusia v zakladacej listine vyhradiť nezmeniteľnosť niektorých ustanovení štatútu správnou radou [§ 19 ods. 2 písm. i) Zákona o neziskových organizáciách]. Čím širší "manévrovací" priestor zakladatelia určia orgánom neziskovej organizácie, tým viac sa správna rada charakterovo blíži rozhodovaciemu orgánu a nezisková organizácia nadobúda korporatívne črty. Zužovaním rozhodovacieho priestoru možno badať príklon k výkonnej podstate správnej rady a k nadačnému typu právnickej osoby. Nič to však nemení na tom, že prvotné určenie rozsahu autonómneho priestoru, majúce význam pre činnosť neziskovej organizácie počas celého obdobia jej existencie, je zákonom vyhradené jej zakladateľom, teda subjektom, ktoré nebudú nevyhnutne tvoriť personálny substrát podieľajúci sa na zabezpečovaní jej každodennej činnosti. V relácii k navrhovateľmi napadnutým ustanoveniam § 100b ods. 2 a § 100c ods. 1 Zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti nie je bez významu ani fakt, že členstvo v správnych radách neziskových organizácií, ktorých zakladateľom alebo spoluzakladateľom je štát, v mene ktorého koná ministerstvo zdravotníctva, vzniká vymenovaním (§ 100b ods. 1 Zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti). Členovia správnych rád takýchto neziskových organizácií môžu byť odvolaní zakladateľmi,

	ktorí ich za členov správnych rád vymenovali (§ 100b ods. 3 Zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti), pričom zákon neustanovuje žiadne podmienky na vznik oprávnenia odvolať určitého člena správnej rady. Nezávislosť a autonómia správnych rád uvedenej skupiny neziskových organizácií je tak oproti ostatným neziskovým organizáciám, pri ktorých zakladatelia menujú len prvých členov správnych rád a tie si potom volia ďalších členov už samy (aj to však len vtedy, ak štatút vydaný zakladateľmi neurčí inak), výrazne obmedzená. Nezisková organizácia v jej súčasnej legálnej podobe sa podľa názoru Ústavného súdu viac približuje nadačnému typu právnickej osoby. Majetková podstata neziskovej organizácie hovorí jednoznačne v prospech jej nadačného chápania. Osobný prvok (členovia správnej rady) síce vykazuje aj niektoré známky korporatívneho charakteru, nemožno ho však ponímať ako konštitutívny prvok kreujúci v plnom rozsahu samotnú podstatu a právnu osobnosť neziskovej organizácie. Ide skôr iba o nevyhnutný organizačný prvok zabezpečujúci činnosť neziskovej organizácie v rámcoch daných zákonom a štatútom vydaným zakladateľmi. *Ústavný súd tak dospel k záveru, že neziskové organizácie v podmienkach súčasnej právnej úpravy nie sú výrazom realizácie združovacieho práva podľa čl. 29 Ústavy. Zmyslom Zákona o neziskových organizáciách totiž nie je kreácia legálnej platformy pre slobodné združovanie fyzických osôb a právnických osôb, ale výlučne tvorba základne pre poskytovanie všeobecne prospešných služieb právnickými osobami odlišnými od štátu či od územnej samosprávy. Prioritou právnej úpravy nie je orientácia na slobodné spoločenské zoskupovanie jednotlivcov na báze ich rovnakých alebo príbuzných záujmov, ale zvýšenie kvality všeobecne prospešných služieb na pozadí fungujúceho konkurenčného prostredia.* Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku **Religionsgemeinschaft der Zeugen Jehovas v. Rakúsko** zdôraznil, že *jedným z najdôležitejších aspektov slobody združovania podľa čl. 11 Dohovoru je možnosť založiť právnu bytosť (legal entity) na účely kolektívneho konania na poli spoločných záujmov.* Prijatie právnej úpravy neziskových organizácií však zjavne nemalo za prvoradý cieľ zabezpečiť právnu subjektivitu kolektívnemu konaniu subjektov majúcich spoločné záujmy (preto môže neziskovú organizáciu založiť napríklad aj len jeden zakladateľ). Na dosiahnutie tohto cieľa už predsa v právnom poriadku existoval právny inštitút občianskych združení, ktorých členmi môžu byť i právnické osoby. Prioritným a najdôležitejším zámerom Zákona o neziskových organizáciách sa stalo zabezpečenie poskytovania všeobecne prospešných služieb na neštátnej (neverejnej), teda na súkromnej báze. Možno konštatovať, že cieľovou skupinou právnej úpravy neziskových organizácií sú užívatelia všeobecne

	prospešných služieb, nie tí, ktorí neziskové organizácie zakladajú, prípadne sa na ich činnosti podieľajú. Predmetná právna regulácia je tak adresovaná subjektom, ktorých ambíciou v žiadnom prípade nie je prezentovať spoločné záujmy prostredníctvom zjednocujúcej legálnej inštitucionalizácie. Formovanie majetkového a „čiastočného“ personálneho substrátu je tak len prostriedkom na dosiahnutie uvedeného prvoradého cieľa Zákona o neziskových organizáciách, ktorý nie je spojený s úmyslom zákonodarcu poskytnúť fyzickým osobám a právnickým osobám legálnu platformu pre ich slobodné združovanie. **Keďže teda postavenie neziskových organizácií nesúvisí so základným právom podľa čl. 29 ods. 1 Ústavy, nemôžu tieto právnické osoby požívať ani ochranu zahrnutú v čl. 29 ods. 4 Ústavy a v spojení s čl. 13 ods. 4 Ústavy. V tejto časti preto ústavný súd návrhu navrhovateľov nevyhovel.**

2.4. Analýza rozhodnutí najvyššieho súdu Slovenskej republiky, kde účastníkom konania bolo občianske združenie, nadácia a nezisková organizácia

Číslo judikátu, dátum vydania rozhodnutia a zdroj:	6Sžf/21/2011, 25.01.2012 http://www.judikaty.info/document/nssr/17989/
Právny inštitút:	Vrátenie dotácie6 podľa ustanovenia § 31 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31.3.2010 (ďalej len ,,Zákon”)

[6] Pojem *,,dotácia”* vymedzil Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 4 Sžo/5/2012 a to nasledovným spôsobom, že *,,predstavuje platbu z verejných zdrojov, ktorú v súlade s právnymi predpismi poskytuje orgán verejnej správy fyzickým alebo právnickým osobám za splnenia určených podmienok na základe uzavretej zmluvy medzi poskytovateľom a prijímateľom ,alebo na základe rozhodnutia vydaného na žiadosť prijímateľa o dotáciu. Právny vzťah, ktorého predmetom je poskytnutie dotácie, je vzťahom verejnoprávnym a poskytovateľ dotácie v ňom vystupuje vo vrchnostenskej pozícii. Podstatou dotácie je, že príjemca prijíma isté dobrodenie z verejných zdrojov, ktorého protiváhou nie je–ako je to spravidla vo vzťahoch súkromnoprávnych – jeho protiplnenie v prospech poskytovateľa dotácie, ale práve akceptovanie podmienok, za ktorých je dotácia prijímaná. Možno uviesť, že podmienky poskytovania a čerpania dotácie v zásade nemusia byť nutne ustanovené iba právnym predpisom, ale môžu byť upravené aj individuálne v zmluve uzavretej s prijímateľom dotácie, resp. v žiadosti, ktorej podaním a následným schválením zo strany poskytovateľa sa právny vzťah poskytovania dotácie zakladá.*”
Rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu v Českej republike, sp. zn. 7 Afs 98/2013, v zmysle ktorého ,, *smlouva o poskytnutí dotace bude zpravidla veřejnoprávní smlouvou. Obsahem smlouvy o poskytnutí dotace je poskytnutí dotace z veřejných zdrojů, jejichž správa se řídí veřejnoprávními předpisy. Na rozdíl od vztahů občanskoprávních, ve kterých jsou jejich účastníci v rovném postavení, při uzavírání smlouvy o poskytnutí dotace stanoví podmínky poskytnutí dotace poskytovatel a smluvní volnost příjemce dotace spočívá v možnosti tyto podmínky akceptovat nebo odmítnout. Tomu odpovídají i závěry obsažené v konstantní judikatuře Nejvyššího správního soudu, podle které je poskytování dotací z veřejných rozpočtů činností spadající do oblasti veřejné správy, konkrétně do oblasti veřejných financí. Právní vztah vzniklý poskytnutím dotace je tedy veřejnoprávním vztahem.”*

Skutková podstata:	Krajský súd napadnutým rozsudkom zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie Ministerstva financií SR, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Správy finančnej kontroly Zvolen, na základe ktorého bola žalobcovi podľa ustanovenia § 31 ods. 4 Zákona uložená povinnosť odviesť finančné prostriedky vo výške porušenia finančnej disciplíny, v sume 45.069,54€. Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že žalovaný sa pri posudzovaní skutkového stavu príliš rigidne pridržiaval ustanovení podzákonného právneho predpisu (výnos Ministerstva zdravotníctva č. 28 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR; ďalej len ,,Výnos") neumožňujúceho poskytnutie dotácie na úhradu záväzkov z predchádzajúcich rokov, bez zohľadnenia ostatných právnych predpisov právne korelatívnych k danému prípadu. Konštatoval, že právne predpisy treba vykladať v kontexte, nie oddelene od ostatných ustanovení právneho poriadku, že v procese schvaľovania poskytnutia dotácie zo strany ministerstva došlo k porušeniu právnych predpisov, keď v rozpore s ustanovením § 3 ods. 3 Výnosu bola žalobcovi schválená dotácia pokrývajúca náklady, ktoré vznikli v predchádzajúcom roku, avšak táto skutočnosť nemala vplyv na to, že zmluva, ktorú jej účastníci uzavreli bola platná. Podľa názoru krajského súdu zmluva svojím obsahom alebo účelom neodporovala zákonu, neobchádza ho, ani sa nepriečila dobrým mravom, bola uzavretá vo forme akceptovanej zákonom a zaväzovala oboch jej zmluvných účastníkov. Zdôraznil, že zmluvnou povinnosťou poskytovateľa dotácie bolo poskytnúť žalobcovi dotáciu vrátane spornej sumy určenej na zaplatenie faktúr za práce dodané v roku2004 a to i napriek rozporu s ustanovením § 3 ods.3 Výnosu, pričom právom žalobcu bolo prijať dotáciu i v spornej časti a plniť v súlade a s účelom deklarovaným v zmluve svoje finančné záväzky. Súd akcentoval nepochybnú dobromyseľnosť žalobcu. Uviedol, že bolo povinnosťou žalovaného vec posúdiť komplexne aj na pozadí právnych následkov uzavretia zmluvy o poskytnutí dotácie zakladajúcej záväzkový právny vzťah medzi žalobcom a Ministerstvom zdravotníctva SR. Krajský súd mal za to, že pri posudzovaní všetkých okolností správny orgán opomenul zásady, na ktorých je budované súkromné právo, predovšetkým zásadu istoty právnych vzťahov s jej najvýznamnejšou subzásadou, „pacta sunt servanda". Poukázal nato, že výklad právnych predpisov opierajúci sa o zásadu právnej istoty a zásadu dobromyseľnosti má vo všeobecnosti prednosť pred výkladom právnych predpisov v správnom

	konaní deklarovanom žalobcom. Ďalej podľa názoru krajského súdu pri zákonom uvádzanej neexistencií právneho nároku, nie je umožnené domáhať s práva všetkým subjektom súkromného práva, avšak tie, ktoré splnia zákonné alebo od zákona odvodené povahy na vec sa vzťahujúcich právnych predpisov, právo domáhať sa svojho subjektívneho práva majú. Ďalej uviedol, že žalobcovi právny nárok vznikol na základe existencie právneho vzťahu, ktorý bol založený zmluvou o poskytnutí dotácie.
Stanovisko Najvyššieho súdu SR	Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že správne orgány oboch stupňov v danom prípade nepostupovali v správnom konaní náležite v intenciách citovaných právnych noriem, hoci v konaní postupovali v súčinnosti so žalobcom ako účastníkom konania a vo veci si zadovážili dostatok skutkových okolností relevantných pre vydanie rozhodnutia, avšak zo skutkových okolností nevyvodili správny právny záver, z ktorých dôvodov súd prvého stupňa postupoval správne a v súlade so zákonom, keď žalobe vyhovela preskúmavané rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250j ods. 2, písm. a/ O.s.p. V danom prípade Ministerstvo zdravotníctva SR ako poskytovateľ vydal Výnos, v ktorom ustanovil podmienky na poskytnutie dotácie. Zo skutkových zistení však vyplýva, vychádzajúc z názoru správnych orgánov, že Ministerstvo zdravotníctva SR poskytlo žalobcovi ako prijímateľovi dotáciu v rozpore s uvedeným Výnosom, keď mu poskytlo dotáciu podľa jeho špecifikácie použitia dotácie. Senát odvolacieho súdu zastáva názor, že správne orgány nevenovali dostatočnú pozornosť výkladu § 3 ods. 3 Výnosu, z ktorého vyplýva, že dotáciu nemožno poskytnúť na úhradu záväzkov z predchádzajúcich rokov. Výkladom tejto právnej úpravy vyplýva povinnosť pre poskytovateľa dotácie a nie pre prijímateľa. Súčasne zo skutkových zistení vyplýva, že žalobca ako prijímateľ dotácie finančné prostriedky z poskytnutej dotácie použil na zaplatenie faktúr splatných v roku 2005, na ktorý rok bola poskytnutá dotácia, pričom splatnosť faktúry je neoddeliteľnou súčasťou záväzku. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalobca ako prijímateľ dotácie neporušil svojím konaním zmluvu o dotácii, ani všeobecne záväzný predpis a ani vykonávací predpis Ministerstva zdravotníctva SR. Senát odvolacieho súdu nesúhlasil s argumentáciou súdu prvého stupňa, že výklad právnych predpisov opierajúci sa o zásadu právnej istoty a zásadu dobromyseľnosti má vo všeobecnosti prednosť pred

	výkladom právnych predpisov v správnom konaní deklarovanom žalobcom, zrejme mal na mysli žalovaného. Zásada právnej istoty a Zásada dobromyseľnosti patria medzi základné zásady záväzkových vzťahov upravených právnymi predpismi súkromného práva. V danej veci správne orgány oboch stupňov posudzovali zodpovednosť žalobcu pri plnení právnej povinnosti dodržiavať finančnú disciplínu podľa Zákona. Žalobcovi ako prijímateľovi dotácie vyplývali povinnosti z uvedeného zákona, pričom posúdenie jeho zodpovednosti za porušenie zákonom uloženej povinnosti má charakter objektívnej zodpovednosti a skutočnosť, že postupoval dobromyseľne by bolo možné posúdiť len pri ukladaní výšky sankcie. Súd prvého stupňa však správne deklaroval, že v danom prípade povinnosťou správnych orgánov bolo vykladať právne predpisy v kontexte, nie oddelene od ostatných ustanovení právneho poriadku.

Číslo judikátu, dátum vydania rozhodnutia a zdroj:	5Sži/2/2012, 31.05.2012 http://www.judikaty.info/document/nssr/19539/
Právny inštitút:	oslobodenie od súdneho poplatku, ekologická organizácia (občianske združenie EUREA)
Skutková podstata:	Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave (ďalej len „Krajský súd“) zastavil podľa § 10 ods. 1 o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o súdnych poplatkoch“) konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku, keď žalobkyňa súdny poplatok za žalobu na základe výzvy súdu nezaplatila, pričom dospel k záveru, že žalobkyni oslobodenie od súdnych poplatkov podľa§ 4 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch, ktorého sa dovolávala, neprislúcha. V odôvodnení svojho rozhodnutia Krajský súd uviedol, že bližším preverením skutočných aktivít žalobkyne a vyhodnotením konaní na tunajšom súde, v ktorých opakovane vystupuje, bolo zistené, že žalobkyňa je občianskym združením, ktoré okrem vyššie uvedeného cieľa (ekologické aktivity), vo svojich stanovách uvádza tiež ciele: budovanie a rozvoj regiónu Bratislava – Viedeň – Györ, podpora prípravy a implementácie projektov, rozvoj vzdelávania a vedy a rozvoj občianskej spoločnosti a podpora transparentnosti. Z poznatkov z doterajších súdnych konaní vedených Krajským súdom v Bratislave vyplýva, že doposiaľ súd prakticky neprejednával žalobu podanú občianskym združením EUREA, ktorá by sa týkala ekológie, teda činnosti, výkon ktorej by odôvodňoval osobné oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2

	písm. c/ zákona č. 71/1992 Zb.
Stanovisko Najvyššieho súdu SR	Podľa § 4 ods. 2 písm. c/ Zákona o súdnych poplatkoch od poplatku sú oslobodené nadácie a charitatívne, humanitárne, ekologické organizácie a združenia pôsobiace na ochranu spotrebiteľov. Dikcia Zákona o súdnych poplatkoch ani zákona č. 83/1990Zb.o združovaní občanov v znení neskorších predpisov (ďalej len ,,Zákon o združovaní občanov") neurčuje koľko krát za rok, alebo určité obdobie je občianske združenie povinné vytvárať činnosť v uvedenom smere, alebo podávať žaloby, aby spĺňalo podmienku pre oslobodenie od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. c/ Zákona o súdnych poplatkoch z dôvodu, že je ekologickou organizáciou. Preto odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu nemá v uvedených zákonných ustanoveniach oporu. Krajský súd dostatočne svoje tvrdenia neodôvodnil a ani sa dostatočne nevysporiadal s názormi uvedenými v rozhodnutí, ktoré ho viedli k zastaveniu konania. Najvyšší súd má za to, že ak si Krajský súd vyhľadal na internetovej stránke zverejnenú výročnú správu za rok 2009, v ktorej podľa neho žalobkyňa neinformuje o žiadnych ekologických aktivitách, mohol si vyhľadať aj aktivity, ktoré uvádza žalobkyňa vo svojom odvolaní a na základe ktorých je potrebné konštatovať, že občianske združenie EUREA medzi organizácie ktoré vyvíjajú činnosť v oblasti ekológie patrí. Taktiež nemožno opomenúť dôvody odvolania žalobkyne, že sa snaží podporovať programy v rámci projektov Európskej únii, kde medzi hlavné ciele Európskej politiky patrí Environmentálna politika a trvalo udržateľný rozvoj, čo možno overiť aj na stránke webovej žalobkyne www.eura.sk. Vzhľadom k tomu, že krajský súd zastavil konanie, pre nezaplatenie súdneho poplatku, ktorý nesprávne vyrubil žalobkyni, ktorá je zo Zákona o súdnych poplatkoch oslobodená od súdneho poplatku, Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave podľa§ 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 221 ods. 1 písm. f/OSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 250ja ods. 3 veta druhá OSP a §221ods.2OSP),v ktorom Krajský súd žalobu vecne prejedná a o nej rozhodne.

2.5. Analýza rozhodnutí najvyššieho správneho súdu v Českej republike, kde účastníkom konania bolo občianske združenie, nadácia a nezisková organizácia

Číslo judikátu, dátum vydania rozhodnutia a zdroj:	1 As 70/2008 – 63 http://www.judikaty.info/cz/document/nsscr/22136/?nohist=&nhid=
Právny inštitút:	Oslobodenie od súdneho poplatku
Skutková podstata:	V žalobě žalobce: Ateliér pro životní prostředí o. s., jíž brojil proti rozhodnutí, kterým žalovaný změnil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 6 o povolení kácení dřevin v souvislosti se stavbou Městského okruhu č. 0080 Prašný most–Špejchar, žalobce požádal o osvobození od soudních poplatků, a to s odkazem na své majetkové poměry a na čl. 9 odst. 4 Úmluvy opřístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, publ. pod č. 124/2004Sb.m.s.(Aarhuská úmluva). Dále k žádosti připojil její odůvodnění, podle něhož je neziskovým subjektem, který nevykonává ziskové aktivity a nemá stálý příjem. V rámci svého předmětu činnosti, jak je uveden ve stanovách, se žalobce soustředí na kompenzování častého selhávání orgánů veřejné správy při ochraně hodnot veřejného zájmu (životního prostředí,veřejného zdraví, oprávněných zájmů místních rezidentů). V minulosti žalobce soutěžil o různé granty udělované nadacemi a jinými subjekty, od přelomu let 2005 a 2006 je však již zcela bez takovýchto prostředků. Nepřispějí-li sami členové žalobce nebo např. “postižený rezident”,pak žalobce nemá žádné příjmy. Nemá ani žádný nemovitý majetek, z movitého majetku pak pouze zařízení kanceláře a tři počítače s příslušenstvím. Členové žalobce pracují na řadě případů dobrovolnou formou bez nároku na odměnu. Nabídky sponzoringu a darů od podnikatelských subjektů, jejichž záměrům klade odpor, žalobce odmítá. Závěrem uvedl, že osvobození od soudních poplatků je zvlášť vhodným a odůvodněným krokem, neboť žalobce se specializuje na činnosti alespoň částečně kompenzující selhávání veřejné správy.
Právna veta:	Občanská společnost v postkomunistických zemích střední a východní Evropy (Českou republiku nevyjímaje) vykazuje z mnoha důvodů specifické rysy ve srovnání s tím, jak funguje v dlouhodobě etablovaných demokraciích. Jedním z nich je nízká míra přímé participace občanů na činnosti různých aktérů občanské společnosti. Ve vztahu k nevládním organizacím hájícím jednotlivé veřejné zájmy (tzn. Občanským sdružením s environmentální, lidskoprávní apod. orientací) proto bývá uváděno, že disponují relativně nízkou mobilizační kapacitou. Jinak řečeno, mívají obvykle poměrně malý počet členů. To však neznamená, že by zde občanská společnost neexistovala. Navzdory výše uvedenému existují studie ukazující, že nevládní organizace v těchto zemích disponují dobrou advokační kapacitou, tedy schopností ovlivňovat rozhodovací procesy na státní i regionální úrovni. Někdy se také hovoří o transakční kapacitě, tedy o schopnosti vstupovat do transakcí s jinými

	nestátními aktéry i s reprezentanty orgánů veřejné moci. Lze tak konstatovat, že se v postkomunistickém prostoru daří nevládním organizacím hrát podobnou roli, jako jejich protějškům v západo evropských zemích, byť se jedná převážně o nepočetné organizace složené z nemnoha dobrovolníků či případně profesionálů. Nicméně popsaná forma aktivismu se z povahy věci potýká s výraznými finančními problémy, protože takové organizace jsou schopny získat pouze omezené zdroje cestou členských příspěvků. Proto bývají zpravidla výrazně závislé na dotacích či grantech z různých soukromých i veřejných zdrojů, jejichž obecným rysem je přísná vázanost toho,jak lze peníze z nich získané užít. Soudní poplatky přitom z těchto zdrojů financovat obvykle nelze. Proto je možno považovat za vysoce relevantní argument, podle nějž představuje povinnost platit soudní poplatek pro takové organizace faktickou bariéru v přístupu k soudu, a to i navzdory jeho omezené výši.

Číslo judikátu, dátum vydania rozhodnutia a zdroj:	č. j. 4 Afs 16/2003 – 41, 19.01.2005 http://www.judikaty.info/document/nsscr/16028/?nohist=&nhid=
Právny inštitút:	Čerpanie dotácii
Skutková podstata:	Rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Finančního úřadu v Ústí nad Labem jímž bylo žalobci uloženo vrácení neoprávněně použitých prostředků státního rozpočtu ve výši 121 262 Kč. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že nepoužitím poskytnutých rozpočtových prostředků v příslušném rozpočtovém roce 1998 došlo k porušení ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon o rozpočtových pravidlech republiky“), účinného do 31. 12. 2000 (srov. § 81 bod 1 a § 90 zákona č. 218/2000 Sb. – pozn. soudu), neboť nebylo splněno jejich časové použití. Žalovaný konstatoval, že v ustanovení § 11 odst. 2 Zákona o rozpočtových pravidlech republiky je uvedena možnost stanovit odchylky od časového a účelového použití rozpočtových prostředků obecně závazným právním předpisem – tímto je vyhláška ministerstva financí ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu ČR a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací. Tato vyhláška se však týká pouze vyjmenovaných ústředních orgánů a rozpočtových a příspěvkových organizací. Žádný právní předpis týkající se případu, kdy příjemcem dotace je občanské sdružení, neupravuje jiné časové použití prostředků státního rozpočtu, než jak stanoví § 11 odst. 1 výše uvedeného Zákona o rozpočtových pravidlech republiky. Konstatoval dále, že občanské sdružení nezajistilo čerpání dotace do 31. 12. 1998, přestože se jednalo o prostředky tohto rozpočtového roku a žádný právní předpis neopravňuje občanské sdružení

	přesouvat prostředky státního rozpočtu do následujícího rozpočtovéhoroku. Uzavřel, že občanske združení porušilo ustanovení § 5 odst. 2 Zákona o rozpočtových pravidlech republiky, a proto je povinen ve smyslu § 30 tohoto zákona zadržené prostředky státního rozpočtu odvést do státního rozpočtu republiky.
Právna veta:	Rozhodnutí č: 997 Čerpání dotace poskytnuté spolku Vyhláškou Ministerstva financí České republiky č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, se řídilo pouze finanční hospodaření ministerstev a ostatních ústředních orgánů České republiky a jimi zřizovaných rozpočtových a příspěvkových organizací, jakož i hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací zřízených obcemi a okresními úřady. **Na postup při posuzování dotací poskytnutých spolku zřízenému podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů (zde: Českému svazu tanečního sportu), se však tato vyhláška nevztahuje. Čerpání dotace poskytnuté spolku upravují pouze obecná ustanovení § 5 odst. 2 a § 11 odst. 1 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., rozpočtových pravidel republiky, podle nichž mohou být rozpočtové prostředky použity pouze v příslušném rozpočtovém roce. Dotaci poskytnutou dne 26. 5. 1998 na zabezpečení sportovní reprezentace v roce 1998 bylo proto možné čerpat do 31. 12. 1998.**

Nález Ústavného súdu Českej republiky (ďalej len ,,Ústavný súd") o zamietnutí návrhu na zrušenie ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, ve znění pozdějších předpisů (ďalej len „Zákon č. 220/1991 Sb."), ktorý ukladá každému lekárovi, ktorý vykonáva na území Českej republiky lekárske povolanie v liečebnej a preventívnej starostlivosti, povinnosť byť členom Českej lekárskej komory (ďalej len „Komora").

1) ***Stanovisko navrhovateľov*** – skupina senátorov Senátu Parlamentu Českej republiky:
Navrhovatelé především vyjádřili přesvědčení, že „pod právo svobodně se sdružovat je zapotřebí též vztáhnout právo se naopak nesdružovat, pakliže o to daný subjekt nemá zájem", resp. že právo svobodně „se sdružit" ve smyslu čl. 20 odst. 1 Listiny obsahuje též právo „se nesdružit", s nímž se pojí stejná ústavní ochrana.

Podle navrhovatelů princip povinného členství v České lékařské komoře, „veřejnoprávní korporaci sdružující všechny lékaře", staví každého před volbu mezi dvěma ústavně garantovanými právy; právem na svobodný výkon povolání (čl. 26 odst. 1 Listiny) a právem svobodně se sdružovat, resp. se nesdružovat (čl. 20 odst. 1 Listiny); chce-li lékař „čerpat" své právo na svobodný výkon povolání, musí se povinně sdružit „v organizaci, s níž se (např.) identifikovat nechce", a naopak, míní-li využít práva svobodně se nesdružit, nezbývá, než se vzdát práva na výkon svého povolání.
Navrhovatelé proklamují, že při omezování základních práv a svobod je zapotřebí šetřit jejich podstaty a smyslu, a proto „je nutno uchýlit se k omezením nejmenším, která ještě vedou k dosažení kýženého cíle, a je zapotřebí volit omezení přiměřená významu sledovaného cíle", přičemž „celý systém

omezení je pak ovládán zásadou subsidiarity, kdy není možno provést omezení tam, kde by bylo lze dosáhnout žádaného účelu bez omezení“.
S ohledem na čl. 26 odst. 2 Listiny (čl. 4 odst. 4) je nutnost výše předznačené „volby“ přijatelná podle navrhovatelů jen tehdy, je-li jí třeba k dosažení ústavně legitimního cíle a je-li proporcionální „k významu sledovaného účelu“.

Nucené sdružení v České lékařské komoře však podle navrhovatelů není jedinou možností, jak spravovat „věci veřejné ve zdravotnictví“, zejména dohlížet na výkon povolání lékařů a garantovat jejich odbornou kvalifikaci. Její potřebnost není dána, jestliže je dostupná alternativa „stejně efektivní regulace“, totiž prostřednictvím „přímého výkonu státní správy“, v jejímž rámci by stát stanovil odborné a další požadavky na výkon lékařského povolání a kontroloval přímo svými výkonnými orgány jejich dodržování, aniž by nutil jednotlivé lékaře identifikovat se se „stavovskou organizací“ (tj. bez zásahu do ústavně garantovaného práva na sdružování, resp. „nesdružování“).
Ku podpoře „modelu s nepovinným členstvím v lékařské komoře“ navrhovatelé uvedli, že „je v Evropě značně rozšířen“, nevykazuje žádné zvláštní nevýhody proti systému existujícímu v České republice a tím, že se nedotýká ústavně garantovaného práva na sdružování, je „z hlediska ústavního pořádku ČR přijatelnější“.

2) Rozhodovacia prax orgánov Európskeho dohovoru pre ľudské práva:

Otázkou, zda lékařská komora stojí v dosahu čl. 11 Úmluvy, se zabývaly Evropský soud pro lidská práva v rozsudku ve věci Le Compte, Van Leuven a De Meyere v. Belgie, a v rozhodnutí Popov a ostatní, Vakarelova, Markov a Bankov v. Bulharsko, a v rozhodnutí ve věci Simón v. Španělsko. V těchto případech orgány Úmluvy shledaly, že posuzované instituce nejsou sdruženími ve smyslu uvedeného článku, pročež k zásahu do negativní složky svobody sdružování povinným členstvím v nich dojít nemohlo.

Evropský soud pro lidská práva se v rozsudku ve věci **Le Compte, Van Leuven a De Meyere v. Belgie** zabýval belgickou Lékařskou komorou. Konstatoval, že je institucí veřejného práva, byla zřízena nikoli jednotlivci, nýbrž zákonem, je integrována do státní struktury a soudci jmenovaní králem jsou ustanovováni do většiny jejích orgánů. Komora sleduje cíl ve veřejném zájmu, jmenovitě ochranu zdraví, a to tím, že zajišťuje podle příslušných zákonů formu veřejné kontroly nad výkonem lékařské praxe; v rámci této kompetence se po ní zejména vyžaduje vést seznam členů Komory. K výkonu úkolů svěřených státem požívá některé administrativní, stejně jako normotvorné a disciplinární výsady mimo sféru obyčejného zákona, a tudíž používá právních prostředků veřejné moci.

Evropský soud pro lidská práva v rozhodnutí ve věci **Popov a ostatní, Vakarelova, Markov a Bankov v. Bulharsko** posuzoval Bulharskou unii lékařů a Unii zubních lékařů v Bulharsku (dále jen „unie“). Připomněl, že orgány Úmluvy na regulační orgány svobodných povolání ustáleně nahlíží tak, že nejde o sdružení ve smyslu čl. 11 Úmluvy; obvykle je cílem těchto orgánů zřízených zákonem regulace a podpora profesí, čímž vykonávají významné veřejnoprávní funkce, zaměřené ku ochraně veřejnosti. Nemohou být proto přirovnávány k soukromoprávním sdružením nebo odborovým organizacím, a zůstávají integrovány do státní struktury. Soud se (přesto) musí zabývat in concreto, zda - v daném případě obě unie, charakterizované svými funkcemi, strukturou a členstvím - jsou sdruženími spadajícími pod čl. 11 Úmluvy nebo zda jsou spíše veřejnoprávními institucemi, kde do svobody sdružování namítané povinné členství v nich nemůže zasáhnout.

V této souvislosti pak zaznamenal, že unie - obdobně jako belgická Lékařská komora - sledují cíle ve veřejném zájmu, jmenovitě ochranu zdraví, tím, že podle příslušné legislativy vykonávají veřejnou kontrolu nad výkonem lékařské praxe; především vedou registry lékařů a zubních lékařů, jsou pověřeny tvorbou pravidel a vybaveny disciplinárními pravomocemi, navrhují kodexy profesní etiky pro lékaře a zubní lékaře, přijímají pravidla dobré praxe společně s Národním fondem zdravotního zabezpečení podle zákona o profesních organizacích lékařů a zubních lékařů a udělují sankce za zanedbání povinné péče. Soud proto uzavřel, že unie používají postupy veřejné moci.

Musel se dále zabývat konkrétní námitkou stěžovatelů, že unie jsou soukromoprávními sdruženími, jelikož jsou pověřeny k sjednávání a uzavírání Národní rámcové smlouvy s Národním fondem zdravotního zabezpečení, jež je podle nich přirovnatelná ke kolektivní smlouvě, která stanoví podmínky, za nichž lékaři a zubní lékaři pracují a jsou odměňováni (což je úkolem odborů, pročež unie mají znaky odborových organizací, spadajících pod rozsah čl. 11 Úmluvy). Soud však zde konstatoval, že Národní rámcová smlouva nereguluje takové otázky jako mzdy a pracovní podmínky; smlouva se týká plateb, které poskytovatelé zdravotní péče mohou požadovat po Národním fondu zdravotního zabezpečení za služby pojištěncům, jakož i kvality, množství a způsobu poskytování těchto služeb. Smlouva se tudíž podle Soudu podobá spíše kontrolnímu cenovému mechanismu než kolektivní smlouvě; pokud je za příklad zvolena nemocnice uzavírající individuální smlouvu s Národním fondem zdravotního zabezpečení na základě Národní rámcové smlouvy, lze stěží argumentovat, že jde o vztah podobný vztahu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem.

Byť je pravda, že individuální smlouvy sjednané (soukromými) lékaři a zubními lékaři rozsáhle ovlivňují způsob práce a ceny, které mohou účtovat pojištěncům, přesto se nepodobají pracovním smlouvám, jelikož pouze stanovují podmínky, za kterých budou pacientům poskytovány služby, a částky, které mohou lékaři a zubní lékaři požadovat po Fondu za poskytnuté zdravotní služby. Soud připomenul, že úhrady za zdravotní služby poskytnuté pacientům s jiným typem zdravotního pojištění nebo bez zdravotního pojištění nejsou Smlouvou regulovány. Odkázal rovněž na „nedávné“ rozhodnutí bulharského Nejvyššího správního soudu, který shledal, že Smlouva je připodobitelná k sekundárnímu předpisu a podléhá soudnímu přezkumu. Soud proto konstatoval, že z vyjednávání o Smlouvě a jejího uzavírání nelze dovodit, že unie plní roli odborů; struktura unií je detailně popsána v zákoně o profesních organizacích lékařů a zubních lékařů včetně struktury a funkce ústředních a regionálních orgánů obou unií a členství v těchto orgánech (statuty unií řeší jen vedlejší otázky jako přesné počty členů orgánů a technické detaily procedury ustavování orgánů). Soud rovněž poznamenal, že členství v uniích vychází z rozhodnutí jednotlivce vykonávat povolání, které vyžaduje zvláštní právní regulaci, a nikoliv z jiných faktorů jako např. vlastnictví půdy (a contrario zpráva Komise ve věci Chassagnou a ostatní v. Francie).

Evropská komise pro lidská práva v rozhodnutí ve věci **Vialas Simón v. Španělsko** konstatovala, že lékařské komory jsou ve Španělsku veřejnoprávními institucemi zřízenými zákonem a sledujícími veřejný zájem - ochranu (veřejného) zdraví - tím, že zajišťují určitou veřejnou kontrolu výkonu lékařské praxe a dodržování lékařské etiky. V rámci kompetencí svěřených státem lékařským komorám požívají některé administrativní, stejně jako disciplinární výsady; lékařské komory se též účastní procesu tvorby zákonných a prováděcích norem, resp. vydávají stanoviska k návrhům z oblasti zdravotnictví, jež předkládají orgány veřejné moci.

Podle Komise - s ohledem na tyto kompetence udělené lékařské komoře - je namístě závěr, že o sdružení ve smyslu čl. 11 Úmluvy zde nejde. Přitom v dané věci stěžovatel tvrdil, že pro lékaře

působící ve veřejném sektoru nejsou komory než sdruženími předvídanými tímto článkem, neboť ve vztahu k nim vykonávají tradiční funkce kontroly výkonu lékařské praxe a dodržování lékařské etiky orgány správy, která je zaměstnává. Komise však s poukazem na rozsudek španělského Ústavního tribunálu uzavřela, že ani okolnost, že stát zajišťuje dodržování zákonných a smluvních závazků jím zaměstnávanými lékaři, nelze postavit naroveň -jak požadoval stěžovatel - odstranění kompetence lékařských komor ve vztahu k lékařům zaměstnaným ve veřejném sektoru, aby prováděly kontrolu výkonu lékařské praxe a dodržování lékařské etiky.
V rozhodnutí ve věci **Revert a Legallais v. Francie** Komise ve vztahu k povinnému členství ve francouzské Komoře architektů dospěla k závěru, že zákonem uložená povinnost připojit se ke Komoře architektů směřuje k ochraně veřejného zájmu.

V rozhodnutí ve věci **A. a další v. Španělsko** Komise dala najevo, že advokátní komory ve Španělsku jsou instituce veřejného práva regulované zákonem a sledující cíl v obecném zájmu, totiž podporu svobodné a adekvátní právní pomoci, a tedy podporu spravedlnosti. Komise vyzdvihla, že zápis do seznamu vedeného komorou, který představuje předběžnou a nezbytnou podmínku výkonu profese advokáta, je otevřený všem, kdo splní zákonné podmínky. Připomněla poté, že profesní komory nejsou podle ustálené rozhodovací praxe orgánů Úmluvy sdruženími ve smyslu čl. 11 Úmluvy.
Soud ve věci **O. V. R. v. Rusko** v souvislosti s otázkou členství v Archangelské notářské komoře znovu zaznamenal, že komory svobodných povolání nejsou sdružení ve smyslu čl. 11 Úmluvy. Cílem těchto orgánů zřízených zákonem je regulovat a podporovat tato povolání a zároveň plnit veřejnoprávní úkoly k ochraně veřejnosti. Nemohou být proto přirovnávány k odborovým organizacím, nýbrž zůstávají integrovány do struktur státu.

V rozhodnutí ve věci **Bota v. Rumunsko**, Soud rovněž poukázal na svoji ustálenou judikaturu, podle níž komory svobodných povolání jsou instituce veřejného práva, upravené zákonem a sledující cíle ve veřejném zájmu, pročež čl. 11 Úmluvy na ně nedopadá. Soud opět zdůraznil, že zde hodnocená Unie advokátů Rumunska byla zřízena zákonem a sleduje cíl v obecném zájmu, totiž podporu adekvátní právní pomoci a implicite podporu spravedlnosti.

Z dalších rozhodnutí, kde orgány Úmluvy dospěly k závěru, že posuzované subjekty stojí mimo dosah čl. 11 Úmluvy, lze z rozhodovací činnosti Evropské komise pro lidská práva jmenovat rozhodnutí ve věci **Sdružení X. v. Švédsko**, rozhodnutí ve věci **Halfon v. Spojené království** (Spolek studentů Univerzity Exeter), rozhodnutí ve věci **Weiss v. Rakousko** (korutanská Obchodní komora), ve věci **M. A. v. Švédsko** (Studentská unie Stockholmské univerzity), a z judikatury Evropského soudu pro lidská práva pak rozhodnutí ve věci **Karakurt v. Rakousko** (rada zaměstnanců), a rozhodnutí ve věci **Köll v. Rakousko** (sdružení turistického ruchu).
Pro úplnost se sluší zaznamenat, že naopak ***zásah do negativního aspektu svobody sdružování v rozporu s čl. 11 Úmluvy*** konstatoval Evropský soud pro lidská práva (co do členství v odborových organizacích) kupř. v rozsudku ve věci **Young, James a Webster v. Spojené království**, rozsudku ve věci **Sibson v. Spojené království**, ve věci **Gustafsson v. Švédsko**, rozsudku ve věci **Sorensen v. Dánsko**, dále pak v rozsudku ve věci **Sigurdur A. Sigurjónsson v. Island** (Sdružení řidičů automobilů Frami), nebo v rozsudku ve věci **Chassagnou a ostatní v. Francie** (schválená obecní sdružení lovu).

3) Judikatúra Ústavného súdu:

Ústavný súd sa vyjadril ***k znakom profesných komôr*** v náleze sp. zn. I. ÚS 181/01, v zmysle ktorého citujem: *„Tyto komory jsou **právnickými osobami veřejného práva, zřizované zákonem, vybavené oprávněním vydávat různé vnitřní předpisy pro komoru a její členy**, kteří se jim musí s ohledem na*

povinné členství podřídit. ***Komora tak nad těmito členy*** *- příslušníky určitého profesního stavu -* ***vykonává určitá mocenská oprávnění****, mezi něž typicky patří právě kárná pravomoc. Tato pravomoc však samozřejmě není bezbřehá, je regulována zákonem a proti rozhodnutí, které členu komory stanoví jakékoli povinnosti, musí být umožněno podat návrh na soudní přezkum."*

Ústavný súd na otázku, či je alebo nie je členstvo v Komore veterinárnych lekárov Českej republike povinné odpovedá ,, *že každý, kdo chce uvedenou profesi stanoveným způsobem vykonávat, musí být podle zákona členem této Komory."*

Ďalej Ústavný súd poznamenal, že ,,*jedná se o povolání, na jehož kvalitním výkonu je značný* ***veřejný zájem*** *(podobně jako na řádné činnosti advokátů, notářů, lékařů, lékárníků, patentových zástupců apod.), a proto jsou* ***Komoře svěřena*** *určitá vrchnostenská* ***oprávnění, aby tento požadavek mohla zaručovat.*** *Samotná existence jakékoli samosprávy z principu omezuje státní byrokracii, umožňuje lidem starat se bezprostředně o věci, které se jich přímo dotýkají, a tím přispívá k větší svobodě a samostatnosti jednotlivce. Proto i profesní samospráva je demokratickým právním státem podporována. Také v její činnosti je však nutno trvat na bezpodmínečném dodržování základních práv a svobod, která jsou pod ochranou nezávislé soudní moci, a v jejím rámci jako "ultima ratio" pod ochranou Ústavního soudu jako soudního orgánu ochrany ústavnosti."*[7]

Na základe vyššie spomenutého nálezu vieme vymedziť **znaky profesných komôr**, ktorými sú:

a) majú právnu subjektivitu,
b) zriaďované zákonom,
c) poverované výkonom verejnej moci voči určitej skupine obyvateľov,
d) majú personálny základ (zvláštny dôvod členstva),
e) sú hospodársky a rozpočtovo nezávislé od štátu,
f) nesú zodpovednosť za svoje konanie,
g) konajú nielen vo svojom záujme ale i vo verejnom záujme,
h) štát nad ich činnosťou vykonáva dozor,
i) možnosť brániť sa proti ich autoritatívnemu rozhodnutiu pred súdmi.

Uvedené znaky napĺňuje aj Česká lekárska komora, Česká stomatologická komora a Česká lekárnická komora, nakoľko samostatne spravujú svoj majetok a hospodária podľa ročného rozpočtu. Príjmy komory tvoria členské príspevky, dotácie, dary a iné príjmy. Akty Komory nestoja mimo dosah súdnej komory (ako aj u iných komôr, s výnimkou ako napr. Česká advokátska komora, Komora patentových zástupcov Českej republiky a atď.) a konajú vo verejnom záujme; nespochybniteľným korelátom ochrany verejného zdravia. Tieto znaky ,,verejnoprávnosti" odlišujú Českú lekársku komoru od tých združení ,,súkromnoprávnych", ktoré požívajú ochranu podľa čl. 11 ED.

Ako ďalej uvádza Ústavný súd: ,,tyto zákonné znaky současně umožňují Českou lékařskou komoru identifikovat s těmi institucemi, jež posuzoval Evropský soud pro lidská práva v rozhodnutích vypočtených výšše. Je očividné, že vskutku není relevantního rozdílu mezi Českou lékařskou komorou a - kupříkladu - belgickou Lékařskou komorou, hodnocenou Evropským soudem pro lidská práva ve věci Le Compte, Van Leuven a De Meyere v. Belgie jakožto „instituce veřejného práva", jež byla zřízena nikoli jednotlivci, nýbrž zákonem, je integrována do státní struktury, sleduje cíl ve veřejném zájmu, jmenovitě ochranu zdraví, tím, že zajišťuje podle příslušných zákonů formu veřejné kontroly nad výkonem lékařské praxe, k výkonu úkolů svěřených ... státem požívá některé administrativní,

[7] **Zdroj:**

http://www.judikaty.info/document/uscr/36393/?nohist=&nhid=

stejně jako normotvorné a disciplinární výsady mimo sféru obyčejného zákona, „a tudíž používá právních prostředků veřejné moci“.

Oproti tomu argument navrhovatelů, že belgická komora je „velice silným způsobem kontrolována přímo státem“, pak potřebu rozhodného odlišení (ve vztahu k České lékařské komoře) neimplikuje zcela zjevně, a totéž platí i o tvrzení, že Česká lékařská komora svým faktickým působením „připomíná v současné době spíše odborovou organizaci“, tj. „soukromoprávní sdružení“, neboť rozhodné charakteristiky naopak „instituce veřejného práva“ si Komora podržuje tak jako tak, a nedostatek „soukromoprávních“ prvků byl doložen i ve vztahu k její účasti na výběrových a dohodovacích řízeních, resp. v režimu stanovení hodnoty bodu, výše úhrad zdravotní péče hrazené ze zdravotního pojištění a regulačních omezení.

K úvahám navrhovatelů o „účelovém“ vyčlenění „sdružení veřejného práva z pojmu sdružení ve smyslu čl. 11 Úmluvy“ postačí odkázat na bod 87.[8] shora, odkud se podává, že v případě v oddílech XI. a XII. dotčených tzv. profesních komor („institucí veřejného práva“) jde o odlišení objektivní, spočívající na legálním (právním) základě, který svědčí - vzhledem k jejímu obdobnému zákonnému vymezení - i České lékařské komoře. Navrhovateli zdůrazňovaná míra její autonomie ve vztahu ku státu takovému „odlišení“ sama o sobě nepřekáží. Klíčovým pak je, že dovodily-li ve vztahu k (těmto) posuzovaným institucím orgány Úmluvy, že nejsou sdruženími ve smyslu článku 11 Úmluvy, pročež „ani k zásahu do negativní složky svobody sdružování povinným členstvím v nich dojít nemohlo“, je opodstatněné tento závěr vztáhnout i k instituci s nimi srovnatelné, jíž - jak bylo dovozeno - právě Česká lékařská komora je. Jestliže pak ve smyslu závěru vyjádřeného v bodě 65.[9] není pochyb, že smysl a rozsah pojmu „sdružení“ zakotveného v čl. 11 odst. 1 Úmluvy a v čl. 20 odst. 1 Listiny jsou shodné, pak logicky platí, že závěr o vyloučenosti zásahu do svobody sdružování platí i ve vztahu k té její negativní složce (právu „se nesdružovat“), jež vychází z čl. 20 odst. 1 (příp. čl. 27 odst. 1 a 2) Listiny, na které se navrhovatelé odvolávali.
Ústavný súd na tomto základe dospel k záveru, že návrh na zrušenie napadnutého ustanovenia § 3 ods. 1 Zákona č. 220/1991 Sb. nie je dôvodný a z toho dôvodu ho zamieta.

Zdroj: http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-6

---

[8] Bod 87 Nálezu - Stejně tak „nuceným“ členstvím podle § 3 odst. 1 zákona č. 220/1991 Sb. se Česká lékařská komora přibližuje veřejnoprávním korporacím podle judikatorního shrnutí v oddílu XI. a XII., a je pak jen platonickou námitka, že jde o „vyčlenění sdružení veřejného práva z pojmu sdružení ve smyslu čl. 11 Úmluvy“ zcela „účelové“. Úvaha navrhovatelů, že „soukromoprávní sdružení sotva mohou mít prostředky pro zabezpečení a vynucení povinného členství v nich“, pak stojí i v kolizi s ambicí konciliovat povinné členství se „soukromoprávními institucemi“, resp. sdruženími ve smyslu čl. 11 Úmluvy, již dokládají věci posuzované Evropským soudem pro lidská práva a vyjmenované v bodu 80. výše.

[9] **Bod 65. Nálezu**: Není pochyb, že smysl a rozsah pojmu „sdružení“ zakotveného v čl. 11 odst. 1 Úmluvy a v čl. 20 odst. 1 Listiny, tj. v „obecné normě sdružovacího práva“ (Klíma, K.: Komentář k Ústavě a Listině. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, str. 757), jsou shodné. Existenci relevantní odlišnosti, respektive důvodů pro ni netvrdí ani navrhovatelé.

Odkazy na rozhodnutie ESĽP vo veci Chassagnou a ostatní c. Francúzsko

1) Le Compte, Van Leuven and De Meyere c. Belgium judgment
2) Shneider c. Luxembursko
3) Young, James and Webster c. the United Kingdom judgment
4) Dudgeon c. the United Kingdom judgment
5) Fredin c. Sweden judgment
6) Sigurður A. Sigurjónsson c. Iceland judgment
7) Shneider c. Luxembursko
8) United Communist Party of Turkey and Others c. Turkey judgment (Ochrana ľudských práv v troch zväzkoch; zväzok tretí; str. 297- 298)
9) Larkos c. Cyprus judgment – Rozsudky Veľkej komory ESĽP (str. 711-717)

1) Le Compte, Van Leuven and De Meyere c.Belgium

Sťažovatelia namietali porušenie čl. 11 Európskeho dohovoru (ďalej len ,,ED") nakoľko boli ako lekári nútení stať sa členmi Komory lekárov (Ordré des médicins) a podrobovať sa jej orgánom.
Európsky súdny dvor pre ľudské práva (ďalej len ako ,,ESĽP") ako prvé poznamenal, že Komora lekárov je verejnoprávna inštitúcia, nakoľko nebola založená jednotlivcami ale štátom. Ďalej ESĽP poznamenáva, že táto Komora lekárov je integrovaná v rámci štátnych štruktúr a do väčšiny jej orgánov sú menovaní sudcovia. Jej cieľom je všeobecný záujem a to najmä ochrana zdravia formou výkonu verejnej kontroly nad lekármi. V rámci tejto poslednej funkcie je Komora lekárov povinná viesť register lekárov. Na plnenie funkcií združenia na ňu štát preniesol administratívnu a disciplinárnu právomoc. Na základe uvedeného, Komora lekárov nemôže byť považovaná za združenie vo svetle čl. 11 ED. Aby však toto ustanovenie nebolo porušené, nemôže Komora lekárov brániť svojím lekárom, aby si vytvárali svoje vlastné profesijne združenia.
ESĽP poznamenal, že v Belgicku je niekoľko združení vytváraných za účelom ochrany profesionálnych záujmov lekárov, ktorí do nich môžu vstupovať na základe svojej vlastnej slobodnej úvahy. Za týchto okolností, existencia Komory lekárov a jej požadovaný zámer- t.j. povinnosť lekárov byť zapísaní do jej registra a podliehať právomoci jej orgánov – nie je porušením čl. 11 ED. Nakoľko nebol porušený čl. 11 ED, ESĽP nepovažuje za potrebné vec preskúmať podľa čl. 11 ods. 2 ED alebo zistiť, či ED uznáva slobodu nezdružovania.

Zdroj:
http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/Pages/search.aspx#{%22fulltext%22:[%22le%20compte%22],%22itemid%22:[%22001-57522%22]}

2) Shneider c. Luxembursko

Sťažovateľka namietala porušenie čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 v spojení s čl. 11 ED, nakoľko bola nútená odovzdať svoje pozemky do poľovníckeho združenia na základe zákona aj napriek jej postoju voči poľovaniu.
ESĽP poznamenal, že poľovnícke združenia nie sú združeniami v zmysle zákona o neziskových združeniach, nakoľko vďačia za svoju existenciu vôli zákonodarcu. Vyplýva z toho však iba to, že poľovnícke združenia sú tvorené vlastníkmi pozemkov, ktorí sa schádzajú pravidelne, aby rozhodovali o tom, či právo poľovať ponechajú alebo nie v prospech poľovníkov, ktorí sú buď majiteľmi pozemkov alebo ich nájomníci, u ktorých sa predpokladá skončenie nájmu. Vyvrátil tvrdenie sťažovateľov, že sú integrované do štátnych štruktúr z dôvodu dohľadu zo strany ministerstva vnútra. Taktiež vyvrátil, že by poľovnícke združenia mali na základe vtedajšieho zákona nadmerné výsady vo verejnom práve na rozdiel od profesijných komôr. Z toho dôvodu má ESĽP za to, že poľovnícke združenia sú združeniami v zmysle čl. 11 ED.

Zdroj:
http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/Pages/search.aspx#{%22fulltext%22:[%22schneider%22],%22itemid%22:[%22001-81437%22]}

3) **Young, James and Webster c. the United Kingdom**

Zdroj- Svák, J.: Ochrana ľudských práv v troch zväzkoch. Zväzok tretí. Bratislava: Eurokódex, 2011. 283-285 s. ISBN 978- 80- 89447-43-5.

4) **Dudgeon c. the United Kingdom:**

Európsky súdny dvor pre ľudské práva (ďalej len ,,ESĽP") potvrdil porušenie čl. 8 a čl. 14 Európskeho dohovoru. ESĽP jasne pripomenul, že mu neprislúcha právo posudzovať morálne aspekty homosexuálnych stykov medzi dospelými mužmi. Napriek tomu však judikoval, že v tom čase platná trestnoprávna úprava[10] zasahuje do práva sťažovateľa na rešpektovanie jeho súkromného života zaručeného článkom 8 (ktorý zahŕňa aj jeho sexuálny život). V osobnej situácii žiadateľa, samotná existencia trestnoprávnej úpravy nepretržite a priamo ovplyvňuje jeho súkromný život (Marckx). ESĽP potvrdil legitímnu potrebu v demokratickej spoločnosti pre určitý stupeň kontroly nad homosexuálnym správaním za účelom poskytnutia ochrany proti zneužívaniu a korupcii tých , ktorí sú špeciálne zraniteľní napríklad z dôvodu svojej mladosti. Je to v prvom rade úlohou vnútroštátnych orgánov rozhodnúť o vhodných opatreniach požadovaných pre ochranu morálky v ich spoločnosti , a to najmä aby určili vekovú hranicu, dokedy majú byť mladí ľudia pod ochranou hore uvedených trestných zákonov. ESĽP nepovažoval za potrebné rozoberať porušenie čl. 14 ED, nakoľko poznamenal vyššie, že došlo k porušeniu čl. 8 vo svetle čl. 14 ED. Iná situácia by však bola, ak by tvrdené porušenie čl. 14 ED bol základným a teda jediným aspektom prípadu.

Ako bolo uvedené aj v prípade **MAGYAR KERESZTÉNY MENNONITA EGYHÁZ AND OTHERS v. HUNGARY** čl. 14 ED nemá samostatnú existenciu, avšak zohráva dôležitú doplňujúcu úlohu k ustanoveniam ED a Dodatkovým protokolom, keďže chráni jednotlivcov, ktorí sa nachádzajú v analogických situáciách, proti diskriminácii pri užívaní práv uvedených v týchto ustanoveniach.

Zdroj:
http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/Pages/search.aspx#{%22fulltext%22:[%22dudgeon%22],%22itemid%22:[%22001-57472%22]}

5) **Fredin c. Sweden:**

V prípade Fredin išlo o odňatie licencie na prevádzkovanie štrkoviska na základe zákona o ochrane prírody. Sťažovatelia vo svojej žiadosti namietali porušenie čl.1 Dodatkového protokolu č. 1, nakoľko mali za to, že odňatie licencie zasahovalo do pokojného užívania ich majetku. ESĽP potvrdil, že krok správneho orgánu predstavoval zásah do pokojného užívania majetku sťažovateľov, avšak na druhej strane potvrdil, že existoval legitímny základ tohto rozhodnutia, nakoľko jeho účelom bol všeobecný záujem na ochrane životného prostredia. Z toho dôvodu má ESĽP zato, že čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 nebol porušený, nakoľko zásah bol priamo úmerný legitímnemu cieľu, t.j. ochrane životného prostredia.

[10] Trestné zákony z roku 1961, extrémnym spôsobom kriminalizovali homosexuálne praktiky (absolútny zákaz dobrovoľne vykonávaných homosexuálnych stykov medzi mužmi staršími ako 21), pričom nevylučovali za ne ani trest odňatia slobody. Pán Dudgeon verejne vystupoval proti trestaniu homosexuálov, nakoľko sa cítil ,,obeťou" trestných zákonov.

Zdroj:
http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/Pages/search.aspx#{%22fulltext%22:[%22fredin%22],%22itemid%22:[%22001-57651%22]}

6) **Sigurður A. Sigurjónsson c. Iceland judgment**
Zdroj- Svák, J.: Ochrana ľudských práv v troch zväzkoch. Zväzok tretí. Bratislava: Eurokódex, 2011. 308-309 s. ISBN 978- 80- 89447-43-5.

Judikáty k čl. 11 verzus dotácie:

CASE OF MAGYAR KERESZTÉNY MENNONITA EGYHÁZ AND OTHERS v. HUNGARY
Je novým prípadom v judikatúre ESĽP. Sťažovatelia sú predstavitelia náboženskej komunity, ktorá bola zapojená do plnenia spoločenských úloh pre obec Szolnok. Po dohode s ministerstvom financií rozšírila svoje služby aj na bezdomovcov. V roku 2011 ministerstvo financií zrušilo dohodu a udelilo príslušné dotácie len do 30. júna 2011 . V dôsledku toho musela žalobkyňa zrušiť súvisiace zmluvy s obcou . Naďalej však bola povinná plniť voči obci svoje sociálne služby a z toho dôvodu vznikla náboženskej spoločnosti škoda vo výške 691.407 maďarských forintov. V roku 2011 prišlo aj k zmene zákona o slobode svedomia a náboženského vyznania a o postavení cirkvi, na základe ktorého náboženská spoločnosť stratila svoj status. Aby mohla naďalej pôsobiť ako združenie je potrebná jej opätovná registrácia, ktorá jej bola zo strany správneho orgánu odmietnutá. Vláda sa bránila, že zákon bol v čase podania sťažnosti zrušený. Náboženská spoločnosť trvala na sťažnosti, nakoľko sa jej síce vrátil status, avšak už nikdy nezískala ďalšie dotácie. Z toho dôvodu namietala porušenie čl. 9, čl. 11 a čl. 14 ED.

Stanovisko ESĽP: V prípade, že organizácia náboženskej komunity je sporná, je potrebné vykladať čl. 9 ED vo svetle čl. 11 ED, ktorý dohliada na garantovanie života proti neoprávneným zásahom zo strany štátu. Z tohto pohľadu, právo veriacich na slobodu náboženského vyznania zahŕňa očakávanie, že spoločenstvo bude môcť fungovať v pokoji, bez svojvoľného zásahu štátu. V skutočnosti, autonómna existencia náboženských komunít je nevyhnutná pre pluralizmus v demokratickej spoločnosti a je teda otázkou v samom srdci ochrany, ktorú poskytuje článok 9 ED. To sa priamo dotýka nielen organizácii spoločnosti ako takej, ale aj účinného výkonu práva na slobodu náboženského vyznania všetkými jej aktívnymi členmi. Keby organizačný život komunity nebol chránený článkom 9 ED, tak všetky ostatné aspekty jednotlivca na slobodu vierovyznania by sa stali zraniteľnými“.

Súd ďalej pripomína, že schopnosť založiť právnickú osobu za účelom kolektívneho rokovania v oblasti spoločného záujmu, je jedným z najdôležitejších aspektov slobody združovania, bez ktorého by toto právo bolo zbavené akéhokoľvek zmyslu. Súdny dvor dôsledne zastával názor, že odmietnutie zo strany vnútroštátnych orgánov udeliť štatút právneho subjektu na združenie fyzických osôb činí zásah do sťažovateľovho práva na slobodu združovania (Gorzelik a ostatné proti Poľsku, Sidiropoulos). Štáty majú právo, aby sa presvedčili, že cieľ združenia a jeho činnosti sú v súlade s pravidlami stanovenými v právnych predpisoch, ale musia tak urobiť spôsobom, ktorý je zlučiteľný s ich záväzkami vyplývajúcimi z ED a podlieha preskúmaniu zo strany orgánov ED (Sidiropoulos).

Právomoc štátu chrániť svoje inštitúcie a obyvateľov od združení, ktoré by ich mohli ohroziť, musí byť používaná striedmo. Výnimky zo slobody združovania musí štát vykladať reštriktívne a len presvedčivé a závažné dôvody môžu odôvodniť obmedzenie tejto slobody . Akýkoľvek zásah musí zodpovedať ,,naliehavej spoločenskej potrebe". Z toho dôvodu pojem ,,nevyhnutné" nemá oporu v takých výrazov ako ,,užitočné" alebo ,,žiaduce" (Gorzelik).
ESĽP tak ako už v dvoch predchádzajúcich prípadoch (Moskovská pobočka Armády spásy a Scientologická cirkev v Moskve) potvrdil, že odmietnutie preregistrovania náboženskej spoločnosti predstavuje zásah do práva na slobodu združovania a tiež do práva na slobodu náboženského vyznania.
ESĽP sa domnieva, že pozitívna povinnosť prináleží štátu, aby zaviedli systém uznávania, ktorý uľahčuje získanie právnej subjektivity pre náboženské komunity. Súd sa ďalej domnieva, že neexistuje žiadne právo na základe článku 11 ED v spojení s článkom 9 ED, ktoré by náboženským spoločnostiam priznávalo zvláštne právne postavenie. Uvedené články ED iba vyžadujú, aby štát zabezpečil, že náboženské komunity budú mať možnosť získať právnu subjektivitu v rámci verejného práva; nevyžadujú, aby sa im priznalo špecifické postavenie v rámci verejného práva.
ESĽP pripomína, že sloboda prejavovať svoje náboženstvo alebo vieru podľa článku 9 nezveruje združeniam alebo jeho členom nárok na zabezpečenie ďalších finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu. Dotácie, ktoré sú poskytované iným spôsobom do rôznych náboženských komunít - teda nepriamo do rôznych náboženstiev sa odvolávajú na najprísnejšiu kontrolu.

Podľa názoru ESĽP, majú štáty značnú voľnosť pri výbere formy spolupráce s rôznymi náboženskými komunitami, a to najmä odvtedy, odkedy sa do značnej miery od seba navzájom odlišujú To platí najmä pri výbere partnerov, s ktorými štát plánuje spolupracovať v určitej činnosti. Štát nemôže rozlišovať medzi náboženskými komunitami. Neutralita štátu vyžaduje, aby v prípade, keď sa štát rozhodne spolupracovať s náboženskými komunitami , bol výber partnerov založený na zistiteľných kritériách (napríklad, pokiaľ ide o finančné prostriedky). Rozdielom na strane štátu v uznávaní, partnerstve a v dotáciách nemožno vytvoriť situáciu, v ktorej sa prívrženci náboženskej komunity cítia byť druhoradými občanmi z dôvodu menej priaznivej štátnej pozície na ich komunitu.

Zdroj:
http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/Pages/search.aspx#{%22fulltext%22:[%22CASE%20OF%20MAGYAR%20KERESZT%C3%89NY%20MENNONITA%20EGYH%C3%81Z%20AND%20OTHERS%20v.%20HUNGARY%22],%22itemid%22:[%22001-142196%22]}

ÁSATRÚARFÉLAGID v. ICELAND
Sťažovateľ je Evanjelické náboženské združenie, ktoré bolo zaregistrované podľa zákona o náboženských spoločnostiach.

Financovanie národnej cirkvi a ďalších náboženských združení:
V súlade s príslušnými právnymi predpismi vyberá štát prostredníctvom všeobecného daňového systému pevnou sumou tzv. farský poplatok od každej osoby staršej ako 16 rokov. Takto nazhromaždené prostriedky prideľuje náboženským organizácie, ku ktorej patrí aj **ÁSATRÚARFÉLAGID**, ktorá dostala uvedené prostriedky po registrácii. Uvedené platí takisto aj pre národné kostoly a všetky ďalšie registrované náboženské organizácie. Okrem toho štát financuje národnú cirkev aj zo štátneho rozpočtu. To zahŕňa príspevok do Fondu pre cirkevné záležitosti a na Farský kompenzačný fond, ktorého výška predstavuje 11,3 a 18,5 percent z množstva farských

poplatkov vyberaných od členov v súlade s vyššie uvedeným systémom. Tieto platby sú odvodené od dane z príjmu a distribuované týmto spôsobom v súlade s písaným právom. Navyše štát poskytuje financovanie aj výplat niektorých ministrov národnej cirkvi a zamestnancov Biskupského úradu.

Vyrovnávací fond a Fond cirkevných záležitostí:

Farský Vyrovnávací fond bol určený výhradne pre farností národnej cirkvi a jeho úlohou bolo poskytnúť dotácie cirkvám v rámci národnej cirkvi, ktoré mali zvláštne postavenie. Ďalej sa mal pokúsiť vyrovnať pozíciu medzi farnosťami a posilniť postavenie tých, kde farské poplatky boli nedostatočné na pokrytie ich nevyhnutných výdavkov. Fond mal navyše uľahčiť vytvorenie farností v nových mestských oblastiach a podporovať sociálne a kultúrne práce národnej cirkvi.

Skutkový stav:

Sťažovateľ – náboženské združenie podalo žiadosť na Ministerstvo spravodlivosti o uznanie svojho práva na získanie podobného príspevku od štátu, t.j. sumu vo výške 29,8 % z farských poplatkov. Dňa 17. novembra 2003 opäť podala žiadosť na Ministerstvo, avšak tentoraz pre platbu dvoch sporných príspevkov za rok 2002. Obe žiadosti boli Ministerstvom zamietnuté. Dňa 12. januára 2006 podalo náboženské združenie žalobu na okresnom súde v Reykjavíku proti štátu, ktorou sa domáhal zaplatenia čiastky - 29,8 % z farských poplatkov, ktoré združenie dostalo v roku 2002.

Okresný súd vo svojom rozsudku poukázal na rozdiel medzi záležitosťami Fondu kostola a Farského kompenzačný fondu. Je potrebné poznamenať, že fond cirkevných záležitostí bol určený na financovanie štatutárnych úloh národnej cirkvi, ktorými sú každoročné cirkevné zhromaždenie, Rada cirkvi, pastorálna synóda, rodinné poradenské služby, hudobné aktivity v kostoloch a ďalších úloh. Žiadne takéto úlohy neboli priradené sťažovateľovi. Situácia sťažovateľa a národnej cirkvi sa teda v tomto ohľade líšila. Rovnako úloha nebola uplatnená ani vo vzťahu k Farskému kompenzačnému fondu ktorého funkciou okrem iného bolo pokúsiť sa vyrovnať pozíciu medzi určitými farnosťami a uľahčiť zakladanie nových farností.

Okresný súd zistil, že rozdelenie financovania len medzi národnú cirkev a nie aj na sťažovateľa by sa do určitej miery mohlo považovať za diskriminačné. Avšak, na druhej strane okresný súd uviedol , že nie je v jeho právomoci prijať požadujúce rozhodnutie (t.j. aby štát zaplatiť sporné farské príspevky žalujúcemu združeniu); je úlohou zákonodarcu prijať takéto rozhodnutie. Z toho dôvodu zamietol žalobu sťažovateľa. Sťažovateľ sa odvolal na Najvyšší súd, kde mi bola zamietnutá žaloba.

Sťažovateľ namietal porušenie článku 9 ED v spojení s článkom 14 ED o pridelení dodatočných finančných prostriedkov, čo zodpovedá 29,8 % z farských poplatkov pre národnú cirkev, ale nie pre sťažovateľa - Evanjelickú náboženskú spoločnosť. Združenie sa taktiež odvolávalo na článok 1 Protokolu č.1 k Dohovoru, že určité percento dane z príjmov svojich členov bolo pridelené národnej cirkvi (vo výške 29,8 % z farských poplatkov).

Stanovisko ESĽP:

Systém štátnej cirkvi sa sám o sebe nemôže považovať za porušenie článku 9 ED. V skutočnosti existuje takýto systém v niekoľkých zmluvných štátoch a existoval tam už keď bol vypracovaný ED, Avšak, systém štátnej cirkev musí byť taký, aby boli splnené požiadavky stanovené v článku 9 ED, to znamená zahŕňať osobitné záruky pre slobodu jednotlivca náboženstva. Nikto nesmie byť nútený k vstupu alebo mať zakázané opustiť štátnu cirkev. Po prvé, ESĽP pripomína , že podľa článku 63 islandskej ústavy a § 1 zákona o registrovaných náboženských spoločnostiach , každý človek má právo zakladať náboženské združenia a praktizovať svoje náboženstvo v súlade s jeho individuálnym presvedčením. Potom čo bolo združenie zaregistrované v súlade so zákonom prevzalo práva a záväzky, ktoré vyplývali zo zákona o registrácii.

Tak, ako je uvedené vyššie, združenie získalo finančné prostriedky vo forme farských poplatkov vyberaných štátom z každého z jeho členov. Je tiež potrebné poznamenať, že na registráciu v súlade so zákonom, musí náboženské združenie vymenovať zástupcu, ktorý spĺňa všeobecné podmienky pre výkon funkcie úradníka pridelenej mu zákonom. Takýto zástupca je oprávnený vykonávať obrady, ktoré boli porovnateľné s krstinami, svadbami a pohrebmi, rovnako ako všeobecné duchovné vedenia (Rijeke Života a ďalšie proti Chorvátsku). V tejto súvislosti je potrebné vyvrátiť, že by orgány žalovaného štátu akýmkoľvek spôsobom narušili alebo obmedzili výkon práv žalujúceho združenia a jeho členov podľa odseku 1 článku 9 ED.
Súdny dvor určil, vo svetle vyššie uvedených úvah, že slobodu prejavovať svoje náboženstvo alebo vieru podľa tohto článku nezveruje sťažovateľovi alebo jeho členom nárok na dodatočné finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu.

Na základe vyššie uvedených úvah, ESĽP konštatuje, že neexistuje žiadny výskyt porušenia práva žalujúceho združenia a práva jeho členov praktizovať svoje náboženstvo. Preto sa ESĽP domnieva, že táto časť žiadosti musí byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená podľa článku 35 ods. 3 a 4 ED. Pokiaľ ide o údajné porušenie článku 14 ED v spojení s článkom 9 ED, ESĽP ďalej pripomína, že v súlade s ustálenou judikatúrou ED, článok 14 dopĺňa len ďalšie hmotnoprávne ustanovenia ED a Protokolov. Nemá žiadnu nezávislú existenciu , nakoľko má vplyv len vo vzťahu k ,,požívaniu práv a slobôd" chráneným týmito ustanoveniami.

Vo svetle uvedených zistení je sporné, či článok 14 je použiteľný v prejednávanej veci . V každom prípade, aj za predpokladu, že tieto skutočnosti spadajú do pôsobnosti článku 9 ED, Súdny dvor pripomína , že rozdiel v zaobchádzaní bude len diskriminačný , ak nemá žiadne objektívne a rozumné ospravedlnenie (Darby v. Švédsko).
Súd nevidí žiadny dôvod pre spochybnený názor Najvyššieho súdu, že úlohy žalujúceho združenia voči spoločnosti, nemôžu byť v porovnaní s tými, ktoré vykonáva národná cirkev a preto nepridelenie dodatočných finančných prostriedkov sama nepredstavuje diskrimináciu. Okrem toho, že zamestnanci štátnej cirkvi sú štátnymi úradníkmi, ktorí na rozdiel od zamestnancov iných náboženských spolkov majú práva a povinnosti ako napríklad s ohľadom na širokú verejnosť, a to nielen s ohľadom na ich zbory. Štatutárnych povinnosti uložené národnej cirkvi a jej zamestnancom podľa vyššie uvedeného zákona o postavení, správe a postupe Národnej cirkvi a iné právne predpisy týkajúce sa národnej cirkvi a jej činnosti , nemožno porovnávať s požiadavkami kladenými na žalujúce združenie. Preto, ak tam aj bol rozdiel v zaobchádzaní, Súd je presvedčený, že sleduje legitímny cieľ a je objektívne a primerane odôvodnené (Cha'are Shalom Vo Tsedek).
Z toho vyplýva , že táto časť žiadosti musí byť takisto odmietnutá ako zjavne neopodstatnená podľa článku 35 ods. 3 a 4 ED. Náboženská spoločnosť sa sťažovala, že systém farských poplatkov predstavuje porušenie článku 1 Protokolu č 1 k ED v súvislosti s jeho členmi. To tvrdila , že určitá suma odfotil mesačne od dane každého z jej členov z príjmov, t.j. tzv. farský poplatku, ktorý bol potom pridelený do žalujúceho združenia. Jednotlivec patriaci k národnej cirkvi , ale ťažil z ďalších 29,8 % z farského poplatku pridelené k jeho Cirkvi, poskytuje mu lepšie služby, než tomu bolo u členov iných náboženských združení. To viedlo k menej peňazí bola vyčlenená na iných verejných službách dostupných svojim členom, ktorí v rovnakej dobe, neboli schopní využiť služby národnej cirkvi. Nedostatok vidieckych bohoslužieb a nízka dostupnosť náboženských vzdelávacích materiálov boli príklady znevýhodnenia, ktorým čelia členmi žalujúceho združenia. Ak ponecháme stranou otázku, či sťažovateľ môže vykonávať v mene svojich stúpencov právo zaručené článkom 1 Protokolu č 1 k ED, a tvrdí , že je obeťou porušenia uvedeného článku. Súdny dvor konštatuje, že sa nepodarilo vyčerpať vnútroštátne opravné prostriedky. Z toho vyplýva, že táto časť aplikácie by mali byť zamietnutá na

základe článku 35 ods. 1 a 4 ED. V každom prípade je potrebné konštatovať , že táto námietka je v skutočnosti len parafrázou už odmietnutých sťažností. Z toho vyplýva, že z dôvodov uvedených aj táto časť aplikácie by mohla byť odmietnutá ako zjavne nedôvodná podľa článku 35 ods. 3 a 4 ED. Z týchto dôvodov Súdny dvor väčšinou hlasov prehlasuje, že žaloba je neprípustná.

Zdroj:
http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/Pages/search.aspx#{%22fulltext%22:[%22%C3%81SATR%C3%9AARF%C3%89LAGID%20v.%20ICELAND%22],%22itemid%22:[%22001-113920%22]}

B) Zmapovanie grantových nadácií, ktoré plnia alebo môžu splniť podmienky a uchádzať sa o rolu sprostredkovateľa verejných zdrojov v blízkej budúcnosti

3. Grantové nadácie

3.1. Grantové nadácie

Grantové nadácie sú špecifickou formou MNO, a zároveň špecifickou cieľovou skupinou národného projektu. Špecifikum je dané charakterom ich základnej činnosti, ktorým je poskytovanie finančných zdrojov pre plnenie všeobecne prospešných cieľov tretím osobám. Sú teda akýmisi bankami či pokladnicami tretieho sektora. Poskytovanie grantov ako špecifická nadačná činnosť odlišuje skupinu grantových nadácií od ostatných nadácií, ktoré granty neposkytujú. **Register nadácií MV SR neobsahuje údaj o tom, či nadácia poskytuje finančné prostriedky tretím osobám alebo neposkytuje**. Nie je možné rýchlo a jednoducho zistiť potenciálnych uchádzačov o rolu sprostredkovateľa verejných zdrojov. Nie sme však vo vduchoprázdne. Existujú neformálne zoznamy spracované na základe excerpcie informácií z výročných správ, ktoré dávajú aspoň východiskové dáta (viď Príloha N1 a N2: TOP 2012 Najväčšie grantové nadácie: http://www.cpf.sk/files/files/TOP%20Grantove%20nadacie%202012.pdf, TOP 2012 Nadácie s najväčšími aktívami (>200 000 €): http://www.cpf.sk/files/files/TOP%20Aktiva%20nadacie%202012.pdf)

Väčšina grantových nadácií na Slovensku neposkytuje granty z vlastných zdrojov, ale pracuje ako sprostredkovateľ súkromných, výnimočne aj verejných peňazí pre tretiu osobu. Grantové nadácie v ostatných rokoch zdokonaľovali svoje postupy, prijímali pravidlá zabraňujúce konfliktu záujmov, zvyšovali svoju dôveryhodnosť, transparentnosť a efektivitu. Prinútila ich k tomu potreba získavať zdroje na grantovú činnosť, ktorá sa od nich očakáva. A k tomu treba dôveryhodnosť, ktorá sa nadobúda transparentným výkonným konaním. Napriek tomu, že väčšina grantových nadácií nerozdeľuje verejné zdroje, viaceré z nich disponujú bohatými poznatkami a zručnosťami v programovaní, vo vyhlasovaní výziev, hodnotení projektov, zúčtovaní záloh, monitorovaní a hodnotení výsledkov. Na inom mieste popisujeme prvé skúsenosti slovenských nadácií zo spravovania finančných prostriedkov z verejných rozpočtov.

V predkladanom národnom projekte sú preto grantové nadácie špecifickou skupinou MNO, ktorej sa bude venovať osobitná pozornosť. Budú sa analyzovať ich potreby, ale najmä potreby verejnej správy spolupracovať s nimi ako s akreditovanými subjektmi pre túto činnosť. Spoločný okruh ukazovateľov akreditácie MNO musí byť v prípade nadácií – záujemcov o sprostredkovanie – doplnený o špecifické ukazovatele pre túto skupinu. Prvotným mapovaním sme chceli zachytiť vnútornú štruktúru nadačného sektora. Pripravili sme jednoduchý dotazník, ktorý sme e-mailom poslali 80 nadáciám. Vyplnených sa nám vrátilo 20, takmer všetci respondenti patria do kategórie grantových nadácií. Z negrantujúcich nadácií sa do prieskumu zapojila iba jedna.

Účelom krátkeho dotazníkového prieskumu nadácií bolo informovať nadácie o národnom projekte a jeho špeciálnom cieli týkajúcom sa nadácií ako možných sprostredkovateľov verejných zdrojov. Mali sme záujem získať prvé spontánne reakcie nadácií, ešte neovplyvnené diskusiou, ktorá nastane v neziskovom sektore na tému „akreditácie MNO“. Súčasne sme chceli poznať reakcie nadácií, ktoré neposkytujú granty tretím osobám. Oslovené negrantujúce nadácie sa do prieskumu v nezapojili (okrem jednej).
Osobitne sme komunikovali s troma strešnými organizáciami: Fórom donorov, Asociáciou komunitných nadácií a Asociáciou firemných nadácií. Ich členov sme do prieskumu zapojili prostredníctvom nich. Predpokladáme, že dôležitými partnermi pri navrhovaní a overovaní akreditačného modelu budú práve zástupcovia týchto združení.

Poznatky z prieskumu

Z 20 nadácií, ktoré vyplnili dotazník, menežuje vlastné grantové programy 19 nadácií. 70 % z nich realizuje aj vlastné projekty.

Aký charakter má vaša nadačná činnosť?

Výber z možností, zodpovedané 20x, nezodpovedané 0x

Odpoveď	Odpovede	Podiel
Sme nadáciou, ktorá poskytuje granty iným subjektom.	5	25.00%
Sme grantovou nadáciou, ale realizujeme aj vlastné programy.	14	70.00%
Neposkytujeme granty iným, robíme len vlastné programy.	1	5.00%

Ročný obrat do 50 000 EUR mali 3 nadácie, do 200 tisíc to bolo 6 nadácií a 11 nadácií malo vyšší obrat ako 200 000 EUR. Od disponibilných prostriedkov sa odvíja aj výška grantových programov. Za posledné tri roky vynaložilo 5 nadácií na grantové programy priemerne do 100 tisíc ročne. Do 500 000 to už bolo 6 nadácií a viac ako 500 tisíc rozdelilo ďalších 7 nadácií.*

*Vzhľadom na výšku ročného obratu sa zdá, že niektoré nadácie nesprávne pochopili inštrukciu: neuviedli priemernú výšku grantových programov za tri roky, ale celkovú výšku grantov za 3 roky. S údajom sa ďalej nepracuje.

Nadácie poskytujú väčšie i menšie granty v závislosti od zdrojov a od cieľov jednotlivých programov. Platí, že menšie nadácie poskytujú menšie granty, ale neplatí, že väčšie nadácie poskytujú len väčšie granty. Do výšky 2 000 € poskytuje granty 12 z 19 grantujúcich nadácií. A granty od dvoch do desať tisíc EUR poskytuje 16 nadácií z 19. V ďalších veľkostných kategóriách grantov (25 000 – 70 000 – viac ako 70 000 EUR) je zastúpených 7 a v ďalších 6 a 4 nadácie.

V akej výške sa pohybujú granty pre podporené organizácie?

Výber z možností, viac možných, zodpovedané 19x, nezodpovedané 1x

Odpoveď	Odpovede	Podiel
do 2 000 €	12	63.16%
od 2 001 do 10 000 €	16	84.21%
od 10 001 do 25 000 €	7	36.84%
od 26 000 do 70 000 €	6	31.58%
viac ako 71 000 €	4	21.05%

V ďalšej časti ankety nás zaujímali obsahové otázky grantových programov. Tri nadácie uviedli, že pôsobia len v jednej oblasti, 9 nadácií pôsobí vo viacerých príbuzných oblastiach a 7 nadácií uvádza široké portfólio svojich grantových programov.

Aký je obsahový záber vašich grantových programov?

Výber z možností, zodpovedané 19x, nezodpovedané 1x

Odpoveď	Odpovede	Podiel
Pôsobíme v jednej oblasti s malým prekrývaním na príbuzné	3	15.79%
Pôsobíme vo viacerých príbuzných oblastiach	9	47.37%
Máme široké portfólio grantových programov	7	36.84%

Deväť nadácií spravuje aspoň jeden nadačný fond, 10 nadácií nespravuje žiadny cudzí fond. 10 nadácií uviedlo, že sa v minulosti uchádzali o správu takéhoto fondu.

Spravujete nejaký nadačný fond?

Výber z možností, zodpovedané 19x, nezodpovedané 1x

Odpoveď	Odpovede	Podiel
Áno	9	47.37%
Nie	10	52.63%

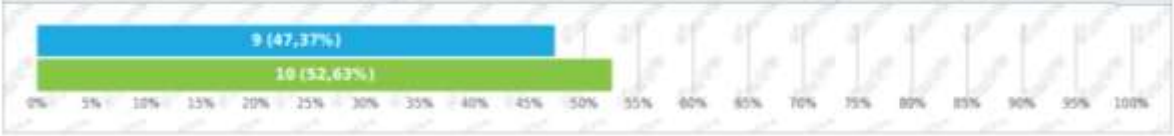

Uchádzali ste sa v minulosti o správu nadačného fondu alebo o inú sprostredkovateľskú funkciu pre iného donora?

Výber z možností, zodpovedané 20x, nezodpovedané 0x

Odpoveď	Odpovede	Podiel
Áno	10	50.00%
Nie	10	50.00%

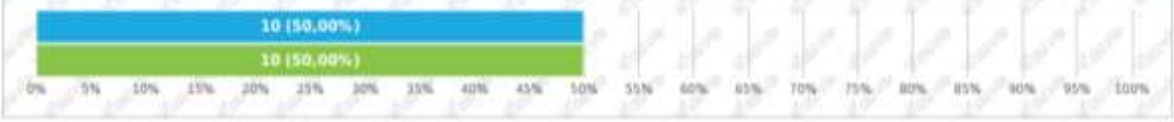

Na otázku „Máte záujem uchádzať sa v budúcnosti o rolu sprostredkovateľa verejných zdrojov pre podporu MNO“ sme získali takéto odpovede:

- Áno od 8 nadácií
- Ešte si to musí premyslieť 9 nadácií
- Nie od 3 nadácií

Máte záujem uchádzať sa v budúcnosti o rolu sprostredkovateľa verejných zdrojov pre podporu MNO?

Výber z možností, zodpovedané 20x, nezodpovedané 0x

Odpoveď	Odpovede	Podiel
Áno	8	40.00%
Ešte si to musíme premyslieť	9	45.00%
Nie	3	15.00%

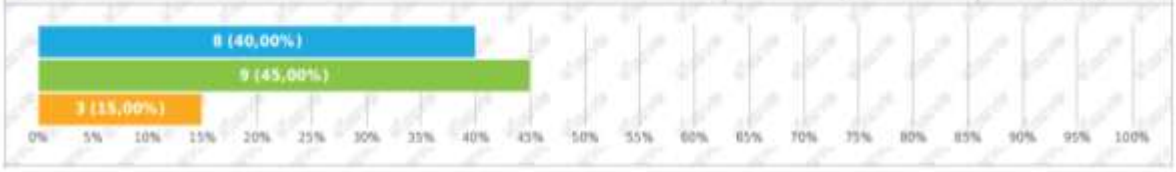

Odpovede na túto otázku vystihujú náš predpoklad, že nadácie budú veľmi zvažovať výkon správcovskej / či sprostredkovateľskej roly vo vzťahu k verejným zdrojom, pretože súčasne platné pravidlá sú veľmi náročné na administratívu a evidenciu.

Na poslednú otázku, ktorou sme zisťovali záujem byť účastníkom národného projektu a ovplyvniť tak podobu budúceho modelu akreditácie svojimi poznatkami a skúsenosťami, prejavilo záujem 18 z 20 nadácií. Anketa medzi nadáciami potvrdila náš predpoklad, že nadácie majú záujem vykonávať funkciu správcu/sprostredkovateľa verejných finančných prostriedkov určených na dotácie alebo nenávratné finančné prostriedky pre realizátorov verejnoprospešných projektov.

Príloha N3: Dotazník pre nadácie

3.2. Skúsenosti nadácií /MNO a verejnej správy s menežovaním verejných zdrojov

Jedným z cieľov národného projektu je, aby systém akreditácie MNO obsahoval aj potrebné penzum informácií pre tú časť verejnej správy, ktorá chce svoje právomoci a povinnosti v oblasti menežovania verejných zdrojov delegovať na iný subjekt, v našom prípade na nadáciu. Úlohou tejto kapitoly je zmapovať súčasnú situáciu v tejto oblasti a posúdiť, v akej miere sú získané poznatky využiteľné pre tvorbu akreditačného modelu.

Mimovládne neziskové organizácie ani verejná správa na Slovensku nemajú takmer žiadne skúsenosti s menežovaním verejných zdrojov na všeobecne prospešné účely prostredníctvom kontraktov. Svedčí o tom aj používaná slovenská terminológia, ktorá nie je ustálená a stále hľadá tie najvhodnejšie slovenské ekvivalenty k termínom používaným zahraničnými donormi.

Slovné ekvivalenty pre mimovládnu organizáciu, ktorá menežuje rozdeľovanie finančných príspevkov z verejných rozpočtov fyzickým či právnickým osobám:
Sprostredkovateľ – Správca fondu – Koordinačná jednotka pre štipendijný fond

Sprostredkovateľ (Intermediary) – termín používaný Nórskym finančným mechanizmom a FM EHP v období 2004 – 2009, aj Švajčiarskym finančným mechanizmom v rokoch 2009 - 2014
Správca fondu (The Fund Operator) – termín používaný NFM a FM EHP v období 2009 – 2014
Koordinačná jednotka pre štipendijný fond – termín používaný Švajčiarskym finančným mechanizmom

Slovné ekvivalenty pre sumu finančných prostriedkov z verejných zdrojov, ktoré sú určené na rozdelenie pre vopred zadefinovaný účel a cieľovú skupinu:
Fond, Blokový grant pre MNO, globálny grant, globálny fond, štipendijný fond

Fond – termín používaný na sumu vyčlenených finančných prostriedkov pre konkrétny účel a/alebo skupinu prijímateľov - používaný NFM a FM EHP v období 2004 – 2009 aj 2009 – 2014
Blokový grant pre MNO - termín používaný na sumu finančných prostriedkov určených pr e plnenie konkrétnejších cieľov (Fond je rozdelený na viacero blokových grantov zverených správcom alebo sprostredkovateľom) – používaný NFM a FM EHP v období 2004 – 2009 aj 2009 – 2014
Globálny grant – termín používaný v dokumentoch štrukturálnych fondoch EÚ na obdobie 2014 – 2020
Globálny fond – začína sa používať ako alternatíva ku GG
Štipendijný fond

Prvými mimovládnymi organizáciami, ktoré sa stali správcami verejných zdrojov boli organizácie, pôsobiace v oblasti vzdelávania. Hneď po roku 1989 začali prichádzať zahraničné vzdelávacie programy, ktoré na báze štipendií podporovali individuálne študijné pobyty na zahraničných univerzitách.
Aj keď v národnom projekte pracujeme s hypotézou, že najvhodnejšími adeptami na spoluprácu s verejnou správou pri menežovaní verejných zdrojov určených tretím osobám sú nadácie, doterajšie skúsenosti hovoria, že to nemusí byť tak. Platí to najmä pre štipendijné programy , ale nielen pre ne.

Štipendijné programy

Snáď prvou a najstaršou skúsenosťou MNO s menežovaním verejných zdrojov sú štipendijné programy v rámci medzinárodnej mobility študentov, doktorantov a mladých výskumných pracovníkov po roku 1990. Administruje ich Slovenská akademická informačná agentúra v Bratislave a vo svojich štyroch pobočkách. SAIA bola založená ako občianske združenie z iniciatívy zamestnancov MŠVVaŠ v roku 1991 ako výsledok poznania, že ministerstvo má predovšetkým plánovaciu a rozhodovaciu právomoc a výkon takýchto programov ho zbytočne zaťažuje. Neskôr, keď SAIA prestala byť aj Servisným centrom pre tretí sektor, založila SAIA - SCTS, o.z novú neziskovú organizáciu SAIA, n.o.. SAIA v štipendijných programoch nezodpovedá za všetky riadiace a výkonné postupy. Na základe zadania MŠVVaŠ precizuje ciele programu, spracuje metodiky, príručky a výzvy, informuje verejnosť o otvorení programu, poskytuje informácie a poradenstvo pre záujemcov o program, prijíma a kontroluje prihlášky, testuje jazykové vedomosti a ostatné predpoklady študenta zvládnuť ciele pobytu, spracúva zoznam uchádzačov podľa plnenia výberových kritérií. Len v niektorých programoch SAIA dostane aj verejné zdroje určené na výplatu štipendií. Vo väčšine kontrahovaných programoch štipendiá stale posiela účastníkom programov priamo ministerstvo.

Na základe skúseností s administráciou štipendijných programov MŠVVaŠ sa SAIA neskôr stáva účastníkom viacerých vyhlásených verejných súťaží alebo je vyzvaná k rokovaniu o zmluve bez zverejnenia. Od roku 2004 administrovala a administruje štipendijný program Nórskeho finančného mechanizmu a FM EHP a od roku 2012 je Koordinačnou jednotkou pre Štipendijný fond Švajčiarskeho finačného mechanizmu. Výber dokumentov spomínaných orgánov, ktoré obsahujú aj podrobné podmienky pre záujemcov o rolu sprostredkovateľa , uvádzame ako prílohy.

Príloha N4: Súťažné podmienky pre Zabezpečenie služieb pre manažovanie národného štipendijného programu (NŠP) na podporu mobilít študentov vysokých škôl a vedecko-pedagogických zamestnancov

Príloha N5: Súťažné podmienky pre súťaž návrhov pre „Výber správcu programu pre program „Štipendijný program EHP“.

Príloha N6: Výzva na predkladanie Žiadostí o nenávratný finančný príspevok na zabezpečenie činnosti Koordinačnej jednotky pre Štipendijný fond

Druhou úspešnou agentúrou v úlohe sprostredkovateľa verejných zdrojov je SAAIC (Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu) – www.saaic.sk, ktorá má na starosti európske programy akými je napr. Program Erasmus. Programy sú spolufinancované zo štátneho rozpočtu (opäť MŠVVaS SR). SAAIC je dobrovoľným združením fyzických a právnických osôb, ktorého cieľom je podporovať a koordinovať programy medzinárodnej spolupráce slovenských vysokých škôl a iných inštitúcií, najmä s krajinami Európskeho spoločenstva v rámci vzdelávacích a iných programov.

Blokové granty pre MNO

Prvou nadáciou, ktorá rozdeľovala verejné zdroje na projekty mimovládnych organizácií bola Nadácia na podporu občianskej spoločnosti (NPOA). Hoci bola nadácia založená fyzickými osobami, získala v rámci programu Európskej únie PHARE štatút implementačnej agentúry **PHARE pre mimovládne organizácie**. V rokoch 1993 - 2003 prostredníctvom prideľovania grantov pre široké spektrum slovenských mimovládnych organizácií NPOA svojimi aktivitami prispela k rozvoju občianskej spoločnosti, demokracie a európskych hodnôt v Slovenskej republike v období pred vstupom SR do EÚ. Za desať rokov podporila z prostriedkov EÚ v rámci programov PHARE vyše 1400 projektov v hodnote viac ako 11 miliónov EUR. Vstupom SR do Európskej únie NPOA svoju činnosť ako implementačná agentúra prostriedkov PHARE ukončila.

Od roku 2004 do roku 2009 bola NPOA správcom finančných prostriedkov slovenskej oficiálnej rozvojovej pomoci určenej pre Srbsko a Čiernu Horu. Ako **správca Fondu Bratislava - Belehrad** získala NPOA príležitosť transferovať know-how v oblasti budovania a posilňovania občianskej spoločnosti za

hranice Slovenska. Súčasne rozšírila svoje pôsobenie z výlučne mimovládneho sektora aj na sektor verejný a podnikateľský.

Od roku 2007 bola NPOA **sprostredkovateľom Blokového grantu Otvárame dvere pre nové možnosti spolupráce financovaného z Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu SR** zameraného na regionálny rozvoj a cezhraničnú spoluprácu (obdobie 2004 – 2009).

Sprostredkovateľská funkcia nadácií vo vzťahu k domácim a zahraničným verejným zdrojom začala byť verejne známou a diskutovanou témou od roku 2005, kedy bolo podpísané Memorandum o porozumení pre implementáciu Nórskeho finančného mechanizmu a Finančného mechanizmu EHP v rokoch 2004 – 2009. Príloha C tohto Memoranda ... definuje špecifické formy grantovej pomoci. Na prvom mieste je Fond MVO, neskôr rozpracovaný do podoby blokových grantov pre viacero oblastí (sociálna, enviromentálna, ľudskoprávna).

Na základe výsledkov verejnej súťaže a odporúčaní Monitorovacieho výboru schválil Výbor pre finančný mechanizmus EHP a Ministerstvo zahraničných vecí Nórskeho kráľovstva sprostredkovateľov nasledovných grantových programov

Grantové programy NFM a FM EHP podporené blokovými grantmi - obdobie 2004 - 2009

Grantové programy pre MVO a schválení sprostredkovatelia

- *Podpora environmentálnych mimovládnych organizácií pre udržateľný rozvoj* (EMVO-TUR) - **nadácia Ekopolis**
- *Program na podporu ľudských práv v rokoch 2006 – 2009* - **Nadácia otvorenej spoločnosti** (OSF)
- *Fond pre MVO na podporu sociálnej inklúzie na Slovensku* - **SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien**

Ostatné programy implementované cez schému blokových grantov

-
- *Otvárame dvere pre nové možnosti spolupráce* - Nadácia na podporu občianskych aktivít (NPOA)
- *Fond NIL na podporu spolupráce medzi školami/štipendiá* - SAIA, n.o.
- *Podpora vedy a výskumu vo vybraných smeroch významných pre Slovenskú republiku a EÚ* - Slovenská akadémia vied
- *Blokový grant na modernizáciu verejného osvetlenia* - Slovenská inovačná a energetická agentúra

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že postupy uplatňované zahraničným donorom voči mimovládnemu sektoru neboli zo strany donorov "vybočením z radu". Nešlo len o osobitné programy na podporu MVO, riadené neziskovými organizáciami/nadáciami, ale o racionálny postup menežovania verejných zdrojov. Neziskové organizácie menežovali 5 zo 7 blokových grantov. Len v 3 blokových grantoch boli oprávnenými prijímateľmi MVO. V ostatných dvoch to boli aj iné fyzické či právnické osoby. V ďalších dvoch blokových grantoch neboli sprostredkovateľmi neziskové organizácie, ani neboli prijímateľmi.

Pri rozhodovaní o využití blokových grantov v konkrétnom programme / finančnom mechanizme bolo posudzovaných viacero parametrov:

- **Obsahové zameranie programu**: široké tematické zameranie versus koncentrácia na užšiu oblasť
- Minimálna a maximálna **výška grantov** v závislosti od obsahového zamerania
- Homogénna **skupina prijímateľov** versus rozmanitosť potenciálnych prijímateľov

Užšie obsahové zameranie programu, identifikácia potenciálnej skupiny prijímateľov a ich podpora nižšími grantmi predstavuje základné charakteristiky pre použitie metódy blokových grantov, administrovaných nezávislými organizáciami s dobrou znalosťou prostredia a potrieb. Takýto typ programov prináša často aj neplánovaný synergický efekt v podobe sieťovania a spolupráce prijímateľov blokového grantu. Naopak, individuálne projekty vybraté na základe dopytovo orientovaných otvorených výziev sú predkladané právnickými osobami rôzneho charakteru, nevytvárajú vo svojom celku žiadny synergický efekt, vo väčšine prípadov požadujú investičné/kapitálové prostriedky väčšieho rozsahu. Celkovo bolo z oboch finančných mechanizmov podporených 100 projektov (93 individuálnych a 7 blokových grantov) sumou 67 mil. EUR.

Grantové programy NFM a FM EHP podporené blokovými grantmi
Obdobie 2009 - 2014

Memorandum o porozumení o implementácii finančných mechanizmov EHP, podpísané v roku 2010 stanovilo nové programy na podporu.

Z Nórskeho finančného mechanizmu sú podporované nasledovné programy:
- Zachytávanie a skladovanie uhlíka (CCS)
- Zelené inovácie v priemysle
- Globálny fond pre dôstojnú prácu a tripartitný dialóg
- Cezhraničná spolupráca
- Rodovo podmienené násilie

Z Finančného mechanizmu EHP sú podporené programy:
- Prispôsobenie sa zmene klímy
- Fond pre mimovládne organizácie
- Ochrana a revitalizácia kultúrneho a prírodného dedičstva
- Štipendiá

Oba finančné mechanizmy spolu poskytnú pre Slovensko 80,75 mil. EUR

Na rozdiel od obdobia 2004 – 2009 donori upustili od individuálnych projektov a úlohou Národného kontaktného bodu (Úrad vlády SR) bolo určiť kompetentných správcov programov, ktorí mali možnosť vybrať si partnerov na realizáciu projektov.

Podobu fondov majú len tri programy: Fond pre MVO, Globálny fond pre dôstojnú prácu a tripartitný dialóg a štidendiá. V ostatných programoch môže správca navrhnúť jednu alebo viac schém malých grantov. Podľa Nariadenia o implementácii finančných mechanizmov EHP 2009 – 2014 platia v takomto prípade nasledovné pravidlá:
- Správca programu môže na schémy malých grantov vyčleniť maximálne 20 % rozpočtu programu:
- Výška grantovej pomoci, o ktorú je možné požiadať v schéme malých grantov nesmie byť nižšia ako 5 000 eur a vyššia ako 250 000 eur. Štipendiá pre fyzické osoby môžu byť nižšie ako 5 000 eur.
- Schému alebo schémy malých grantov obvykle riadi a implementuje správca programu.
- Správca programu môže uzavrieť čiastkovú zmluvu na riadenie a implementáciu schém malých grantov s jednou alebo viacerými verejnými alebo súkromnými spoločnosťami, komerčnými alebo nekomerčnými, ako aj s mimovládnymi organizáciami.
- Vybraný subdodávateľ musí mať silné väzby so sektorom, do ktorého program patrí.
- Uzavretie čiastkovej zmluvy nemá vplyv na zodpovednosť správcu programu za program.
- Náklady na riadenie schémy malých grantov sa započítavajú ako časť nákladov na riadenie správcu programu

- Na riadenie a implementáciu schémy malých grantov vyberie správca programu správcu malej grantovej schémy v súlade s pravidlami pre verejné obstarávanie.
- Správca schémy malých grantov poskytne záruky solventnosti a spôsobilosti v príslušnom okruhu pôsobnosti, ako aj v administratívnom a vo finančnom riadení.
- Ustanovenia toho Nariadenia platné pre správcu programu sú mutatis mutandis platné pre správcu schémy malých grantov, s tým, že správy správcu schémy malých grantov sú zahrnuté do systému predkladania správ správcu programu.

Príloha N7:
Nariadenie o implementácii Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) 2009 –2014
http://archiv.vlada.gov.sk/eeagrants/22974/zakladne-dokumenty.html

Príloha N8:
Rules on the appointment and contracting of fund operators when the Financial Mechanism Office (FMO) has been entrusted with the operation of a Programme
http://archiv.vlada.gov.sk/eeagrants/22974/zakladne-dokumenty.html

Terms of Reference NGO Programme – Slovakia

Fond pre MVO v období 2009 – 2014

Pri príprave a vyjednávaní o podobe finančných mechanizmov sa grantujúce nadácie na Slovensku – potenciálni záujemcovia o rolu sprostredkovateľa – dohodli, že budú presadzovať priame napojenie vybraného sprostredkovateľa/ov na Úrad finančných mechanizmov EHP v Bruseli bez podriadenosti Národnému kontaktnému bodu. Rozhodli sa tak na základe skúseností z obdobia 2004 – 2009, kedy nadobudli presvedčenie, že NKB je brzdou zjednodušenia administratívnych a účtovných postupov. Na druhej strane skúsenosti zo susedných krajín potvrdzovali, že sa to dá. Prijať takéto rozhodnutie znamenalo vzdať sa 15%-ného príspevku zo štátneho rozpočtu.

Riadiaci výbor finančných mechanizmov súhlasil s priamym riadením Fondu MVO Úradom v Bruseli. Po podpísaní memoranda sa komunikácia riadila dokumentom Terms of Reference NGO – Slovakia. ToR podrobne popisuje celý postup výberu správcu programu ako aj kritériá pre jednotlivé kroky.

Procedúra začína oslovením vybraných subjektov, aby prejavili svoj záujem o menežment blokového grantu. Prejavenie záujmu má priniesť základné informácie o spôsobilosti uchádzača zvládnuť úlohu sprostredkovateľa. Formulár má nasledovnú štruktúru:

Prejavenie záujmu - NGO Fund Operator in Slovakia
EEA Financial Mechanism 2009-2014

1. Meno a titul zodpovednej kontaktnej osoby
2. Názov organizácie
   Kontakty
3. Hlavná oblasť činnosti a druh aktivity
4. Miera poznania a pracovných skúseností s MNO sektorom v krajine
5. Finančná kapacita a skúsenosti s regrantingom v posledných piatich rokoch (obdobie, názov intervencie, cieľ, cieľová skupina, geografické pokrytie, celkový rozpočet, rozsah regrantingu, pôvod zdrojov…)
6. Dôvod pre prejavenie záujmu

7. Ostatné

Ak sú informácie v *Prejavení záujmu* dostatočné, záujemcovia sú požiadaní o vypracovanie a zaslanie svojej ponuky. Termín pre podávanie ponúk bol 25. január 2011 do 16:00 hod. Podpísané ponuky mohli byť prijaté aj v elektronickej forme. Ponuky platia 3 mesiace od termínu uzávierky.

Obsah ponuky

Podľa ToR majú ponuky obsahovať prinajmenšom nasledovné informácie:
- Právna forma, história a odbornosť predkladateľa ponuky
- Právna forma, história a odbornosť partnerov, ak ide o ponuku konzorcia
- Popis a diagram riadiacej štruktúry
- Rozdelenie úloh v rámci konzorcia, ak je vytvorené
- vhodnosť programu pre Slovensko
- Motivácia pre program, baseline a odôvodnenie
- Nnávrh obsahu Programu (výstupy, oblasti podpory, cieľové skupiny, aktivity, výsledky)
- Hodnotenie rizik
- Návrh a zdôvodnenie otvorenej výzvy na podporu projektov
- Návrh výberového procesu
- Popis navrhovaného riadiaceho a kontrolného systému, vrátane opatrení pre monitoring, reportovanie, finančný manažment, finančné toky k projektom, zmeny v projekte, nezrovnalosti ..
- Návrh aktivít pre budovanie kapacít občianskej spoločnosti
- Príspevok k prierezovým otázkam
- Navrhované doplnkové aktivity
- Plán na posilnenie bilaterálnych vzťahov pomocou Programu,
- Preddefinované projekty, ak sú aplikované
- Komunikačný plán
- Rozpočet, vrátane podrobného rozpočtu pre navrhované výdavky na riadenie ako aj na doplnkové aktivity
- Odhady refundácií a finančných tokov
- Harmonogram aktivít
- CVs navrhovaného personálu pre riadenie programu
- Mapy a obrázky, ak je to primerané

Okrem definovaných požiadaviek v TOR nie sú k dispozícii žiadne formuláre pre vypracovanie ponuky.

Procedúra výberu operátora

FMO hodnotí ponuky podľa nasledovných kritérií:

a) **Implementačná štruktúra MNO fondu (40 %),** vrátane:
   - štruktúry riadenia
   - skúseností v riadení
   - štruktúra a rozloženie úloh medzi členov konzorcia /organizácie
   - prepojenie na a skúsenosť sektora s evidenciou dosiahnutých výsledkov
   - porozumenie pre a skúsenosť s podporou špecificky národných tematických oblastí
   - hodnotiace a rozhodovacie mechanizmy pre výber a hodnotenie projektov financovaných z MNO fondu (zloženie hodnotiaceho výboru, metodológia, transparentnosť, primeranosť výberových kritérií)
   - komunikácia, poradenská podpora pre žiadateľov

- finančný manažment vrátane finančných tokov
- pravidlá pre reportovanie a monitoring
- zverejňovanie informácií, publicita

b) **Obsah, primeranosť, overenie a efektivita Programu (30 %),** vrátane:
   - Organizovanie otvorených výziev pre podávanie návrhov
   - Návrhy aktivít na budovanie kapacít pre žiadateľov a realizátorov
   - Návrhy na dosiahnutie všeobecných cieľov EEA Financial Mechanism 2009-14 a využitie disponibilných nástrojov vo vzťahu k bilaterálnym vzťahom
   - Doplnkové aktivity ak sú navrhnuté
c) **Riadenie rozpočtu** , bez doplnkových aktivít (15 %), a
d) **Predchádzajúca skúsenosť s podobnými operáciami** (15 %)

Osobitná pozornosť je venovaná:
- Rozdeleniu úloh medzi členmi konzorcia
- Spôsobu zvládnutia šírky záberu v prípade jedného operátora
- 2%-nej záruke v banke

Rozsah grantu: od 30 000 do 100 000 €

Vybraný operátor bol požiadaný o poskytnutie relevantných dokumentov, ktoré potvrdzujú jeho registráciu, finančnú pozíciu a ďalšie informácie potrebné k uzavretiu kontraktu.

Implementácia programov Fondu pre MVO v rokoch 2009 - 2014

Fond MVO je realizovaný dvoma programmi:

Program **Aktívne občanstvo a inklúzia** administruje konzorcium troch nadácií:
Nadácie Ekopolis – hlavný partner
Nadácie pre deti Slovenska - partner a
SOCIA- nadácia na podporu sociálnych zmien – partner.

Program **Demokracia a ľudské práva** menežuje Nadácia pre otvorenú spoločnosť.

Švajčiarsky finančný mechanizmus (2009 – 2014)

Blokový grant pre MVO a podporu partnerstiev švajčiarsko-slovenskej spolupráce (ďalej len Blokový grant) je súčasťou Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce. Tvorený je z príspevkov Švajčiarskej konfederácie a spolufinancovaný zo štátneho rozpočtu SR.

Blokový grant sa delí na Blokový grant pre MVO a Blokový grant pre podporu partnerstiev. **Blokový grant pre MVO** je grantovou schémou na podporu slovenských MVO realizujúcich aktivity v sociálnej a environmentálnej oblasti prostredníctvom tzv. Malých projektov. **Blokový grant pre podporu partnerstiev** je zameraný na podporu partnerských projektov slovenských a švajčiarskych inštitúcií prostredníctvom tzv. Spoločných projektov.

Národný kontaktný bod (Úrad vlády) vyhlásil Výzvu na predkladanie Žiadostí o nenávratný finančný príspevok na zabezpečenie činnosti Sprostredkovateľa Blokového grantu pre MVO a financovanie partnerstiev 16. 2. 2010 s termínom uzávierky 16. 4. 2010.

Sprostredkovateľom Blokového grantu sa stala Nadácia Ekopolis v partnerstve s Karpatskou nadáciou a nadáciou SOCIA.

Oblasť podpory v rámci Blokového grantu pre MVO a financovanie partnerstiev

Podpora z Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce je poskytovaná na:

a) Malé projekty implementované mimovládnymi neziskovými organizáciami prispievajúce k poskytovaniu sociálnych služieb, rovnako ako aj k riešeniu environmentálnych otázok;
b) Spoločné projekty medzi slovenskými a švajčiarskymi organizáciami
c) Zabezpečenie činnosti Sprostredkovateľa, ktorá spočíva v príprave návrhu výzvy resp. výziev na predkladanie Malých a Spoločných projektov, v zabezpečení zberu, overenia a hodnotenia predložených návrhov na Malé a Spoločné projekty, podpis zmlúv s úspešnými žiadateľmi, overovanie a monitorovanie implementácie Malých a Spoločných projektov

Žiadosť o NFP pre výkon sprostredkovateľa sa predkladala a hodnotila v dvoch kolách na základe otvorenej výzvy:
a) v prvom kole boli hodnotené žiadosti o NFP v kvalite Projektového zámeru;
b) v druhom kole sa hodnotila žiadosť o NFP v kvalite Konečného návrhu projektu.

Odborné hodnotenie pozostávalo v zmysle schválených Výberových a hodnotiacich kritérií z hodnotenia nasledovných častí: administratívna, odborná a technická kapacita žiadateľa, vhodnosť a účelnosť projektu, spôsob realizácie projektu, udržateľnosť výsledkov projektu, rozpočet a nákladová efektívnosť.

Príloha N9:
Kontrolný list o odbornom hodnotení Žiadosti o NFP nájdete na http://www.swiss-contribution.sk/data/files/5483.pdf

Príloha N10:
Postup pre hodnotenie a výber Žiadostí o NFP je bližšie popísaný v príslušnej kapitole ***Príručky pre žiadateľa o NFP***. Výberové a hodnotiace kritériá pre hodnotenie Žiadostí o NFP tvoria prílohu Výzvy. Príručka pre žiadateľa o NFP a Usmernenie k oprávnenosti výdavkov sú dostupné na www.swiss-contribution.sk.

Žiadateľovi, ktorého Žiadosť o NFP v kvalite Projektového zámeru bola odsúhlasená Švajčiarskou konfederáciou, bola poskytnutá podpora z Nástroja na prípravu projektov na financovanie až 100 % oprávnených výdavkov súvisiacich s prípravou Zdôvodnenia tematického zamerania Blokového grantu v slovenskom a anglickom jazyku,

Oprávnení žiadatelia o nenávratný finančný príspevok na výkon roly sprostredkovateľa

Oprávnenými žiadateľmi o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „žiadateľ o NFP“) sú právnické osoby registrované v Slovenskej republike podľa platnej legislatívy so sídlom na území Slovenskej republiky, ktoré neboli zriadené za účelom dosiahnutia zisku (napr. neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby podľa zákona č. 213/1997 Z.z, nadácie podľa zákona č. 34/2002 Z.z., občianske združenia podľa zákona č. 83/1990 Zb. neinvestičné fondy podľa zákona č. 147/1997 Z. z o neinvestičných fondoch).

Žiadateľ o NFP má spĺňať nasledovné podmienky:
a) vykonáva činnosť aspoň v jednej z oblastí vymedzených v rámci Blokového grantu;
b) má potrebné informačné kanály pre oslovenie cieľových skupín (internetová stránka, telefónna linka);
c) nemá splatné záväzky voči Sociálnej poisťovni a zdravotným poisťovniam a miestne príslušnému daňovému úradu;
d) má prístup k finančným zdrojom na realizáciu projektu nad rámec poskytnutej nenávratnej finančnej podpory.

Žiadateľ o NFP môže uplatniť princíp partnerstva, pričom partner žiadateľa o NFP musí spĺňať rovnaké podmienky a kritériá oprávnenosti, ako sú stanovené pre žiadateľa o NFP. V prípade využitia inštitútu partnerstva, nie sú partneri oprávnení predkladať samostatné Žiadosti o NFP. **Vyradené budú všetky Žiadosti o NFP, v ktorých sa vyskytuje tá istá právnická osoba v pozícii partnera alebo žiadateľa o NFP, t.j. tá istá právnická osoba je uvedená vo viac ako jednej žiadosti o NFP.**

Žiadateľ o NFP preukáže splnenie podmienok čestným vyhlásením žiadateľa o NFP alebo potvrdením v súlade s *Príručkou pre žiadateľa o nenávratný finančný príspevok pre výber Sprostredkovateľa Blokového grantu pre MVO a financovanie partnerstiev (ďalej len „Príručka pre žiadateľa o NFP“)*
Príloha N11:
Príručka pre žiadateľa
http://www.swiss-contribution.sk/index.php?ID=26137

ZHRNUTIE A ZÁVERY PRE ĎALŠÍ POSTUP

- Európska komisia a vlády európskych krajín, ktoré nie sú členmi EÚ, sú na Slovensku jedinými verejnými donormi, ktorí aplikujú metódu kontrahovania tretích osôb na zabezpečenie vlastných úloh verejného prospechu. Viacerými postupmi sa k tomu blíži MŠVVaŠ v oblasti udeľovania štipendií pre medzinárodnú mobilitu študentov, doktorantov a mladých výskumníkov
- Mimovládne neziskové organizácie nie sú jedinými správcami fondov a MNO nie sú ani jedinými príjemcami finančných prostriedkov z týchto fondov. V rámci NFM a FM EHP v rokoch 2004 – 2009 to bola aj Slovenská inovačná a energetická agentúra a SAV
- Nadácie nie sú jedinými oprávnenými žiadateľmi o výkon roly sprostredkovateľa/správcu fondu. Sú nimi aj ostatné MNO (viď výzvu ŠFM) , rovnako ako aj iné subjekty z verejného sektora.
- Výber sprostredkovateľa nemá jednotné pravidlá postupu ani identický rozsah kritérií. Švajčiarsky finančný mechanizmus hodnotil dvojkolo (projektový zámer, konečný projekt) a prevzal všetky formálne kritériá ako ich poznáme z Európskeho sociálneho fondu, NFM a FM EHP hodnotil predovšetkým odbornú spôsobilosť uchádzačov, splnenie formálnych kritérií sa vyžadovalo až u vybraného žiadateľa.
- Vo všetkých prípadoch musel konečné potvrdenie vybraného sprostredkovateľa/správcu fondu urobiť najvyšší orgán finančného mechanizmu v donorskej krajine.
- Konkrétnu skúsenosť so sprostredkovaním / správou fondov na Slovensku má 7 MNO, ale z verejnej správy je to len Úrad vlády, Ministerstvo financií a čiastočne Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu a Ministerstvo zahraničných vecí.

Odporúčania pre ďalší postup:

1. Spracovať dobré príklady uvedené v tejto kapitole do hutnejšej podoby, vhodnej pre distribúciu zamestnancom verejnej správy kompetentným rozhodovať o využití blokových grantov ako metódy zefektívňovania systému verejnej správy
2. Využiť spracovaný materiál pri stretnutiach plánovaných v podaktivite 1.3 a 3.1. národného projektu
3. Diskutovať s právnymi expertami a zainteresovanými MNO o vhodnosti výkonu sprostredkovateľskej roly organizáciami s inou právnou formou ako nadácia
4. Vypracovať pracovný model výberu sprostredkovateľa na báze dvojkolového postupu: prejavenie záujmu zo strany uchádzača/žiadateľa a oslovenie vhodných záujemcov o vypracovanie podrobného projektu zo strany donora
5. Vytipovať kritériá pre prvotné oslovenie možných sprostredkovateľov, ktoré by mali byť dostupné v informačnom systéme akreditačného modelu: najmä oblasť pôsobenia, realizované projekty relevantné s preferovanými oblasťami pôsobenia a minulé skúsenosti s výkonom roly sprostredkovateľa/správcu ako aj finančná pozícia uchádzača.
6. Zapojiť aktívne do procesu nadácie /MNO, ktoré majú skúsenosti so sprostredkovaním verejných finančných prostriedkov.

Zoznam nadácií / organizácií, ktoré majú reálnu skúsenosť zo správy fondu / zo sprostredkovania verejných zdrojov právnickým a fyzickým osobám a stanú sa účastníkmi projektu:

- Nadácia na podporu občianskej spoločnosti, Bratislava
- Nadácia Ekopolis, Banská Bystrica
- Karpatská nadácia, Košice
- Nadácia otvorenej spoločnosti, Bratislava
- Nadácia pre deti Slovenska, Bratislava
- SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, Bratislava
- Slovenská akademická informačná agentúra, Bratislava

C) MNO ako prijímatelia finančných príspevkov a dotácií z verejných zdrojov

4. Verejné zdroje financovania

4.1. Eurofondy

„Eurofondy“ boli na Slovensku rozdeľované v 2 tzv. programovacích obdobiach (2004-2006; 2007-2013), aktuálne sa schvaľujú dokumenty tretieho obdobia 2014-2020.

4.1.1 Rámcové dokumenty pre nové programovacie obdobie (2014-2020):

1. Základné európske dokumenty:

Nariadenia pre európske štrukturálne a investičné fondy pre obdobie rokov 2014 – 2020:

- Zmluva o fungovaní Európskej únie: V článku 174 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovuje, že Únia sa v záujme posilnenia svojej hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti má zameriavať na znižovanie rozdielov medzi úrovňami rozvoja rôznych regiónov a zaostalosti najviac znevýhodnených regiónov alebo ostrovov, a že osobitná pozornosť sa má venovať najmä vidieckym regiónom, regiónom zasiahnutým zmenami v priemysle a regiónom závažne a trvalo znevýhodneným prírodnými a demografickými podmienkami.

- Nariadenie o spoločných ustanoveniach (NSU): **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia** o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (celé znenie: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32013R1303)

- Nariadenie o EFRR: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1080/2006

- Nariadenie o ESF: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1304/2013 z 17. decembri 2013 o Európskom sociálnom fonde a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1081/2006

- Nariadenie o EUS: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1299/2013 z 17 decembri 2013 o osobitných ustanoveniach na podporu cieľa Európska územná spolupráca z Európskeho fondu regionálneho rozvoja

- Nariadenie o EZÚS: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1302/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1082/2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS), pokiaľ ide o vyjasnenie, zjednodušenie a zlepšenie zakladania a fungovania takýchto zoskupení

- Nariadenie o Kohéznom fonde: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1300/2013 zo 17. decembra 2013 o Kohéznom fonde, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1084/2006

- Nariadenie o EPFRV: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005

2. <u>Základné národné dokumenty:</u>

- Vláda SR a následne na to parlament zatiaľ v prvom čítaní schválili nový Zákon o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov, ktorý bude v septembri v druhom čítaní.

§ 17
Výzva

(1) Žiadosť podáva žiadateľ poskytovateľovi na základe vyhlásenej výzvy. Poskytovateľ vyhlási výzvu zverejnením na svojom webovom sídle.

(2) Výzva obsahuje formálne náležitosti, ktorými sú
a) názov poskytovateľa, ktorý výzvu vyhlasuje,
b) dátum vyhlásenia výzvy,
c) dátum uzavretia výzvy alebo skutočnosť, na ktorej základe sa výzva uzavrie,
d) kontaktné údaje poskytovateľa a spôsob komunikácie s poskytovateľom,
e) časový harmonogram konania o žiadosti, vrátane lehoty na vydanie rozhodnutia v konaní o žiadosti,
f) indikatívna výška finančných prostriedkov určených na vyčerpanie v rámci výzvy,
g) miesto podania žiadosti,
h) ďalšie formálne náležitosti.

(3) Výzva obsahuje podmienky poskytnutia príspevku, ktorými sú
a) **<u>oprávnenosť žiadateľa,</u>**
b) oprávnenosť aktivít realizácie projektu,
c) oprávnenosť výdavkov realizácie projektu,
d) oprávnenosť miesta realizácie projektu,
e) kritériá pre výber projektov,
f) spôsob financovania,
g) splnenie podmienok ustanovených v osobitných predpisoch).

(4) Výzva môže obsahovať podmienku poskytnutia príspevku, ktorou je
a) oprávnenosť partnera, ak sa partner spolupodieľa na príprave projektu alebo realizácii projektu,
b) oprávnenosť cieľovej skupiny, ak sa projekt realizuje v prospech cieľovej skupiny,

c) oprávnenosť užívateľa, ak mu prijímateľ poskytuje finančné prostriedky,
d) ďalšie podmienky poskytnutia príspevku.

Z dôvodovej správy:

K § 17

Upravuje sa spôsob, lehota a miesto na podanie žiadosti okrem podania vo vzťahu, ku ktorým sa aplikujú osobitné procesné ustanovenia. Žiadosť podáva žiadateľ na základe vyhlásenej výzvy, ktorú vypracuje a vyhlási poskytovateľ na svojom webovom sídle. Informácia o zverejnení výzvy môže byť šírená v súlade s čl. 115 ods. 1, písm. c) následne aj inými masovo komunikačnými prostriedkami za účelom zabezpečenia čo najširšej informovanosti o vyhlásenej výzve. Záväzné znenie výzvy je však len také, ktoré je vyhlásené spôsobom podľa tohto zákona, t.j. na webovom sídle. Obsahom výzvy sú formálne náležitosti výzvy a podmienky poskytnutia príspevku. Formálne náležitosti výzvy sú vymenúvané demonštratívne, pričom medzi ďalšie náležitosti uvádzané v písmene h) sa bežne zaraďujú informácie o kontaktných osobách, ktoré poskytujú informácie o výzve, informácie o cieľoch výzvy, kontakty pre predkladanie žiadostí v prípade možnosti ich predloženia prostredníctvom regionálnych pobočiek určených poskytovateľom a pod. Podmienky poskytnutia príspevku sú delené na povinné, ktoré musia byť súčasťou každej vyhlasovanej výzvy a potom na špecifické, ktoré sú relevantné pre výzvu v závislosti od jej charakteru a relevancie daných podmienok poskytnutia príspevku ku konkrétnej výzve a pre konkrétny operačný program. Súčasťou výzvy môžu byť aj prílohy. Bežnými prílohami výzvy sú najmä formulár žiadosti a príručka pre žiadateľa, ktoré sú akousi metodikou pre riadne vypracovanie a vyplnenie žiadosti. Rovnako je v niektorých prípadoch potrebné určiť špecifické prílohy výzvy, najmä s ohľadom na vecné špecifiká oblasti riešenej výzvou. Medzi podmienky poskytnutia príspevku patria aj kritériá pre výber projektov schválené monitorovacím výborom pre operačný program podľa článku 110 ods. 2 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1303/2013. Pod pojmom ďalšie podmienky poskytnutia príspevku sa rozumejú také podmienky poskytnutia príspevku, ktoré sú nevyhnutné najmä s ohľadom na vecné špecifiká riešenej oblasti, ktorá sa líši medzi jednotlivými operačnými programami.

- Európska komisia schválila Partnerskú dohodu, ktorá nastavuje rámcové pravidlá fungovania „eurofondov“ na Slovensku.

- Následne na to aktuálne rozpracováva Centrálny koordinačný orgán strešný dokument - **Systém riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov**, ktorý predbežne stanovuje nasledujúce podmienky ako **minimálne vyžadované** pre žiadateľa:

P.č.	Kategória podmienok poskytnutia príspevku	Znenie podmienky poskytnutia príspevku	Zadefinovanie spôsobu overenia a formy preukázania splnenia podmienky poskytnutia príspevku
1.	Oprávnenosť žiadateľa	Právna forma	**Výpis z obchodného registra, zakladacia listina**: ITMS – výpis z obchodného registra, osobitná príloha predložená žiadateľom. V prípade verejného sektora je postačujúca identifikácia žiadateľa vo formulári ŽoNFP a nie je potrebné vyžadovať osobitnú prílohu.
2.		Podmienka nemať daňové nedoplatky	**Potvrdenie miestne príslušného správcu**: ITMS/centrálne dožiadanie informácie/ potvrdenie miestne príslušného správcu dane, že žiadateľ nemá daňové nedoplatky, nie staršie ako 3 mesiace ku dňu predloženia ŽoNFP

3.		Podmienka nemať nedoplatky poistného na zdravotné poistenie	**Potvrdenie každej zdravotnej poisťovn**e: ITMS/centrálne dožiadanie informácie /potvrdenie každej zdravotnej poisťovne, že žiadateľ nemá nedoplatky poistného na zdravotné poistenie nie staršie ako 3 mesiace ku dňu predloženia ŽoNFP
4.		Podmienka nemať nedoplatky na sociálnom poistení	**Potvrdenie Sociálnej poisťovne:** ITMS/ centrálne dožiadanie informácie /potvrdenie Sociálnej poisťovne, že žiadateľ nemá nedoplatky poistného na sociálnom poistení nie staršie ako 3 mesiace ku dňu predloženia ŽoNFP
5.		Podmienka, že voči žiadateľovi nie je vedené konkurzné konanie, reštrukturalizačné konanie, nie je v konkurze alebo v reštrukturalizácii	**Potvrdenie konkurzného súdu**: ITMS/overenie informácie v obchodnom vestníku https://www.justice.gov.sk/PortalApp/ObchodnyVestnik/Web/Zoznam.aspx
6.		Podmienka zákazu vedenia výkonu rozhodnutia	**Čestné vyhlásenie:** Súčasť formulára ŽoNFP v prípade subjektov, ktoré nie sú z verejného sektora
7.		Podmienka, že žiadateľ nie je podnikom v ťažkostiach	**Čestné vyhlásenie:** Súčasť formulára ŽoNFP v prípade subjektov, pre ktoré je v zmysle výzvy povinné preukázať splnenie predmetnej podmienky poskytnutia príspevku
8.		Podmienka, že voči žiadateľovi sa nenárokuje vrátenie pomoci na základe rozhodnutia Európskej komisie, ktorým bola pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú so spoločným trhom	**Čestné vyhlásenie:** Súčasť formulára ŽoNFP v prípade subjektov, pre ktoré je v zmysle výzvy povinné preukázať splnenie predmetnej podmienky poskytnutia príspevku
9.		Podmienka finančnej spôsobilosti spolufinancovania projektu	**Doklad preukazujúci zabezpečenie spolufinancovania projektu:** RO definuje povinnú prílohu predkladanú žiadateľom v závislosti od charakteru a veľkosti projektu a predpokladanej dĺžky realizácie projektu (napr. výpis z bankového účtu, resp. potvrdenie komerčnej banky, že žiadateľ disponuje požadovanou výškou finančných prostriedkov; úverová zmluva; uznesenie zastupiteľstva v prípade subjektov územnej samosprávy; vyhlásenie štatutárneho orgánu žiadateľa v prípade subjektov štátnej správy). Za postačujúce je na základe rozhodnutia RO možné považovať aj predloženie

			dokladu zabezpečujúceho spolufinancovanie iba určitej časti, resp. určitej fázy implementácie projektu (napr. v prípade projektu s predpokladanou dĺžkou realizácie aktivít 2 roky a celkovými oprávnenými výdavkami vyššími ako 200.000 EUR je postačujúci doklad o zabezpečení 50% vlastných zdrojov potrebných na spolufinancovanie projektu)
10.		Podmienka, že žiadateľ, ktorý je subjektom územnej samosprávy má schválený plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie v súlade s ustanovením § 7 ods. 8 a § 8 ods. 8 zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja	**Čestné vyhlásenie:** Súčasť formulára žiadosti o NFP v prípade subjektov, pre ktoré je v zmysle výzvy povinné preukázať splnenie predmetnej podmienky poskytnutia príspevku.
11.		Podmienka, že žiadateľ ani jeho štatutárny orgán, ani člen štatutárneho orgánu, ani osoba splnomocnená zastupovať žiadateľa v konaní o ŽoNFP neboli právoplatne odsúdení za trestný čin korupcie, za trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie, za trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti, za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, alebo za trestný čin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe	**Výpis z registra trestov:** ITMS/výpis z registra trestov nie starší ako 3 mesiace a preverenie osoby v Centrálnej databáze vylúčených subjektov.
12.	Oprávnenosť partnera	Právna forma	**Výpis z obchodného registra, zakladacia listina**: ITMS – výpis z obchodného registra, osobitná príloha predložená žiadateľom na preukázanie oprávnenosti partnera. V prípade verejného sektora je postačujúca identifikácia partnera vo formulári ŽoNFP a nie je potrebné vyžadovať osobitnú prílohu

13.	Oprávnenosť aktivít	Osobitné skutočnosti preukazujúce oprávnenosť aktivít projektu	V prípade, ak je na posúdenie oprávnenosti aktivít potrebné osobitné overenie prostredníctvom relevantného dokumentu, RO zadefinuje predmetný dokument ako povinnú prílohu ŽoNFP. V opačnom prípade je oprávnenosť aktivít overovaná z údajov poskytnutých v rámci formuláru ŽoNFP a Opisu projektu.
14.	Oprávnenosť výdavkov	Podporná dokumentácia preukazujúca oprávnenosť výdavkov a/alebo nárokovanej výšky oprávnených výdavkov	RO zadefinuje rozsah povinných príloh na preukázanie oprávnenosti výdavkov a/alebo ich výšky. RO stanoví ako povinnú prílohu, napr. výsledky z prieskumu trhu, informácie na verejne dostupné zdroje, z ktorých žiadateľ vychádzal pri určovaní cien a pod. RO nie je oprávnený definovať osobitné prílohy k určeniu výšky výdavkov v prípade, ak vo výzve boli stanovené na jednotlivý výdavky formou maximálnych finančných limitov okrem prípadov, ak žiadateľ takouto podpornou dokumentáciou preukazuje oprávnenosť výdavkov nad stanovený limit a RO túto možnosť pripustil vo výzve.
15.		Podmienka oprávnenosti výdavkov pre projekty generujúce príjem	Finančná analýza pre projekty generujúce príjem za účelom stanovenia výšky NFP/CBA
16.	Oprávnenosť miesta realizácie projektu	Písomná a/alebo mapová dokumentácia určujúca územnú oprávnenosť	V prípade, ak je miesto realizácie v zmysle výzvy územne vymedzené tak, že na posúdenie splnenia tejto podmienky poskytnutia príspevku je potrebné predloženie osobitnej prílohy (napr. mapy znázorňujúcej územný rozsah realizácie projektu), RO zadefinuje predloženie povinnej prílohy preukazujúcej splnenie podmienok vo vzťahu k miestu realizácie projektu. V opačnom prípade je oprávnenosť miesta realizácie projektu overovaná z údajov poskytnutých v rámci formuláru ŽoNFP a Opisu projektu.
17.	Oprávnenosť cieľovej skupiny/Oprávnenosť užívateľa	Osobitný doklad preukazujúci splnenie podmienky vo vzťahu k cieľovej skupine/užívateľom	V prípade, ak na preukázanie splnenia podmienky poskytnutia príspevku vo vzťahu k cieľovej skupine/užívateľom RO požaduje predloženie osobitného dokladu, RO zadefinuje uvedený doklad ako povinnú prílohu ŽoNFP. V opačnom prípade je oprávnenosť cieľovej skupiny/uživáteľa overovaná z údajov poskytnutých v rámci formuláru ŽoNFP a Opisu projektu.
18.	Podmienky poskytnutia príspevku vyplývajúce z osobitných predpisov	Podmienky týkajúce sa štátnej pomoci a vyplývajúce zo schém štátnej pomoci/pomoci de minimis	RO zadefinuje povinné prílohy potrebné na preukázanie splnenia osobitných podmienok vo vzťahu k poskytovaniu štátnej pomoci. Takou prílohou je najmä doklad preukazujúci klasifikáciu podniku v rámci kategórie malých a stredných podnikov, osobitná dokumentácia potrebná k preukázaniu počtu zamestnancov žiadateľa, doklad

			preukazujúci nepresiahnutie maximálnej výšky pomoci v prípade poskytovania pomoci de minimis a pod.
19.		Podmienka neporušenia zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania za obdobie 5 rokov predchádzajúcich podaniu ŽoNFP	**Potvrdenie miestne príslušného inšpektorátu práce**: ITMS/ centrálne dožiadanie informácie /potvrdenie príslušného inšpektorátu práce, že žiadateľ neporušil zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania podľa osobitného predpisu za obdobie piatich rokov, nie staršie ako 3 mesiace ku dňu predloženia žiadosti NFP
20.	Oprávnenosť z hľadiska vysporiadani a majetkovo-právnych vzťahov a povolení na realizáciu projektu	Podmienka mať vyporiadané majetkovo-právne vzťahy a povolenia na realizáciu aktivít projektu	**Doklady preukazujúce vysporiadanie majetkovo-právnych vzťahov** Doklad preukazujúci vlastnícky alebo iný právny vzťah žiadateľa oprávňujúci žiadateľa užívať všetky nehnuteľnosti/hnuteľné veci, ktoré súvisia s realizáciou projektu (list vlastníctva, nájomná zmluva uzatvorená na dobu minimálne 5 rokov po ukončení realizácie projektu, alebo iný vhodný doklad preukazujúci vlastnícky alebo iný právny vzťah žiadateľa, oprávňujúci ho užívať všetky nehnuteľnosti/hnuteľné veci, na ktorých má byť projekt realizovaný; určenie iného vhodného dokladu podľa predchádzajúcej vety, ktorý môže byť odlišný od dokladov uvedených vyššie ostáva v kompetencii RO); v prípade projektov zameraných na rekonštrukciu líniových stavieb (cesty, chodníky, vodovodné/kanalizačné siete a pod.) sa vlastnícky alebo iný právny vzťah žiadateľa oprávňujúci žiadateľa užívať všetky nehnuteľnosti, na ktorých má byť projekt realizovaný, preukazuje právoplatným rozhodnutím príslušného stavebného úradu. RO vychádza pri definovaní druhu dokladu potrebného na preukázanie majetkovo-právneho vysporiadania z typu aktivít realizovaných v rámci projektu, pričom najvyššie uistenie je vyžadované v prípade realizácie projektov, kde dochádza k trvalému zhodnoteniu hnuteľných/nehnuteľných vecí a strata oprávnenia žiadateľa užívať predmetnú nehnuteľnosť/hnuteľnú vec by spôsobila nemožnosť pokračovať v realizácii projektu, resp. udržania jeho výsledkov. Rovnako RO zohľadňuje pri nastavení podmienok v tejto časti aj na nastavený systém zabezpečenia pohľadávky v súlade s časťou 3, kapitolou 3, podkapitolou 3.3 Systému riadenia (zabezpečenie pohľadávky). **Osobitné povolenie na realizáciu aktivít** V prípade projektov, ktorých oprávnené aktivity sú viazané na vydanie stavebného povolenia alebo

			ohlásenie drobnej stavby RO určí ako povinnú prílohu predloženie právoplatného stavebného povolenia na realizáciu stavby/ohlásenie drobnej stavby a vyjadrenie príslušného stavebného úradu k predmetnému ohláseniu. Súčasťou povinnej prílohy je i povinnosť predložiť projektovú dokumentáciu navrhovanej stavby. V prípade, ak je realizácia projektu viazaná na iné povolenia relevantných orgánov, RO zadefinuje takéto povolenie ako povinnú prílohu žiadosti o NFP.
21.	Oprávnenosť z hľadiska verejného obstarávania na hlavné aktivity projektu	Podmienka mať zrealizované verejné obstarávanie na hlavné aktivity projektu	**Kompletná dokumentácia k verejnému obstarávaniu** RO v rámci povinných príloh žiadosti o NFP zadefinuje povinnosť predloženia kompletnej dokumentácie k verejnému obstarávaniu projektu tak, aby súčasťou schvaľovacieho procesu mohlo byť skontrolované dodržanie postupov a pravidiel podľa zákona o verejnom obstarávaní.
22.	Ďalšie podmienky poskytnutia príspevku	Podmienky definované RO vo výzve na základe špecifík jednotlivých OP a nedefinovaných v rámci ostatných kategórií podmienok poskytnutia príspevku	**V prípade, ak je na preukázania jednotlivých podmienok poskytnutia pomoci potrebné predloženie relevantnej prílohy, RO zadefinuje predmetné dokumenty ako povinné prílohy žiadosti o NFP.** Prílohy žiadosti o NFP RO priradí k jednotlivým ďalším podmienkam poskytnutia pomoci definovaným vo výzve.
23.		Podmienka predloženia hodnotiacej správy projektového zámeru	**Hodnotiaca správa projektového zámeru**: ITMS – hodnotiaca správa projektového zámeru overená v ITMS
24.	Kritériá pre výber projektov	Podmienky splnenia kritérií pre výber projektov	**Opis projektu** RO definuje ako povinnú prílohu ŽoNFP Opis projektu, ktorý slúži na bližšie popísanie informácií potrebných na účely posúdenia a vyhodnotenia kritérií pre výber projektov. Bližšie požiadavky na obsah Opisu projektu sú uvedené v oddiele 4.2.1 tejto podkapitoly. **Osobitné potvrdenia/iné dokumenty** V prípade, ak je na posúdenie kritérií pre výber projektov potrebné predloženie ďalších osobitných potvrdení alebo iných dokumentov, RO ich zadefinuje ako povinnú prílohu ŽoNFP.

Nie všetky z týchto povinností/potvrdení sa vzťahujú aj na mimovládne neziskové organizácie.

- **Programové manuály:**
  V novom programovacom období 2014-2020 sa očakáva 6 (7) operačných programov:
    - Efektívna verejná správa

- Výskum a Inovácie
- Integrovaná infraštruktúra
- Ľudské zdroje
- Kvalita životného prostredia
- Integrovaný ROP
- (Technická pomoc)

Tieto operačné programy sú aktuálne rozpracovávané do tzv. Programových manuálov, v ktorých budú uvedené ďalšie vyžadované dokumenty naviac - mimo tých, ktoré už sú žiadané v Systéme riadenia.

4.1.2 Rámcové dokumenty pre staré programovacie obdobie (2007-2013):

1. Základné európske dokumenty:

- **NARIADENIE RADY (ES) č. 1260/1999 z 21. júna 1999 o všeobecných ustanoveniach o štrukturálnych fondoch** (http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/content/sk/02_pdf/00_1_sf_1_sk.pdf ; http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/content/sk/02_pdf/00_1_sf_2_sk.pdf ; http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/content/sk/02_pdf/00_1_sf_3_sk.pdf)
- Európsky fond regionálneho rozvoja
- Európsky sociálny fond
- Európsky poľnohospodársky riadiaci a záručný fond
- Finančný nástroj pre riadenie rybárstva
- Kohézny fond
- Interreg III

2. Základné národné dokumenty:

- Zákon č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskej únie v znení neskorších predpisov:

§ 13
Výzva

(1) Žiadosť podáva žiadateľ riadiacemu orgánu na základe vyhlásenej výzvy. Riadiaci orgán vyhlási výzvu zverejnením na svojom webovom sídle.

(2) Výzva obsahuje formálne náležitosti, ktorými sú

a) názov riadiaceho orgánu, ktorý výzvu vyhlasuje,
b) dátum vyhlásenia výzvy,
c) dátum uzavretia výzvy alebo skutočnosť, na ktorej základe sa výzva uzavrie,
d) kontaktné údaje riadiaceho orgánu a spôsob komunikácie s riadiacim orgánom,
e) maximálna výška pomoci a podpory na jednu žiadosť,
f) spôsob odstraňovania formálnych nedostatkov žiadostí,
g) časový harmonogram konania o žiadosti,

h) indikatívna výška finančných prostriedkov určených na vyčerpanie v rámci výzvy,
i) ďalšie formálne náležitosti.

(3) Výzva obsahuje podmienky poskytnutia pomoci a podpory, ktorými sú

a) oprávnenosť žiadateľa,
b) oprávnenosť partnera, ak sa partner spolupodieľa na príprave projektu a realizácii projektu,
c) oprávnenosť aktivít realizácie projektu,
d) oprávnenosť výdavkov realizácie projektu,
e) oprávnenosť miesta realizácie projektu,
f) časová oprávnenosť realizácie projektu,
g) kritériá pre výber projektov, ktoré zahŕňajú

1. hodnotiace kritériá,
2. výberové kritériá,

h) oprávnenosť cieľovej skupiny,
i) spôsob financovania,
j) ďalšie podmienky poskytnutia pomoci alebo podpory.

- **Programové manuály:**
  V starom programovacom období 2007-2013 bolo 11 operačných programov:

  - Regionálny operačný program
  - Životné prostredie
  - Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
  - Výskum a vývoj
  - Zdravotníctvo
  - Zamestnanosť a sociálna inklúzia
  - Bratislavský kraj
  - Vzdelávanie
  - Informatizácia spoločnosti
  - Doprava
  - Technická pomoc

ktoré majú rozpracované programové manuály a v nich určené kritériá pre žiadateľov.

Príklad z jedného z operačných programov:

Regionálny operačný program:

VŠEOBECNÉ PODMIENKY POSKYTNUTIA NFP V RÁMCI ROP:

Programový manuál stanovuje:

* podmienka mať vysporiadané finančné vzťahy so štátnym rozpočtom,
* podmienka nemať daňové nedoplatky, nedoplatky poistného na zdravotné poistenie, sociálne poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,
* podmienka, že voči žiadateľovi nie je vedené konkurzné konanie, nie je v konkurze, v reštrukturalizácii a nebol proti nemu zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku (nie je relevantné pre subjekty verejnej správy),
* podmienka neporušenia zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania podľa osobitného predpisu,

* podmienka zabezpečiť spolufinancovanie projektu zo strany žiadateľa,
* podmienka, že voči žiadateľovi nie je vedený výkon rozhodnutia (nie je relevantné pre subjekty verejnej správy),
* podmienka predloženia opisu projektu vrátane rozpočtu projektu, ak relevantné aj finančnej analýzy projektu a analýzy nákladov a prínosov projektu,
* podmienka vyplývajúca z § 7 ods. 8 a § 8 ods. 8 zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v prípade subjektov územnej samosprávy,
* podmienka mať záväzné stanovisko ÚSVRK o schválení podpory LSKxP v prípade projektov, ktoré sú súčasťou LSKxP,
* povinnosť žiadateľa požiadať o vytvorenie užívateľského konta na verejnom portáli ITMS a dodržiavať všetky povinnosti, ktoré v súvislosti s využívaním verejného portálu určí Poskytovateľ.

Vo všeobecnosti sú oprávnenými žiadateľmi v rámci ROP subjekty zo sektora verejnej správy alebo z nepodnikateľského súkromného sektora. Medzi žiadateľov zo súkromného sektora patria nepodnikateľské subjekty, ktoré nespadajú pod definíciu § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, t.j. iné právnické osoby, napr. neziskové organizácie, občianske združenia, cirkvi – v realite jednotlivé Prioritné osi však umožňujú o NFP žiadať iba občianskym združenia a neziskovým organizáciám poskytujúcim všeobecne prospešné služby.

4.2. Nórsky finančný mechanizmus, Švajčiarsky finančný mechanizmus

Protokolom 38b k Zmluve o Európskom hospodárskom priestore, zahrnutom v Zmluve o EHP na základe Dohody medzi Európskou úniou, Islandom, Lichtenštajnským kniežatstvom a Nórskym kráľovstvom o finančnom mechanizme EHP 2009 - 2014 bol zriadený tzv. Nórsky finančný mechanizmus, prostredníctvom ktorého sa prispievateľské štáty podieľajú na znižovaní hospodárskych a sociálnych rozdielov v EHP.

Právny rámec Finančného mechanizmu EHP 2009 – 2014 tvorí:
i. Protokol 38b k Zmluve o EHP o Finančnom mechanizmu EHP 2009 - 2014;
ii. Nariadenie o implementácii Finančného mechanizmu EHP 2009 – 2014 vydané prispievateľskými štátmi v súlade s článkom 8.8 Protokolu 38b;
iii. programové dohody uzavreté pre každý program a
iv. ďalšie usmernenia prijaté Výborom pre finančný mechanizmus v súlade s Nariadením.

Celkový objem finančného príspevku Slovensku tvorí 38 350 000 Eur

Východiskom Švajčiarskeho finančného mechanizmu je solidarita Švajčiarskej konfederácie so snahou EÚ znížiť hospodárske a sociálne rozdiely v rámci EÚ. Z tohto dôvodu Švajčiarska federálna rada vyjadrila v Memorande o porozumení s Európskym spoločenstvom zo dňa 27. februára 2006 úmysel, že Švajčiarska konfederácia prispeje čiastkou do výšky 1 000 000 000,00 CHF na zníženie hospodárskych a sociálnych rozdielov v rámci rozšírenej EÚ

Základný rámec Švajčiarskeho finančného mechanizmu tvorí:
i. Memorandum o porozumení medzi EÚ a ŠK
ii. Rámcová dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a Švajčiarskou federálnou radou + prílohy
iii. Dokument PDF Pravidlá a postupy implementácie Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce
iv. Programový dokument pre Sciex-NMSch Program vedeckej výmeny medzi Švajčiarskom a novými členskými štátmi Európskej únie

Celkový poskytnutý príspevok Slovenskej republike za účelom zníženia hospodárskych a sociálnych rozdielov v rámci rozšírenej EÚ bude do výšky 66 866 000,00 CHF.

4.3. Štátne dotácie

Slovenská republika má 13 ministerstiev, ktoré sa riadia zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Tento v paragrafe 8a upravuje poskytovanie dotácií zo štátneho rozpočtu. Dotácie poskytuje 11 ministerstiev a Úrad vlády SR. Žiadne dotácie neposkytuje Ministerstvo spravodlivosti SR. V pôsobnosti Ministerstva životného prostredia SR poskytuje dotácie Enviromentálny fond podľa zákona č. 587 / 2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V roku 2010 predložil minister financií na rokovanie vlády návrh pravidiel na zvýšenie transparentnosti pri poskytovaní dotácií z prostriedkov štátneho rozpočtu. Následne bola ministrom vlády uložená úloha implementovať navrhované pravidlá do praxe.Uznesenie Vlády SR číslo 695 z 13. októbra 2010 k návrhu na zvýšenie transparentnosti pri poskytovaní dotácií z prostriedkov štátneho rozpočtu je účinné od 1. januára 2011.

Zvýšenie transparentnosti poskytovania dotácií sa podľa návrhu má dosiahnuť zverejňovaním čo najširšieho rozsahu údajov. Na internetových stránkach ministerstiev majú byť vytvorené samostatné odkazy na „Dotácie“, kde majú byť zosumarizované všetky komplexné informácie, týkajúce sa poskytovania dotácií zo štátneho rozpočtu. Sú to nasledovné spoločné pravidlá pre všetky štátne orgány:

1. Komplexné právne predpisy upravujúce poskytovanie dotácií,
2. Schválený rozpočet na jednotlivé typy dotácií pre daný rozpočtový rok a predpoklad na nasledujúce dva roky,
3. Výzvy na predkladanie žiadostí (aspoň 2 mesiace pred termínom predkladania žiadostí) s nasledujúcim obsahom:
   - Základný cieľ a ukazovatele, podľa ktorých sa budú hodnotiť žiadosti o dotácie
   - Formulár žiadosti o poskytnutie dotácie v elektronickej forme
   - Definícia oprávnených subjektov (napr. splnenie všetkých povinnosti voči konkrétnym inštitúciám verejnej správy, ako sú zaplatené dane a odvody...)
   - Disponibilný objem zdrojov na danú výzvu
   - Kritériá výberu a ich váhy
   - Maximálna a minimálna výška jednej dotácie
   - Spôsob dopĺňania formálnych nedostatkov
   - Termíny postupu vyhodnocovania
   - Výberový a hodnotiaci orgán
   - Návrh zmluvy, rozhodnutia alebo oznámenia o poskytnutí dotácie
4. Zoznam schválených žiadostí aj so sumami žiadaných a poskytnutých zdrojov (dátum schválenia, výška, účel a konečný prijímateľ),
5. Zoznam zamietnutých žiadostí (dátum zamietnutia a dôvod),
6. Vyhodnotenie výsledkov už poskytnutých dotácií,
7. Často kladené otázky (FAQ) súvisiace s dotáciami

Uznesenie vlády ukladalo ministrovi financií do jedného roka predložiť analýzu aplikácie nových pravidiel v praxi s návrhom na ďalší postup.

Na základe vlastných pokusov o prácu s webstránkami môžeme konštatovať, že uvedené pravidlá nie sú jednotne aplikované. Pravdepodobne v súvislosti s obnovou web stránok ministerstiev a v novom zložení predstaviteľov ministerstiev sú údaje o poskytovaní dotácií, pravidiel poskytovania dotácií, ... nie vždy jednoducho a rýchlo nájditeľné. Tiež môžeme konštatovať nejednotnosť v systéme zverejňovania odkazu – nie vždy sú používané „dotácie“.
Pri vyhodnocovaní nových pravidiel v praxi sa za najväčšie nedostatky označilo nedostatočné plnenie pravidiel č. 6 a7. Týkajú sa zverejňovania výsledkov hodnotenia už poskytnutých dotácií a zverejňovania často kladených otázok súvisiacich s dotáciami.

Viac informácií a zdroj:
http://www.rokovanie.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Mater-Dokum-139941?prefixFile=m_

Na základe Uznesenia Vlády SR 695/2010 boli vypracované a schválené osobitné zákony upravujúce poskytovanie dotácií v pôsobnosti jednotlivých ústredných orgánov štátnej správy (viď prílohu ZOZNAMY).

Pri predkladaní Žiadosti o dotáciu je potrebné odovzdať vypracovaný projekt spolu s rozpočtom.

Štandardnými prílohami žiadosti sú (podľa § 8a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov):

Čestné vyhlásenie žiadateľa, že má vysporiadané finančné vzťahy so štátnym rozpočtom
Potvrdenie miestne príslušného správcu dane, že žiadateľ nemá daňové nedoplatky
Potvrdenie príslušného konkurzného súdu
Čestné vyhlásenie žiadateľa, že voči nemu nie je vedený výkon rozhodnutia
Potvrdenie príslušného inšpektorátu práce, že neporušil zákaz nelegálneho zamestnávania
Potvrdenie Sociálnej poisťovne
Potvrdenie každej zdravotnej poisťovne

Často sú ešte požadované:
Výpis z registra organizácií
Prehlásenie o vysporiadaných finančných vzťahoch s rozpočtami obcí
Kópia dokladu o pridelení IČO
Doklad na identifikáciu štatutárneho zástupcu
Kópia zmluvy o bankovom účte
Výpis z bankového účtu, resp. čestné vyhlásenie o spolufinancovaní projektu
Čestné vyhlásenie, že na rovnaké služby nemá podanú inú žiadosť o dotácie, resp. nie je schválená iná dotácie na ten istý projekt.

Po hodnotení žiadostí o dotácie je potrebné zverejňovať:
Vzor: časť § 8, 524/2010 Z. z.:
(1) ..... zverejňuje spôsobom umožňujúcim hromadný prístup
d) všetky schválené žiadosti aj so sumami žiadaných a poskytnutých zdrojov vrátane dátumu schválenia, výšky a účelu dotácie a identifikácie konečného prijímateľa dotácie, a to do 30 dní od schválenia žiadosti,
e) všetky neschválené žiadosti vrátane dátumu a dôvodu neschválenia žiadosti, a to do 30 dní od neschválenia žiadosti,

Vo vyššie uvedených zákonoch a predpisoch sú definovaní aj možní žiadatelia o dotácie, viac špecifikovaní sú vo výzvach na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie.
Napr.: Uvedenie možných žiadateľov z radov MNO (od rozpísania právnych foriem až po všeobecné vyjadrenie „právnické osoby“, resp. kde je iná podmienka dôležitejšia pre poskytnutie dotácie (napr podmienka, že organizácia musí byť v registri poskytovateľov sociálnych služieb, ...)

Prehľad oprávnených žiadateľov o dotácie podľa ministerstiev je možné nájsť v právnych predpisoch jednotlivých ministerstiev upravujúcich poskytovanie dotácie zo štátneho rozpočtu.

DÔLEŽITÉ ZISTENIA

Základné pravidlá poskytovania dotácii zo štátneho rozpočtu pre právnické a fyzické osoby upravuje zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Ustanovenia tohto zákona nie sú dotknuté ďalšími osobitnými zákonmi, ktoré upravujú poskytovanie dotácií podrobnejšie pre pôsobnosť jednotlivých ministerstiev.

- Na základe mapovania osobitných zákonov, Smernice MŠVVaŠ a Výnosu MF SR konštatujeme, že prijímateľmi dotácie môžu byť mimovládne organizácie vo všetkých rezortoch s výnimkou Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka.
- Všetci potenciálni prijímatelia musia splniť rovnaké podmienky predpísaným spôsobom
- Všetci prijímatelia majú rovnakú povinnosť zúčtovania dotácie
- Na základe odseku 1 § 8a **môže dotáciu poskytovať „ správca kapitoly, orgán štátnej správy, ktorý je svojimi príjmami a výdavkami zapojený na rozpočet správcu kapitoly, alebo ak tak ustanovia osobitné zákony, iná rozpočtová organizácia** (ďalej len "poskytovateľ dotácie"). Správca rozpočtovej kapitoly teda nemôže podľa súčasne platného právneho stavu kontrahovať mimovládnu (ani inú) organizáciu pre administráciu finančných prostriedkov určených na dotácie.
- Vyššie uvedené ustanovenia **sa nevzťahujú „ na dotácie poskytované z prostriedkov štátneho rozpočtu, určené na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, na dotácie poskytované z prostriedkov štátneho rozpočtu, určené na financovanie účelov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi a na dotácie poskytované z rozpočtovej rezervy predsedu vlády podľa § 10“.**
  To znamená, že dotácie určené na financovanie spoločných programov Slovenska a Európskej únie, či iných štátov môžu byť administrované aj prostredníctvom MNO ako správcov týchto programov vybraných vo verejnej súťaži.

Odporúčania pre ďalší postup

1. Konzultovať s odborníkmi, ktoré zákonom požadované údaje budú v krátkom čase dostupné on-line v e-Government systéme
2. V expertnej skupine viesť diskusiu, ktoré ďalšie údaje navrhnúť na zaradenie do systému akreditácie
3. Pripraviť stratégiu rozhovorov s predstaviteľmi verejnej správy o reálnej potrebe a účelnosti požadovaných dát pre hodnotenie žiadateľov, osobitne žiadateľov o rolu sprostredkovateľa, v záujme zníženia ich počtu.
4. Diskutovať o potrebe legislatívnej úpravy, ktorá by umožnila vykonávať funkciu správcu verejných zdrojov na dotácie aj neziskovej organizácii.

Príloha N12: Zákon č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy – www.zbierka.sk
Príloha N13: Zoznam štátnych orgánov a osobitných zákonov o dotáciách
Príloha N14: Prehľad oprávnených žiadateľov (z radov MNO) o dotácie podľa ministerstiev

4.4. Asignácia podielu zaplatenej dane

Zákon o dani z príjmov č. 595/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov umožňuje v § 50 poukázať časť zaplatenej dane z príjmov fyzických a právnických osôb v prospech určených (neziskových) organizácií. Vzhľadom na to, že istým spôsobom ide o verejné zdroje v prospech neziskového sektora a súčasne hodnotiaci proces „žiadateľov“ o podiel zaplatenej dane je odlišný od postupu pri štátnych dotáciách či „eurofondoch“, zaradili sme špeciálne analýzu požiadaviek na tzv. príjemcov do tejto celkovej analýzy – na viacerých miestach, resp. z viacerých uhlov pohľadu. Štát pri možnosti poukázať podiel zaplatenej dane preniesol časť hodnotiaceho procesu na notárov, ktorí vopred overujú splnenie zákonom stanovných podmienok a osvedčujú („akreditujú“) oprávnenosť organizácií získavať podiel zaplatenej dane. Nejde však o komplexné ohodnotenie plnenia podmienok, nakoľko jednu z podmienok (bezdlžnosť „na daniach“) overuje správca dane samostatne v okamihu vykonávania transferov financií na účty prijímateľov.

Podmienky oprávnenosti získavať podiel zaplatenej dane stanovuje Zákon o dani z príjmov v §50 ods. (6), pričom na účely našej analýzy a projektu sú relevantné tieto požiadavky:

a) prijímateľ vznikol najneskôr v priebehu kalendárneho roka, ktorý predchádza roku, v ktorom sa preukazuje splnenie podmienok.
b) prijímateľ nemá nedoplatok na dani v deň bezprostredne nasledujúci po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania,
c) prijímateľ preukáže, že nemá nedoplatok na povinnom poistnom, potvrdením príslušného orgánu, nie starším ako 30 dní,
d) prijímateľ preukáže, že má zriadený účet v banke alebo pobočke zahraničnej banky, potvrdením banky alebo pobočky zahraničnej banky, nie starším ako 30 dní a oznámi číslo tohto účtu.

Ad a) Dátum vzniku: preukazuje prijímateľ oficiálnym potvrdením – buď Rozhodnutím registrového orgánu (Ministerstvo vnútra SR, príslušný Obvodný úrad), alebo v prípade občianskych združení originálom Stanov, na ktorých je uvedený dátum registrácie o.z. na Ministerstve vnútra SR („hranatá pečiatka"). Pri navrhovanom akreditačnom systéme v rámci tohto projektu by bolo možné odstrániť predkladanie stále tej istej statickej informácie – dátumu vzniku tým, že by akreditačný systém automaticky komunikoval s príslušnými registrami a túto informáciu by získal bez nutnosti predkladania papierových dokladov.

Povinnosť overovať dátum vzniku prijímateľa:

- štandardne nepredstavuje vyvolané náklady z pohľadu verejnej správy (registrových orgánov), nakoľko túto informáciu už vydávajú pri registrovaní MNO (rozhodnutie o registrácii, alebo pečiatka v stanovách)
- tým pádom nepredstavuje ani vyvolané náklady u žiadateľov (MNO), keďže touto informáciou už disponujú od založenia organizácie
- každoročným predkladaním toho istého dokumentu u notára však dochádza k zbytočnej duplicite úkonov

Ad b) Nedoplatok na dani: nie je potrebné preukazovať u notára, nakoľko túto požiadavku si overí správca dane pred tým, ako asignovaný podiel zaplatenej dane prevedie na účet prijímateľa. V praxi v tom vznikajú komplikácie pri neistote poukazovateľov aj prijímateľov podielu zaplatenej dane, nakoľko o nedoplatku na dani nemusí z rôznych dôvodov vedieť ani sám žiadateľ (organizácia), ktorá ale medzitým realizuje kampaň na získanie podielu zaplatenej dane nevediac, že jej nakoniec nebudú poukázané a aj poukazovatelia v čase poukázania nevedie, že ich financie nebudú z tohto dôvodu prevedené. Ak by akreditačný systém dokázal pravidelne/online získavať tieto údaje od správcov dane, obe strany, t.j. poukazovatelia aj prijímatelia by tak mali istotu, že daná organizácia bude môcť nakoniec tento podiel zaplatenej dane získať.

Vzhľadom na to, že splnenie povinnosti nemať nedoplatok na dani neoverujú notári, ale správca dane, tak:

- nedochádza k vzniku vyvolaných nákladov vo verejnej správe
- nedochádza ani k nákladom na získanie takéhoto potvrdenia u žiadateľov

Ad c) Nedoplatok na povinnom poistnom: splnenie tejto povinnosti sa vykazuje voči 4 inštitúciám:

- Sociálna poisťovňa („sociálne poistenie")
- Všeobecná zdravotná poisťovňa („zdravotné poistenie")
- Zdravotná poisťovňa Dôvera („zdravotné poistenie")
- UNION zdravotná poisťovňa („zdravotné poistenie")

V praxi sa povinnosť nemať nedoplatok na povinnom poistnom overuje len k istému dátumu (max 30 dní pred predložením takéhoto potvrdenia notárovi), pričom sa neskúma stav pred, ani následne po získaní tohto potvrdenia. Pokiaľ by akreditačný systém dokázal získavať tieto údaje pravidelne/online,

tak by jednak odpadla povinnosť získavania takýchto potvrdení k určitému dátumu a súčasne by sa jednoducho zabezpečila kontrola plnenia tejto povinnosti počas celého sledovaného obdobia.
Získanie týchto potvrdení je však už spojené s vyvolanými nákladmi:

- Na strane uvedených poisťovní je to náklad na prácu – zamestnanec prijímajúci žiadosť, spracovanie žiadosti, vystavenie potvrdenia (z praxe normovane cca 10-15 minút) a prípadne náklad na zaslanie tohto potvrdenia žiadateľovi (poštovný poplatok)
- Na strane žiadateľa taktiež vznikajú náklady – podanie žiadosti (osobne-strávený čas a náklad na dopravu/poštou-poštový poplatok min 0,6€) a prípadné prevzatie potvrdenia (osobne-strávený čas a náklad na dopravu)

Vystavenie samotného potvrdenia nie je spoplatnené (kolok).

Pri hrubom odhade je overovanie tejto povinnosti spojené s každoročnými nákladmi vo výške cca 184000€:

- Náklady Sociálnej poisťovne na vystavenie potvrdenia pre cca 11500 organizácií = cca 2€/ organizácia = 23000€
- Náklady 3 zdravotných poisťovní na vystavenie príslušných potvrdení = cca 2€/organizácia = 69000€
- Náklady žiadateľov= cca 2€/potvrdenie * 4 potvrdenia = 92000€

Ide o hrubé prepočty zahrňujúce čas potrebný na požiadanie o potvrdenie, spracovanie žiadosti a vystavenie potvrdenia a náklady spojené s dopravou.

Na zjednodušenie administrácie sa v praxi zaviedlo:

- Ak danej organizácii vystaví Sociálna poisťovňa potvrdenie o tom, že daná organizácia nie je registrovaná ako zamestnávateľ, tak sa už nepožadujú príslušné potvrdenia od zdravotných poisťovní
- Niektoré zdravotné poisťovne namiesto papierových potvrdení zasielajú elektronické potvrdenia podpísané zaručeným elektronickým podpisom s možnosťou overenia informácií uvedených v potvrdení na svojich webových stránkach.

Ak by akreditačný systém dokázal online/dávkovo komunikovať s registrami príslušných poisťovní a získavať požadované údaje, odpadla by povinnosť ich nákladného získavania a súčasne by sa zabezpečila priebežná kontrola plnenia tejto požiadavky.

Ad d) Potvrdenie banky o vedení účtu: štát vyžaduje overiť, že účet, ktorý organizácia uviedla notárovi pri registrácii je vo vlastníctve danej organizácie, t.j. nejde o účet inej fyzickej, alebo právnickej osoby.
Predloženie iba napr. výpisu z účtu, či čestného prehlásenia o vedení účtu nepostačuje, vyžaduje sa každoročné predkladanie nového potvrdenia o vedení účtu.

Predloženie daného potvrdenia je taktiež spojené s dodatočnými nákladmi:

- Na strane banky ide o čas pracovníka za prepážkou – úhrada nákladov je však prenesená na žiadateľa, nakoľko
- Žiadateľ musí zaplatiť za vystavenie tohto potvrdenia poplatok vo výške podľa cenníka banky

Pri poplatku 5€ za potvrdenie ide spolu o vyvolané náklady vo výške približne 57500 € ročne.

e) Špecificky neuvedenou požiadavkou je nutnosť uvedenia identifikačného čísla (IČO) organizácie. Túto podmienku preukazujú organizácie buď priamo ako súčasť rozhodnutia o registrácii, alebo Potvrdením o pridelení IČO (od Štatistického úradu).

Opäť ide každoročne o duplicitné predkladanie nemennej informácie, pričom v prípade straty a potreby vystavenia náhradného Potvrdenia je poplatok Štatistickému úradu vo výške 6,50€.

Pri napojení akreditačného systému na register Štatistického úradu by bolo možné odstrániť toto duplicitné predkladanie a overovanie prideleného čísla IČO.

Akreditačný systém len veľmi ťažko sa bude môcť napojiť online do systémov banky, aby si overil vedenie účtu. Cesta na odstránenie týchto nákladov je úprava legislatívy, pričom by sa jednorazovo preukazovalo splnenie danej povinnosti a následne by táto informácia bola uvedená v akreditačnom systéme. Táto informácia by sa považovala za overenú až dovtedy, kým by organizácia nahlásila jej zmenu.

Náklady spojené s každoročnou „akreditáciou" organizácií, ktoré žiadajúpodiel zaplatenej dane okrem horeuvedených nákladov zahŕňajú aj samotný notársky poplatok za overenie a spísanie notárskej zápisnice. Tento poplatok sa v praxi pri individuálnej organizácii pohybuje v rozpätí od 55€-70€, čo pri cca 11500 organizáciách predstavuje približne 720000€/ročne.

Celkové identifikované náklady na „akreditáciu" organizácií tak predstavujú minimálne:
184000€ (povinné poistné)+57500€ (banky) + 720000€ (notárske poplatky) = 961500€.

T.j. ak by akreditačný systém pomohol nahradiť túto čiastkovú akreditáciu na prijímanie podielu zaplatenej dane, došlo by celkovo k úspore takmer 1 milión € ročne.

4.5. Poskytovanie dotácií v samosprávnych krajoch - všeobecne záväzné nariadenia a požadovaná dokumentácia

Samosprávne kraje poskytujú dotácie na základe všeobecne záväzného nariadenia, ktoré schvaľujú poslanci zastupiteľstva (viď ZOZNAM v prílohe). Samosprávne kraje poskytujú dotácie z vlastných zdrojov. Prostriedky sú určené všeobecne pre právnické alebo fyzické osoby – podnikateľov s miestom bydliska, pôsobením v regióne (výnimočne je možné aj mimo regiónu). Samosprávny kraj nemôže byť zriaďovateľom takejto organizácie a zámerom je zvyčajne verejnoprospešný účel, rozvoj regiónu a pod.
Podmienky pre podávanie žiadostí sú v niektorých prípadoch veľmi jednoduché a nenáročné na prílohy. V niektorých prípadoch je stanovené, že pokiaľ organizácia žiada prvýkrát je potrebné doložiť dokumentáciu ako – štatút, výpis z registra, kópiu dokladu o pridelení IČO, kópiu zmluvy o zriadení účtu, ...
V iných prípadoch je potrebné priložiť vcelku štandardné prílohy:

a) kópiu dokladov o právnej subjektivite (napr. štatút, stanovy, zriaďovaciu listinu, kópiu živnostenského listu, výpis z obchodného registra, kópiu dokladu o pridelení IČO),
b) kópiu dokladov o voľbe alebo menovaní štatutárneho zástupcu, príp. iný doklad dokumentujúci oprávnenie konať v mene organizácie, ak to nevyplýva z dokladov o právnej subjektivite,
c) potvrdenie príslušného daňového úradu preukazujúce splnenie daňových povinností (nie staršie ako 3 mesiace),
d) potvrdenie Sociálnej poisťovne a príslušných zdravotných poisťovní (nie staršie ako 3 mesiace) o tom, že žiadateľ u nich nemá evidované žiadne nedoplatky poistného,
e) čestné vyhlásenie, že žiadateľ nie je v konkurze alebo v likvidácii a nie je voči nemu vedené exekučné konanie, a že v prípade exekučného konania vedeného proti nemu nepoužije dotáciu na jeho vyrovnanie a urobí všetky opatrenia, aby sa tak nestalo,
f) čestné vyhlásenie o neporušení zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania.

Alebo aj:

a) Čestné prehlásenie s úradne overeným podpisom štatutárneho zástupcu o vysporiadaní všetkých záväzkov voči samosprávnemu kraju aj iným VÚC, obciam, mestám a mestským častiam

Po schválení dotácie je potrebné ešte predložiť:

a) výpis z registra trestov žiadateľa/štatutárneho zástupcu
b) Potvrdenie, že žiadateľ nemá daňové nedoplatky od miestne príslušného správcu dane
c) Potvrdenia o vyrovnaní všetkých záväzkov voči štátu (úradu práce, sociálnej aj zdravotných poisťovní)

Samosprávne kraje zverejňujú zoznamy poskytnutých dotácií na svojich web stránkach.

Príloha N15: Zoznam samosprávnych krajov a právnych noriem pre dotácie

4.6. Poskytovanie dotácií v krajských mestách - všeobecne záväzné nariadenia a požadovaná dokumentácia

V prípade poskytovania dotácií mestami (v našom prípade išlo o výber krajských miest) je možné poskytovať dotácie pre **právnické osoby a fyzické osoby** - podnikateľov, ktorí majú sídlo (sídlo pobočky) alebo trvalý pobyt na území mesta, alebo ktoré pôsobia, vykonávajú činnosť na území mesta alebo poskytujú služby obyvateľom Mesta len na **podporu všeobecne prospešných služieb, všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných účelov, na podporu podnikania a zamestnanosti.**

Šírka zamerania poskytovaných dotácií je rôzna, najčastejšie ide o tieto oblasti.

- športové aktivity
- aktivity mládeže
- výchova a vzdelávanie
- záujmová umelecká činnosť a kultúrne aktivity
- charita, sociálna oblasť
- zdravotne postihnutí
- zdravie a protidrogová prevencia
- ekológia a životné prostredie

Ďalšími podmienkami – prílohami žiadosti sú najčastejšie:

- doklad o spôsobe vzniku (živnostenský list, zápis v obchodnom registri, výpis z registra organizácií),
- potvrdenie o tom, že osoba uvedená v žiadosti ako štatutár je oprávnená konať za žiadateľa
- kópiu dokladu o pridelení IČO
- čestné prehlásenie, že ku dňu podania žiadosti o poskytnutie dotácie nemá žiadateľ voči mestu alebo voči právnickým osobám založeným alebo zriadeným mestom záväzky po lehote splatnosti,
- čestné prehlásenie, že ku dňu podania žiadosti nie je dlžníkom mesta ani žiadnej mestskej časti, ani v konkurze, resp. nebolo začaté konkurzné ani vyrovnávacie konanie, nebol voči nemu podaný návrh na vyhlásenie konkurzu, ani nebol zamietnutý návrh pre nedostatok majetku a nie je v likvidácii

Pre jednotlivé oblasti podpory sú vo VZN niekedy uvedené aj špecifické kritéria prípadne iné špecifické prílohy.

V prípade **Mesta Košice**, dotácie sú poskytované cez Nadáciu Pro Cassovia (predsedom správnej rady nadácie je primátor mesta) a Fond zdravia mesta Košice n. f. (iniciátorom a zakladateľom je tiež Mesto Košice).

Mesto Bratislava tiež zriadilo Nadáciu Bratislava, ale samotný Magistrát poskytuje granty v 3 programoch.

Príloha N16: Zoznam krajských miest a právnych noriem pre dotácie

5. Požiadavky na žiadateľov

Na základe č. 12 Ústavy SR sú ľudia slobodní a rovní v dôstojnosti i právach. Tak ako bolo uvedené vyššie, právo na správu vecí verejných majú osoby aj ako osoby združené v právnických osobách. Preto aj práva právnických osôb bez ohľadu na ich právnu formu musia byť dodržiavané v zmysle zásady zákazu diskriminácie, teda všetci majú mať rovnaký prístup k verejným zdrojom financií a vylučovanie určitých právnych foriem pre prijímanie finančných prostriedkov od orgánov verejnej správy bude v rozpore s Ústavou SR.

V prípade ak dochádza k obmedzovaniu prístupu k verejným zdrojom určitou svojvôľou orgánov verejnej moci, je možné konštatovanie obmedzovanie základných práv a slobôd, a to podľa čl. 13 ústavy SR, ktorý deklaruje možnosť obmedzenia práv len na základe zákona a v jeho medziach. Takéto obmedzenie musí platiť pre všetky prípady rovnako, musí sa dbať na ich podstatu a zmysel a môže sa použiť len na stanovený účel. Výnimočné obmedzenie je možné vykonať z dôvodu verejného záujmu, ktoré je však potrebné náležite odôvodniť. Verejný záujem sa v súčasnej legislatívnej praxi využíva na označenie dvoch rôznych skutočností z hľadiska ich účelového pôsobenia v normotvorbe, a to ako:

- Dôvod na zásah verejnej moci do osobných práv jednotlivca (fyzickej osoby alebo právnickej osoby)
- Hodnotiace kritérium určitej činnosti alebo veci z hľadiska ich prospechu pre verejnosť.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené štandardné požiadavky na MNO ako žiadateľov o verejné zdroje, pričom v prílohach (N17) sú uvedené vzory a popis jednotlivých potvrdení.

5.1. Popis a analýza požiadaviek na žiadateľov

Požiadavka:	Eurofondy:	Štátne dotácie:	Asignácia podielu zaplatenej dane:	Dotácie samosprávnych krajov
vysporiadané finančné vzťahy so štátnym rozpočtom,	X	X		
doklad o pridelení IČO:	X	X	X	X
nemať daňové nedoplatky,	X	X	X	X
nemať nedoplatky poistného na zdravotné poistenie	X	X	X	X
nemať nedoplatky poistného na sociálne poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie,	X	X	X	X
nie je vedené konkurzné konanie, nie je v konkurze, v reštrukturalizácii a nebol proti žiadateľovi zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku	X	X		X

neporušenie zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania podľa osobitného predpisu,	X	X		X
nie je vedený výkon rozhodnutia	X	X		X

Okrem týchto potvrdení sú jednotlivými orgánmi vyžadované pri predkladaní žiadostí o finančný príspevok aj účtovné podklady organizácií, ktoré majú slúžiť na overenie finančného stavu organizácie. Pre potreby riadiacich/sprostredkovateľských orgánov a na účely ďalšieho použitia pre projekt pripájame špeciálny, skrátený popis účtovných výkazov MNO. Pochopenie účtovných podkladov je kľúčovým pri zodpovednom hodnotení, či daný žiadateľ má ekonomickú situáciu takú, ktorá mu dáva predpoklady na úspešnú implementáciu projektu. Účtovné výkazy napodobne pomáhajú pri ich správnom pochopení vyhodnotiť prípadné riziká vyplývajúce z ekonomického stavu organizácie.

1. Základné informácie o účtovníctve MNO

1.1. Povinnosť viesť účtovníctvo

Zákon č. 431/2002 o účtovníctve upravuje rozsah, spôsob a preukázateľnosť vedenia účtovníctva pre účtovné jednotky, ktorými sú:

- ✓ právnické osoby so sídlom na Slovensku
- ✓ zahraničné osoby ak na území Slovenska podnikajú alebo vykonávajú inú činnosť podľa osobitného predpisu (napr. nadácie)
- ✓ fyzické osoby, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatne zárobkovú činnosť, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľných príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov (s výnimkou osôb, ktorým zákon o dani z príjmov umožňuje viesť osobitnú daňovú evidenciu)

Povinnosť vedenia účtovníctva majú niektoré neziskové organizácie definovanú aj v špecifickom právnom predpise pre daný typ neziskovej organizácie. Sú to:

- ✓ neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby,
- ✓ nadácie,
- ✓ neinvestičné fondy,
- ✓ politické strany a politické hnutia.

1.2. Legislatívny rámec

Ďalšie špecifikácie spôsobu vedenia účtovníctva, jeho rozsahu atď. sú stanovené v nasledovných predpisoch resp. opatreniach:

- ✓ zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve.
- ✓ pre účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva - Opatrenia MF SR č. MF/24975/2010-74 (opatrenie bolo zmenené a doplnené Opatrením MF SR z 30. októbra 2013 č. MF/17695/2013-74, uverejnené vo Finančnom spravodajcovi č. 11/2013)
- ✓ účtovné jednotky účtujúce v sústave podvojného účtovníctva - Opatrenie MF SR č. MF/24342/2007-74 (opatrenie bolo zmenené a doplnené Opatrením MF SR z 20. novembra 2013 č. MF/17613/2013-74, uverejnené vo Finančnom spravodajcovi č. 12/2013).

1.3. Účtovná sústava

Základné formy sú jednoduché a podvojné účtovníctvo.

Možnosť (nie povinnosť!) vedenia jednoduchého účtovníctva majú:

- ✓ občianske združenia a ich organizačné zložky, ktoré majú právnu subjektivitu,
- ✓ organizačné zložky Matice slovenskej, ktoré majú právnu subjektivitu,
- ✓ združenia právnických osôb,
- ✓ spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov,
- ✓ neinvestičné fondy,
- ✓ poľovnícke organizácie

- ✓ neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby; ak nepodnikajú a ak ich príjmy nedosiahli v predchádzajúcom účtovnom období 200 000 eur,
- ✓ cirkev a náboženská spoločnosť, ich orgány a cirkevné inštitúcie, ktoré majú právnu subjektivitu; ak nepodnikajú.

Pokiaľ sa tieto neziskové účtovné jednotky rozhodnú, majú možnosť účtovať v sústave podvojného účtovníctva.

Ostatné neziskové účtovné jednotky sú povinné účtovať v sústave podvojného účtovníctva. Sú to teda najmä:

- ✓ politické strany a politické hnutia,
- ✓ občianske združenia,
- ✓ združenia právnických osôb,
- ✓ cirkvi a náboženské spoločnosti (ak podnikajú),
- ✓ nadácie,
- ✓ neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby ak podnikajú a ak ich príjmy presiahli 200 000 eur v predchádzajúcom účtovnom období.

1.4. Účtovná závierka a účtovné výkazy

Zostavuje sa k poslednému dňu účtovného obdobia, ktorým môže byť kalendárny rok alebo hospodársky rok (12 po sebe nasledujúcich mesiacov).

Účtovná závierka v sústave **jednoduchého účtovníctva** okrem všeobecných náležitosti obsahuje tieto súčasti:

- ✓ výkaz o príjmoch a výdavkoch,
- ✓ výkaz o majetku a záväzkov.

Ak takýto daňovník vedie **podvojné účtovníctvo**, účtovná závierka obsahuje okrem všeobecných náležitosti tieto súčasti:

- ✓ súvahu,
- ✓ výkaz ziskov a strát,
- ✓ poznámky.

Vzory tlačív týchto výkazov sú v Prílohách č. N18.

Povinnosť overiť účtovné závierky audítorom majú neziskové účtovné jednotky, kde suma ročného podielu prijatej dane prekročí 35,000 eur.

Okrem toho majú neziskové účtovné jednotky povinnosť overiť účtovné závierky audítorom aj v prípade, ak:

- ✓ politické strany a hnutia – v každom prípade,
- ✓ neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby, ak prijaté dotácie prekročia 33,193 eur alebo ak všetky príjmy prekročia 165,969 eur,
- ✓ neinvestičné fondy, ak všetky príjmy prekročia 165,969 eur,
- ✓ nadácie, ak ich ročný príjem prostriedkov z cudzích zdrojov prekročí 200,000 eur.

2. Druhy účtov v podvojnom účtovníctve neziskových účtovných jednotiek

Druhy účtov	Číslo účtovnej triedy	Názov účtovnej triedy
Súvahové účty (účty aktív a pasív)	0	Dlhodobý majetok
	1	Zásoby
	2	Finančné účty
	3	Zúčtovacie vzťahy
	4	Imanie, fondy, výsledok hospodárenia a dlhodobé záväzky
Výsledkové účty (účty nákladov a výnosov)	5	Náklady na činnosť
	6	Výnosy z činnosti
Uzávierkové účty a podsúvahové účty	7	Uzávierkové účty a podsúvahové účty
Vnútroorganizačné účty	8	Vnútroorganizačné účty
	9	Vnútroorganizačné účty

Táto účtová osnova je záväzná a neziskové účtovné jednotky ju nemôžu meniť resp. dopĺňať (ako napríklad podnikatelia).

3. Účtovná závierka v sústave jednoduchého účtovníctva

3.1. Výkaz o príjmoch a výdavkoch

Výkaz o príjmoch a výdavkoch poskytuje prehľadnú informáciu o výške a štruktúre dosiahnutého výsledku hospodárenia účtovnej jednotky zo zdaňovaných činností a z nezdaňovaných činností. Štruktúra jednotlivých príjmov a výdavkov, ktoré sa nezisková účtovná jednotka vykazuje je uvedená vo vzorovom tlačive výkazu v Prílohe č 1.
Číselné údaje do jednotlivých riadkov výkazu sa čerpajú z konečných súčtov jednotlivých stĺpcov peňažného denníka. Správnosť ich výšky sa ešte overuje respektíve potvrdzuje v príslušných účtovných knihách, alebo v rôznych evidenciách, ktoré si účtovná jednotka vedie.

3.2. Výkaz o majetku a záväzkoch

Výkaz o majetku a záväzkoch slúži účtovnej jednotke k tomu, aby zistila stav svojho majetku a záväzkov ku koncu účtovného obdobia a tiež svoju finančnú situáciu. Vzor tlačiva sa nachádza v Prílohe č. 1.
Na rozdiel od Súvahy nie je zachovaná bilančná rovnováha, lebo neexistuje podvojnosť účtovníctva, t.j. neexistuje možnosť základnej kontroly ako pri Súvahe, v ktorej sa aktíva = pasíva (viď bod 4.1.1.) V zásade sa dá pri skúmaní Výkazu o majetku a záväzkoch vychádzať obdobne ako pri analýze súvahy (viac v časti 4.1.).
Položky vo Výkaze o majetku a záväzkoch sú obdobné ako v Súvahe, ale sú menej rozčlenené. Jedna z položiek, ktorú obsahuje Výkaz o majetku a záväzkoch na viac oproti Súvahe je: priebežné položky. Tie sa účtujú pri prevodoch medzi pokladnicou a bankovým účtom, pri prevodoch medzi pokladnicami a pri prevodoch medzi bankovými účtami. (obdoba princípu podvojného účtovníctva je účet 261 – peniaze na ceste).

4. Účtovná závierka v sústave podvojného účtovníctva

4.1. Súvaha

Je to porovnanie majetku a zdrojov krytia majetku, evidovaného v účtovníctve v určitom účtovnom období. Vzor súvahy sa nachádza v Prílohe č. 2. Ukazuje, aký má subjekt majetok a aké má zdroje z ktorých tento majetok financuje. Je to určitá bilancia vyššie uvedeného, a to:

- majetku (aktíva) a
- zdroja krytia majetku (pasíva).

Aktíva a pasíva sa musia k určitému dátumu rovnať = tzv. bilančná rovnováha.

4.1.1. Bilančná rovnováha

- základná kontrola správnosti vyplnenia súvahy
- r. 60 (majetok spolu = aktíva) = r. 104 (vlastné zdroje a cudzie zdroje spolu = pasíva)
- ak sa r. 60 a r. 104 nerovná – nie je zachovaná bilančná rovnováha, a teda súvaha nie je vyplnená správne (chyba môže byť v ktoromkoľvek riadku súvahy, t.j. nie je možné určiť, čo nie je správne) → subjekt by mal byť vyzvaný na opravu súvahy

4.1.2. Štruktúra majetku - r. 60 = r. 001 + r. 029 + r. 057

- ✓ r. 001 – neobežný majetok – pozostáva z r. 002 + r. 009 + r. 021
- ✓ r. 002 – dlhodobý nehmotný majetok
- ✓ r. 009 – dlhodobý hmotný majetok
- ✓ r. 021 – dlhodobý finančný majetok

- **dlhodobý majetok** doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok

  - ✓ r. 029 – obežný majetok – pozostáva z r. 030 + r. 037 + r. 042 + r. 051
  - ✓ r. 030 – zásoby
  - ✓ r. 037 – dlhodobé pohľadávky
  - ✓ r. 042 – krátkodobé pohľadávky
  - ✓ r. 051 – finančné účty

- ✓ r. 057 – časové rozlíšenie – pozostáva z r. 058 + r. 059
- ✓ r. 058 – náklady budúcich období
- ✓ r. 059 – príjmy budúcich období

- štruktúra majetku pôsobí na schopnosť hradiť svoje záväzky
- jednotlivé majetkové súčasti sa vyznačujú rôznou likvidnosťou
- likvidita – schopnosť prevodu majetkových súčastí neziskovej organizácie na pohotové platobné prostriedky:
- r. 001 - neobežný majetok – „životnosť" – dlhšie ako jeden rok – najmenej likvidný
- r. 029 - obežný majetok – „životnosť" – kratšie ako jeden rok, ale súčasťou obežného majetku sú aj dlhodobé pohľadávky – splatnosť dlhšie ako jeden rok – likvidnejší ako neobežný majetok
- *najlikvidnejšie platobné prostriedky* – peniaze v hotovosti a na bankových účtoch (r. 052 a r. 053), ceniny (r. 052), krátkodobý finančný majetok (r. 055)
- *majetkové súčasti realizovateľné v krátkej dobe* – splatné krátkodobé pohľadávky (r. 043 a r. 044)
- *menej likvidné majetkové súčasti* – zásoby (r. 030)
- *dlhodobo likvidné majetkové súčasti* – dlhodobý finančný majetok (r. 021), dlhodobé pohľadávky (r. 037), dlhodobé termínované vklady (r. 054)
- *nelikvidné (alebo takmer nelikvidné) majetkové súčasti* – dlhodobý nehmotný (r. 002) a hmotný majetok (r. 009)
- pri zisťovaní likvidity neziskovej organizácie je však potrebné vziať do úvahy aj štruktúru záväzkov (pasív)

4.1.3. Likvidita

Čisté pohotové peňažné prostriedky (ČPPP)

- udáva výšku okamžitej hotovosti po splatení krátkodobých záväzkov, t.j. koľko finančných prostriedkov neziskovej organizácii zostáva (resp. chýba) po uhradení krátkodobých záväzkov.

- ✓ ČPPP = (r. 051 – r. 054) – r. 087
- ✓ r. 051 – finančné účty
- ✓ r. 054 – bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok
- ✓ r. 087 – krátkodobé záväzky

Čistý peňažný majetok (ČPM)

- udáva výšku prebytku (resp. nedostatku) krátkodobého majetku (okrem zásob), ktorý zostane (resp. chýba) neziskovej organizácii po splatení krátkodobých záväzkov.

- ✓ ČPM = (r. 051 – r. 054) + r. 042 – r. 087
- ✓ r. 051 – finančné účty
- ✓ r. 054 – bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok
- ✓ r. 042 – krátkodobé pohľadávky
- ✓ r. 087 – krátkodobé záväzky

Čistý pracovný prevádzkový kapitál (ČPPK)

- udáva výšku prebytku (resp. nedostatku) celého krátkodobého majetku (vrátane zásob), ktorý zostane (resp. chýba) neziskovej organizácii po splatení krátkodobých záväzkov.

- ✓ ČPPK = (r. 051 – r. 054) + r. 042 + r. 030 – r. 087
- ✓ r. 051 – finančné účty
- ✓ r. 054 – bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok
- ✓ r. 042 – krátkodobé pohľadávky
- ✓ r. 030 - zásoby
- ✓ r. 087 – krátkodobé záväzky

Okrem vyššie menovaných ukazovateľov existujú aj nasledovné ukazovatele likvidity:

Okamžitá likvidita

- vyjadruje okamžitú schopnosť splácať záväzky s okamžitou splatnosťou

- ✓ okamžitá likvidita = (r. 051 – r. 054) / r. 087 (iba záväzky s okamžitou splatnosťou)
- ✓ r. 051 – finančné účty
- ✓ r. 054 – bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok
- ✓ r. 087 – krátkodobé záväzky

- ➢ ideálna hodnota = 1 – k dispozícii je toľko platobných prostriedkov, koľko činia okamžite splatné krátkodobé záväzky
- ➢ zo Súvahy však nie je možné získať výšku okamžite splatných krátkodobých záväzkov, preto sa používajú aj iné ukazovatele

Pohotová likvidita

- ➢ predstavuje pomer najlikvidnejších prostriedkov a krátkodobých prostriedkov a záväzkov

- ✓ okamžitá likvidita = (r. 051 – r. 054) / r. 087 + r. 099 + r. 100
- ✓ r. 051 – finančné účty
- ✓ r. 054 – bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok
- ✓ r. 087 – krátkodobé záväzky
- ✓ r. 099 – bežné bankové úvery
- ✓ r. 100 – prijaté krátkodobé finančné výpomoci

- ➢ vyjadruje okamžitú solventnosť neziskovej organizácie, okamžitú platobnú schopnosť
- ➢ optimálna hodnota <0,1 – 0,8> - nezisková organizácia je dobrá z pohľadu pohotovej likvidity
- ➢ ak je hodnota menšia – nedostatočná likvidita – nezisková organizácia môže mať problémy s uhrádzaním krátkodobých záväzkov
- ➢ ak je hodnota vyššia – zbytočne veľa finančných prostriedkov v najlikvidnejšej forme, ktoré by mohli byť investované

Bežná likvidita

- ➢ predstavuje pomer prvých dvoch najlikvidnejších prostriedkov a krátkodobých prostriedkov a krátkodobých záväzkov

- ✓ bežná likvidita = (r. 051 – r. 054) + r. 042 / r. 087 + r. 099 + r. 100
- ✓ r. 051 – finančné účty
- ✓ r. 054 – bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok
- ✓ r. 042 – krátkodobé pohľadávky
- ✓ r. 087 – krátkodobé záväzky
- ✓ r. 099 – bežné bankové úvery
- ✓ r. 100 – prijaté krátkodobé finančné výpomoci

- ➢ ukazuje pravdepodobný vývoj platobnej schopnosti v budúcom období
- ➢ ukazuje, či je nezisková organizácia schopná vyrovnať záväzky bez toho, aby predávala zásoby, ak nejaké má
- ➢ krátkodobé pohľadávky a finančný majetok by mali byť väčšie ako krátkodobé záväzky
- ➢ optimálna hodnota <1,1 – 1,5>
- ➢ ak je hodnota menšia – nedostatočná likvidita

Celková likvidita

- ➢ predstavuje pomer prvých troch najlikvidnejších skupín majetkových súčastí neziskovej organizácie (krátkodobého finančného majetku, krátkodobých pohľadávok a zásob) a krátkodobých záväzkov.

- ✓ celková likvidita = (r. 051 – r. 054) + r. 042 + r. 030 / r. 087 + r. 099 + r. 100

- ✓ r. 051 – finančné účty
- ✓ r. 054 – bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok
- ✓ r. 042 – krátkodobé pohľadávky
- ✓ r. 087 – krátkodobé záväzky
- ✓ r. 099 – bežné bankové úvery
- ✓ r. 100 – prijaté krátkodobé finančné výpomoci
- ✓ r. 030 - zásoby

- ➢ slúži pre dlhodobé hodnotenie vývoja platobnej schopnosti neziskovej organizácie
- ➢ považuje sa za ukazovateľ solventnosti neziskovej organizácie
- ➢ optimálna hodnota <2,0 – 2,5>
- ➢ ak je hodnota menšia – nedostatočná likvidita

4.1.4. Zadlženosť

- ➢ charakterizuje vzťah subjektu k inému subjektu/subjektom, kde daný subjekt je povinný vrátiť inému subjektu alebo subjektom požičané finančné prostriedky alebo ich ekvivalenty
- ➢ ukazovatele zadlženosti:
- ➢ umožňujú monitorovať štruktúru finančných zdrojov neziskovej organizácie
- ➢ merajú rozsah, v akom je nezisková organizácia financovaná cudzími zdrojmi
- ➢ merajú rozsah, ako je nezisková organizácia schopná kryť svoje dlžnícke záväzky
- ➢ podiel vlastných a cudzích zdrojov financovania neziskovej organizácie ovplyvňuje celý jej chod – vysoký podiel vlastných zdrojov robí neziskovú organizáciu stabilnou, vysoký podiel cudzích zdrojov ma vplyv na likviditu neziskovej organizácie, čiže na celkovú stabilitu neziskovej organizácie

Celková zadlženosť

- ➢ je vyjadrením štruktúry finančných zdrojov, ktorá udáva, v akej výške je majetok krytý cudzími zdrojmi.
- ➢ vysoký podiel zadlženosti poukazuje na závislosť neziskovej organizácie od cudzích zdrojov a zároveň zvyšuje riziko návratnosti požičaného kapitálu.
- ➢ hodnota ukazovateľa by mala byť menšia ako 0,5 (t.j. 50 %), ale veľmi záleží od konkrétnej situácie, v akej sa nezisková organizácia nachádza
- ➢ za kritickú sa považuje hodnota 0,7 (70 %), resp. podiel cudzích zdrojov by nemal presiahnuť 2/3 celkových zdrojov, aby nedošlo k ohrozeniu platobnej schopnosti

- ✓ celková zadlženosť = $\frac{(r.\ 074 + r.\ 101)}{r.\ 060} * 100$

- ✓ r. 074 – cudzie zdroje spolu
- ✓ r. 101 – časové rozlíšenie spolu
- ✓ r. 060 – majetok spolu

Ukazovateľ samofinancovania

- ➢ doplnkový ukazovateľ
- ➢ vyjadruje, do akej miery kryje nezisková organizácia svoj majetok vlastnými zdrojmi
- ➢ možnosť zhodnotenia, do akej miery môže nezisková organizácia vykryť straty z vlastných zdrojov bez poškodenia tých, ktorí neziskovej organizácii poskytli úver alebo dodávky

- ✓ ukazovateľ samofinancovania = $\frac{(r.\ 061)}{r.\ 060} * 100$
- ✓ r. 061 – vlastné zdroje krytia majetku spolu
- ✓ r. 060 – majetok spolu

- ➢ celková zadlženosť + ukazovateľ samofinancovania = 1

Miera zadlženosti

- ➢ je ukazovateľ, ktorý dáva do pomeru cudzie zdroje k vlastnému imaniu.

- ✓ miera zadlženosti = (r. 074 + r. 101) * 100
  r. 061
- ✓ r. 061 – vlastné zdroje krytia majetku spolu
- ✓ r. 074 – cudzie zdroje spolu
- ✓ r. 101 – časové rozlíšenie spolu

Ukazovateľ úverovej zadlženosti

- ➢ vyjadruje, aká časť majetku je krytá úverom alebo finančnou výpomocou.
- ➢ nárast tohto ukazovateľa znamená zvýšenie a pokles tohto ukazovateľa zase zníženie úverovej, a tým pádom aj celkovej zadlženosti

- ✓ miera zadlženosti = (r. 099 + r. 100) * 100
  r. 060
- ✓ r. 099 – bežné bankové úvery
- ✓ r. 100 – prijaté krátkodobé finančné výpomoci
- ✓ r. 060 – majetok spolu

Predĺženie

- ➢ podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii
- ➢ predlžený je ten, kto je povinný viesť účtovníctvo podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon o účtovníctve, má viac ako jedného veriteľa a hodnota jeho záväzkov presahuje hodnotu jeho majetku
- ➢ zo Súvahy je teda možné čiastkovo vyčítať (ak hodnota záväzkov presahuje hodnotu majetku), či môže byť nezisková organizácia v predĺžení, a teda či je povinná podať návrh na vyhlásenie konkurzu
- ➢ v predĺžení nezisková organizácia je, ak r. 060 < r. 074

- ✓ r. 074 – cudzie zdroje spolu
- ✓ r. 060 – majetok spolu

4.1.5. Kontrola zákonom stanovených limitov napr. základného imania, tvorby fondov a pod.

- ➢ r. 063 – základné imanie – možnosť kontroly, či nezisková organizácia spĺňa zákonom stanovenú výšku základného imania, napr. nadácia – minimálna hodnota nadačného imania (účtuje sa na účte 411 analytickej evidencie) je 6.638,00 EUR
- ➢ r. 064 – peňažné fondy tvorené zo zisku – možnosť kontroly, či nezisková organizácia spĺňa zákonom stanovenú výšku tvorby fondov
- ➢ účtuje sa tvorba fondov podľa osobitných predpisov, napr.:
  - ✓ § 10 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov
  - ✓ § 19 zákona č. 147/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov
  - ✓ § 13 zákona č. 34/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov
  - ✓ § 16a zákona č. 131/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov
  - ✓ § 81 ods. 1 písm. m) zákona č. 618/2003 Z. z. v znení zákona č. 84/2007 Z. z.
  - ✓ napr. verejná vysoká škola použije najmenej 20 % zo školného v zmysle zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov na tvorbu štipendijného fondu

- ➢ r. 065 – fond reprodukcie – možnosť kontroly, či verejná vysoká škola vytvára fond reprodukcie v zmysle zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov
- ➢ r. 069 – rezervný fond – možnosť kontroly, či nezisková organizácia vytvára RF v zákonom stanovenej výške, napr. vysoká škola tvorí RF vo výške 40 % svojho zisku – zisk – údaj sa čerpá z Výkazu ziskov a strát

4.2. Výkaz ziskov a strát

Zostavuje sa raz ročne a obsahuje prehľad celkovej hodnoty nákladov a výnosov neziskovej účtovnej jednotky v eurách v členení podľa jednotlivých druhov nákladových a výnosových účtov (vzor v Prílohe č.2).
Rovnako ako v prípade súvahy sa poskytujú údaje za aktuálne účtovné obdobie ako aj za predchádzajúce obdobie. Za bežné účtovné obdobie sa údaje ďalej členia na:

- ✓ hlavnú nezdaňovanú činnosť
- ✓ zdaňovanú činnosť
- ✓ údaje spolu za obdive činnosti

Výkaz ziskov a strát porovnáva celkové príjmy neziskovej účtovnej jednotky (riadok 74) so všetkými nákladmi a výdavkami vyplývajúcimi z jej činnosti (riadok 38). Výsledkom je zisk alebo strata za účtovné obdobie, ktorá sa ako suma pred zdanením vykazuje na riadku 75 a na riadku 78 je čistý zisk/strata neziskovej účtovnej jednotky po odpočítaní dane z príjmov.
Na riadkoch 01-38 sa uvádzajú náklady resp. výdavky neziskovej účtovnej jednotky v členení na jednotlivé účty podľa charakteru nákladu, napr. spotreba materiálu (riadok 01), mzdové náklady (riadok 08), úroky (riadok 19) a pod.
Na riadkoch 39-74 sa uvádzajú výnosové / príjmové účty, rovnako v členení na jednotlivé účty podľa typu výnosu resp. príjmu – napr. tržby z predaja výrobkov, služieb resp. tovaru (riadky 39-41), prijaté dary (riadok 55), prijaté príspevky z rôznych zdrojov (od fyzických osôb, z podielu zaplatenej dane, atď) a dotácie (riadky 67-73).

4.2.1. Vybrané položky výkazu ziskov a strát

- ➢ Účet 546 – Dary (poskytnuté)

Na tomto účte sa účtuje zostatková cena pri bezodplatnom odovzdaní (darovaní) dlhodobého hmotného aj nehmotného majetku, ako aj zásob, vrátane DPH. V prípade vyradenia majetku darovaním bude účtovný zápis na súvahovom účte 07x/08x (zníženie stavu majetku na súvahe) a 343 (súvisiaca DPH na výstupe), napr. 546/07x a 546/343.

- ➢ Účet 646 – Prijaté dary

Na tomto účte sa účtuje výnos vyplývajúci z prijatia daru neziskovou účtovnou jednotkou so súvzťažným zápisom na strane MD podľa charakteru prijatého daru, napr. prijatý dlhodobý majetok na súvahový účet 0xx/646, prijatá služba formou daru 518/646 a pod.

- ➢ Účtová skupina 56 – Poskytnuté príspevky

Táto skupina obsahuje poskytnuté príspevky:

- ✓ Organizačným zložkám – 561
- ✓ Iným účtovným jednotkám – 562
- ✓ Fyzickým osobám – 563
- ✓ Z verejnej zbierky – 567

Súvzťažné účty v týchto prípadoch sú zvyčajne účty indikujúce úbytok finančných prostriedkov či už z pokladnice (56x/211) alebo z bankového účtu (56x/221).

- ➢ Účtová skupina 66 – Prijaté príspevky

Táto skupina obsahuje prijaté príspevky od:

- ✓ Organizačných zložiek – 661
- ✓ Iných organizácií – 662
- ✓ Fyzických osôb – 663
- ✓ Členské príspevky – 664
- ✓ Z podielu zaplatenej dane (2%) – 665
- ✓ Z verejných zbierok – 667

Podobne ako v prípade nákladových účtov skupiny 56 sú aj v tejto kategórii zvyčajne súvzťažné účty indikujúce prírastok finančných prostriedkov či už do pokladnice (211/66x) alebo na bankový účet (221/66x).

- ➢ Účet 691 – Dotácie

Tu nezisková účtovná jednotka eviduje priznanie dotácie so súvisiacim protiúčtom na strane pohľadávok, napr.:

- ✓ voči štátnemu rozpočtu (346), ak je dotácia z o štátneho rozpočtu alebo z prostriedkov Európskych spoločenstiev – 346/691
- ✓ voči samospráve (348), ak je dotácia z rozpočtu obce alebo VÚC -348/691
- ✓ voči štátnemu fondu (378) – 378/691.

4.3. Poznámky

Poskytujú doplňujúce údaje resp. vysvetlenia k jednotlivým súčastiam účtovnej závierky v nasledovnom členení (vzor v Prílohe č.3):

A. Všeobecné údaje
- ✓ Informácie, ktoré identifikujú účtovnú jednotku,
- ✓ Popis činnosti, na ktorú bola zriadená ako aj popis prípadnej podnikateľskej činnosti,
- ✓ Informácie o zamestnancoch,
- ✓ Informácie o organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky, a pod.

B. Informácie o účtovných zásadách a metódach
- ✓ Informácie o zmene účtovných metód s uvedením dôvodu zmien a vyčíslením ich finančného vplyvu,
- ✓ Spôsoby oceňovania,
- ✓ Zostavenie odpisového plánu, a pod.

C. Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje v súvahe
- ✓ Doplňujúce údaje k jednotlivým položkách majetku a záväzkov, napr. údaje o poistení majetku, o štruktúre finančného majetku, prehľad opravných položiek k zásobám, k pohľadávkam, prehľad pohľadávok po lehote splatnosti,
- ✓ Informácie o rozdelení účtovného zisku resp. vysporiadaní účtovnej straty, a pod.

D. Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje vo výkaze ziskov a strát
- ✓ Detailnejšie informácie o niektorých nákladoch a výnosoch,
- ✓ Prehľad prijatých dotácií a grantov,
- ✓ Prehľad o účele a výške použitia podielu zaplatenej dane,
- ✓ Suma nákladov na overenie závierky audítorom, na daňové poradenstvo, a pod.

E. Opis údajov na podsúvahových účtoch
- ✓ Významné položky prenajatého majetku, majetku prijatého do úschovy, odpísané pohľadávky, a pod.

F. Ďalšie informácie
- ✓ Opis a hodnota iných aktív a pasív, napr. majetok, ktorý vznikol v dôsledku minulých udalostí a ktorého existencia resp. vlastníctvo závisí od určitých skutočností v budúcnosti, a pod.
- ✓ Prehľad kultúrnych pamiatok v správe / vlastníctve účtovnej jednotky,
- ✓ Významné skutočnosti, ktoré nastali medzi dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a dňom jej skutočného zostavenia a pod.

Súvaha

- je to porovnanie majetku a zdrojov krytia v účtovníctve v určitom období účtovného obdobia
- ukazuje, aký má subjekt majetok a aké má zdroje krytia, odkiaľ získal majetok a pod.
- je to určitá bilancia vyššie uvedeného, a to majetku (aktíva) a zdroja krytia majetku (pasíva)
- aktíva a pasíva sa musia k určitému dátumu rovnať = tzv. bilančná rovnováha

1. bilančná rovnováha
- základná kontrola správnosti vyplnenia súvahy
- r. 60 (majetok spolu = aktíva) = r. 104 (vlastné zdroje a cudzie zdroje spolu = pasíva)

- ak sa r. 60 a r. 104 nerovná – nie je zachovaná bilančná rovnováha, a teda súvaha nie je vyplnená správne (chyba môže byť v ktoromkoľvek riadku súvahy, t.j. nie je možné určiť, čo nie je správne) → subjekt by mal byť vyzvaný na opravu súvahy

2. štruktúra majetku - r. 60 = r. 001 + r. 029 + r. 057

- r. 001 – neobežný majetok – pozostáva z r. 002 + r. 009 + r. 021
r. 002 – dlhodobý nehmotný majetok
r. 009 – dlhodobý hmotný majetok
r. 021 – dlhodobý finančný majetok

*** dlhodobý majetok** doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok

- r. 029 – obežný majetok – pozostáva z r. 030 + r. 037 + r. 042 + r. 051
r. 030 – zásoby
r. 037 – dlhodobé pohľadávky
r. 042 – krátkodobé pohľadávky
r. 051 – finančné účty

- r. 057 – časové rozlíšenie – pozostáva z r. 058 + r. 059
r. 058 – náklady budúcich období
r. 059 – príjmy budúcich období

- štruktúra majetku pôsobí na schopnosť hradiť svoje záväzky
- jednotlivé majetkové súčasti sa vyznačujú rôznou likvidnosťou
- likvidita – schopnosť prevodu majetkových súčastí firmy na pohotové platobné prostriedky:
- r. 001 - neobežný majetok – „životnosť" – dlhšie ako jeden rok – najmenej likvidný
- r. 029 - obežný majetok – „životnosť" – kratšie ako jeden rok, ale súčasťou obežného majetku sú aj dlhodobé pohľadávky – splatnosť dlhšie ako jeden rok – likvidnejší ako neobežný majetok
a) najlikvidnejšie platobné prostriedky – peniaze v hotovosti a na bankových účtoch (r. 052 a r. 053), ceniny (r. 052), krátkodobý finančný majetok (r. 055)
b) majetkové súčasti realizovateľné v krátkej dobe – splatné krátkodobé pohľadávky (r. 043 a r. 044)
c) menej likvidné majetkové súčasti – zásoby (r. 030)
d) dlhodobo likvidné majetkové súčasti – dlhodobý finančný majetok (r. 021), dlhodobé pohľadávky (r. 037), dlhodobé termínované vklady (r. 054)
e) nelikvidné (alebo takmer nelikvidné) majetkové súčasti – dlhodobý nehmotný (r. 002) a hmotný majetok (r. 009)
- pri zisťovaní likvidity NO je však potrebné vziať do úvahy aj štruktúru záväzkov (pasív)
1. čisté pohotové peňažné prostriedky (ČPPP) - udáva výšku okamžitej hotovosti po splatení krátkodobých záväzkov, t.j. koľko finančných prostriedkov firmy zostáva (resp. chýba) po uhradení krátkodobých záväzkov.

ČPPP = (r. 051 – r. 054) – r. 087
* r. 051 – finančné účty
* r. 054 – bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok
* r. 087 – krátkodobé záväzky

2. čistý peňažný majetok (ČPM) - udáva výšku prebytku (resp. nedostatku) krátkodobého majetku (okrem zásob), ktorý zostane (resp. chýba) firmy po splatení krátkodobých záväzkov.

ČPM = (r. 051 – r. 054) + r. 042 – r. 087
* r. 051 – finančné účty
* r. 054 – bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok

* r. 042 – krátkodobé pohľadávky
* r. 087 – krátkodobé záväzky

3. čistý pracovný prevádzkový kapitál (ČPPK) - udáva výšku prebytku (resp. nedostatku) celého krátkodobého majetku (vrátane zásob), ktorý zostane (resp. chýba) firme po splatení krátkodobých záväzkov.

ČPPK = (r. 051 – r. 054) + r. 042 + r. 030 – r. 087
* r. 051 – finančné účty
* r. 054 – bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok
* r. 042 – krátkodobé pohľadávky
* r. 030 - zásoby
* r. 087 – krátkodobé záväzky

- existujú aj iné ukazovatele likvidity:

1. okamžitá likvidita - vyjadruje okamžitú schopnosť splácať záväzky s okamžitou splatnosťou

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{(r.\ 051 - r.\ 054)}{r.\ 087 \text{ (iba záväzky s okamžitou splatnosťou)}}$$

* r. 051 – finančné účty
* r. 054 – bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok
* r. 087 – krátkodobé záväzky

- ideálna hodnota = 1 – k dispozícii je toľko platobných prostriedkov, koľko činia okamžite splatné krátkodobé záväzky
- zo Súvahy však nie je možné získať výšku okamžite splatných krátkodobých záväzkov
- preto iné ukazovatele

2. pohotová likvidita – predstavuje pomer najlikvidnejších prostriedkov a krátkodobých prostriedkov a záväzkov

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{(r.\ 051 - r.\ 054)}{r.\ 087 + r.\ 099 + r.\ 100}$$

* r. 051 – finančné účty
* r. 054 – bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok
* r. 087 – krátkodobé záväzky
* r. 099 – bežné bankové úvery
* r. 100 – prijaté krátkodobé finančné výpomoci

- vyjadruje okamžitú solventnosť firmy, okamžitú platobnú schopnosť
- optimálna hodnota <0,1 – 0,8> - NO je dobrá z pohľadu pohotovej likvidity
- ak je hodnota menšia – nedostatočná likvidita – NO môže mať problémy s uhrádzaním krátkodobých záväzkov
- ak je hodnota vyššia – zbytočne veľa finančných prostriedkov v najlikvidnejšej forme, ktoré by mohli byť investované

3. bežná likvidita – predstavuje pomer prvých dvoch najlikvidnejších prostriedkov a krátkodobých prostriedkov a krátkodobých záväzkov

$$\text{bežná likvidita} = \frac{(r.\ 051 - r.\ 054) + r.\ 042}{r.\ 087 + r.\ 099 + r.\ 100}$$

* r. 051 – finančné účty

* r. 054 – bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok
* r. 042 – krátkodobé pohľadávky
* r. 087 – krátkodobé záväzky
* r. 099 – bežné bankové úvery
* r. 100 – prijaté krátkodobé finančné výpomoci

- ukazuje pravdepodobný vývoj platobnej schopnosti v budúcom období
- ukazuje, či je NO schopná vyrovnať záväzky bez toho, aby predávala zásoby, ak nejaké má
- krátkodobé pohľadávky a finančný majetok by mali byť väčšie ako krátkodobé záväzky
- optimálna hodnota <1,1 – 1,5>
- ak je hodnota menšia – nedostatočná likvidita

4. celková likvidita - predstavuje pomer prvých troch najlikvidnejších skupín majetkových súčastí firmy (krátkodobého finančného majetku, krátkodobých pohľadávok a zásob) a krátkodobých záväzkov.

$$\text{celková likvidita} = \frac{(\text{r. 051} - \text{r. 054}) + \text{r. 042} + \text{r. 030}}{\text{r. 087} + \text{r. 099} + \text{r. 100}}$$

* r. 051 – finančné účty
* r. 054 – bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok
* r. 042 – krátkodobé pohľadávky
* r. 087 – krátkodobé záväzky
* r. 099 – bežné bankové úvery
* r. 100 – prijaté krátkodobé finančné výpomoci
* r. 030 - zásoby

- slúži pre dlhodobé hodnotenie vývoja platobnej schopnosti firmy
- považuje sa za ukazovateľ solventnosti firmy
- optimálna hodnota <2,0 – 2,5>
- ak je hodnota menšia – nedostatočná likvidita

3. zadlženosť
- charakterizuje vzťah subjektu k inému subjektu/subjektom, kde daný subjekt je povinný vrátiť inému subjektu alebo subjektom požičané finančné prostriedky alebo ich ekvivalenty
- ukazovatele zadlženosti:
– umožňujú monitorovať štruktúru finančných zdrojov NO
- merajú rozsah, v akom je NO financovaná cudzími zdrojmi
- merajú rozsah, ako je NO schopná kryť svoje dlžnícke záväzky
- podiel vlastných a cudzích zdrojov financovania NO ovplyvňuje celý jej chod – vysoký podiel vlastných zdrojov robí NO stabilnou, vysoký podiel cudzích zdrojov ma vplyv na likviditu NO, čiže na celkovú stabilitu NO

1. celková zadlženosť – je vyjadrením štruktúry finančných zdrojov, ktorá udáva, v akej výške je majetok krytý cudzími zdrojmi.
- vysoký podiel zadlženosti poukazuje na závislosť NO od cudzích zdrojov a zároveň zvyšuje riziko návratnosti požičaného kapitálu.
- hodnota ukazovateľa by mala byť menšia ako 0,5 (t.j. 50 %), ale veľmi záleží od konkrétnej situácie, v akej sa NO nachádza
- za kritickú sa považuje hodnota 0,7 (70 %), resp. podiel cudzích zdrojov by nemal presiahnuť 2/3 celkových zdrojov, aby nedošlo k ohrozeniu platobnej schopnosti

$$\text{celková zadlženosť} = \frac{(\text{r. 074} + \text{r. 101})}{\text{r. 060}} * 100$$

* r. 074 – cudzie zdroje spolu
* r. 101 – časové rozlíšenie spolu
* r. 060 – majetok spolu

2. ukazovateľ samofinancovania – doplnkový ukazovateľ
- vyjadruje, do akej miery kryje NO svoj majetok vlastnými zdrojmi
- možnosť zhodnotenia, do akej miery môže NO vykryť straty z vlastných zdrojov bez poškodenia tých, ktorí NO poskytli úver alebo dodávky

$$\text{ukazovateľ samofinancovania} = \frac{\text{(r. 061)}}{\text{r. 060}} * 100$$

* r. 061 – vlastné zdroje krytia majetku spolu
* r. 060 – majetok spolu

- celková zadlženosť + ukazovateľ samofinancovania = 1

3. miera zadlženosti - je ukazovateľ, ktorý dáva do pomeru cudzie zdroje k vlastnému imaniu.

$$\text{miera zadlženosti} = \frac{\text{(r. 074 + r. 101)}}{\text{r. 061}} * 100$$

* r. 061 – vlastné zdroje krytia majetku spolu
* r. 074 – cudzie zdroje spolu
* r. 101 – časové rozlíšenie spolu

4. ukazovateľ úverovej zadlženosti – vyjadruje, aká časť majetku je krytá úverom alebo finančnou výpomocou.
- nárast tohto ukazovateľa znamená zvýšenie a pokles tohto ukazovateľa zase zníženie úverovej, a tým pádom aj celkovej zadlženosti

$$\text{miera zadlženosti} = \frac{\text{(r. 099 + r. 100)}}{\text{r. 060}} * 100$$

* r. 099 – bežné bankové úvery
* r. 100 – prijaté krátkodobé finančné výpomoci
* r. 060 – majetok spolu

4. predĺženie
- podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii
    - predlžený je ten, kto je povinný viesť účtovníctvo podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon o účtovníctve, má viac ako jedného veriteľa a hodnota jeho záväzkov presahuje hodnotu jeho majetku
- zo Súvahy je teda možné čiastkovo vyčítať (ak hodnota záväzkov presahuje hodnotu majetku), či môže byť NO v predĺžení, a teda či je povinná podať návrh na vyhlásenie konkurzu
- v predĺžení NO je, ak r. 060 < r. 074
* r. 074 – cudzie zdroje spolu
* r. 060 – majetok spolu

5. kontrola zákonom stanovených limitov napr. základného imania, tvorby fondov a pod.
- r. 063 – základné imanie – možnosť kontroly, či NO spĺňa zákonom stanovenú výšku základného imania, napr. nadácia – minimálna hodnota nadačného imania (účtuje sa na účte 411 AE) je 6.638,00 EUR
- r. 064 – peňažné fondy tvorené zo zisku – možnosť kontroly, či NO spĺňa zákonom stanovenú výšku tvorby fondov
    - účtuje sa tvorba fondov podľa osobitných predpisov, napr.:

- § 10 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov
- § 19 zákona č. 147/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov
- § 13 zákona č. 34/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov
- § 16a zákona č. 131/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov
- § 81 ods. 1 písm. m) zákona č. 618/2003 Z. z. v znení zákona č. 84/2007 Z. z.
- napr. verejná vysoká škola použije najmenej 20 % zo školného v zmysle zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov na tvorbu štipendijného fondu

- r. 065 – fond reprodukcie – možnosť kontroly, či verejná vysoká škola vytvára fond reprodukcie v zmysle zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov

- r. 069 – rezervný fond – možnosť kontroly, či NO vytvára RF v zákonom stanovenej výške, napr. vysoká škola tvorí RF vo výške 40 % svojho zisku – zisk – údaj sa čerpá z Výkazu ziskov a strát

Použité skratky:
NO – účtovná jednotka, ktorá nie je založená alebo zriadená na účel podnikania
AE – analytická evidencia

6. Registre (zdroje dát)

Zákonný alebo ústavný pojem „register“ vrátane definície by sme márne hľadali. V súčasnosti tento pojem nie je definovaný všeobecne a v ústavnoprávnej rovine ide o „bezobsažný“ pojem (pojem, ktorý ústava nedefinuje a ani z pohľadu jej právnej sily voči možnému obsahu tohto pojmu definovať nebude).
Pre účely tohto projektu a analýzy 1.SNSC sme pojem registre používali na označenie databáz údajov, ktoré sa z titulu konkrétneho zákona registrom nazývajú, a taktiež sumárne pre všetky iné zoznamy či evidencie ak bolo potrebné všeobecne označiť rôzne databázy údajov.
V prílohe č. N19 – sumár analyzovaných zoznamov, registrov a evidencií - sa nachádzajú prehľadne uvedené všetky zdroje dát, ktoré sú v tejto kapitole analyzované
V prílohe č. N20 – sa nachádza kompletný prehľad všetkých registrov, ktoré vedú informácie aj o MNO

6.1 Registre nepodnikateľských subjektov

V právnych predpisoch nachádzame rôzne informačné systémy dát, ktoré majú statusy registrov, zoznamov či rôznych evidencií. Pre účely tohto projektu sme posudzovali všetky relevantné registre, zoznamy a evidencie, kde sa zapisujú mimovládne neziskové organizácie (MVO) základných foriem alebo sa v širšom ponímaní zapisujú nepodnikateľské subjekty neziskového sektora.

6.1.1 Register nadácií

I. Zákonná úprava

Občiansky zákonník v § 19 ods. 2 ustanovuje, že **právnické osoby vznikajú dňom ku ktorému sú zapísané** do obchodného registra alebo **do iného zákonom určeného registra**, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak.

Nadácia sa v súlade so Zákonom o nadáciách zapisuje do registra nadácií, ktorý vedie Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Prevádzkovateľom registra je IVeS, organizácia pre informatiku verejnej správy, Košice (IVeS je štátnou príspevkovou organizáciou v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky).

Register nadácií zabezpečuje na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky sekcia verejnej správy so sídlom Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29. Samotný pojem registra neziskových organizácií nie je definovaný, a tak tomto smere je potrebné pri jeho definovaní vychádzať z právnej povahy registra ako zoznamu povinne zapisovaných údajov o právnickej osobe. Ako vyplýva zo znenia § 6 ods. 1 Zákona o nadáciách **nadácia vzniká dňom zápisu nadácie do registra nadácií,** tzn. v súlade s § 19a Občianskeho zákonníka môže nadobúdať práva a povinnosti odo dňa účinnosti zápisu do tohto registra nadácií. Do doby svojho vzniku ešte nadácia nemá spôsobilosť mať práva a povinnosti, to znamená, že nie je subjektom práva, pričom vo veciach súvisiacich s jej vznikom konajú buď zakladatelia spoločne alebo správca nadácie. Vzniku nadácie predchádza jej založenie, ktoré sa realizuje prostredníctvom nadačnej listiny. Samotný vznik nadácie je tak podmienený registráciou do registra nadácií.

Register nadácií je v zmysle § 10 Zákona o nadáciách **verejný zoznam**, do ktorého sa zapisujú zákonom ustanovené náležitosti týkajúce sa nadácie a ktorého súčasťou je zbierka listín. Účelom registra nadácií

je zabezpečiť základné informácie (v rozsahu zapisovaných náležitostí nadácie) o zapísaných nadáciách vo vzťahu k tretím osobám, ktoré vstupujú do právnych vzťahov so zapísanými nadáciami.

Zásada verejnosti registra nadácií je prejavom:

a. formálnej publicity ako i
b. materiálnej publicity.

V prípade registra nadácií má každý právo po splnení poplatkovej povinnosti žiadať vyhotovenie výpisu a písomnej informácie z registra nadácií, nie je pritom povinný preukazovať právny záujem alebo dôvod, pre ktorý žiada tieto informácie.

Ako vyplýva z § 10 ods. 3 Zákona o nadáciách náležitosti zapísané v registri nadácií sú účinné voči každému odo dňa vykonania zápisu nadácie do registra nadácií. Proti tomu, kto koná v dobrej viere v pravdivosť údajov zapísaných v registri nadácií, nemôže ten, koho sa zápis v registri nadácií týka namietať, že zápis v registri nadácií nezodpovedá skutočnosti. V zmysle tejto právnej úpravy sa v negatívnej forme prejavuje **materiálna publicita** tým, že zapísaná osoba nemôže namietať pravdivosť zápisu voči tretej osobe, ktorá konala v dobrej viere v tento zápis.

II. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom registri

Register nadácií sa vedie v elektronickej forme a zbierka listín v listinnej forme.

Údaje z registra nadácií sa zverejňujú v štruktúrovanej podobe na internetovej stránke bezplatne (http://www.ives.sk/registre/startrnd.do. Register ponúka podrobný výpis - detail vybranej nadácie.

V registri nadácií sa údaje zobrazujú v dvoch zoznamoch:

a. **Abecedného zoznamu nadácií – aktuálneho** (| A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | R | S | T | U | V | Y | Z | Iné |)
   Tento druh zoznamu zobrazí názov a obec nadácií, ktoré do dnešného dňa nezanikli.
b. **Abecedného zoznamu nadácií – úplného** (| A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | R | S | T | U | V | Y | Z | Iné |)
   Tento druh zoznamu zobrazí názov a obec všetkých, aj zaniknutých nadácií.

Vyhľadávať v registri nadácie možno podľa:

a. Názvu nadácie
   Do políčka na vyhľadávanie sa uvedie názov hľadanej nadácie, resp. jeho začiatok alebo časť. Nie je nutné dodržiavať diakritiku, ani veľké a malé písmená. Register ponúka možnosť vyhľadávať od
   i. začiatku názvu,
   ii. vyhľadávať aj v starých názvoch a
   iii. vyhľadávanie je možné obmedziť na vyhľadávanie len v aktuálnych záznamoch.

b. Sídla nadácie
   V prípade vyhľadávania nadácie prostredníctvom sídla je možné vyhľadávať podľa:
   i. kraju,
   ii. obce,
   iii. ulice,
   a to len v aktuálnych záznamoch alebo aj v úplných záznamoch.

Register ponúka možnosť si vybrať ktorékoľvek kritérium pre vyhľadávanie. Do políčok pre obec a ulicu je možné uviesť celý názov, alebo len jeho časť. Nie je nutné dodržiavať diakritiku, ani veľké a malé písmená.

c. Právnickej osoby

V prípade vyhľadávania nadácie prostredníctvom právnickej osoby je možné vyhľadávať podľa:

i. kraju,
ii. obce,
iii. ulice.

Do políčka na vyhľadávanie sa uvedie uveďte názov právnickej osoby, alebo jeho časť. Nie je nutné dodržiavať diakritiku, ani veľké a malé písmená. Register ponúka možnosť vyhľadávať

i. len v aktuálnych záznamoch,
ii. alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých nadáciách.

d. Fyzickej osoby

V prípade vyhľadávania nadácie prostredníctvom fyzickej osoby je možné vyhľadávať podľa:

iv. mena,
v. priezviska.

Do políčok pre meno a priezvisko sa uvádza aspoň jedno z vyhľadávacích kritérií, meno alebo priezvisko, resp. jeho začiatok alebo jeho časť. Nie je nutné dodržiavať diakritiku, ani veľké a malé písmená. Register ponúka možnosť vyhľadávať

i. len v aktuálnych záznamoch,
ii. alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých nadácií.

e. IČO

V prípade vyhľadávania nadácie prostredníctvom IČO register ponúka možnosť vyhľadávať

i. len v aktuálnych záznamoch,
ii. alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých nadáciách.

f. Účelu

Pri vyhľadávaní podľa účelu nadácie je možnosť výberu z nasledovných oblastí činností, v ktorých sú nadácie evidované: detské, ekológia, filozofické, historické, hospodárstvo, humanita, charita, kultúrne, maďarské, mládežnícke, nemecké, nábož. cirkevné, národnostné, ochrana zvierat, útulky, osobnosti, podnikatelia, (priateľstvo so zahraničím), protidrogové, rozvoj demokracie, rozvoj obce, regiónu, rozvoj zdravotníctva, rómske, rôzne, spotrebitelia, telesne postihnutí, turistika, veda, vysokoškolské, vzdelávacie, výchovné, zdravotne postihnutí, zdravotnícke, školské, šport, študentské, ženy, rodičovské, ľudské práva, účel nezadaný.

Register ponúka možnosť pripojiť k vyhľadávacím kritériám aj vyhľadanie podľa sídla nadácie, a to obce a ulice ako i možnosť vyhľadávať

i. len v aktuálnych záznamoch,
ii. alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých nadácií.

III. Prehľad dát v príslušnom registri, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápisom dát do registra

Do registra nadácií sa v zmysle § 11 Zákona o nadáciách zapisujú **nasledovné skutočnosti** (zapisované skutočností), **vrátane ich zmien ako i zániku**:

a. názov, sídlo a identifikačné číslo organizácie (pozn.: identifikačné číslo prideľuje nadácii Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky),
b. verejnoprospešný účel, ktorý nadácia podporuje,
c. meno a priezvisko (názov), rodné číslo (identifikačné číslo organizácie) a trvalý pobyt (sídlo) zakladateľa,
d. hodnota a predmet nadačného imania s uvedením
    i. sumy peňažných prostriedkov,
    ii. nehnuteľností a ich trhovej ceny určenej znaleckým posudkom,
    iii. hnuteľných vecí a ich ceny určenej znaleckým posudkom,
    iv. cenných papierov a ich trhovej ceny,
    v. iných majetkových práv a peniazmi oceniteľných iných majetkových hodnôt ocenených znaleckým posudkom,
e. meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu správcu nadácie.

V registri nadácií sa k nadácii vyznačuje:

a. Vstup nadácie do likvidácie vrátane mena a priezviska, rodného čísla a adresy trvalého pobytu likvidátora.

   Počas likvidácie sa používa názov nadácie s dodatkom „v likvidácií“. Zápis vstupu nadácie do likvidácie do registra nadácií má konštitutívne účinky v nadväznosti na prechod pôsobnosti konať v mene nadácie navonok. V súlade s § 18 ods. 2 Zákona o nadáciách zápisom vstupu nadácie do likvidácie do registra nadácií prechádza pôsobnosť správcu nadácie konať v mene nadácie na likvidátora zapísaného v registri nadácií.

b. Vyhlásenie konkurzu vrátane mena a priezviska, rodného čísla a adresy trvalého pobytu správcu konkurznej podstaty.

   Ako vyplýva z § 14 písm. e) Zákona o nadáciách nadácia sa zrušuje vyhlásením konkurzu alebo zamietnutím návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetok. Tzn. momentom vyhlásenia konkurzu dochádza k zrušeniu nadácie. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že na zánik nadácie (tzn. zánik právneho subjektu ako takého) sa vyžaduje jej výmaz z registra nadácií.

c. Právny dôvod výmazu nadácie.

   Nakoľko zániku nadácie, tzn. výmazu nadácie z registra nadácie predchádza jej zrušenie, právnym dôvodom výmazu nadácie sa rozumie spôsob jej zrušenia. Nadácia sa zrušuje
    i. uplynutím doby, na akú bola založená,
    ii. dosiahnutím verejnoprospešného účelu, na aký bola založená,
    iii. rozhodnutím správnej rady o zrušení nadácie,
    iv. rozhodnutím súdu o zrušení nadácie,
    v. vyhlásením konkurzu alebo zamietnutím návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku,
    vi. rozhodnutím zakladateľov alebo dohodou zakladateľov, ak je správna rada nefunkčná najmenej jeden rok. Podmienky ako i proces zrušenia nadácie sú uvedené v § 17 a 18 Zákona o nadáciách.

Súčasťou registra nadácií je v súlade s § 10 ods. 2 Zákona o nadáciách zbierka listín, ktorú tvorí nadačná listina, zmluva o vytvorení nadačného fondu alebo rozhodnutie správnej rady o vytvorení nadačného fondu a výročná správa o činnosti a hospodárení nadácie.

Zákon o nadáciách ustanovuje zoznam podkladov, ktoré je potrebné predložiť Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky len pri zápise nadácie do registra nadácií a pri zápise zmien v zapisovaných údajov.

Pri zápise nadácie do registra nadácií je v zmysle § 6 Zákona o nadáciách potrebné predložiť :

a. návrh na zápis nadácie do registra nadácií
b. nadačná listina v dvoch vyhotoveniach,
c. písomné vyhlásenie správcu o splatení peňažného vkladu zakladateľom,
d. písomné vyhlásenie zakladateľa, že do nadačného imania vkladá nehnuteľnosť,
e. výpis z registra trestov správcu nadácie nesmie byť starší ako tri mesiace,
f. ak je zakladateľom nadácie právnická osoba, ktorá nie je zriadená alebo založená zákonom, prikladá sa výpis z Obchodného registra alebo z iného registra, ktorý nesmie byť starší ako 30 dní,
g. u zahraničnej právnickej osoby sa prikladá doklad o tom, že zahraničná osoba je právnickou osobou, a kto je jej štatutárnym orgánom,
h. ak je správcom nadácie zahraničná fyzická osoba, prikladá sa k návrhu na zápis nadácie do registra nadácií aj doklad o povolení na dlhodobý pobyt na území Slovenskej republiky.

V prípade zápisu zmien a zániku zapisovaných skutočností je správca nadácie v zmysle § 11 ods. 2 povinný predložiť:

a. návrh na zápis zmeny zapisovaných skutočností ,
b. rozhodnutie správnej rady o vykonaní zmeny v nadačnej listine a
c. dodatok k nadačnej listine v dvoch vyhotoveniach.

Frekvenciu pridávania ako i aktualizáciu údajov v registri nadácií Zákon o nadáciách neupravuje.

6.1.2 Register záujmových združení právnických osôb

I. Zákonná úprava

Občiansky zákonník dovoľuje akýmkoľvek právnickým osobám vytvoriť na ochranu svojich záujmov alebo na dosiahnutie iného účelu právnickú osobu, tzv. záujmové združenie právnických osôb. **Záujmové združenie právnických osôb vzniká dňom zápisu do registra záujmových združení právnických osôb**. Vzniku združenia predchádza jeho založenie, ktoré sa realizuje prostredníctvom zakladateľskej zmluvy alebo schválením založenia združenia na ustanovujúcej členskej chôdzi. Samotný vznik záujmového združenia právnických osôb je tak podmienený registráciou do registra, tzn. združenie v súlade s § 20i ods. 2 ako i § 19a Občianskeho zákonníka nadobúda právnu spôsobilosť dňom zápisu do tohto registra združení. Do doby svojho vzniku ešte združenie nemá spôsobilosť mať práva a povinnosti, to znamená, že nie je subjektom práva.

Ako vyplýva z § 20i ods. 2 Občianskeho zákonníka, združenie sa zapisuje do registra záujmových združení právnických osôb vedeného **na okresnom úrade v sídle kraja príslušnom podľa sídla**

združenia. Na okresné úrady prešla táto pôsobnosť prešla z obvodných úradov od 1.10.2013 Zákonom o organizácii miestnej štátnej správy. Prevádzkovateľom registra záujmových združení právnických osôb je IVeS, organizácia pre informatiku verejnej správy, Košice (IVeS je štátnou príspevkovou organizáciou v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky).

II. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom registri (MP)

Register záujmových združení právnických osôb sa vedie v elektronickej forme.

Údaje z registra záujmových združení právnických osôb sa zverejňujú v štruktúrovanej podobe na internetovej stránke bezplatne (http://www.ives.sk/registre/startzzpo.do), avšak údaje takto získané nemajú záväzný charakter a sú len informatívne. Register ponúka podrobný výpis - detail vybraného záujmového združenia právnických osôb.

V registri záujmových združení právnických osôb sa údaje zobrazujú v dvoch zoznamoch:

a. **Abecedného zoznamu združení – aktuálneho**
   Tento druh zoznamu zobrazí názov a obec združení, ktoré do dnešného dňa nezanikli.
b. **Abecedného zoznamu združení – úplného**
   Tento druh zoznamu zobrazí názov a obec všetkých, aj zaniknutých združení.

Vyhľadávať v registri nadácie možno podľa:

a. Názvu záujmového združenia právnických osôb
Do políčka na vyhľadávanie sa uvedie názov hľadaného združenia, resp. jeho začiatok alebo časť. Nie je nutné dodržiavať diakritiku, ani veľké a malé písmená. Register ponúka možnosť vyhľadávať od
i. začiatku názvu,
ii. vyhľadávať aj v starých názvoch a
iii. vyhľadávanie je možné obmedziť na vyhľadávanie len v aktuálnych záznamoch.

b. Sídla záujmového združenia právnických osôb
V prípade vyhľadávania prostredníctvom sídla je možné vyhľadávať podľa:
i. kraju,
ii. obce,
iii. ulice,
a to len v aktuálnych záznamoch alebo aj v úplných záznamoch.
Register ponúka možnosť si vybrať ktorékoľvek kritérium pre vyhľadávanie. Do políčok pre obec a ulicu je možné uviesť celý názov, alebo len jeho časť. Nie je nutné dodržiavať diakritiku, ani veľké a malé písmená.

c. Registračného čísla
V prípade vyhľadávania záujmového združenia právnických osôb prostredníctvom registračného čísla je nutné uviesť úplné registračné číslo. Systém opäť ponúka možnosť vyhľadávať len v aktuálnych záznamoch, alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých združeniach.

d. Právnickej osoby
Do políčka na vyhľadávanie sa uvedie uveďte názov právnickej osoby, alebo jeho časť. Nie je nutné dodržiavať diakritiku, ani veľké a malé písmená. Register ponúka možnosť vyhľadávať
i. len v aktuálnych záznamoch,
ii. alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých nadáciách.

e. Fyzickej osoby

V prípade vyhľadávania prostredníctvom fyzickej osoby je možné vyhľadávať podľa:

i. mena,

ii. priezviska.

Do políčok pre meno a priezvisko sa uvádza aspoň jedno z vyhľadávacích kritérií, meno alebo priezvisko, resp. jeho začiatok alebo jeho časť. Nie je nutné dodržiavať diakritiku, ani veľké a malé písmená. Register ponúka možnosť vyhľadávať

i. len v aktuálnych záznamoch,

ii. alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých združení.

f. IČO

V prípade vyhľadávania prostredníctvom IČO register ponúka možnosť vyhľadávať len

i. v aktuálnych záznamoch,

ii. alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých združení.

g. Oblasti činnosti

Pri vyhľadávaní podľa oblasti činnosti záujmového združenia právnických osôb je možnosť výberu z nasledovných oblastí činností, v ktorých sú tieto združenia evidované: DIK, CP, akcionári, Euroregión, EÚ, RTVŠ, SAV, SVB a NP, TJ, VTS, ZRPŠ, amatérske kultúrne, byty, garáže, chaty, byty, vybavenie, nehnuteľnosti, camping, caravan, motorizmus, celoslovenské športové, cestovný ruch, charita, humanita, cirkev, charitatívne, chovateľské, cirkevné, náboženské, detské, divadelné, domáce zvieratá, dôchodcovia, fan kluby, filozofické, politické, historické, športové, história, hospodárske zvieratá, humanitné, inžinierske siete, iné, iné humanitné, kresťanské, proti, iné mládežnícke, iné nehnuteľnosti, iné národnostné, iné povolanie, iné pozemkové, iné priateľstvo, fan kluby, iné rastliny, iné telovýchovné, iné umelecké, kultúrne, iné vedecké, iné výchovné, vzdelávacie, iné zdravotnícke, iné združenia, iné zvieratá, iné športové, juhoslovanské, kluby, kresťanské, kvety, kynologické, káblová a iná televízia, lekári, letectvo, parašutizmus, liečebné kúpeľníctvo, materské centrá, maďarské, mentálne postihnutí, mestské športové, mládež, mládežnícke, motocyklistika, mužské, národnosti, oblastné športové, ochrana zvierat, útulky, odbory, oddiely, odpadové hospodárstvo, okresné športové, osobnosti, pacientské, pestovateľské, podnikatelia, postihnutí zdravotne, potravinárske, povolanie, poľnohospodárske, poľnohospodárstvo, poľovné pozemky, poľovnícke, priateľstvo so zahraničím, priateľstvo vnútroštátne, priateľstvo, fan kluby, profesionálne kultúrne, protidrogová, protidrogové, AIDS, rastliny, regionálne pozemkové, regionálny rozvoj, robotnícke spolky, zamestnanecké, rodinné, rodičovské, rozvoj automobilového priemyslu, rozvoj demokracie, rozvoj obce, regiónu, rozvoj zdravotníctva, ryby, plazy, obojživelníky, rádioamatéri, rómske, rôzne, sociálne, spev, tanec, hudba, spisovatelia, novinári, spotrebitelia, stomici, stredné stupne zdravotníctva, stredoškolské, súkromní majitelia pôdy, lesov, telesne postihnutí, telovýchova, turistické, ukrajinské, rusínske, umenie, kultúra, urbariáty, komposesoráty, lesy, učiteľské, školské, veda, vinohradnícke, vodohospodárske, vojaci, voľný čas, vtáky, vysokoškolská mládež, vysokoškolské, vzdelanie, vzdelávacie, vzdelávanie, výchova, výchovné, výpomoc pri úmrtí, kremačné, výpočtová technika, výskum a vývoj, výstavba bytov, výtvarníci, zdravotníctvo, zvieratá, zväzarm, záchranári, hasiči, záhradkárske, záľuby, ŠK, šport, športovo- rekreačné, študentské, ženské, ženy, muži, rodina, životné prostredie, ľudové, ľudské práva, ázijské športové, české, moravské.

Register ponúka možnosť pripojiť k vyhľadávacím kritériám aj vyhľadanie podľa sídla združenia, a to kraju, obce a ulice ako i možnosť vyhľadávať

i. len v aktuálnych záznamoch,
ii. alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých združení.

III. Prehľad dát v príslušnom registri, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápisom dát do registra

Do registra záujmových združení právnických osôb sa v súlade s § 20i ods. 2 Občianskeho zákonníka zapisuje:

a. názov a sídlo združenia,
b. predmet jeho činnosti,
c. orgány, prostredníctvom ktorých združenie koná a
d. mená osôb vykonávajúcich ich pôsobnosť.

V nadväznosti na podklady súvisiace so zápisom dát do registra záujmového združenia právnických osôb **Občiansky zákonník upravuje len zoznam podkladov potrebných na samotný zápis združenia do registra**. K návrhu na zápis záujmového združenia právnických osôb do registra sa prikladá zakladateľská zmluva alebo zápisnica o ustanovujúcej členskej schôdzi spolu so stanovami. Návrh podáva osoba splnomocnená zakladateľmi alebo ustanovujúcou členskou schôdzou.

Žiadne ďalšie podmienky v súvislosti so zápisom dát do registra záujmových združení právnických osôb ako napr. **povinnosť nahlásiť zmenu zapisovaných údajov Občiansky zákonník neukladá**. Zákon o správnych poplatkoch však v položke 34 ustanovuje správne poplatky za zmenu stanov alebo údajov zapísaných v registri záujmového združenia právnických osôb. Aj napriek tejto skutočnosti zastávam názor, že záujmové združenia právnických osôb nie sú povinné ohlasovať zmeny údajov zapísaných v registri, nakoľko im to neukladá žiaden zákon. Záujmové združenia právnických osôb sú súkromnoprávnym subjektom, ktorý v súlade s čl. 2 ods. 3 Ústavy SR môže konať všetko, čo nie je zákonom zakázané a **nemožno ho nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá**.

Navyše **poukazujem na to, že prax úradov**, ktorý vedú register je taká, že v prípade ak záujmové združenie právnických osôb nahlási **zmenu** napr. stanov úrady **vydávajú rozhodnutia v zmysle § 46 Správneho poriadku (viď Príloha č. N21 Rozhodnutie Krajského úradu v Žiline)** . Podľa § 1 ods. 1 Správneho poriadku sa Správny poriadok vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Nakoľko **z Občianskeho zákonníka nevyplýva, že (i) sa na zápis zmeny v registri záujmových združení právnických osôb vzťahuje Správny poriadok, (ii) tento zápis nemá konštitutívny účinok** (kedy účinky zápisu do tohto registra nastávajú najskôr vykonaním zápisu), tzn. okresné úrady nerozhodujú o žiadnych právach, právom chránených záujmoch ani povinnostiach záujmových združení právnických osôb, **na toto konanie by sa Správny poriadok nemal aplikovať**.

6.1.3 Register vzdelávacích inštitúcií, ktoré uskutočňujú akreditované vzdelávacie programy

I. Zákonná úprava

Register vzdelávacích inštitúcií, ktoré uskutočňujú akreditované vzdelávacie **programy je súčasťou tzv. informačného systému ďalšieho vzdelávania**. Informačný systém ďalšieho vzdelávania je v súlade s §

22 ods. 1 Zákona o celoživotnom vzdelávaní systémom verejnej správy podľa **Zákona o informačných systémoch VS**.

Správcom informačného systému ďalšieho vzdelávania je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Informačný systém ďalšieho vzdelávania je určený predovšetkým vzdelávacím inštitúciám uchádzajúcim sa o akreditáciu programov ďalšieho vzdelávania Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a účastníkom vzdelávania, pre ktorých poskytuje základné informácie o akreditovaných programoch ďalšieho vzdelávania vo forme špecifikácie poskytovateľa vzdelávania, typov ponúkaných vzdelávacích programov a vzdelávacích modulov.

Poskytuje základné informácie o procese overovania odbornej spôsobilosti a zoznam inštitúcií, ktorým boli vydané oprávnenia na vykonávanie skúšok na overenie odbornej spôsobilosti.

Register je v súlade s § 2 ods. 2 Zákona o informačných systémoch VS informačným systémom verejnej správy. **Definícia registra ako miesta elektronického uchovávania objektov evidencie, ktoré vytvára, uchováva a vykonáva vo vzťahu k nim ďalšie úkony orgán verejnej moci v rámci svojej pôsobnosti** a podľa osobitných predpisov (napr. zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) **je uvedená** v **Zákone o e-Governmente**. Objektom evidencie sa rozumie množina údajov o subjekte evidencie, ktorá je predmetom evidovania orgánom verejnej moci v rámci jeho pôsobnosti podľa osobitných predpisov a ktorá je jednoznačne identifikovaná identifikátorom objektu evidencie.

Register vzdelávacích inštitúcií, ktoré uskutočňujú akreditované vzdelávacie programy je ako súčasť informačného systému **verejne prístupný** pre potreby verejnej správy, občanov, vzdelávacích inštitúcií, zamestnávateľov, poradcov pre oblasť zamestnania a pod.

II. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom registri

Aktuálny register vzdelávacích inštitúcií, ktoré uskutočňujú akreditované vzdelávacie programy je zverejnený na webovej stránke http://isdv.fri.uniza.sk/SearchForm.aspx.

Vyhľadávanie akreditovaných vzdelávacích programov v informačnom systéme ďalšieho vzdelávania je možné **v jednoduchom vyhľadávaní prostredníctvom**

a. názvu,
b. kódu akreditácie,
c. mesta,
d. štvorčíslia a
e. inštitúcie.

Vyhľadávanie akreditovaných vzdelávacích programov v informačnom systéme ďalšieho vzdelávania je možné **v rozšírenom vyhľadávaní prostredníctvom:**

a. názvu programu / modulu,
b. čísla akreditácie / štvorčíslie,
c. mesta / okresu / kraja,
d. vzdelávacej inštitúcie,

e. vstupného vzdelania (ukončená povinná dochádzka v nižšom ako 9. /8./ ročníku alebo získanie odbornej zručnosti v jednoročnom kurze, ukončené základné alebo nižšie stredné vzdelanie /jednoročná alebo dvojročná praktická škola bez vyučenia a maturity/, stredné odborné vzdelanie získané na stredných odborných učilištiach /vyučenie/, stredné vzdelanie kratšie ako štvorročné /bez maturity/, úplné stredné odborné vzdelanie na strednom odbornom učilišti, úplné stredné všeobecné vzdelanie na gymnáziu, úplné stredné odborné vzdelanie na strednej odbornej škole a konzervatóriu, vyššie odborné vzdelanie alebo vysokoškolské vzdelanie I. stupňa /Bc., BcA./, vysokoškolské vzdelanie II. stupňa /Mgr., Ing., JUDr., MUDr., PaedDr., RNDr.,.../, doktorandské vzdelanie /Ph.D., Th.D./, docent, profesor),
f. organizačnej formy (prezenčná, dištančná, kombinovaná).

K vyhľadanému akreditovanému programu sú zverejnené nasledovné **základné informácie**:

a. názov akreditovaného programu,
b. termín vydania akreditácie,
c. rozsah,
d. názov inštitúcie,
e. mesto.

Detail vzdelávacieho programu obsahuje:

a. názov vzdelávacej inštitúcie,
b. adresa vzdelávacej inštitúcie,
c. názov vzdelávacieho programu, ň
d. názov modulu,
e. celkový rozsah,
f. číslo potvrdenia o akreditácii,
g. dátum vydania potvrdenia,
h. cieľová skupina,
i. profil absolventa,
j. odborný garant,
k. lektori.

III. Prehľad dát v príslušnom registri, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápisom dát do registra

Register vzdelávacích inštitúcií, ktoré uskutočňujú akreditované vzdelávacie programy, obsahuje podľa § 22 ods. 3 Zákona o celoživotnom vzdelávaní:

a. názov a adresu vzdelávacej inštitúcie,
b. názov a rozsah akreditovaného vzdelávacieho programu,
c. dátum vydania a číslo potvrdenia o akreditácii vzdelávacieho programu,
d. dátum vydania a číslo oprávnenia.

Žiadne ďalšie informácie k registru vzdelávacích inštitúcií, ktoré uskutočňujú akreditované vzdelávacie programy Zákon o celoživotnom vzdelávaní **neupravuje**.

6.1.4 Register neziskových organizácii poskytujúcich všeobecne prospešné služby

I. Zákonná úprava

Register neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby (ďalej len „neziskové organizácie“) je právne zakotvený v **§ 9 až § 11 Zákona o neziskových organizáciách**, pričom samotný pojem register neziskových organizácií nie je definovaný. V tomto smere je potrebné pri jeho definovaní vychádzať z právnej povahy registra ako informačného systému obsahujúci povinne zapisované údaje o právnickej osobe.

V súlade s § 9 ods. 2 Zákona o neziskových organizáciách register neziskových organizácií vedie **registrový úrad príslušný podľa sídla neziskovej organizácie**. Vzhľadom ku skutočnosti, že podľa § 9 ods. 1 Zákona o neziskových organizáciách registrovým úradom je okresný úrad v sídle kraja, v súčasnosti v Slovenskej republike existuje celkovo 8 registrov neziskových organizácií , ktoré sú však vedené len pre územný obvod príslušného kraja.

Vychádzajúc § 9 ods. 3 Zákona o neziskových organizáciách, popri jednotlivých registroch neziskových organizácií je vedený Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky **ústredný register neziskových organizácií**, ktorý bližšie nie je v Zákone o neziskových organizáciách upravený. Zo znenia § 11 ods. 6 Zákona o neziskových organizáciách vyplýva, že ústredný register neziskových organizácií je tvorený obsahom údajov zapísaných v jednotlivých registrov neziskových organizácií vedených registrovými úradmi. Jeho funkcia je z pohľadu zapisovania údajov do registra len **evidenčná**, t. j. zápis údajov do ústredného registra neziskových organizácií nie je z pohľadu práva rozhodujúci a nespájajú sa s ním žiadne právne následky, ale odráža právny stav, ktorý už zápisom do príslušného registra neziskových organizácií, nastal.

Z pohľadu právnych účinkov spojených so zápisom neziskovej organizácie do registra je potrebné upriamiť pozornosť na § 11 ods. 7 Zákona o neziskových organizáciách, ktorý upravuje subsidiárnu pôsobnosť SP na rozhodovanie registrového úradu na konanie a rozhodovanie o registrácii. Podľa dôvodovej správe k § 9 Zákona o neziskových organizáciách *„Nezisková organizácia vzniká dňom vykonania zápisu do registra na krajskom úrade. Zápis do registra má konštitutívny účinok“.* S uvedeným názorom **nie je možné súhlasiť**. Okamih vzniku neziskovej organizácie je priamo upravený v § 9 ods. 1 Zákona o neziskových organizáciách, v zmysle ktorého nezisková organizácia vzniká dňom, v ktorom rozhodnutie registrového úradu o registrácii nadobudlo právoplatnosť. Navyše, samotný Zákon o neziskových organizáciách v § 11 ods. 1 rozlišuje medzi vydaním rozhodnutia o registrácii neziskovej organizácie a vykonaním zápisom, a preto **rozhodnutie o registrácii nemožno stotožňovať so zápisom údajov do registra**. Vzhľadom na uvedené, zápis neziskovej organizácie do registra má **deklaratórny charakter** t. j. potvrdzuje právny stav, ktorý už nastal v dôsledku vydania rozhodnutia o registrácii neziskovej organizácii, ktoré nadobudlo právoplatnosť.

Právne účinky spojené so zápisom zmeny údajov o neziskovej organizácie do registra nemožno z platnej právnej úpravy jednoznačne určiť. Z praxe registrových úradov však vyplýva, že pri zmene alebo zániku zapisovaného údaje registrové údaje subsidiárne aplikujú ustanovenia Správneho poriadku, a teda o zmene alebo zániku údajov vydávajú rozhodnutia, na základe ktorých vykonajú zmenu alebo výmaz údajov v registri. Na základe uvedeného možno konštatovať, že vzhľadom na zaužívanú prax registrových úradov **zápis zmeny údajov do registra má deklaratórnu povahu**.

II. Prehľad dát v príslušnom registri, frekvencia pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápisom dát do registra

Zoznam údajov, ktoré sa zapisujú do registra neziskových organizácií, je stanovený **taxatívnym výpočtom** v § 11 ods. 2 Zákona o neziskových organizáciách, a to

a. názov a sídlo neziskovej organizácie,
b. identifikačné číslo,
c. čas, na aký sa nezisková organizácia zakladá, ak nie je založená na neurčitý čas,
d. druh všeobecne prospešných služieb,
e. meno a priezvisko fyzickej osoby alebo názov právnickej osoby, rodné číslo fyzickej osoby alebo identifikačné číslo právnickej osoby, trvalý pobyt fyzickej osoby alebo sídlo právnickej osoby, ak sú zakladateľmi,
f. peňažné vklady jednotlivých zakladateľov, nepeňažné vklady jednotlivých zakladateľov a ich peňažná hodnota určená znaleckým posudkom, ak sú vložené,
g. meno, priezvisko a trvalý pobyt riaditeľa neziskovej organizácie.

Podľa § 11 ods. 2 Zákona o neziskových organizáciách sa do registra ďalej zapisujú **zmena a zánik** údajov.

Do registra sa ďalej zapisuje **dodatok označujúci zmenu súčasného právneho stavu** neziskovej organizácie spočívajúceho v likvidácii neziskovej organizácii a osoba vykonávajúca funkciu likvidátora. Zápis týchto údajov vyplýva z ustanovenia § 70 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorý sa v zmysle § 17 ods. 7 Zákona o neziskových organizáciách subsidiárne aplikuje na konanie o zrušení a zániku neziskovej organizácie s likvidáciou alebo bez likvidácie.

Podkladom na vykonanie zápisu údajov o neziskovej organizácie do registra neziskových organizácií je predovšetkým **rozhodnutie o registrácii neziskovej organizácie** vydané na základe **písomného návrhu na zápis** neziskovej organizácie do registra, ktoré **súčasťou** je

a. zakladacia listina,
b. štatút,
c. čestné vyhlásenie zakladateľov o tom, v ktorých neziskových organizáciách pôsobili alebo pôsobia ako zakladatelia alebo členovia orgánov neziskovej organizácie

Za účelom posúdenia oprávnenia právnickej osoby založiť neziskovú organizáciu, je na základe subsidiárnej pôsobnosti Správneho poriadku registrový úrad oprávnený požadovať aj predloženie výpisu z registra, do ktorého sa právnická osoba, vystupujúca v pozícii zakladateľa, zapisuje.

Návrh na zápis neziskovej organizácie do registra nie ďalej v ustanoveniach Zákona o neziskových organizáciách upravený. Jedinou náležitosťou návrhu na zápis neziskovej organizácie do registra, ktorá je Zákona o neziskových organizáciách vyžadovaná, je podpis zakladateľov, ktorého pravosť musí byť osvedčená. Vychádzajúc z povahy návrhu na zápis do registra, jeho obsah by mal tvoriť predovšetkým zoznam údajov, ktoré sa o neziskovej organizácie majú zapísať. V návrhu na zápis neziskovej organizácie do registra je možné uviesť deň, ku ktorému sa nezisková organizácia má do registra zapísať, pričom ide o fakultatívnu náležitosť návrhu. Neuvedenie dňa, ku ktorému sa registrácia má vykonať alebo uvedenie skoršieho dňa než je deň vydania rozhodnutia o registrácii, nie je prekážkou zápisu neziskovej organizácie do registra a registrový úrad zapíše neziskovú organizáciu ku dňu vydania rozhodnutia o registrácií.

Podklady, ktoré slúžia na zápis zmeny údajov, nie sú v Zákona o neziskových organizáciách upravené. Z praxe registrových úradov však vyplýva, že zápis zmeny údajov sa vykoná na základe **rozhodnutia**

o zmene zapísaných údajov. Nezisková organizácia predkladá s návrhom na zápis zmeny údajov aj **listiny preukazujúcich zmenu zapísaných údajov**, napríklad rozhodnutie správnej rady o zmene sídla neziskovej organizácie.

Pri určení podkladov na zápis zmeny právneho stavu neziskovej organizácie, zápis likvidátora a zápis zániku údajov do registra neziskových organizácií je potrebné vychádzať z ustanovení § 68 až 75a Obchodného zákonníka, ktoré sa subsidiárne použijú v prípade zrušenia neziskovej organizácie s likvidáciou alebo bez likvidácie a na jej zánik. V zmysle uvedeného, **podkladom na zápis dodatku právneho stavu**, **likvidátora a zániku zapisovaných údajov** je

a. **právny akt, na základe ktorého dochádza k zrušeniu neziskovej organizácie**, a to buď rozhodnutie súdu o zrušení neziskovej organizácie alebo rozhodnutie správnej rady neziskovej organizácie o jej splynutí, zlúčení alebo rozdelení, prípadne rozhodnutie správny rady neziskovej organizácie o jej zrušení,
b. v prípade, že nezisková organizácia sa zrušuje s likvidáciou, **rozhodnutie správnej rady o menovaní likvidátora**,
c. v prípade, že nezisková organizácia sa zrušuje s likvidáciou, **schválená účtovná závierka, konečná správa o priebehu likvidácie a návrh na rozdelenie likvidačného zostatku**.

Registrový úrad vykoná zápis údajov do registra, zmenu údajov alebo zánik údajov do registra na základe návrhu podaného

a. zakladateľom alebo zakladateľmi, v prípade, ak ide o zápis v súvislosti s registráciou neziskovej organizácie,
b. neziskovou organizáciou, v prípade zápisu zmeny údajov alebo zániku údajov.

Vo vzťahu k podávaniu návrhov na zápis údajov do registra, ich zmeny alebo zániku, Zákon o neziskových organizáciách upravuje nasledovné lehoty

a. v súlade s § 10 ods. 1 Zákona o neziskových organizáciách návrh na zápis neziskovej organizácie do registra musí byť podaný v lehote 60 dní odo dňa jej založenia t. j. odo dňa uzatvorenia zakladateľskej listiny,
b. v súlade s § 11 ods. 3 Zákona o neziskových organizáciách zmena alebo zánik údajov zapisovaných do registra neziskových organizácií sa musí zapísať bez zbytočného odkladu,
c. v súlade s § 16 ods. 3 Zákona o neziskových organizáciách zmeny vyplývajúce zo zlúčenia alebo splynutia neziskových organizácií, ktoré sú predmetom zápisu do registra , sa oznamujú registrovému úradu do 7 dní.

Lehota na vykonanie zápisu údajov, zmeny údajov alebo zápisu zániku údajov po vydaní príslušného rozhodnutia **nie je** registrovému úradu v Zákone o neziskových organizáciách **stanovená.**

Ako bolo uvedené, ústredný register neziskových organizácií vedený Ministerstvom vnútra SR pozostáva z údajov zapísaných o neziskových organizáciách v jednotlivých registroch neziskových organizácií. V súlade s § 11 ods. 6 Zákona o neziskových organizáciách sa údaje, ktoré boli zapísané, ako aj ich zmeny, v ústrednom registri neziskových organizáciách zobrazia až v lehote 10 dní odo dňa ich zapísania v príslušnom registri neziskovej organizácie.

Spôsob a forma zverejňovania údajov v registri neziskových organizácií

Je potrebné zopakovať, že register neziskových organizácii je vedený registrovým úradom len pre územie jeho pôsobnosti, pričom jednotlivé registre neziskových organizácií vedené pre príslušný územný obvod sa verejnosti nezverejňujú, ale je možné za úhradu správneho poplatku požiadať o vyhotovenie výpisu alebo písomnej informácie z registra neziskových organizácií.

Zobrazením na internete sa zverejňujú údaje o neziskových organizáciách zapisované do príslušného registra neziskových organizácií a oznamované ústrednému registru vedeného Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky

Zobrazením na internete sa zverejňujú nasledovné údaje o neziskovej organizácie:
názov neziskovej organizácie s dodatkom o právnom stave,

a. sídlo neziskovej organizácie,
b. registrový údaj,
c. IČO,
d. dátum vzniku,
e. dátum zrušenia,
f. dátum zániku,
g. zakladatelia – právnické osoby a zakladatelia – fyzické osoby v rozsahu meno a priezvisko, adresa trvalého bydliska ,
h. štatutárny orgán v rozsahu meno a priezvisko, adresa trvalého bydliska riaditeľa, dátum vzniku a zániku funkcie,
i. druh všeobecne prospešných služieb,
j. likvidátor, dátum vzniku a zániku funkcie.

k. Údaje pochádzajúce z ústredného registra neziskových organizácií sa zverejňujú v štruktúrovanej podobe, ktorá umožňuje ich
l. zobrazovanie v abecednom zozname existujúcich neziskových organizácií,
m. zobrazovanie v abecednom zozname všetkých neziskových organizácií vrátane zaniknutých neziskových organizácií,
n. vyhľadávanie podľa názvu, sídla, právnickej osoby, fyzickej osoby, IČO a účelu.

o. Podľa § 11 ods. 6 Zákona o neziskových organizáciách údaje zapísané do registra neziskových organizáciách, ich zmeny a zánik registrový úrad zasiela v lehote 10 dní od vykonania zápisu na zverejnenie do Obchodného vestníku.

6.1.5 Register neinvestičných fondov

I. Zákonná úprava

Register neinvestičných fondov je upravený v **§9 až § 11 Zákona o neinvestičných fondoch**, pričom samotný pojem registra neinvestičných fondov nie je definovaný. V tomto smere je potrebné pri jeho definovaní vychádzať z právnej povahy registra ako informačného systému, ktorý obsahuje zákonom stanovené údaje o právnickej osobe.

V súlade s § 9 ods. 2 Zákona o neinvestičných fondoch register neinvestičných fondov vedie registrový úrad príslušný podľa sídla neinvestičného fondu. Vzhľadom ku skutočnosti, že podľa § 9 ods. 1 Zákona o neinvestičných fondoch registrovým úradom je okresný úrad v sídle kraja, v súčasnosti existuje

v Slovenskej republike celkovo 8 registrov neinvestičných fondov, ktoré sú však vedené len pre územný obvod príslušného kraja.

Vychádzajúc § 9 ods. 3 Zákona o neinvestičných fondoch, popri jednotlivých registroch neinvestičných fondov je Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky vedený **ústredný register**, ktorý nie je bližšie v Zákone o neinvestičných fondoch upravený. Zo znenia § 11 ods. 6 Zákona o neinvestičných fondoch vyplýva, že ústredný register je tvorený obsahom údajov zapísaných v jednotlivých registrov neinvestičných fondov vedených registrovými úradmi. Jeho funkcia je z pohľadu zapisovania údajov do registra len **evidenčná**, t. j. zápis údajov do ústredného registra nie je rozhodujúci a nespájajú sa s ním žiadne právne následky, ale odráža právny stav, ktorý už zápisom údajov do príslušného registra neinvestičných fondov, nastal.

V zmysle § 9 ods. 1 Zákona o neinvestičných fondoch „*Fond vzniká dňom, ku ktorému bol zapísaný do registra*.“ Vzhľadom na citované ustanovenie Zákona o neinvestičných fondoch zápis neinvestičného fondu do registra neinvestičných fondov má **konštitutívne účinky** t. j. na základe zápisu do registra sa vytvára nový práv stav – neinvestičný fond nadobúda právnu subjektivitu. Zápis do registra sa však vykoná na podklade rozhodnutia o registrácii neinvestičného fondu vydaného v súlade s § 10 ods. 1 Zákona o neinvestičných fondoch za subsidiárnej pôsobnosti Správneho poriadku.

Z právnej úpravy registra neinvestičných fondov jednoznačne nevyplýva, či zápis zmeny alebo zániku údajov o neinvestičnom fonde má konštitutívny alebo deklaratórny účinok. Vzhľadom na prax registrových úradov, ktorý o zápise zmeny údajov vydávajú rozhodnutie podľa Správneho poriadku možno usúdiť, že z hľadiska zaužívanej praxe má zápis zmeny údajov do registra neinvestičných fondov má konštitutívne účinky.

II. Prehľad dát v príslušnom registri, frekvencia pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápisom dát do registra

Zoznam údajov, ktoré sa zapisujú do registra, je stanovený **taxatívnym výpočtom** prostredníctvom § 11 ods. 2 Zákona o neinvestičných fondoch, a to

a. názov a sídlo neinvestičného fondu,
b. identifikačné číslo,
c. účel, ktorý bude z prostriedkov neinvestičného fondu podporovaný,
d. výška vkladu každého zriaďovateľa a rozsah jeho splatenia,
e. názov banky a číslo účtu zriaďovateľa, na ktorom sú uložené splatené vklady a ostatné peňažné prostriedky,
f. meno, priezvisko a trvalý pobyt správcu neinvestičného fondu.

Podľa § 10 ods. 3 Zákona o neinvestičných fondoch do registra sa ďalej zapisujú **zmena a zánik údajov**

Do registra sa zapisuje aj **dodatok označujúci zmenu súčasného právneho stavu neinvestičného fondu** spočívajúceho jeho v likvidácii a **osoba vykonávajúca funkciu likvidátora**. Zápis týchto údajov do registra vyplýva z ustanovenia § 70 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorý sa v zmysle § 14 ods. 6 Zákona o neinvestičných fondoch subsidiárne aplikuje na konanie o zrušení a zániku neinvestičného fondu s likvidáciou alebo bez likvidácie.

Podkladom na vykonanie zápisu neinvestičného fondu do registra je **predovšetkým rozhodnutie o registrácii neinvestičného fondu**, ktoré registrový úrad vydá na základe písomný návrh na zápis neinvestičného fondu do registra, ku ktorému sa prikladá

a. zriaďovacia zmluva
b. štatút
c. vyhlásenie jednotlivých zakladateľov o splatení vkladu alebo jeho časti.

Za účelom posúdenia oprávnenia právnickej osoby zriadiť neinvestičný fond, je na základe subsidiárnej pôsobnosti Správneho poriadku registrový úrad oprávnený požadovať aj predloženie výpisu z registra, do ktorého sa právnická osoba zapisuje.

Návrh na zápis neinvestičného fondu do registra ďalej v ustanoveniach Zákona o neinvestičných fondoch upravený. Na rozdiel od návrhu na zápisu neziskovej organizácie do registra, pravosť podpisov zriaďovateľov neinvestičného fondu nemusí byť úradne osvedčená. Vychádzajúc z jednotlivých ustanovení Zákona o neinvestičných fondoch, návrh na zápis neinvestičného fondu do registra by mal obsahovať predovšetkým zoznam údajov, ktoré sa o neinvestičnom fonde majú zapísať, pričom v návrhu na zápis je možné uviesť deň, ku ktorému neinvestičný fond sa má do registra zapísať. Ide o fakultatívnu náležitosť návrhu na zápis do registra, a preto neuvedenie dňa, ku ktorému sa zápis má vykonať alebo uvedenie skoršieho dňa než je deň vydania rozhodnutia o registrácii, nie je prekážkou zápisu neinvestičného fondu do registra a registrový úrad zapíše neinvestičný fond ku dňu vydania rozhodnutia o registrácii.

Zákon o neinvestičných fondoch **neupravuje postup, akým dochádza k zápisu zmeny alebo zániku údajov už zapísaných v registri**. Vzhľadom ku skutočnosti, že zo zaužívanej praxe registrových úradov vyplýva, že registrové úrady v súvislosti so zápisom zmeny alebo zániku údajov do registra vydávajú rozhodnutie, podkladom na vykonanie takéhoto typu zápisu je práve takéto **rozhodnutie**. Registrový úrad začne konať o zmene zapísaných údajov na základe návrhu, spolu ktorým musí neinvestičný fond predložiť aj listiny preukazujúce zmenu zapísaných údajov, napríklad rozhodnutie správnej rady o zmene sídla neinvestičného fondu.

Pri určení podkladov na zápis zmeny právneho stavu neinvestičného fondu, zápis likvidátora a zápis zániku údajov do registra je potrebné vychádzať z ustanovení § 68 až 75a Obchodného zákonníka, ktoré sa subsidiárne použijú v prípade zrušenia neinvestičného fondu s likvidáciou alebo bez likvidácie a na jeho zánik. V zmysle uvedeného **podkladom na zápis dodatku právneho stavu, likvidátora a zápis zániku údajov (výmaz) je**

a. **právny akt, na základe ktorého dochádza k zrušeniu neinvestičného fondu**, a to buď rozhodnutie súdu o zrušení neinvestičného fondu alebo rozhodnutie správnej rady neinvestičného fondu o jeho splynutí, zlúčení alebo rozdelení, prípadne rozhodnutie správnej rady neinvestičného fondu o jeho zrušení,
b. v prípade, že neinvestičný fond sa zrušuje s likvidáciou, **rozhodnutie správnej rady o menovaní likvidátora,**
c. v prípade, že neinvestičný fond sa zrušuje s likvidáciou, **schválená účtovná závierka, konečná správa o priebehu likvidácie a návrh na rozdelenie likvidačného zostatku**.

Registrový úrad vykoná zápis údajov do registra, zápis zmeny údajov alebo zániku údajov do registra na základe návrhu zo strany

a. zriaďovateľa alebo zriaďovateľov, v prípade, ak ide o zápis údajov v súvislosti s registráciou neinvestičného fondu,

b. neinvestičného fondu, v prípade zápisu zmeny údajov alebo zániku údajov.

Lehota na vykonanie zápisu údajov, zápisu zmeny údajov alebo zápisu zániku údajov nie je registrovému úradu v ZNF stanovená. Nakoľko však registrové úradu v týchto konaniach subsidiárne postupujú podľa ustanovení Správneho poriadku, rozhodnutie o zápise údajov, zápise zmeny a zániku údajov, na podklade, ktorých sa vykoná samotný zásah do registra, je registrový úrad povinný vydať v lehote 30 dní.

Ako bolo vyššie uvedené, ústredný register vedený Ministerstvom vnútra SR pozostáva z údajov zapísaných o neinvestičných fondoch v jednotlivých registroch neinvestičných fondoch. V súlade s § 10 ods. 6 Zákona o neinvestičných fondoch sa údaje, ktoré boli zapísané, ako aj ich zmeny, sa ústrednému registru oznamujú až v lehote 10 dní odo dňa ich zapísania v príslušnom registri neinvestičných fondov.

III. Spôsob a forma zverejňovania údajov v registri neziskových organizácií

Je potrebné zopakovať, že register neinvestičných fondov je vedený registrovým úradom len pre územie jeho pôsobnosti, pričom jednotlivé registre vedené pre príslušný územný obvod sa verejnosti nezverejňujú, ale je možné za úhradu správneho poplatku požiadať o **vyhotovenie výpisu alebo písomnej informácie z registra neziskových organizácií.**

Naopak, **zobrazením na internete** sa zverejňujú údaje o neinvestičných fondov evidované v ústrednom registri vedenom Ministerstvom vnútra SR.

Zobrazením na internete sa zverejňujú nasledovné údaje o neinvestičnom fonde:

a. názov neinvestičného fondu s dodatkom o právnom stave,
b. sídlo neinvestičného fondu,
c. registrový úrad,
d. IČO,
e. dátum vzniku,
f. dátum zániku,
g. zriaďovatelia – právnické osoby a zriaďovatelia – fyzické osoby v rozsahu meno a priezvisko, adresa trvalého bydliska ,
h. štatutárny orgán – správca v rozsahu meno a priezvisko, adresa trvalého bydliska riaditeľa, dátum vzniku a zániku funkcie,
i. účel zriadenia neinvestičného fondu,
j. likvidátor, dátum vzniku a zániku funkcie.

Údaje pochádzajúce z ústredného registra neziskových organizácií sa zverejňujú v štruktúrovanej podobe, ktorá umožňuje ich

a. zobrazovanie v abecednom zozname existujúcich neinvestičných fondov,
b. zobrazovanie v abecednom zozname všetkých neinvestičných fondov vrátane zaniknutých neinvestičných fondov,
c. vyhľadávanie podľa názvu, sídla, právnickej osoby, fyzickej osoby, IČO a účelu.

Podľa § 10 ods. 6 Zákona o neinvestičných fondoch údaje zapísané do registra neinvestičných fondov, ich zmeny a zánik registrový úrad zasiela v lehote 10 dní od vykonania zápisu na **zverejnenie do Obchodného vestníku**.

6.1.6 Register športových klubov a register športových národných zväzov

I. Zákonná úprava

Právna úprava registra športových klubov a športových zväzov je obsiahnutá v **§29 Zákona č. 300/2008 Z. z. o organizácií a podpore športu v platnom znení (ZOPŠ)** ako súčasť Športového registra SR zriadeného a spravovaného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (Ministerstvo školstva SR).

Športové kluby sú v zmysle §9 ods. 2 ZOPŠ právnickými osobami buď ako **občianske združenia** v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v platnom znení (ZZO) alebo ako **obchodné spoločnosti založené na iný účel** ako na účel podnikania v zmysle zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v platnom znení (OBZ). Môžu však mať podľa §9 ods. 5 ZOPŠ aj formu príspevkovej alebo rozpočtovej organizácie, pričom na ich právnu formu sa následne bude vzťahovať zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy (ZRPVS). **Centrálny register príspevkových a rozpočtových organizácií v Slovenskej republike nie je vedený**, avšak rozpočtové a príspevkové organizácie sú vedené v registri organizácií Štatistickým úradom SR (http://www.statistics.sk/pls/wregis/dotaz) v zmysle zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike (ZŠŠ), avšak údaje v tomto registri majú len informatívny charakter a organizácie je možné dohľadať len individuálne (nie napr. abecedne hromadne) podľa zadaných parametrov.

V zmysle §9 ods. 4 ZOPŠ je možné, aby športový klub založil aj obchodnú spoločnosť, čo bude znamenať, že športové kluby sú **prepojené** aj **s ďalším registrom**, a to **Obchodným registrom** vedeným príslušným registrovým súdom**,** kde bude možné zistiť informácie o majetkovej účasti klubu v danej obchodnej spoločnosti a iné údaje vedené v tomto registri.

Nad športovými klubmi v danom športovom odvetví pôsobia **Národné športové zväzy**, ktoré sú prirodzenými monopolnými organizáciami, zastupujúce medzinárodné športové federácie daného športového odvetvia alebo druhu športu, ktoré majú právnu **formu občianskych združení** a vzťahuje sa tak na ne zákon o združovaní občanov.

Športový register **je zakotvený v 5. Časti zákona ZOPŠ v §28 – 29**[11] **ako súčasť** informačného systému verejnej správy **v športe (ISŠ) v zmysle zákona č. 275/2006 o informačných systémoch verejnej správy (ZIS), za ktorý zodpovedá Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (Ministerstvo školstva) ako povinná osoba** prevádzkovateľ. Prevádzkovateľom ISŠ je Ministerstvo školstva SR, sekcia štátnej starostlivosti o šport a mládež, pričom jeho správcom je Národné športové centrum ako priamo riadená rozpočtová organizácia Ministerstva školstva SR s právnou subjektivitou (http://www.sportcenter.sk/stranka/nsc).

Športový register obsahuje viaceré časti [12], no pre účely projektu sa budeme zaoberať Registrom národných športových zväzov a Registrom športových klubov, kedy v prípade ich členov ide o samostatné právnické osoby spôsobilé na prijímanie verejných zdrojov pre svoju činnosť.

II. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

[11] Viď príloha zákonnej úpravy registrov

[12] Register národných športových zväzov, register športových klubov, register športovcov, register športových odborníkov a športových agentov, register vzdelávacích zariadení a register dotácií zo štátneho rozpočtu

Register národných športových zväzov

Register národných športových zväzov podľa on-line dostupných údajov na webovom sídle Slovenského športového portálu http://sport.gov.sk/company/SportsAssociation/List?page=1 obsahuje **89 národných športových zväzov**.

V zmysle 29 písm. a) ZOPŠ register obsahuje nasledovné údaje:

a. **názov** športového zväzu,
b. **stanovy a organizačný poriadok** športového zväzu,
c. kontaktnú **adresu**,
d. **zoznam členov a podmienky** vzniku a zániku členstva,
e. **údaje o medzinárodnom športovom zväze**, ktorého je národný športový zväz členom, a
f. **zoznam odborne spôsobilých osôb**.

Údaje sú dostupné na vyššie uvedenom webovom sídle Slovenského športového portálu http://sport.gov.sk s tým, že **nie všetky** údaje požadované ZOPŠ **sú voľne dostupné**. Ako **verejne dostupné povinné údaje** podľa §29 písm. a) ZOPŠ je možné získať:

a. názov,
b. počet klubov aj s ich menným zoznamom,
c. počet športovcov.

Ostatné povinné údaje (stanovy zväzu, organizačný poriadok zväzu, podmienky vzniku a zániku členstva, údaje o medzinárodnom športovom zväze, odborne spôsobilých osobách) **nie je možné** v súčasnosti na on-line dostupnom registri **získať**.

Ako **voľne dostupné údaje nad rámec zákona** sú v on-line registri uvedené aj ďalšie údaje, avšak nie pri každom subjekte evidovanom v tomto registri je ich možné nájsť vyplnené. Ide o nasledovné údaje:

a. rok založenia,
b. športové odvetvie,
c. prezident,
d. email, web, telefón.

Povinnosť dodávania dát a oznamovania zmien dát do registra je určená **2 – stupňovo**, v zmysle §30 ZOPŠ ako **informačná povinnosť** pre **národné športové zväzy**, ktoré sú povinné oznamovať **Ministerstvu školstva SR písomne bezodkladne** údaje a zmeny údajov podľa § 29 písm. a) až e) ZOPŠ, teda údaje z registra národného športového zväzu, registra športových klubov ako aj z registra športovcov, registra športových odborníkov a športových agentov, registra vzdelávacích zariadení. Kluby majú oznamovaciu povinnosť voči národným športovým zväzom.

Register športových klubov

Register športových klubov podľa on-line dostupných údajov na webovom sídle Slovenského športového portálu http://sport.gov.sk/company/SportClub/List obsahuje **5681 športových klubov**.

V zmysle 29 písm. b) ZOPŠ register obsahuje nasledovné údaje:

a. **názov** športového klubu,
b. **právnu formu**,
c. **športové odvetvie**, v ktorom pôsobí
d. a kontaktnú **adresu**.

Vyššie uvedené údaje sú verejne dostupné na webovom sídle Slovenského športového portálu. K údaju o právnej forme považujeme za potrebné upresniť, že register pri žiadnom subjekte neuvádza aktuálnu právnu formu klubu, všetky subjekty označuje pri právnej forme jednotným zatriedením „právnická osoba“. Poukazujeme na to, že pri **právnej forme ide o nesprávne evidenčné údaje**, nakoľko všetky kluby môžu byť len právnické osoby avšak s právnou formou rôznou (občianske

združenie, obchodná spoločnosť zriadená za iným účelom ako dosahovanie zisku, príspevková alebo rozpočtová organizácia).

Ako verejne dostupné údaje nad rámec zákona sú v on-line registri uvedené aj ďalšie fakultatívne údaje, avšak opäť **nie pri každom** subjekte evidovanom v tomto registri je možné ich nájsť **vyplnené**. Ide o nasledovné údaje:

a. rok založenia,
b. prezident klubu,
c. národný športový zväz, ktorého je klub členom
d. štatutárny zástupca,
e. email, web, telefón.

Športové kluby majú v zmysle §30 ZOPŠ rovnakú informačnú povinnosť **voči Národným športovým zväzom,** ktorého sú členmi ako národné športové zväzy voči Ministerstvu školstva SR, a to oznamovať **bezodkladne údaje a zmeny údajov** podľa §29 písm. b) až d) ZOPŠ, teda údaje registra športových klubov, registra športovcov, registra športových odborníkov a športových agentov.
Športové kluby ako aj športové národné zväzy **zadávajú vyžadované údaje elektronickým importom** údajov do registrov prostredníctvom elektronického systému prevádzkovaného na slovenskom športovom portáli http://sportbackoffice.iedu.sk/Login.aspx?ReturnUrl=%2f , ktorého manuál používania je zverejnený na webovom sídle Národného športového centra http://www.sportcenter.sk/userfiles/file/Informacny_system/MANU%C3%81L%20IS%C5%A0%2009-2013.pdf . Z uvedeného manuálu je možné konštatovať, že **neverejná časť registra bude po zadaní subjektmi obsahovať aj údaje nad rámec požadovaných** ZOPŠ, a to napr. čísla bankových účtov, IČO a iné. **ZOPŠ nevyžaduje doloženie vyplnených údajov o subjekte v registri právnym dokumentom, ktorý by dodané údaje daného klubu preukázal**. Údaje teda nepodliehajú kontrole a správca systému tak preberá dáta v stave v akom ich zadávajúci subjekt poskytne.
Nakoľko manuál – príručka používateľa informačného systému Národného športového centra je rozsiahlym dokumentom a do samotného elektronického systému nie je voľný prístup bez mena a hesla, pre konkrétne zistenia obsahu informačného systému odporúčame kontaktovať povinnú osobu zodpovednú za správu tohto systému, Ministerstvo školstva SR za účelom zistenia, ktoré údaje v systéme spravuje, a teda ktoré údaje by bolo možné pre projekt využiť pre systém akreditácie.

III. Spôsob a forma zverejňovania údajov

ZOPŠ určuje požadované údaje určené na evidenciu v registri športových národných zväzov ako aj v registri športových klubov v §29 ZOPŠ. **Formu zverejňovania ZOPŠ priamo neustanovuje**. Pri výklade v akej forme je potrebné zabezpečiť spôsob a formu zverejňovania údajov z registrov ako informačných systémov verejnej správy poskytuje právny rámec Zákon o informačných systémoch verejnej správy (ZIS). **Ministerstvo školstva SR je povinnou osobou v zmysle §3 ods. 3 ZIS**, pričom ZIS v ďalších ustanoveniach určuje konkrétne povinnosti pre spravovanie a prevádzkovanie informačných systémov verejnej správy povinnými osobami (najmä §3 ods. 4, ods. 6 ZIS).

V súčasnosti sú **povinné údaje z registra športových klubov a z registra športových národných zväzov dostupné na webovom sídle www.sport.gov.sk** s tým, že údaje **nie sú v súčasnosti zverejnené v kompletnom znení** požadovanom podľa §29 ZOPŠ v časti registra národných športových zväzov a v časti športových klubov obsahujú nesprávne údaje týkajúce sa právnej formy klubov.

Údaje v registri majú **informatívny charakter**, zápis športového klubu alebo športového národného zväzu do športového registra **nemá konštitutívne účinky**. Na konanie o zápis do registra sa nevzťahuje iný všeobecne záväzný právny predpis.

V súvislosti so zverejňovaním informácií z registrov je potrebné zohľadniť **aj povinnosti zverejňovania údajov v zmysle zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike** v platnom znení (ZŠŠ), kedy v zmysle §4 ods. 4 písm. j) ZIS sú povinné osoby povinné spravovať príslušné registre a zabezpečovať zverejňovanie podľa osobitného predpisu ZŠŠ. Konštatujeme, že **Športové kluby ako aj Národné športové zväzy** je možné vyhľadať podľa názvu alebo IČO **v registri organizácií vedenom štatistickým úradom**, pričom dostupné sú údaje len **nezáväzného a informatívneho charakteru**.

6.1.7 Register poskytovateľov sociálnych služieb

I. Zákonná úprava

Právna úprava registra poskytovateľov sociálnych služieb je upravená **v zákone č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách** v platnom znení (ZSS) v jeho tretej časti nazvanej Registrácia poskytovateľov sociálnych služieb (§62-70)[13]. Registre poskytovateľov sociálnych služieb **vedú vyššie územné celky** (VÚC) miestne príslušné podľa miesta poskytovania sociálnych služieb poskytovateľom a **centrálny register** vedie Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (**Ministerstvo práce SR**) na webovom sídle http://www.employment.gov.sk/sk/centralny-register-poskytovatelov-socialnych-sluzieb/ .
Poskytovateľov sociálnych služieb delíme na verejných a neverejných.

Medzi **verejných poskytovateľov** zaraďujeme podľa §3 ods. 5 ZSS nasledovné subjekty:

a. obec,
b. právnická osobu zriadenú obcou alebo založenú obcou (napr. rozpočtová, príspevková organizácia),
c. právnickú osobu zriadenú vyšším územným celkom alebo založenú vyšším územným celkom (napr. rozpočtová, príspevková organizácia),
d. vyšší územný celok, len ak poskytuje základné sociálne poradenstvo.

Medzi **neverejných poskytovateľov** patria

a. **iná osoba** ako je uvedená vyššie u verejných poskytovateľov (právnické osoby poskytujúce sociálne služby v právnej forme obchodná spoločnosť, nezisková organizácia, záujmové združenie, občianske združenie, účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti),
b. **cudzinec, ktorý je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru** a má registrovaný trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,
c. **fyzická osoba, ktorá je cudzinec a nie je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru**, ak má povolenie na prechodný pobyt alebo trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,
d. **právnická osoba so sídlom mimo územia Slovenskej republiky**, ktorej organizačná zložka má sídlo na území Slovenskej republiky.

Z dôvodu, že medzi neverejných poskytovateľov môžu byť podľa §3 ods. 3 ZSS zaradené aj iné osoby, register poskytovateľov sociálnych služieb je tak **nepriamo prepojený najmä s Obchodným registrom**

[13] Viď príloha zákonnej úpravy registrov

vedeným príslušnými okresnými súdmi ako **aj registrom neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, registrom záujmových združení právnických osôb, evidenciou občianskych združení, evidenciou účelových zariadení cirkvi a náboženských spoločností,** nakoľko poskytovatelia sociálnych služieb pôsobia v týchto právnych formách.

Register poskytovateľov sociálnych služieb vedú **VÚC** (v súčasnom počte 8 VÚC tak existuje 8 čiastkových registrov) a **Ministerstvo práce SR vedie Centrálny register**, v ktorom vedie všetkých poskytovateľov sociálnych služieb v SR (verejných aj neverejných) ako aj poskytovateľov vymazaných z registra (§79 ods. 1 písm. h) ZSS), a to na svojom webovom sídle www.employment.gov.sk.

II. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

Ministerstvo práce SR ako ústredný orgán štátnej správy pri poskytovaní sociálnych služieb okrem iného vedie Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb v zmysle §79 ods. 1 písm. h) ZSS.

V zmysle **§79 ods. 3 ZSS centrálny register (vedený Ministerstvom práce SR) obsahuje** nasledovné údaje:

a. **obchodné meno alebo názov**, **sídlo** a **identifikačné číslo právnickej osoby**, ktorá je poskytovateľom sociálnej služby,
b. meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorá je poskytovateľom sociálnej služby,
c. **meno a priezvisko štatutárneho orgánu právnickej osoby**, ktorá je poskytovateľom sociálnej služby alebo **meno a priezvisko zodpovedného zástupcu** poskytovateľa sociálnej služby,
d. **dátum zápisu** do registra,
e. **obchodné meno alebo názov právnickej osoby a jej sídlo**, ktorá ako poskytovateľ sociálnej služby **bola vymazaná** z registra, **dátum výmazu** z registra a **právny dôvod** výmazu z registra podľa § 68,
f. meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorá ako poskytovateľ sociálnej služby bola vymazaná z registra, dátum výmazu z registra a právny dôvod výmazu z registra podľa § 68,
g. **druh sociálnej služby**, ktorú poskytovateľ sociálnej služby poskytuje, **rozsah** poskytovanej sociálnej služby a jej **formu**,
h. **cieľovú skupinu fyzických osôb**, ktorým je poskytovaná sociálna služba určená,
i. **počet miest v zariadení**,
j. dosiahnutú **úroveň kvality poskytovanej sociálnej služby** podľa prílohy č. 2 písm. C, ak boli podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby hodnotené.

Zápis do registra poskytovateľov sa vykonáva **na základe písomnej žiadosti, a to miestne príslušnému VÚC,** v ktorého obvode je miesto poskytovania sociálnej služby alebo ak sa služba vykonáva v obvodoch viacerých VÚC, žiadosť sa podáva VÚC podľa sídla právnickej osoby a v prípade poskytovateľa fyzickej osoby podľa jej trvalého alebo prechodného pobytu poskytovateľa (64 ods.1 ZSS). Obsahové náležitosti sú popísané v §64 ods. 2 ZSS, pričom tieto korešpondujú s obsahom centrálneho registra podľa §79 ods. 3 ZSS.

Zápis do registra poskytovateľov má konštitutívny charakter, nakoľko oprávnenie poskytovateľa sociálnej služby poskytovať sociálne služby vzniká až **dňom zápisu do registra** (§62 ods. a §65 ods. 1 ZSS). Na konanie o zápise do registra sa nevzťahuje Správny poriadok.

K žiadosti o zápis je potrebné priložiť nasledovné **prílohy:**

a. **kópia dokladu** preukazujúceho **bezúhonnosť**
    i. fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra, a fyzickej osoby, ktorá je **štatutárnym orgánom právnickej osoby**, ktorá žiada o zápis do registra,

ii. fyzickej osoby, ktorá na základe rozhodnutia štatutárneho orgánu právnickej osoby alebo na základe rozhodnutia fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra, je **zodpovedná za poskytovanie sociálnej služby**,

b. kópia dokladu o odbornej spôsobilosti

i. fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra, a fyzickej osoby, ktorá je **štatutárnym orgánom** právnickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra, alebo

ii. **fyzickej osoby, ktorá na základe rozhodnutia štatutárneho orgánu právnickej** osoby alebo na základe rozhodnutia fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra, je **zodpovedná za poskytovanie sociálnej služby**,

c. údaje o priestorových podmienkach (predkladá sa list vlastníctva, nájomná zmluva, zmluvy o výpožičke, kolaudačné rozhodnutie),

d. údaje o personálnych podmienkach (predkladá sa organizačná štruktúra žiadateľa s popisom povolaní, kvalifikáciou a počtom zamestnancov na každý druh sociálnej služby,

e. údaje o materiálnych podmienkach a **hygienických podmienkach** zodpovedajúcich druhu sociálnej služby, forme sociálnej služby a počtu prijímateľov sociálnej služby (predkladá sa právoplatné rozhodnutie alebo záväzné stanovisko príslušného orgánu verejného zdravotníctva),

f. rozhodnutie alebo iný **doklad o zápise do registra podľa osobitného predpisu** (výpis z obchodného registra, výpis z registra nadácií, výpis z evidencie občianskych združení a pod.)

g. alebo **potvrdenie o pridelení identifikačného čísla** organizácie vydané Štatistickým úradom Slovenskej republiky, ktoré preukazuje vznik právnickej osoby,

h. štatút alebo iný doklad, ktorým sa preukazuje **oprávnenie na právne úkony štatutárneho orgánu** právnickej osoby,

i. kópia dokladu, ktorý preukazuje, že osoba **nemá daňové nedoplatky**, **nedoplatky na poistnom a na penále** na sociálne poistenie, na príspevku na starobné dôchodkové sporenie a na poistnom a na penále na verejné zdravotné poistenie,

j. cenník sociálnej služby, spôsob platenia úhrady za sociálnu službu a podmienky platenia za sociálnu službu,

k. údaje o finančných podmienkach, ktoré obsahujú kalkuláciu skutočných nákladov na jednotku výkonu každého druhu sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať, **kalkuláciu predpokladaných príjmov a výdavkov** vrátane údajov o vlastných zdrojoch financovania sociálnej služby a **predpokladané zdroje financovania** sociálnej služby.

l. opis rozsahu a podmienok poskytovania odbornej **činnosti**, obslužnej činnosti alebo ďalšej činnosti.

V zmysle §66 ods. 1 ZSS sa **do registra (vedeného VÚC) zapisujú** nasledovné údaje vrátane ich zmien:

a. obchodné meno alebo názov, **sídlo**, **identifikačné číslo** a **právna forma** právnickej osoby, ak je poskytovateľom sociálnej služby právnická osoba,

b. meno, priezvisko a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby, ak je poskytovateľom sociálnej služby fyzická osoba,

c. meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorá je štatutárnym orgánom právnickej osoby, a **zodpovedného zástupcu** a ich trvalý **pobyt** alebo prechodný pobyt,

d. adresa právnickej osoby so sídlom mimo územia Slovenskej republiky a adresa sídla jej organizačnej zložky na území Slovenskej republiky a meno, priezvisko a adresa pobytu **vedúceho** tejto organizačnej zložky,

e. **druh sociálnej služby**, ktorú poskytovateľ sociálnej služby poskytuje,
f. **cieľová skupina** fyzických osôb, ktorým sa poskytuje sociálna služba,
g. **deň začatia a čas trvania poskytovania** sociálnej služby,
h. **rozsah a miesto poskytovania** sociálnej služby,
i. **dátum zápisu** do registra,
j. **dátum výmazu** z registra a **právny dôvod výmazu** z registra podľa § 68.

Do registra sa zapisujú taktiež všetky **zmeny údajov** uvedených podľa §66 ods. 1 ZSS, ktoré sú poskytovatelia **povinní písomne oznámiť príslušnému VÚC** najneskôr **do 8 dní**. Zákon však neuvádza počiatok lehoty, teda neuvádza do 8 dní odkedy má poskytovateľ povinnosť zmeny oznamovať.
Aktívnu činnosť pri zápisoch poskytovateľov do registra vykonávajú príslušné VÚC (zápis, výmaz, vyhotovovanie výpisov, zapisovanie zmien), Ministerstvo práce SR len vedie Centrálny register poskytovateľov ako sumárny register všetkých registrov poskytovateľov vedených VÚC. Zákon neustanovuje v akých lehotách majú VÚC poskytovať údaje Centrálnemu registru.
Zákon o sociálnych službách upravuje **aj výmaz údajov z registra**, a to v §68 ZSS, v čoho dôsledku zaniká aj samotné oprávnenie poskytovateľa na poskytovanie sociálnej služby.

III. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Údaje centrálneho registra podľa §79 ods. 3 ZSS sú **dostupné** v centrálnom registri Ministerstva práce SR **takmer kompletne**, avšak nie všetky údaje podľa ZSS sú aj verejne dostupné pri každom poskytovateľovi. Vo verejne dostupnom centrálnom registri **pri niektorých subjektoch chýba údaj ohľadne právnej formy** danej právnickej osoby. **Nad rámec zákona** sú uverejnené doplnkové **kontaktné údaje** ako web, email a telefonický kontakt.
Registre, ktoré vedú príslušné VÚC sú vedené **rozdielne**, neexistuje rovnaký systém pre všetky územné celky, ktorý by bol priamo uvedený v ZSS. Pri preskúmaní registrov poskytovateľov jednotlivých samosprávnych krajov sme zistili, že

a. že 7 z 8 VÚC vedú register neautomatizovanou formou vo forme elektronického dokumentu so zoznamom poskytovateľov v excel alebo pdf forme a
b. len 1 VÚC má automatizovaný elektronický register s vlastným vyhľadávaním (VÚC Košice).

V zmysle §66 ods. 2 ZSS však zákon výslovne ustanovuje, že **register je verejný, každý má právo do neho nazrieť a požadovať výpis**.
Zápis do registra sa uskutočňuje podľa §65 ods. 2 a 3 ZSS, kedy VÚC o zápise **nevydáva rozhodnutie** ale len vykoná zápis do registra **najneskôr do 30 dní** od predloženia všetkých podkladov vyžadovaných k žiadosti s tým, že **vykonanie zápisu bezodkladne oznámi** doručením oznámenia o zápise vrátane výpisu z registra **poskytovateľovi** ako **aj ďalším VÚC**, kde sa sociálna služby bude poskytovať.

6.1.8 Register vzdelávacích inštitúcií v oblasti mediácie

I. Zákonná úprava

Register vzdelávacích inštitúcií v oblasti mediácie (register vzdelávacích inštitúcií) je upravený v §8 ods. 8 zákona č. 420/2004 Z. z. o mediácii v platnom znení (ZM)[14].

[14] Viď príloha zákonnej úpravy registrov

Zákon o mediácii nedefinuje vzdelávaciu inštitúciu, len v ďalšom odkazuje na osobitný zákon. V zmysle §10 ods. 1 ZM odbornú prípravu, skúšku a preskúšanie mediátora môže vykonávať len **vzdelávacia inštitúcia akreditovaná podľa zákona č. 386/1997 Zb. o ďalšom vzdelávaní** v platnom znení, okrem prípadu ak mediátor uplatní právo na preskúšanie Ministerstvom spravodlivosti SR.
Akreditovaná vzdelávacia inštitúcia v oblasti mediácie je oprávnená ďalej vykonávať vzdelávanie mediátorov a vydávať im osvedčenia o vykonaní odbornej skúšky v zmysle §10 ods. 3 ZM.

Register vzdelávacích inštitúcií (na webovom sídle ministerstva ako **Zoznam mediačných vzdelávacích inštitúcií**) vedie Ministerstvo spravodlivosti SR na webovom sídle http://www.justice.gov.sk/Stranky/Registre/Zoznamy-vedene-MS-SR/Zoznam-mediacnych-vzdelavacich-institucii.aspx .

Do registra vzdelávacích inštitúcií je **možné zapísať** vzdelávaciu inštitúciu, ktorá je

a. **mediačným centrom** zriadeným fyzickou alebo právnickou osobou (podľa §11 ods. 1 ZM)
b. alebo **inštitúciu, ktorá získala akreditáciu** na vzdelávanie v oblasti mediácie.

Akreditáciou sa rozumie štátne overenie spôsobilosti vzdelávacej ustanovizne uskutočňovať vzdelávaciu (§5 ods. 1 Zákona o ďalšom vzdelávaní), pričom o jej udelení rozhoduje Ministerstvo školstva SR. **Vzdelávacou ustanovizňou** sa v zmysle §4 ods. 1 písm. b) Zákona o ďalšom vzdelávaní môžu stať okrem škôl aj vzdelávacie **ustanovizne iných právnických** aj fyzických osôb. Z tohto ustanovenia tak vyplýva, že právne formy oprávnené na zriadenie vzdelávacej inštitúcie za účelom vzdelávania v oblasti mediácie môžu byť **napr. aj neziskové organizácie, občianske združenia** ale aj obchodné spoločnosti, pokiaľ získali na tento druh vzdelávania akreditáciu od Ministerstva školstva SR.
Register vzdelávacích inštitúcii je tak **prepojený s registrami a evidenciami iných právnych foriem** právnických osôb, napr. registrom neziskových organizácií, evidenciou občianskych združení, obchodný register a iné.

II. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

Zákon o mediácii, na základe ktorého je vedený register vzdelávacích inštitúcií, **neuvádza povinnosť zverejňovania** tohto registra **ani neuvádza konkrétne údaje**, ktoré sa do registra povinne zapisujú.

Napriek tomu však Ministerstvo spravodlivosti SR register zverejňuje a vedie ho na webovom sídle.
V registri je **možné získať nasledovné údaje**:

a. názov
b. identifikačné číslo
c. evidenčné číslo
d. spisová značka
e. sídlo
f. štatutárny orgán
g. dátum zápisu
h. dátum zrušenia
i. akreditácia platná do
j. kontaktné informácie / email, telefón, web stránka

V registri vedenom na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti v súčasnosti pôsobia ako vzdelávacie inštitúcie v právnej forme právnických osôb najmä typu **neziskové organizácie (n.o.),** spoločnosti s ručením obmedzeným či **občianske združenia**, pričom je **dokopy registrovaných 23 subjektov.**

III. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Obsah registra je dostupný **v on-line webovom zozname**, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti SR, pričom tak koná nad rámec povinností ustanovených v ZM.
Údaje sú dostupné v postačujúcej forme, pričom on-line **automatizovaný register umožňuje aj vyhľadávanie** podľa názvu, okresu, kraja, evidenčného čísla a dátumu zápisu danej vzdelávacej inštitúcie.
Zápis do registra vykonáva Ministerstvo spravodlivosti SR **do 30 dní** ak sú splnené podmienky pre zápis, pričom ak ministerstvo nevykoná zápis v lehote alebo zápis nezamietne, zápis sa považuje za vykonaný (§8 ods. 9 ZM). ZM **neupravuje oznamovanie zmien** v akreditácii vzdelávacej inštitúcie, a to ani spôsob oznamovania ani lehoty.

6.2 Evidencie nepodnikateľských subjektov

6.2.1 Evidencia občianskych združení

I. Zákonná úprava

Občiansky zákonník v § 19 ods. 2 ustanovuje, že **právnické osoby vznikajú dňom ku ktorému sú zapísané** do obchodného registra alebo **do iného zákonom určeného registra**, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak.

Právny rámec občianskych združení vrátane ich registrácie upravuje Zákon o združovaní. Podľa § 6 ods. 1 tohto zákona občianske združenie vzniká registráciou. Samotný vznik občianskeho združenia je tak podmienený registráciou, pričom dňom registrácie je deň odoslania stanov občianskemu združeniu, na ktorom Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky vyznačí deň registrácie. Do doby svojho vzniku ešte občianske združenie nemá spôsobilosť mať práva a povinnosti, to znamená, že nie je subjektom práva, pričom vo veciach súvisiacich s jej vznikom koná prípravný výbor občianskeho združenia.

Aj napriek skutočnosti, že občianske združenie vzniká registráciou, žiaden právny predpis vrátane Zákona o združovaní neupravuje register občianskych združení.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky aj napriek absencii právnej úpravy upravujúcej register občianskych združení zverejňuje na svojej webovej stránke evidenciu občiansky združení (http://www.ives.sk/registre/startoz.do). Túto evidenciu občianskych združení zabezpečuje na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky sekcia verejnej správy so sídlom Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29. **Prevádzkovateľom evidencie je IVeS**, organizácia pre informatiku verejnej správy, Košice (IVeS je štátnou príspevkovou organizáciou v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky).

II. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom registri

Údaje v evidencii občianskych združení sa zverejňujú v štruktúrovanej podobe na internetovej stránke bezplatne (http://www.ives.sk/registre/startoz.do), avšak údaje takto získané nemajú záväzný charakter a sú len informatívne. Evidencia ponúka podrobný výpis - detail vybraného občianskeho združenia.

V evidencii občianskych združení sa údaje zobrazujú v dvoch zoznamoch:

a. **Abecedného zoznamu občianskych združení – aktuálneho** (| A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | R | S | T | U | V | Y | Z | Iné |)
   Tento druh zoznamu zobrazí názov a obec občianskych združení, ktoré do dnešného dňa nezanikli.
b. **Abecedného zoznamu občianskych združení – úplného** (| A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | R | S | T | U | V | Y | Z | Iné |)
   Tento druh zoznamu zobrazí názov a obec všetkých, aj zaniknutých občianskych združení.

Vyhľadávať v evidencii občianskych združení možno podľa:

a. Názvu

Do políčka na vyhľadávanie sa uvedie názov hľadaného občianskeho združenia, resp. jeho začiatok alebo časť. Nie je nutné dodržiavať diakritiku, ani veľké a malé písmená. Evidencia ponúka možnosť vyhľadávať od

i. začiatku názvu,
ii. vyhľadávať aj v starých názvoch a
iii. vyhľadávanie je možné obmedziť na vyhľadávanie len v aktuálnych záznamoch.

h. Sídla

V prípade vyhľadávania prostredníctvom sídla je možné vyhľadávať podľa:

iv. kraju,
v. obce,
vi. ulice,

a to len v aktuálnych záznamoch alebo aj v úplných záznamoch.

Evidencia ponúka možnosť si vybrať ktorékoľvek kritérium pre vyhľadávanie. Do políčok pre obec a ulicu je možné uviesť celý názov, alebo len jeho časť. Nie je nutné dodržiavať diakritiku, ani veľké a malé písmená.

b. Registračného čísla

V prípade vyhľadávania občianskych združení prostredníctvom registračného čísla je nutné uviesť úplné registračné číslo. Systém opäť ponúka možnosť vyhľadávať len v aktuálnych záznamoch, alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých združeniach.

c. IČO

V prípade vyhľadávania občianskeho združenia prostredníctvom IČO evidencia ponúka možnosť vyhľadávať len

i. v aktuálnych záznamoch,
ii. alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých združení.

d. Oblasti činnosti

Pri vyhľadávaní podľa oblasti činnosti občianskeho združenia je možnosť výberu z nasledovných oblastí činností, v ktorých sú občianske združenia evidované: DIK, CP, akcionári, EÚ, IT,PC, Slovenská akadémia vied, telovýchovná jednota, vedecko-technické spoločenstvo, združenie rodičov a priateľov školy, amatérske kultúrne, byty, garáže, chaty,

byty, vybavenie, nehnuteľnosti, býv. Zväzarm ZTŠČ, camping, caravan, motorizmus, celoslovenské športové, charita, humanita, cirkev, charitatívne, chovateľské, cirkevné, náboženské, detské, divadelné, filmové, dobrovoľnícke, domáce zvieratá, dvory, ihriská a pod., dôchodcovia, seniori, fan kluby, filozofické, politické, občianske povedomie a rozvoj osobnosti, filozofia, historické športové, história, hospodárske zvieratá, humanita, cirkev, sociálne, proti závislosti, humanitné, inžinierske siete, iné, iné hnuteľné a nehnuteľné, iné mládežnícke, iné národnostné, iné povolanie, iné pozemkové a poľnohospodárske, iné priateľstvo, fan kluby, iné rastliny, iné telovýchovné, iné umelecké, kultúrne, iné vedecké, výskumné, technické, IT, iné výchovné, vzdelávacie, školské, iné zdravotnícke, iné združenia, iné zvieracie, iné športové, kluby, krajín bývalej Juhoslávie, kresťanské, kvety, kynologické, káblová a iná televízia, lekári, letectvo, parašutizmus, materské centrá, maďarské, mentálne a duševne postihnutí, mestské športové, mládež, mládežnícke, mužské, média, národnosti, oblastné športové, ochrana zvierat, útulky, odborárske združenia, oddiely, osobnosti, pacientske, pestovateľské, podnikateľské, policajné, priatelia polície, postihnutí zdravotne, potravinárske, povolanie, poľnohospodárske, poľnohospodárstvo, poľnohospodárstvo, poľovné pozemky, poľovnícke, počítačové hry, priateľstvo so zahraničím, priateľstvo vnútroštátne, priateľstvo, fan kluby, profesionálne kultúrne, profesno- odborové, profesné, protidrogové, AIDS, iné závislosti, právnické, rastliny, regionálne pozemkové, regionálne športové, rekreačná telovýchova a šport, robotnícke spolky, zamestnanecké, rodinné, rodičovské, rozvoj demokracie, rozvoj obce, regiónu, cestovného ruchu, rozvoj zdravotníctva, ryby, plazy, obojživelníky, rádioamatéri, rómske, rôzne, sociálne, opatrovateľské, spev, tanec, hudba, spisovatelia, novinári, spoločenstvá bytov a nebytových priestorov, spotrebiteľské, stomici, stredné stupne zdravotníctva, stredoškolské, súkromní majitelia pôdy, lesov, telesne postihnutí, telovýchova, turistické, ukrajinské a rusínske, umenie, kultúra, urbariáty, komposesoráty, lesy, učiteľské, školské, predškolské, veda, veda, PC, média, vinohradnícke, vinárske, vojenské, voľný čas, vtáky, vysokoškolská mládež, vysokoškolské, vzdelanie, vzdelávacie, vzdelávanie, výchova, výchovné, výpomoc pri úmrtí, kremačné, výtvarníci, zamestnávateľské združenia, zdravotníctvo, zvieratá, záchranárske, hasičské, záhradkárske, záľuby, ŠK, šport, študentské, ženské, ženy, muži, rodina, životné prostredie, ľudové, ľudské práva, ázijské, ázijské a bojové športové, české a moravské.

Evidencia ponúka možnosť pripojiť k vyhľadávacím kritériám aj vyhľadanie podľa sídla občianskeho združenia, a to obce a ulice ako i možnosť vyhľadávať

i. len v aktuálnych záznamoch,
ii. alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých združení.

III. Prehľad dát v príslušnom registri, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápisom dát do registra

Nakoľko žiaden právny predpis vrátane Zákona o združovaní neupravuje register občianskych združení, absentuje aj zákonná úprava dát, ktoré sa do tohto registra zapisujú. V evidencii občianskych združení, ktorú zverejňuje Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (http://www.ives.sk/registre/startoz.do) prostredníctvom IVeS, organizácie pre informatiku verejnej správy, Košice (IVeS je štátnou príspevkovou organizáciou v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky) sa uverejňujú nasledovné údaje o občianskych združeniach:

a. názov,
b. sídlo,

c. IČO,
d. dátum vzniku,
e. dátum vstupu do likvidácie,
f. dátum zániku,
g. oblasti činnosti.

Zákon o združovaní ustanovuje **zoznam podkladov**, ktoré je potrebné predložiť Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky **len pri nahlásení zmeny stanov** občianskeho združenia. Podľa § 9a ods. 1 Zákona o združovaní združenie Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky predkladá:

a. oznámenie o zmene stanov,
b. text zmeny stanov vo dvoch vyhotoveniach.

6.2.2 Evidencia odborovej organizácie a organizácie zamestnávateľov

I. Zákonná úprava

Občiansky zákonník v § 19 ods. 2 ustanovuje, že **právnické osoby vznikajú dňom ku ktorému sú zapísané** do obchodného registra alebo **do iného zákonom určeného registra**, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak.

Odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov sú subjektmi, ktoré patria do kategórie občianskych združení.

Právny rámec občianskych združení vrátane evidencie odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov upravuje Zákon o združovaní. Podľa § 9a ods. 1 tohto zákona odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov sa stáva právnickou osobou dňom nasledujúcim potom, keď bol Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky doručený návrh na jej evidenciu.

Odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov tak vznikajú bez úkonu povolenia registrácie Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky. Samotný vznik odborovej organizácie a organizácie zamestnávateľov je však podmienený podaním návrhu na evidenciu Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky. Do doby svojho vzniku ešte odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov nemajú spôsobilosť mať práva a povinnosti, to znamená, že nie sú subjektom práva, pričom vo veciach súvisiacich s ich vznikom koná prípravný výbor týchto organizácií.

Žiaden právny predpis vrátane Zákona o združovaní **neupravuje register týchto subjektov**. V § 9a ods. 2 Zákona o združovaní je však uvedené, že pre evidenciu odborovej organizácie a organizácie zamestnávateľov platia obdobne určité ustanovenia Zákona o združovaní. Znenie tohto ustanovenia **nasvedčuje tomu, že tieto subjekty sú súčasťou určitej evidencie**. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky zverejňuje na svojej webovej stránke evidenciu týchto subjektov. Túto evidenciu zabezpečuje Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - sekcia verejnej správy so sídlom Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29. Prevádzkovateľom evidencie je IVeS, organizácia pre informatiku verejnej správy, Košice (IVeS je štátnou príspevkovou organizáciou v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky).

II. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom registri (MP)

Údaje v evidencii odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov sa zverejňujú **v štruktúrovanej podobe na internetovej stránke** bezplatne (http://www.ives.sk/registre/startodz.do), avšak údaje takto získané nemajú záväzný charakter a sú len informatívne. Evidencia ponúka podrobný výpis - detail vybraných odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov.

V evidencii odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov sa údaje zobrazujú v dvoch zoznamoch:

a. **Abecedného zoznamu združení – aktuálneho** (| A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | R | S | T | U | V | Y | Z | Iné |)
   Tento druh zoznamu zobrazí názov a obec odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov, ktoré do dnešného dňa nezanikli.
b. **Abecedného zoznamu združení – úplného** (| A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | R | S | T | U | V | Y | Z | Iné |)
   Tento druh zoznamu zobrazí názov a obec všetkých, aj zaniknutých odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov.

Vyhľadávať v registri nadácie možno podľa:

a. Názvu
Do políčka na vyhľadávanie sa uvedie názov hľadaných odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov, resp. jeho začiatok alebo časť. Nie je nutné dodržiavať diakritiku, ani veľké a malé písmená. Register ponúka možnosť vyhľadávať od
i. začiatku názvu,
ii. vyhľadávať aj v starých názvoch a
iii. vyhľadávanie je možné obmedziť na vyhľadávanie len v aktuálnych záznamoch.

b. Sídla
V prípade vyhľadávania odborovej organizácie a organizácie zamestnávateľov prostredníctvom sídla je možné vyhľadávať podľa:
i. kraju,
ii. obce,
iii. ulice,
a to len v aktuálnych záznamoch alebo aj v úplných záznamoch.
Register ponúka možnosť si vybrať ktorékoľvek kritérium pre vyhľadávanie. Do políčok pre obec a ulicu je možné uviesť celý názov, alebo len jeho časť. Nie je nutné dodržiavať diakritiku, ani veľké a malé písmená.

c. Registračného čísla
V prípade vyhľadávania odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov prostredníctvom registračného čísla je nutné uviesť úplné registračné číslo. Systém opäť ponúka možnosť vyhľadávať len v aktuálnych záznamoch, alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých združeniach.

d. IČO
V prípade vyhľadávania odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov prostredníctvom IČO register ponúka možnosť vyhľadávať len
i. v aktuálnych záznamoch,
ii. alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých združení.

e. Oblasti činnosti

Pri vyhľadávaní podľa oblasti činnosti odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov je možnosť výberu z rovnakých činností ako v prípade občianskeho združenia.

Register ponúka možnosť pripojiť k vyhľadávacím kritériám aj vyhľadanie podľa sídla odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov, a to obce a ulice ako i možnosť vyhľadávať

i. len v aktuálnych záznamoch,
ii. alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých združení.

III. Prehľad dát v príslušnom registri, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápisom dát do registra

Nakoľko žiaden právny predpis vrátane Zákona o združovaní neupravuje charakter evidencie odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov a rovnako tak **absentuje aj zákonná úprava dát, ktoré sa do tejto evidencie zapisujú a podmienky aktualizácie týchto dát**. V evidencii odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov, ktorú zverejňuje Ministerstvo vnútra na svojej webovej stránke (http://www.ives.sk/registre/startodz.do) sa uverejňujú nasledovné údaje o odborových organizáciách a organizáciách zamestnávateľov:

a. názov,
b. sídlo,
c. IČO,
d. dátum vzniku,
e. dátum vstupu do likvidácie,
f. dátum zániku,
g. oblasti činnosti.

6.2.3 Evidencia organizácií s medzinárodným prvkom

I. Zákonná úprava

Podmienky, na základe ktorých v Slovenskej republike môže byť zriadená, vyvíjať činnosť alebo mať sídlo medzinárodná organizácia (medzinárodná nevládna organizácia a organizácia cudzích štátnych príslušníkov) upravuje **Zákon organizáciách s medzinárodným prvkom**.

Organizácie s medzinárodným prvkom môže v Slovenskej republike byť zriadená, vyvíjať činnosť a mať sídlo len na základe povolenia vydaného Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.

Zákon o podmienkach činnosti organizácií s medzinárodným prvkom **neustanovuje vedenie registra** organizácií s medzinárodným prvkom **ani evidenciu týchto subjektov**.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky aj napriek absencii právnej úpravy upravujúcej register resp. evidenciu organizácií s medzinárodným prvkom zverejňuje na svojej webovej stránke evidenciu organizácií s medzinárodným prvkom. Túto evidenciu zabezpečuje Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky- sekcia verejnej správy so sídlom Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29. **Prevádzkovateľom evidencie je IVeS**, organizácia pre informatiku verejnej správy, Košice (IVeS je štátnou príspevkovou organizáciou v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky).

II. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom registri

Údaje v evidencii organizácií s medzinárodným prvkom sa zverejňujú v štruktúrovanej podobe na internetovej stránke bezplatne (http://www.ives.sk/registre/startomp.do), avšak údaje takto získané nemajú záväzný charakter a sú len informatívne. Evidencia ponúka podrobný výpis - detail vybranej organizácie s medzinárodným prvkom.

V evidencii organizácií s medzinárodným prvkom sa údaje zobrazujú v dvoch zoznamoch:

a. **Abecedného zoznamu organizácií – aktuálneho** (| A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | R | S | T | U | V | Y | Z | Iné |)
   Tento druh zoznamu zobrazí názov a obec organizácie s medzinárodným prvkom, ktoré do dnešného dňa nezanikli.
b. **Abecedného zoznamu organizácií – úplného** (| A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | R | S | T | U | V | Y | Z | Iné |)
   Tento druh zoznamu zobrazí názov a obec všetkých, aj zaniknutých organizácií s medzinárodným prvkom.

Vyhľadávať v registri nadácie možno podľa:

a. Názvu

Do políčka na vyhľadávanie sa uvedie názov hľadanej organizácie s medzinárodným prvkom, resp. jej začiatok alebo časť. Nie je nutné dodržiavať diakritiku, ani veľké a malé písmená. Register ponúka možnosť vyhľadávať od

i. začiatku názvu,
ii. vyhľadávať aj v starých názvoch a
iii. vyhľadávanie je možné obmedziť na vyhľadávanie len v aktuálnych záznamoch.
iv.

b. **Sídla**

V prípade vyhľadávania prostredníctvom sídla je možné vyhľadávať podľa:

i. kraju,
ii. obce,
iii. ulice,

a to len v aktuálnych záznamoch alebo aj v úplných záznamoch.

Register ponúka možnosť si vybrať ktorékoľvek kritérium pre vyhľadávanie. Do políčok pre obec a ulicu je možné uviesť celý názov, alebo len jeho časť. Nie je nutné dodržiavať diakritiku, ani veľké a malé písmená.

c. Fyzickej osoby

V prípade vyhľadávania prostredníctvom fyzickej osoby je možné vyhľadávať podľa:

i. mena,
ii. priezviska.

Do políčok pre meno a priezvisko sa uvádza aspoň jedno z vyhľadávacích kritérií, meno alebo priezvisko, resp. jeho začiatok alebo jeho časť. Nie je nutné dodržiavať diakritiku, ani veľké a malé písmená. Register ponúka možnosť vyhľadávať

i. len v aktuálnych záznamoch,
ii. alebo vo všetkých, teda už aj zaniknutých organizácií.

III. Prehľad dát v príslušnom registri, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápisom dát do registra

Nakoľko žiaden právny predpis neupravuje register organizácií s medzinárodným prvkom, **absentuje aj zákonná úprava dát, ktoré sa do tohto registra/evidencie zapisujú a podmienok aktualizácie týchto dát.** V evidencii organizácií s medzinárodným prvkom, ktorú zverejňuje Ministerstvo vnútra na svojej webovej stránke (http://www.ives.sk/registre/startomp.do) sa uverejňujú nasledovné údaje o organizáciách s medzinárodným prvkom:

a. názov,
b. sídlo,
c. IČO,
d. dátum vzniku,
e. dátum vstupu do likvidácie,
f. dátum zániku,
g. oblasti činnosti.

Žiadosť o povolenie zriadiť organizáciu s medzinárodným prvkom alebo o povolenie vyvíjať činnosť alebo mať sídlo takej organizácie sa podáva Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, sekcii verejnej správy, odboru vnútorných vecí, Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29.

Žiadateľ o povolenie zriadiť organizáciu s medzinárodným prvkom **pripája k žiadosti** návrh dokumentu upravujúceho organizačný poriadok a obsah činnosti organizácie; organizácia s medzinárodným prvkom, ktorá žiada o povolenie vyvíjať činnosť alebo mať sídlo v Slovenskej republike, pripojí k žiadosti dokument upravujúci organizačný poriadok a obsah činnosti organizácie.

6.2.4 Evidencia organizácii kolektívnej správy

I. Zákonná úprava

Evidencia organizácií kolektívnej správy je v zmysle § 80 ods. 9 v spojitosti s § 79 ods. 2 Autorského zákona **prehľadom právnických osôb so sídlom na území Slovenskej republiky a založených na nepodnikateľský účel, ktorým Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky udelilo oprávnenia na výkon kolektívnej správy**, ktorej účelom je podľa § 78 Autorského zákona kolektívne uplatňovanie a kolektívna ochrana majetkových práv autora a majetkových práv výkonného umelca, výrobcu zvukového záznamu, výrobcu zvukovo-obrazového záznamu a vysielateľa a umožnenie uvedenia predmetu týchto práv na verejnosti.

Evidencia organizácií kolektívnej správy je vedená Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky. Zápis právnickej osoby do evidencie má len **deklaratórnu povahu**, nakoľko oprávnenie na výkon kolektívnej správy vzniká **na základe rozhodnutia o udelení oprávnenia na výkon kolektívnej správy** podľa § 80 ods. 7 Autorského zákona vydaného ministerstvom v konaní začatom na základe písomnej žiadosti právnickej osoby. V súlade s § 86 ods. 4 Autorského zákona sa na konanie o udelení oprávnenia na výkon kolektívnej správy sa vzťahuje Správny poriadok, pokiaľ v Autorskom zákone nie je uvedené inak.

II. Prehľad dát v príslušnej evidencii, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápis dát do evidencie

Zoznam údajov, ktoré ministerstvo zapisuje o právnickej osoby, ktorej bolo udelené oprávnenie na výkon kolektívnej správy, je upravený v § 80 ods. 9 Autorského zákona, a to

a. **názov, sídlo organizácie kolektívnej správy**,
b. **vymedzenie kolektívne spravovaných práv a predmetu** týchto práv; ak ide o diela, vymedzenie ich druhu.

Vychádzajúc z § 80 ods. 9 Autorského zákona podkladom na vykonanie zápis organizácie kolektívnej správy do evidencie je **rozhodnutie o udelení oprávnenia na výkon kolektívnej správy** vydaného na základe písomnej žiadosti právnickej osoby podľa § 80 ods. 1 až 3 Autorského zákona. Žiadosť právnickej osoby o udelenie oprávnenia obsahuje

a. názov, sídlo, identifikačné číslo, ak bolo pridelené, a označenie štatutárneho orgánu žiadateľa, meno a priezvisko a trvalý pobyt osoby, ktorá je štatutárnym orgánom, alebo osôb, ktoré sú jeho členmi,
b. vymedzenie práv, ktoré majú byť kolektívne spravované,
c. vymedzenie predmetu práv podľa bodu 2, alebo ak ide o diela, vymedzenie ich druhu,
d. prílohy (originál alebo
    i. doklad potvrdzujúci skutočnosti podľa odseku 2 písm. a) a § 79 ods. 2 Autorského zákona,
    ii. doklad preukazujúci členstvo alebo prísľub členstva v medzinárodnej organizácii a písomné vyjadrenie aspoň troch zahraničných organizácií vykonávajúcich kolektívnu správu, že záväzne prejavujú záujem o zmluvnú spoluprácu so žiadateľom, alebo menný zoznam najmenej 150 osôb aspoň z troch iných členských štátov, ktorí záväzne prejavili záujem o kolektívnu správu svojich práv žiadateľom,
    iii. informáciu o odbornej, technologickej a ekonomickej spôsobilosti vykonávať kolektívnu správu vrátane dokladov potvrdzujúcich túto informáciu,
    iv. menný zoznam nositeľov práv, ktorí prejavili záujem o kolektívnu správu svojich práv žiadateľom s uvedením bydliska, štátneho občianstva a podpisu týchto nositeľov práv,
    v. vzorový návrh zmluvy o zastupovaní nositeľov práv pri výkone kolektívnej správy,
    vi. návrh odmien pre jednotlivé spôsoby použitia predmetu ochrany,
    vii. návrh vyúčtovacieho poriadku, ktorý obsahuje základné princípy rozdeľovania vybraných odmien a náhrad odmien oprávneným nositeľom práv,
    viii. čestné vyhlásenie žiadateľa, že prílohy podľa písmen c) a d) sú aktuálne, úplné a pravdivé.

Autorský zákon **neupravuje lehotu v rámci, ktorej sa vykoná zápis do evidencie** organizácií kolektívnej správy odo dňa udelenia oprávnenia na výkon kolektívnej správy, resp. výmaz z evidencie v dôsledku zániku tohto oprávnenia, a z tohto dôvodu nie je možné určiť, v akom časovom rámci sa organizácia kolektívnej správy zapíše do evidencie.

Podrobnosti o aktualizácii údajov o organizáciách kolektívnej správy zapísaných v evidencii organizácií kolektívnej správy nie sú upravené. Rovnako **nie je upravená ani povinnosť** organizácie kolektívnej správy **oznamovať ministerstvu zmenu jej názvu a sídla ako údajov zapísaných do evidencie, resp. oznamovať zánik údajo**v zapísaných do tejto evidencie, najmä v dôsledku zánik organizácie kolektívnej správy.

III. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnej evidencii

Evidencia organizácií kolektívnej správy je zverejnená „on-line“ **na webovom sídle ministerstva** kultúry v časti o pôsobnosti ministerstva kultúry na úseku média, audiovízia a autorské právo.

V evidencii sa **zverejňuje**

a. názov organizácie kolektívnej správy,
b. druh práv, ktorých vykonávajú kolektívnu správu,
c. digitálna podoba rozhodnutia o udelení oprávnení na výkon kolektívnej správy s možnosťou jeho stiahnutia.

6.2.5 Evidencia cirkevných organizácií

(Evidencia právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví alebo náboženských spoločností)

I. Zákonná úprava

Evidencia právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví alebo náboženských spoločností je vedená **cirkevným odborom Ministerstva kultúry Slovenskej republiky** na základe § 19 ods. 1 Zákona o slobode náboženskej viery. Podrobnosti o zápise do evidencie právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví alebo náboženských spoločností, upravuje **Opatrenie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky k evidencii právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví a/alebo náboženských spoločností č. MK -33/2001-1**. Evidencia právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví alebo náboženských spoločností má len evidenčnú funkciu a zápisy do nej nemajú z hľadiska práva žiadne právne následky.

V zmysle čl. I ods. 2 Opatrenia MK SR sa do evidencie právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví a náboženských spoločností zapisujú **najmä organizačná zložka cirkvi alebo náboženskej spoločnosti, združenie cirkví a/ alebo náboženských spoločností a komunita, rehoľa, spoločnosť a obdobné spoločnosti, ak nadobudlo právnu subjektivitu podľa vnútorných predpisov cirkvi a/alebo náboženskej spoločnosti.**

II. Prehľad dát v príslušnej evidencii, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápis dát do evidencie

V § 19 ods. 1 Zákona o slobode náboženskej viery sa **neupravujú údaje, ktoré sa zapisujú do evidencie** právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví alebo náboženských spoločností, rovnako tieto údaje **nie sú explicitne upravené ani v Opatrení MK SR**.

Zo znenia čl. II ods. 1 Opatrenia MK SR vyplýva, že do evidencie právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví alebo náboženských spoločností sa **zapisujú údaje, ktoré táto právnická osoba uvádza rámci žiadosti o zaevidovanie**. V zmysle uvedeného, evidencia právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví alebo náboženských spoločností obsahuje:

a. presný názov právnickej osoby,
b. sídlo právnickej osoby na území Slovenskej republiky,
c. označenie štatutárneho orgánu; osobné údaje o fyzických osobách vykonávajúcich funkciu štatutárneho orgánu nie sú predmetom evidencie,
d. označenie cirkvi alebo náboženskej spoločnosti, od ktorej právnická osoba odvodzuje právnu subjektivitu.

Podľa čl. III ods. 2 v spojitosti s ods. 3 Opatrenia MK SR podkladom na zápis právnickej osoby, ktorá odvodzuje svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti, do evidencie je týchto právnických osôb je **žiadosť o zaevidovanie právnickej osoby**, ktorá odvodzuje svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti, spolu s dokladom o založení právnickej osoby príslušným orgánom cirkvi alebo náboženskej spoločnosti . V prípade, že nejde o organizačnú zložku cirkvi alebo náboženskej spoločnosti, k žiadosti o zaevidovanie sa predkladá aj základný dokument tejto osoby.

III. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnej evidencii

V zmysle čl. V ods. 1 Opatrenia MK SR je evidencia právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví alebo náboženských spoločností, **verejná a každý má právo doň nahliadnuť a urobiť si z neho odpis alebo výpis,** rovnako na písomnú žiadosť možno **vystaviť výpis z evidencie** alebo **potvrdenie o evidencii** určitej právnickej osoby v tejto evidencie alebo **doklad o tom, že takýto zápis nie je**

V súčasnosti je evidencia právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví alebo náboženských spoločností **zverejnená „on-line" na webovom sídle ministerstva kultúry**, v časti o pôsobnosti ministerstva na úseku cirkví a náboženských spoločností. Evidencia právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženských spoločností je vedená **vo forme tabuľky**, v ktorej obsah je tvorený údajmi v nasledovnom členení:

a. názov subjektu,
b. adresa sídla právnickej osoby,
c. označenie štatutárneho orgánu právnickej osoby,
d. označenie registrovanej cirkvi alebo náboženská spoločnosť, od ktorej právnická osoba odvodzuje svoju subjektivitu,
e. dátum zaevidovania,
f. dátum vyradenia z evidencie.

Forma zverejnenia údajov v evidencii neumožňuje ich vyhľadávanie.

6.2.6 Evidencia cirkví a náboženských spoločností

I. Zákonná úprava

Evidencia cirkví a náboženských spoločností prestavuje **prehľad cirkví a náboženských spoločnosti registrovaných (uznaných) štátom prostredníctvom Ministerstva kultúry Slovenskej republiky ako registrujúceho orgánu** na základe § 19 ods. 1 Zákona o slobode náboženskej viery.

Zápis cirkvi alebo náboženskej spoločnosti do evidencie má len **deklaratórny charakter**, nakoľko rozhodujúcou skutočnosťou pre získanie postavenia cirkvi alebo náboženskej spoločnosti voči štátu a s všetkých práv a povinností s tých spojených je **nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia** Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o registrácie v zmysle § 16 ods. 1 Zákona o slobode náboženskej viery. O zápise cirkvi alebo náboženskej spoločnosti do evidencie sa nevydáva žiadne rozhodnutie. Rovnaký postup sa uplatňuje aj v prípade zápisy zmeny údajov o registrovanej cirkvi a náboženskej spoločnosti.

V súlade s § 21 Zákona o slobode náboženskej viery na konanie o registrácii cirkvi alebo náboženskej spoločnosti a na konanie o zmene registrovaných údajov sa použijú ustanovenia Správneho poriadku, pokiaľ Zákon o slobode náboženskej viery neustanovuje inak.

II. Prehľad dát v príslušnej evidencii, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápis dát do evidencie

V § 19 ods. 1 Zákona o slobode náboženskej viery sa **neupravuje, aké údaje sa zapisujú do evidencie** a rovnako táto oblasť nie je upravená **ani podzákonným právnym aktom**. Do evidencie by sa však mali zapísať základné, identifikačné údaje o registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti.

Podkladom na zápis cirkvi alebo náboženskej spoločnosti do evidencie, resp. na zápis zmeny údajov o cirkvi alebo náboženskej spoločnosti do evidencie je rozhodnutie **o registrácii cirkvi alebo náboženskej spoločnosti** vydaného ministerstvom kultúry ako registrovým úradom v súlade s § 16 ods. 1 Zákona o slobode náboženskej viery na základe písomnej žiadosti o registráciu, ktorá pozostáva z nasledujúcich údajov

a. názov a sídlo cirkvi alebo náboženskej spoločnosti,
b. mená, priezviská, adresy, podpisy a rodné čísla členov prípravného orgánu,
c. základnú charakteristiku zakladanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti, jej učenie, poslanie a územie, na ktorom hodlá pôsobiť,
d. čestné vyhlásenia najmenej 20.000 členov, ktorí nadobudli plnoletosť a majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a sú občanmi Slovenskej republiky, o tom, že sa hlásia k cirkvi alebo náboženskej spoločnosti, podporujú návrh na jej registráciu, sú jej členmi, poznajú základné články viery a jej učenie a sú si vedomí práv a povinností, ktoré im vyplývajú z členstva v cirkvi alebo náboženskej spoločnosti, s uvedením ich mien, priezvisk, trvalého pobytu a rodných čísel,
e. vyhlásenie, že cirkev alebo náboženská spoločnosť bude plne rešpektovať zákony a všeobecne záväzné právne predpisy a bude tolerantná k ostatným cirkvám a náboženským spoločnostiam a osobám bez vyznania.

Podľa § 13 ods. 1 Zákona o slobode náboženskej viery k návrhu na registráciu sa prikladá základný dokument zakladanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti (štatút, poriadok, stanovy a pod.), z ktorého musí byť zrejmé:

a. názov a sídlo ústredia cirkvi alebo náboženskej spoločnosť,
b. orgány a útvary, spôsob ich ustanovenia a oprávnenia,
c. spôsob ustanovovania osôb vykonávajúcich duchovenskú činnosť a ich odvolávanie,
d. základné články viery,
e. zásady hospodárenia, včítane spôsobu určenia likvidátora pre prípad majetkového vyporiadania pri zániku cirkvi alebo náboženskej spoločnosti,
f. spôsob schvaľovania základného dokumentu a jeho zmien,
g. útvary, ktoré majú právnu subjektivitu a v akom rozsahu a kto je oprávnený v ich mene konať,
h. práva a povinnosti členov hlásiacich sa k cirkvi alebo náboženskej spoločnosti.

Podkladom na zápis zmeny údajov o registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti do evidencie je **rozhodnutie o registrácie zmeny údajov o registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti** vydané registrovým úradom na základe návrhu na registráciu tejto zmeny.

Právna úprava **neupravuje lehotu na vykonanie zápisu cirkvi alebo náboženskej spoločnosti do evidencie** po vydaní rozhodnutia o jej registrácii po vydaní rozhodnutia o registrácii, resp. po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia. Z charakteru právnej úpravy vyplýva, že ministerstvo kultúry pristupuje **k aktualizácii údajov** o cirkvi a náboženskej spoločnosti zapísanej v evidencii **až na základe vydania rozhodnutia o zmene niektorého z údajov**. Právna úprava **neupravuje lehotu, v akej je ministerstvo povinné aktualizovať údaje zapísané do evidencie** na základe rozhodnutia o registrácii zmeny údajov.

III. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnej evidencii

Evidencia cirkví a náboženských spoločností je **verejná** a **je zverejnená podobe „on-line" na webovom sídle ministerstva kultúry** v časti o pôsobnosti ministerstva na úseku cirkví a náboženských spoločností.

Evidencia zverejnená na webovom sídle ministerstva pozostáva z dvoch úrovní,

a. prvá úroveň je tvorená **výpisom jednotlivých cirkví** a náboženských spoločností registrovaných na území Slovenskej republiky, pričom názov cirkvi a náboženskej spoločnosti tvorí hypertextový odkaz,
b. druhá úroveň je tvorená **popisom registrovanej cirkvi a náboženskej spoločnosti**, v rámci ktorého sa zverejňujú nasledovné údaje:
    i. názov,
    ii. sídlo,
    iii. štatutárny orgán (uvedenie funkcie s menom a priezviskom fyzickej osoby, ktorá túto funkciu vykonáva),
    iv. dátum registrácie,
    v. IČO,
    vi. základný dokument, ktorý je zverejnený v digitálnej forme s možnosťou jeho stiahnutia,
    vii. informácie o orgánoch a útvaroch cirkvi alebo náboženskej spoločnosti s právnou subjektivitou,
    viii. štatistické údaje z výkazu KULT 15-01 o cirkvi a náboženskej spoločnosti v digitálnej forme, s možnosťou ich stiahnutia, v prípade, ak sa cirkev alebo náboženská spoločnosť zapojila do štatistického zisťovania.

Údaje v evidencii cirkví a náboženských spoločnostiach sú zverejnené vo forme, ktorá neumožňuje v nich vyhľadávanie podľa vopred definovaných kritérií.

6.2.7 Evidencia verejných zbierok

I. Zákonná úprava

Podľa § 1 ods. 1 Zákona o verejných zbierok verejná zbierka je zbierka usporadúvaná na získanie prostriedkov od občanov a organizácií na vopred určený verejnoprospešný účel dobrovoľným poskytovaním príspevkov. Verejnú zbierku môže usporiadať len organizácia, ktorej bolo príslušným orgánom, predovšetkým okresným úradom vydané povolenie, na základe jej písomnej žiadosti.

Evidencia verejných zbierok je vedená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky bez zákonného zmocnenia **v rámci dobrovoľnej transparentnosti a dobrovoľného sprístupňovania údajov**. V evidencii verejných zbierok sa sprístupňujú **údaje o verejných zbierkach od roku 2008**.

II. Prehľad dát v príslušnej evidencii, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápis dát do evidencie

Do evidencie verejných zbierok sa zapisujú údaje o

- **a. organizátorovi verejnej zbierky**
  - i. názov organizátora,
  - ii. sídlo
- **b. osobe zodpovednej za vykonanie verejnej zbierky**
  - i. meno a priezvisko
- **c. verejnej zbierke/ verejnej zbierke neinvestičného fondu**
  - i. účel,
  - ii. spôsob konania verejnej zbierky,
  - iii. názov verejnej zbierky,
  - iv. miesto konania verejnej zbierky,
  - v. trvanie (od – do) verejnej zbierky

Vychádzajúc z ustanovení Zákona o verejných zbierkach podkladom zápisu údajov do evidencie sú

a. **rozhodnutie o povolení konania verejnej zbierky vydaného okresným úradom**, v ktorého územnom obvode sa má verejná zbierka konať,
b. **rozhodnutie o povolení konania verejnej zbierky vydaného Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky**, ak sa má konať na území presahujúcom územný obvod okresného úradu,
c. **rozhodnutie o povolení konania verejnej zbierky vydaného Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky**, ak sa výnos z verejnej zbierky má použiť mimo územia Slovenskej republiky,
d. **oznámenie neinvestičného fondu o úmysle usporiadať verejnú zbierku** adresované okresnému úradu v sídle kraja príslušného podľa sídla neinvestičného fondu.

Nakoľko evidencia verejných zbierok nie je právnym predpisom upravená, **nie je možné jednoznačne určiť frekvenciu pridávania údajov** do evidencie verejných zbierok **a aktualizácie** údajov v nej zapísaných.

III. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnej evidencii

Evidencia verejných zbierok je prístupná **on-line na webovom sídle ministerstva vnútra** a umožňuje vyhľadávanie v záznamom o konaní verejných zbierok, verejných zbierok organizovaných neinvestičným fondom alebo v záznamom o konaní verejných zbierok organizovaných neinvestičným fondom podľa

a. organizátora verejnej zbierky na základe názvu organizátora zbierka; umožňuje sa vyhľadávať na základe zadania ľubovoľného počtu písmen z názvu,
b. zodpovednej osoby
c. názvu verejnej zbierky, pod ktorým je zbierka všeobecne známa; umožňuje sa vyhľadávanie na základe zadania časti názvu verejnej zbierky,

d. účelu zbierky zadaného z preddefinovaného zoznamu účelov,
e. spôsobu konania zadaného z preddefinovaných spôsobov konania verejných zbierok,
f. miesta konania, na základe zadania názvu obce alebo mesta, v ktorom sa koná verejná zbierka. Umožňuje sa vyhľadávanie na základe zadania ľubovoľného počtu z názvu obce alebo mesta,
g. dátumu začatia konania verejnej zbierky,
h. dátumu ukončenia konania verejnej zbierky

IV. Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav

Nakoľko právny poriadok neupravuje evidenciu verejných zbierok, nie je upravená ani **materiálna publicita tejto evidencie**, následkom čoho **nemožno jednoznačne konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v evidencii verejných zbierok vo vzťahu k tretím osobám.

6.3 Zoznamy nepodnikateľských subjektov

6.3.1 Zoznam občianskych združení, neziskových združení, neziskových organizácií, nadácií, cirkví a náboženských spoločností, ktoré poskytujú ženám finančnú, materiálnu a psychologickú pomoc v tehotenstve

I. Zákonná úprava

Zoznam občianskych združení, neziskových organizácií, nadácií, cirkví a náboženských spoločností, ktoré poskytujú ženám finančnú, materiálnu a psychologickú pomoc v tehotenstve (ďalej len „Zoznam“) je právne zakotvený v **§ 6c ods. 2 Zákona o zdravotnej starostlivosti**, pričom podrobnosti a podmienky zverejnenia v tomto zozname sú upravené vo Vyhláške č. 418/2009 Z. z. vydanej Ministerstvom zdravotníctva SR.

Zoznam má využitie v súvislosti s umelým prerušením tehotenstva, nakoľko finančná, materiálna alebo psychologická pomoc v tehotenstve poskytovaná občianskymi združeniami, neziskovými organizáciami, nadáciami, cirkvami a náboženskými spoločnosťami je z pohľadu Zákona o zdravotnej starostlivosti vnímaná ako alternatíva vo vzťahu k umelému prerušeniu tehotenstva.

Zápis do zoznamu spĺňa len **evidenčnú funkciu** a samotné oprávnenie na poskytovanie finančnej, materiálnej a psychologickej pomoci ženám v tehotenstve nevzniká zápisom do tohto zoznamu.

II. Prehľad dát v príslušnom registri, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápis dát do registra

Existujúca právna úprava na úseku Zoznamu sa zameriava predovšetkým na úpravu podrobností o zverejňovaní údajov v zozname vo vzťahu k tretím osobám, pričom právna úprava samotného postupu zápisu do Zoznamu je zo strany zákonodarcu a ministerstva zdravotníctva opomenutá.

Vyhláška č. 418/2009 Z. z. **priamo neupravuje, ktoré údaje sa zapisujú do zoznamu**, ale obmedzuje sa len na **taxatívny výpočet údajov, ktoré sa v zozname zverejňujú**. Z tohto dôvodu možno konštatovať, že do zoznamu sa zapisujú nasledovné údaje:

a. názov občianskeho združenia, neziskovej organizácie, nadácie, cirkvi alebo náboženskej spoločnosti a sídlo,

b. meno a priezvisko odborného zástupcu právnickej osoby ako odborného garant so špecializáciou v špecializačnom odbore klinická psychológia alebo poradenská psychológia, pokiaľ občianske združenie, nezisková organizácia, nadácia, cirkev alebo náboženská spoločnosť poskytuje psychologickú pomoc,
c. webové sídlo občianskeho združenia, neziskovej organizácie, nadácie, cirkvi alebo náboženskej spoločnosti,
d. telefónne číslo a e-mailovej adresy občianskeho združenia, neziskovej organizácie, nadácie, cirkvi alebo náboženskej spoločnosti

Podkladom na zápis do Zoznamu je podľa § 1 ods. 1 Vyhlášky č. 418/2009 Z. z. je

a. potvrdenie o registrácii,
b. stanovy, štatút alebo iný obdobný dokument,
c. informácie o spôsobe poskytovania, výške a dĺžke trvania finančnej pomoci vypracovaných v písomnej forme, ak ju zapisovaná osoba poskytuje,
d. projekt pomoci žene v tehotenstve s uvedením postupu a spôsobu poskytovania materiálnej pomoci s uvedenou predpokladanou dĺžkou trvania pomoci, ak ju poskytuje,
e. písomné vyhlásenie o garantovaní schopnosti poskytovať psychologickú pomoc a poradenstvo v súlade so štandardmi Svetovej zdravotníckej organizácie,
f. informácie o určení odborného garanta, ktorý má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v odbore psychológia, právo alebo sociálna práca, ktorá je v pracovnom alebo v obdobnom pomere k zapisovanej osobe.

Právna úprava neupravuje lehotu, v akej ministerstvo, zapíše osobu do zoznamu, **rovnako neupravuje povinnosť ohlasovať zmeny údajov zapisovaných do registra.**

III. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom registri

Údaje o osobách zapísaných v Zozname sú **verejne prípustné a sú zverejnené formou zobrazenia na internete**. O zapísanej osobe sa zverejňujú nasledovné údaje:

a. názov občianskeho združenia, neziskovej organizácie, nadácie, cirkvi alebo náboženskej spoločnosti a sídlo,
b. meno a priezvisko odborného zástupcu právnickej osoby ako odborného garant so špecializáciou v špecializačnom odbore klinická psychológia alebo poradenská psychológia, pokiaľ občianske združenie, nezisková organizácia, nadácia, cirkev alebo náboženská spoločnosť poskytuje psychologickú pomoc,
c. webové sídlo občianskeho združenia, neziskovej organizácie, nadácie, cirkvi alebo náboženskej spoločnosti.
d. telefónne číslo a e-mailovej adresy občianskeho združenia, neziskovej organizácie, nadácie, cirkvi alebo náboženskej spoločnosti

Údaje sú zverejnené vo forme, ktorá **neumožňuje ich vyhľadávanie**.

6.3.2 Zoznam akreditovaných subjektov

I. Zákonná úprava

Zoznam akreditovaných subjektov predstavuje **verejný zoznam fyzických osôb a právnických osôb**, ktorým bola na základe preukázania splnenia podmienok podľa § 79 Zákona o sociálnoprávnej ochrane detí udelená Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky **akreditácia na výkon opatrení podľa tohto zákona alebo na podieľaní sa na výkone týchto opatrení rôznymi metódami, technikami a postupmi**. Vychádzajúc z ustanovení Zákona o sociálnoprávnej ochrane detí akreditácia sa udeľuje na výkon nasledovných opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

a. v zariadeniach krízového strediska podľa §
b. v zariadeniach resocializačného strediska pre drogovo závislých a inak závislých,
c. v zariadeniach detského domovu, detského domovu pre maloletých bez sprievodu,
d. v iných zariadeniach zriadených na vykonávanie opatrení podľa Zákon o sociálnoprávnej ochrane detí.

Zoznam akreditovaných subjektov vedie Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky na základe § 83 ods. 6 Zákona o sociálnoprávnej ochrane detí. Zápisu do zoznamu akreditovaných subjektov predchádza vydanie rozhodnutia o udelení akreditácii, ktoré je výsledkom konania o udelení akreditácie začatom na základe písomnej žiadosti subjektu o udelenie akreditácie.

Z hľadiska právnych účinkov spojených so zápisom do zoznamu akreditovaných subjektov je potrebné uviesť, že **zápis do zoznamu akreditovaných subjektov má len deklaratórny charakter**, a teda oprávnenie na výkon oprávnení podľa Zákona o sociálnoprávnej ochrane detí, resp. oprávnenie podieľať sa na výkone týchto oprávnení vzniká na základe rozhodnutia ministerstva o udelení akreditácie.

II. Prehľad dát v príslušnom zozname, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápis dát do zoznamu

V súlade s § 83 ods. 6 Zákona o sociálnoprávnej ochrane detí zoznam akreditovaných osôb obsahuje **nasledovné údaje**:

a. meno a priezvisko fyzickej osoby alebo obchodné meno právnickej osoby alebo názov právnickej osoby,
b. meno a priezvisko zodpovedného zástupcu akreditovaného subjektu,
c. opatrenie, metódy, technicky a postupy, na ktoré sa udeľuje akreditácia, formu ich vykonávania a miesto ich vykonávania,
d. cieľová skupina klientov,
e. celkový počet miest v zariadení a počet miest v zariadení určených na vykonávanie činnosti zariadenia pobytovou formou,
f. obdobie platnosti akreditácie.

Podkladom na zápis údajov do zoznamu akreditovaných subjektov je

a. **rozhodnutie o udelení akreditácie**, na základe ktorého sa vykoná zápis osoby do zoznamu akreditovaných subjektov,
b. žiadosť osoby o udelenie akreditáciu, v ktorej žiadateľ, ktorým je právnická osoba, uvedie obchodné meno alebo názov, sídlo, IČO, právnu formu, meno, priezvisko, miesto trvalého pobytu a rodné číslo fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom, zodpovednej osoby a všetkých fyzických osôb, ktoré právnická osoba zamestnáva a ktoré budú opatrenia, metódy, technicky a postupy priamo vykonávať, údaje potrebné na podanie

žiadosti o odpis registra trestov u zodpovedného zástupcu a všetkých fyzických osôb, ktoré budú svoje povolanie vykonávať v kontakte s klientmi[15] a ďalšie určené náležitosti potrebné na akreditačné konanie.

Zákona o sociálnoprávnej ochrane detí **neupravuje povinnosť** osoby zapísanej do zoznamu akreditovaných subjektov **oznamovať ministerstvu zmeny zapísaných údajov**. Vychádzajúc z § 81 ods. 1 Zákona o sociálnoprávnej ochrane detí **akékoľvek zmeny v zozname je možné vykonať len na základe rozhodnutia** o predĺžení akreditácie, rozhodnutia o zmene akreditácie alebo rozhodnutia o zrušení akreditácie vydaného ministerstvo, na základe príslušnej písomnej žiadosti osoby zapísanej do zoznamu akreditovaných subjektov, ktoré slúžia ako podklad na vykonanie zápisu do zoznamu akreditovaných osôb.

Zo znenia § 83 ods. 6 Zákona o sociálnoprávnej ochrane detí vyplýva, že aktualizácia údajov, a to zápis, zmena alebo výmaz údajov o subjektoch zapísaných v zozname, sa vykonáva **najmenej 1-krát do mesiaca.**

III. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom zozname

Údaje uvedené v zozname akreditovaných subjektov **sú verejné a sú zverejnené zobrazením na webovom sídle Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky**. Zoznam akreditovaných subjektov je vedený **pre každý typ opatrenia** podľa Zákona o sociálnoprávnej ochrane detí **osobitne**, na základe čoho sa zverejňuje

a. zoznam akreditovaných subjektov na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadeniach krízového strediska,
b. zoznam akreditovaných subjektov na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadeniach resocializačného strediska pre drogovo závislých a inak závislých,
c. zoznam akreditovaných subjektov na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadeniach detského domova,
d. zoznam akreditovaných subjektov na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v iných zariadeniach.

Jednotlivý zoznam akreditovaných subjektov je zverejnený **vo forme tabuľky členenej nasledovne**:

a. kraj, v rámci ktorého subjekt zapísaný do zoznamu pôsobí,
b. poradové číslo zápisu subjektu do zoznamu,
c. číslo rozhodnutia o udelení akreditácie,
d. meno a priezvisko fyzickej osoby/názov právnickej osoby,
e. adresa trvalého pobytu fyzickej osoby/sídlo právnickej osoby,

---

[15] Na žiadosť o odpis z registra trestov sú podľa § 13 ods. 4 zákona č. 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyžadované nasledovné osobné údaje fyzickej osoby

a. meno, priezvisko, rodné priezvisko, pôvodné meno alebo priezvisko, ak došlo k zmene mena alebo zmene priezviska, prípadne prezývku osoby, ktorej sa žiadosť týka,
b. dátum narodenia, rodné číslo, miesto a okres narodenia, adresu trvalého pobytu a u osoby narodenej v cudzine aj štát narodenia,
c. štátne občianstvo,
d. pohlavie,
e. meno, priezvisko a rodné priezvisko rodičov.

f. miesto výkonu opatrení,
g. kontakt (e-mail, telefónne číslo),
h. doba platnosti udelenej akreditácie,
i. zoznam opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, na ktoré sa akreditácia udelila,
j. zodpovedný zástupca v rozsahu titul, meno a priezvisko.

6.3.3 Zoznam poskytovateľov kontinuálneho vzdelávania akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania a zoznam programov kontinuálneho vzdelávania, ktorým uplynula platnosť akreditácie

I. Zákonná úprava

Zoznam poskytovateľov kontinuálneho vzdelávania akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania a zoznam programov kontinuálneho vzdelávania, ktorým uplynula platnosť akreditácie alebo im bola akreditácia zrušená je zoznamom, ktorý zverejňuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky na svojom webovom sídle www.minedu.sk v súlade s § 42 ods. 2 písm. g) **Zákona o pedagogických a odborných zamestnancoch**.

Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch neustanovuje žiadne podmienky zverejňovania tohto zoznamu, pričom z povahy tohto zoznamu vyplýva, že má evidenčný charakter pre Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a zároveň informuje tretie osoby o tom, ktoré subjekty poskytujú akreditované programy kontinuálneho vzdelávania a ktoré programy kontinuálneho vzdelávania už nie sú platné, prípadne im bola zrušená akreditácia.

II. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom registri

Aktuálny zoznam poskytovateľov kontinuálneho vzdelávania akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania a zoznam programov kontinuálneho vzdelávania, ktorým uplynula platnosť akreditácie alebo im bola akreditácia zrušená sa zverejňuje **v elektronickej podobe vo forme tabuľky na webovej stránke Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky**, v časti „Akreditácia programov doplňujúceho pedagogického štúdia a programov kontinuálneho vzdelávania“ (http://www.minedu.sk/akreditacia-programov-doplnujuceho-pedagogickeho-studia-a-programov-kontinualneho-vzdelavania/).

III. Prehľad dát v príslušnom registri, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápisom dát do registra

Zoznam poskytovateľov kontinuálneho vzdelávania akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania je vedený na stránke Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR vo forme tabuľky (http://www.minedu.sk/akreditacia-programov-doplnujuceho-pedagogickeho-studia-a-programov-kontinualneho-vzdelavania/). **Náležitosti tohto zoznamu Zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch neustanovuje**. Zoznam, ktorý je zverejnený na stránke Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky obsahuje nasledovné informácie k poskytovateľom akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania:

a. názov poskytovateľa,
b. adresa poskytovateľa,

c. IČO,
d. názov akreditovaného programu,
e. druh (napr. funkčné, funkčno-inovačné, aktualizačné, kvalifikačné, špecializačné),
f. cieľová skupina (napr. učitelia pre primárne vzdelávanie),
g. rozsah programu (napr. 40 hodín),
h. počet priradených kreditov,
i. číslo akreditácie,
j. dátum vydania,
k. doba platnosti akreditácie,
l. uvedenie garanta.

Zoznam programov kontinuálneho vzdelávania, ktorým uplynula platnosť akreditácie alebo im bola akreditácia zrušená je vedený na stránke Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR vo forme tabuľky (http://www.minedu.sk/akreditacia-programov-doplnujuceho-pedagogickeho-studia-a-programov-kontinualneho-vzdelavania/). **Náležitosti tohto zoznamu Zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch neustanovuje**.

Zoznam zverejnený na webovej stránke ministerstva obsahuje nasledovné informácie:
a. názov poskytovateľa,
b. adresa poskytovateľa,
c. IČO,
d. názov akreditovaného programu,
e. druh (napr. funkčné, funkčno-inovačné, aktualizačné, kvalifikačné, špecializačné),
f. číslo akreditácie,
g. dátum vydania rozhodnutia,
h. dátum uplynutia platnosti akreditácie,
i. dátum rozhodnutia o zrušení akreditácie.

Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch neustanovuje frekvenciu pridávania ani aktualizácie údajov v jednotlivých zoznamoch.

Žiadne povinnosti poskytovateľov kontinuálneho vzdelávania ani Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu **v nadväznosti na zverejňovanie údajov** uvedených v zozname poskytovateľov kontinuálneho vzdelávania akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania a v zozname programov kontinuálneho vzdelávania, ktorým uplynula platnosť akreditácie alebo im bola akreditácia zrušená právne predpisy neupravujú.

Zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch ukladá v § 45 **poskytovateľom kontinuálneho vzdelávania všeobecnú povinnosť (tzn. nie za účelom vykonania zmeny v zoznamoch) oznamovať Ministerstvu** školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky **zmenu** adresy a názvu, zmenu webového sídla, zrušenie alebo zánik **ako i skutočnosti uvedené v § 42 ods. 8 písm. d)** Zákona o pedagogických a odborných zamestnancoch (tzn. ak odborný garant programu kontinuálneho vzdelávania alebo odborný garant programu doplňujúceho pedagogického štúdia (i) písomne odmietne garantovanie programu a poskytovateľ v lehote do 60 dní od doručenia písomného odmietnutia garantovania programu nepredloží písomný súhlas nového odborného garanta alebo (ii) zomrie a poskytovateľ do 60 dní od doručenia písomného oznámenia o jeho úmrtí nepredloží písomný

súhlas nového odborného garanta), a to v lehote do 15 dní, odkedy zmena uvedenej skutočnosti nastala.

Nakoľko Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky údaj o adrese poskytovateľa kontinuálneho vzdelávania zverejňuje v oboch zoznamoch podľa § 42 ods. 2 písm. g) Zákona o pedagogických a odborných zamestnancoch a údaj o garantovi programu celoživotného vzdelávania **zverejňuje v zozname** poskytovateľov kontinuálneho vzdelávania akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania, **malo by tieto zoznamy v súlade s oznámeniami poskytovateľov aktualizovať**. Povinnosťou Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky je v súlade s § 42 ods.2 písm. g) Zákona o pedagogických a odborných zamestnancoch je zverejňovať **aktuálny zoznam** poskytovateľov akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania a zoznam programov kontinuálneho vzdelávania, ktorým uplynula platnosť akreditácie alebo im bola akreditácia zrušená.

6.3.4 Zoznam akreditovaných vzdelávacích zariadení s uvedením špecializovaných činností práce s mládežou

I. Zákonná úprava

V súlade s § 9 ods. 3 **Zákona o podpore práce s mládežou** sa na internetovej stránke Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a v publikačnom prostriedku tohto ministerstva uverejňuje zoznam akreditovaných vzdelávacích zariadení.

Aj napriek tomu, že v zmysle zákona sa má tento zoznam uverejňovať aj v publikačnom prostriedku Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, **v súčasnosti sa tento zoznam nachádza len na webovej stránke tohto ministerstva.**

Zoznam obsahuje uvedenie vzdelávacích zariadení, ktorým bolo Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR **udelené potvrdenie o akreditácii**, a to **s uvedením špecializovaných činností** práce s mládežou, pre ktoré bolo potvrdenie o akreditácii vydané, ako aj **odobratie potvrdenia** o akreditácii.

Akreditáciou sa rozumie štátne overenie spôsobilosti vzdelávacieho zariadenia uskutočňovať špecializovanú činnosť v oblasti práce s mládežou na základe splnenia podmienok ustanovených Zákonom o podpore práce s mládežou. Potvrdenie o akreditácii sa vydáva na dobu, akú požaduje vzdelávacie zariadenie v žiadosti o akreditáciu, najviac na päť rokov. Potvrdenie o akreditácii je neprevoditeľné a neprechádza na právneho nástupcu.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky **je oprávnené rozhodnúť o odňatí** akreditácie, ak vzdelávacie zariadenie nespĺňa podmienky uvedené v § 8 ods. 2 a 3 Zákona o podpore práce s mládežou.

II. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom registri

Zoznam akreditovaných vzdelávacích zariadení s uvedením špecializovaných činností práce s mládežou, pre ktoré bolo potvrdenie o akreditácii vydané, ako aj odobratie potvrdenia o akreditácii sa uverejňuje **elektronicky na internetovej stránke Ministerstva** školstva, vedy, výskumu a športu

Slovenskej republiky v časti „Akreditácie v oblasti práce s deťmi a mládežou“ **vo forme tabuľky** (https://webadm.minedu.sk/data/files/3588_akreditacie_zoznam_08042014.pdf).

III. Prehľad dát v príslušnom registri, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápisom dát do registra

V súčasnosti je na stránke Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky zverejnený **zoznam akreditovaných programov**, ktorý obsahuje nasledovné informácie:

a. názov vzdelávacej ustanovizne,
b. názov vzdelávacieho programu,
c. cieľová skupina,
d. rozsah celkom,
e. profil absolventa,
f. moduly.

IV. Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

V súlade s § 9 ods. 3 Zákona o podpore práce s mládežou zoznam akreditovaných vzdelávacích zariadení s uvedením špecializovaných činností práce s mládežou, pre ktoré bolo potvrdenie o akreditácii vydané, ako aj odobratie potvrdenia o akreditácii uverejňuje na svojej internetovej stránke **Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky**, ktoré je ústredným orgánom štátnej správy pre štátnu starostlivosť a mládež.

6.3.5 Zoznam osôb s udelenou akreditáciou vzdelávacieho programu a akreditáciou na odbornú činnosť

1. Zákonná úprava

Právna úprava zoznamu osôb s udelenou akreditáciou vzdelávacieho programu (zoznam s akreditáciou VP) ako aj akreditáciou na odbornú činnosť (zoznam s akreditáciou na OČ) sú upravené **v zákone č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách** v platnom znení (ZSS) v jeho piatej časti v §79 ods. 1 písm. i) a j)[16] a ods. 4 a ods. 5. Ide o **2 samostatné zoznamy osôb**, ktoré vedie Ministerstvo práce SR na webovom sídle ministerstva http://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/ponuka-socialnych-sluzieb/zoznam-akreditovanych-subjektov/zoznam-akreditovanych-subjektov-podla-zakona-socialnych-sluzbach.html .

Zoznam s akreditáciou VP je zoznamom osôb, ktoré majú oprávnenie / akreditáciu vykonávať vzdelávací program v oblasti sociálnych služieb zameraný na vykonávanie vybraných pracovných činností a na ďalšie vzdelávanie (§85 ZSS).

Zoznam s akreditáciou na OČ je zoznamom osôb, ktoré majú oprávnenie / akreditáciu vykonávať špecializované sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu a stimuláciu komplexného vývoja dieťaťa so zdravotným postihnutím ako samostatné odborné činnosti (§88 ods. 1 ZSS).

V obidvoch prípadoch zákon hovorí o **zozname**, nie o registri uvedených osôb, ktorý vedie Ministerstvo práce SR.

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

Zoznam s akreditáciou vzdelávacieho programu

[16] Viď príloha zákonnej úpravy registrov

Obsah zoznamu s akreditáciou osôb vzdelávacieho programu je upravený v §79 ods. 4 ZSS, pričom obsahuje nasledovné údaje:

a. **obchodné meno alebo názov**, **sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby**, ktorej bola **udelená** akreditácia vzdelávacieho programu, ktorej bola akreditácia vzdelávacieho programu **odňatá** a ktorej akreditácia vzdelávacieho programu **zanikla**,
b. **meno a priezvisko fyzickej osoby** a **miesto výkonu** činnosti, na ktorú jej bola **udelená** akreditácia vzdelávacieho programu, meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorej bola akreditácia vzdelávacieho programu **odňatá** a ktorej akreditácia vzdelávacieho programu **zanikla**,
c. **názov, druh, formu a rozsah** vzdelávacieho programu, na ktorý bola akreditácia vzdelávacieho programu udelená,
d. **dátum udelenia** akreditácie vzdelávacieho programu a **dátum odňatia** alebo **zániku** akreditácie vzdelávacieho programu.

Do zoznamu uverejneného na webom sídle Ministerstva práce SR sa **uverejňuje aj predĺženie akreditácie (§90 ods.6 ZSS).** V zverejnenom zozname na webovom sídle Ministerstva práce SR **nie sú však uvedené údaje,** ktorým osobám bola akreditácie **odňatá** alebo ktorým **zanikla,** tak ako to predpokladá §79 ods. 1 písm. i) ZSS.

Zápis do zoznamu môže žiadateľa právnická alebo fyzická osoba získať na základe **písomnej žiadosti** podanej Ministerstvu práce SR a priloženia nasledovných dokumentov a informácií podľa §86 ods. 1 ZSS:

a. identifikačné údaje žiadateľa (meno alebo názov, sídlo, identifikačné číslo a právnu formu právnickej osoby, ktorá žiada o udelenie akreditácie alebo meno, priezvisko, dátum narodenia, trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby, ktorá žiada o udelenie akreditácie)
b. identifikačné údaje štatutárneho zástupcu a zodpovedného zástupcu za vykonávanie vzdelávania (meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt)
c. prehľad o doterajšej činnosti,
d. kópiu dokladu o tom, že právnická osoba má **v predmete svojej činnosti vykonávanie vzdelávania**, alebo kópiu dokladu o tom, že fyzická osoba má v predmete svojej činnosti vykonávanie vzdelávania, ak vykonáva podnikateľskú činnosť,
e. projekt vzdelávacieho programu, ktorý obsahuje názov, druh, formu, metódy využívané pri vzdelávaní, rozsah vzdelávacieho programu a obsah vzdelávacieho programu, ktorý osoba, ktorá žiada o udelenie akreditácie, bude vykonávať; vzdelávací program môže byť členený na moduly,
f. doklady o materiálno-technickom zabezpečení vzdelávacieho programu (zoznam hmotného majetku a zoznam pomôcok),
g. kópiu listu vlastníctva, nájomnej zmluvy alebo zmluvy o výpožičke, ktorých predmetom je nájom alebo výpožička priestorov, v ktorých sa bude vzdelávací program vykonávať,
h. predpokladaný rozpočet vzdelávacieho programu a spôsob jeho financovania a
i. zoznam fyzických osôb, ktoré sa budú podieľať na vzdelávaní, kópie dokladov o ich odbornej spôsobilosti a o praxi a ich súhlas so zaradením do zoznamu fyzických osôb, ktoré sa budú podieľať na vzdelávaní.

Zápis do zoznamu vykoná Ministerstvo práce SR na základe **rozhodnutia o udelení akreditácie vzdelávacieho programu,** ktoré vydáva s nasledovnými obsahovými náležitosťami (§87 ods. 1 ZSS):

a. **meno alebo názov**, **sídlo**, **identifikačné číslo a právnu formu** právnickej osoby alebo meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby,
b. **názov, druh, formu, rozsah a obsah vzdelávacieho programu**, na ktorý sa udeľuje akreditácia,
c. meno a priezvisko **zodpovedného zástupcu** za vykonávanie vzdelávacieho programu a

d. **čas platnosti** akreditácie.

Zmeny dát sú osoby zapísané v zozname povinné oznamovať **do 8 dní od vzniku skutočností**, ktoré majú za následok zmenu názvu programu, formy programu, rozsahu programu, obsahu programu, skončenie programu a zmenu ďalších údajov v rozhodnutí o udelení akreditácie (§90 ods. 3 ZSS).
Do zoznamu **sa zapisujú rôzne právne formy** právnických osôb napr. obchodné spoločnosti, neziskové organizácie, nadácie, občianske združenia, rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, čo znamená **prepojenie s registrami**, kde sú registrované uvedené právne formy právnických osôb.

Zoznam s akreditáciou na odbornú činnosť

Obsah zoznamu s akreditáciou osôb na odbornú činnosť je upravený v §79 ods. 5 ZSS, pričom obsahuje nasledovné údaje:

a. **identifikačné údaje právnickej osoby žiadateľa** (obchodné meno alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby), ktorej bola udelená akreditácia na odbornú činnosť, ktorej bola akreditácia na odbornú činnosť odňatá a ktorej akreditácia na odbornú činnosť zanikla,
b. **identifikačné údaje fyzickej osoby žiadateľa** (meno a priezvisko fyzickej osoby) a miesto výkonu činnosti, na ktorú jej bola udelená akreditácia na odbornú činnosť, meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorej bola akreditácia na odbornú činnosť odňatá a ktorej akreditácia na odbornú činnosť zanikla,
c. meno a priezvisko fyzickej **osoby zodpovednej** za vykonávanie odbornej činnosti,
d. **druh odbornej činnosti**, na ktorú bola akreditácia na odbornú činnosť udelená,
e. **cieľovú skupinu** fyzických osôb, ktorým je odborná činnosť určená,
f. **dátum udelenia** akreditácie na odbornú činnosť a dátum **odňatia** alebo **zániku** akreditácie na odbornú činnosť.

Do zoznamu uverejneného na webom sídle Ministerstva práce SR sa **uverejňuje aj predĺženie akreditácie (§90 ods.6 ZSS).** V zverejnenom zozname na webovom sídle Ministerstva práce SR **nie sú však uvedené údaje,** ktorým osobám bola akreditácie **odňatá** alebo ktorým **zanikla,** tak ako to predpokladá §79 ods. 1 písm. j) ZSS.
Zápis do zoznamu môže žiadateľa právnická alebo fyzická osoba získať na základe **písomnej žiadosti** podanej Ministerstvu práce SR a priloženia nasledovných dokumentov a informácií podľa §88 ods. 2 ZSS:

a. **identifikačné údaje žiadateľa** (meno alebo názov, sídlo, identifikačné číslo a právnu formu právnickej osoby, ktorá žiada o udelenie akreditácie, alebo meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby, ktorá žiada o udelenie akreditácie),
b. **identifikačné údaje štatutárneho zástupcu a zodpovedného zástupcu** (meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt),
c. **kópie dokladov o bezúhonnosti a odbornej spôsobilosti** fyzickej osoby, ktorá žiada o udelenie akreditácie na odbornú činnosť,
d. **kópiu dokladu o bezúhonnosti štatutárneho zástupcu** právnickej osoby, ktorá žiada o udelenie akreditácie na odbornú činnosť,
e. **kópie dokladov o bezúhonnosti a odbornej spôsobilosti zodpovedného zástupcu** za vykonávanie odbornej činnosti a kópie dokladov o jeho pracovnoprávnom vzťahu s osobou, ktorá žiada o udelenie akreditácie na odbornú činnosť,
f. **kópie dokladov o bezúhonnosti a odbornej spôsobilosti** fyzických **osôb, ktoré budú odbornú činnosť priamo vykonávať**, a kópie dokladov **o ich pracovnoprávnom vzťahu** s osobou, ktorá žiada o udelenie akreditácie na odbornú činnosť,

g. **druh odbornej činnosti**, ktorú osoba, ktorá žiada o udelenie akreditácie, bude vykonávať,
h. **prehľad o doterajšej činnosti osoby**, ktorá žiada o udelenie akreditácie na odbornú činnosť,
i. kópiu dokladu o tom, že právnická osoba alebo fyzická osoba má v predmete svojej činnosti vykonávanie odbornej činnosti, na ktorú žiada udelenie akreditácie,
j. **projekt odbornej činnosti**, ktorý obsahuje metódy, techniky a postupy odbornej činnosti, ktorými sa bude odborná činnosť vykonávať pre vybranú cieľovú skupinu,
k. **doklady o materiálno-technickom zabezpečení** vykonávania odbornej činnosti a
l. **kópiu listu vlastníctva, nájomnej zmluvy alebo zmluvy o výpožičke**, ktorých predmetom je nájom alebo výpožička priestorov, v ktorých sa bude odborná činnosť vykonávať.

Zápis do zoznamu vykoná Ministerstvo práce SR na základe **rozhodnutia o udelení akreditácie na odbornú činnosť,** ktoré vydáva s nasledovnými obsahovými náležitosťami (§89 ods. 1 ZSS):

a. **meno alebo názov**, **sídlo a právnu formu** právnickej osoby alebo meno, priezvisko a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby,
b. **druh odbornej činnosti**, na ktorú sa udeľuje akreditácia,
c. **cieľovú skupinu**, pre ktorú bude odborná činnosť vykonávaná,
d. **miesto vykonávania** odbornej činnosti,
e. **meno a priezvisko zodpovedného zástupcu** za vykonávanie odbornej činnosti,
f. **čas platnosti** akreditácie na odbornú činnosť.

Zmeny dát sú osoby zapísané v zozname povinné oznamovať **do 8 dní od vzniku skutočností**, ktoré majú za následok zmenu rozsahu odbornej činnosti, miesta výkonu, zodpovednej osoby, skončenie výkonu a zmenu ďalších údajov v rozhodnutí o udelení akreditácie (§90 ods. 4 ZSS).
Do zoznamu **sa zapisujú rôzne právne formy** právnických osôb napr.: obchodné spoločnosti, neziskové organizácie, nadácie, občianske združenia, rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, účelové zariadenia cirkvi čo znamená **prepojenie s registrami**, kde sú registrované uvedené právne formy právnických osôb.

3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Obidva zoznamy sú uverejnené na webovom sídle Ministerstva práce SR **vo forme elektronických dokumentov vo forme PDF**, rozdelené osobitne pre fyzické osoby a osobitne pre právnické osoby s akreditáciami pre vzdelávací program alebo odbornú činnosť.
Zoznam osôb s akreditáciou pre vzdelávací program ako aj pre odborné činnosti je možné nájsť na tu: http://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/ponuka-socialnych-sluzieb/zoznam-akreditovanych-subjektov/zoznam-akreditovanych-subjektov-podla-zakona-socialnych-sluzbach.html
Elektronické dokumenty zoznamov akreditovaných osôb pre VP alebo OČ vo forme PDF formátu **neposkytujú** informáciu, ktorú predpokladá §79 ods. 1 písm. i) a j) ZSS, a to vedenie zoznamu aj tých osôb, ktorým bola akreditácia **odňatá alebo im zanikla**. Taktiež **pri niektorých subjektoch v oboch zoznamoch chýba údaj o právnej forme právnickej osoby.**

6.3.6 Zoznam oprávnených osôb vo veciach ochrany spotrebiteľa

1. Zákonná úprava

Základný zákonný rámec úpravy zoznamu osôb vo veciach ochrany spotrebiteľa nachádzame v §25 ods. 1 písm. b) **zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa** v platnom znení (ZOS).

Vymedzenie **združenia pre účely ZOS** je určené v §1 ods. 1 ZOS len stručným popisom, kedy okrem iných subjektov, ktorých práva a povinnosti upravuje predmetný zákon, zákon vymedzuje aj *„postavenie **právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa** (ďalej len „združenie“)*“.
V nadväznosti na to, **aby združenie bolo vo veciach ochrany práv spotrebiteľov oprávnené** začať konanie na súde, byť účastníkom konania, zastupovať v konaní spotrebiteľov alebo podať návrh na predbežné opatrenie, Zákon o ochrane spotrebiteľa odkazuje v §25 ods. 1 písm. b) na **zoznam oprávnených osôb vedený Európskou komisiou.**
Zoznam oprávnených osôb vedených EK je upravený **v smernici 98/27/ES EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov**, v súčasnosti jej **kodifikované znenie č. 2009/22/ES** (smernica EÚ). K predmetnej smernici EÚ je na základe jej článku 4 ods. 3 ustanovená povinnosť Komisie vypracovať **každých 6 mesiacov zoznam oprávnených subjektov**, pričom tento zoznam uverejní v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev.
V súčasnosti je zoznam oprávnených subjektov zverejnený v **Oznámení Komisie z 8.11.2013, C 323/4** (oznámenie Komisie). Za Slovensko je evidovaných 12 občianskych združení.

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

Zákon o ochrane spotrebiteľa neuvádza vymedzenie údajov, ktoré zoznam oprávnených osôb vedený EK obsahuje. Ministerstvo hospodárstva SR je orgánom, ktorý má v gescii vzťahy ohľadne ochrany spotrebiteľov. Na webom sídle Ministerstva hospodárstva SR možno nájsť PDF súbor s kontaktmi na združenia z oblasti ochrany spotrebiteľov http://www.economy.gov.sk/kontakty-na-spotrebitelske-zdruzenia-5933/127618s.
Ministerstvo hospodárstva SR taktiež uviedlo oznámenie komisie zo zoznamom oprávnených osôb na svojom webovom sídel, avšak je **neaktuálne**, nakoľko pochádza z roku 2008.

V oznámení komisie s poslednou aktualizáciou k 8.11.2013 je možné nájsť zoznam subjektov s údajmi, ktoré vymedzuje smernica EU, a to

a. **názov** združenia
b. **účel** združenia (popis jeho základnej činnosti)
c. doplnené sú aj **kontaktné údaje** (pri každom subjekte rôzne adresa, tel. číslo, fax, web, email)

Podľa čl. 4 ods. 3 smernice EU sa **zmeny z registra uverejňujú okamžite**, pričom aktualizovaný zoznam sa uverejňuje každých 6 mesiacov. Dáta do zoznamu komisii poskytuje každý členský štát.
Aktuálne znenie oznámenia EK pre všetky štáty EU je možné nájsť tu:
http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:323:0004:0047:SK:PDF.

Združenie sa **do zoznamu zapisuje na základe žiadosti** v zmysle §25 ods. 3 ZOS, ktorú adresuje Ministerstvu hospodárstva SR. Po posúdení splnenia podmienok **Ministerstvo hospodárstva SR navrhne zápis** do zoznamu vedeného Európskou komisiou. ZOS nepopisuje žiadne prílohy, ktoré je potrebné predložiť k žiadosti, združenie len preukazuje nasledovné podmienky:

a. vzniklo v súlade so zákonom,
b. aktívne pôsobenie v oblasti ochrany spotrebiteľov po dobu najmenej dvoch rokov,

c. nezávislosť a neziskovosť združenia,
d. vysporiadanie všetkých záväzkov vo vzťahu k štátu.

3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Zoznam oprávnených osôb vo veciach ochrany spotrebiteľa je uverejnený **formou oznámenia Európskej komisie v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev**, ktoré je verejne dostupné na stránke www.eur-lex.europa.eu verejnosti.
Údaje zo zoznamu oprávnených osôb sú zverejňované **vo forme tabuľky v rámci oznámenia EK** k smernici **č. 2009/22/ES**, pričom zoznam je delený podľa štátov EÚ. Obsahom tabuľky sú údaje názov oprávneného subjektu, kontaktné údaje a účel činnosti združenia.

6.3.7 Zoznam vedcov a vedeckých inštitúcií na účely dovozu, vývozu a opätovného vývozu exemplárov

1. Zákonná úprava

V tomto prípade ide o špecifický register, ktorý sa právne dotýka len určitej skupiny osôb malého rozsahu. Zákonný rámec ja ukotvený v §3 zákona č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne **žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi v platnom znení (ZOŽR).**
Zoznam má však právne pramene aj v práve EU, a to konkrétne v Nariadení Rady ES č. 338/97 z 9. decembra 1996 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi (Nariadenie Rady ES) a Nariadenia komisie č. 1808/2001 z 30. augusta 2001, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 338/97 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi (Nariadenie komisie).

Zoznam vedcov a vedeckých inštitúcií je vytvorený **za účelom možného dovozu, vývozu a opätovného vývozu exemplárov druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín z dôvodu výpožičiek, darov a výmen medzi vedcami a vedeckými inštitúciami** evidovanými príslušným výkonným orgánom štátu, v ktorom vykonávajú svoju činnosť, pričom **sa na nich nebudú vzťahovať všeobecné pravidlá o dovoze** (§3 ods. 1 ZOŽR). Zároveň však tieto subjekty musia mať kvalifikáciu v príslušnom vednom odbore a zásielka musí byť označená štítkom.

Zoznam vedcov a vedeckých inštitúcií (zoznam) **eviduje Ministerstvo životného prostredia SR** (§3 ods. 2 ZOŽR) na základe písomnej žiadosti vedca fyzickej osoby alebo vedeckej inštitúcie ako právnickej osoby, pričom nad rámec zákona ho zverejňuje na webovom sídle ministerstva.

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

Ministerstvo životného prostredia SR v súčasnosti podľa elektronicky zverejneného dokumentu eviduje v zozname len 3 vedecké inštitúcie. Z uverejneného dokumentu je možné zistiť nasledovné údaje:

a. **registračné číslo**,
b. **názov a sídlo** vedeckej inštitúcie,
c. **čísla pridelených štítkov**.

Zákon ZOŽR neustanovuje **žiadne požiadavky na vedenie zoznamu**. Dáta sú do zoznamu pridávané priebežne, pričom **zmeny** sú vedci a vedecké inštitúcie oznamovať **do 1 mesiaca** odo dňa zmeny (§3 ods. 8 písm. a) ZOŽR).

Vedci alebo vedecké inštitúcie sa do zoznamu zapisujú **na základe žiadosti** (§3 ods. 3 -5 ZOŽR), ktorá obsahuje:

Fyzická osoba
a) **má spôsobilosť na právne** úkony,
b) má **ukončené vysokoškolské vzdelanie a najmenej desaťročnú odbornú prax** vo vednom odbore, ktorý sa zaoberá exemplármi dovážanými na vedecké účely a
c) je **bezúhonná**; bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace.

Za bezúhonného *sa na účely zákona považuje ten,*
a) kto nebol odsúdený za úmyselný trestný čin alebo za nedbanlivostný trestný čin porušovania ochrany rastlín a živočíchov alebo
b) komu nebola uložená pokuta alebo iná sankcia za porušenie povinností podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu vo veciach ochrany exemplárov druhov chránených podľa tohto zákona a osobitného predpisu v období dvoch rokov pred podaním žiadosti o zapísanie do osobitného zoznamu.

Právnická osoba
a) **má v zriaďovacej listine alebo v štatúte[18]) uvedenú vedeckú činnosť**,
b) spĺňa **podmienku neuloženej sankcie** (jedna z podmienok bezúhonnosti vyššie).

Osvedčenie ani výpis o zápise ministerstvo nevydáva.

3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Ministerstvo životného prostredia SR vedie zoznam len **formou elektronického dokumentu na svojom webovom sídle**, v časti „*Registre, zoznamy*“, kde je zoznam vedeckých inštitúcií. Zoznam vedcov nebol na webovom sídle ministerstva dostupný.

6.3.8 Zoznam odborne spôsobilých osôb na vyhotovovanie dokumentácie ochrany prírody a krajiny

I. Zákonná úprava

Zoznam odborne spôsobilých osôb na vyhotovovanie dokumentácie ochrany prírody a krajiny predstavuje **verejný zoznam fyzických osôb a právnických osôb, ktoré sú odborne spôsobilé na vyhotovenie dokumentácie ochrany prírody a krajiny podľa § 54 Zákona o ochrane prírody a k**rajiny. Zoznam odborne spôsobilých osôb je vedený **Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky** (ďalej len „ministerstvo“) osobitne pre fyzické osoby a právnické osoby a je každoročne uverejňovaný **vo vestníku vydaného ministerstvom**, ktorý je verejne dostupný na webovom sídle ministerstva. Zoznam odborne spôsobilých osôb je právne upravený v § 55 Zákona o ochrane prírody a krajiny a podrobnosti o zapisovaní odborne spôsobilých osôb do tohto zoznamu a o vedení zoznamu

sú upravené v § 27 Vyhlášky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Zákona o ochrane prírody a krajiny.

Vychádzajúc z § 55 ods. 2 Zákona o ochrane prírody a krajiny zápis do zoznamu odborne osôb vykoná ministerstvo na základe písomne žiadosti osoby, ktorá spĺňa dve kritéria, a to

a. kvalifikačné predpoklady na vyhotovenie dokumentácie ochrany prírody a krajiny, ktoré sa v prípade právnickej osoby považujú za splnené v prípade, ak
    i. zamestnáva aspoň jednu osobu, ktorá získala vysokoškolské vzdelanie s prírodovedným, lesnícky alebo poľnohospodárskym zameraním a má najmenej tri roky odbornej praxe v problematike ochrany prírody a krajiny ,
    ii. vo svojej zriaďovacej listine, resp. štatúte má v rámci predmetu činnosti uvedenú činnosť v oblasti environmentalistiky,
b. bezúhonnosť, pričom v súlade s § 55 ods. 4 Zákona o ochrane prírody a krajiny za bezúhonnú sa považuje osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin alebo za trestný čin ohrozenia životného prostredia spáchaný z nedbanlivosti; pri právnickej osobe musí podmienku bezúhonnosti spĺňať jej štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu.

Podľa § 81 ods. 2 písm. k) Zákona o ochrane prírody a krajiny sa na konanie o zápise odborne spôsobilej osoby do zoznamu a na konanie o vyčiarknutí tejto osoby zo zoznamu nevzťahujú ustanovenia Správneho poriadku, v dôsledku čoho sa **o zápis osoby do zozname odborne spôsobilých osôb, resp. výmaze osoby z tohto registra nevydáva rozhodnuti**e, **ale výsledkom konania je vykonanie zápisu osoby do registra, resp. výmazu osoby z registra.**

Z pohľadu právnych účinkov spojených so zápisom osoby do zoznamu možno konštatovať, že zápisom do zoznamu odborne spôsobilých osôb sa táto osoba nadobudne oprávnenie na vypracovanie dokumentácie ochrany prírody a krajiny, a teda zápis osoby do zoznamu má v tomto smere **konštitutívny charakter**. **Rovnaké právne účinky má aj výmaz osoby zo zoznamu**.

II. Prehľad dát v príslušnom zozname, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápis dát do zoznamu

Zoznam údajov, ktoré sa zapisujú do zoznamu odborne spôsobilých osôb, je uvedený v § 28 Vyhlášky č. 24/2003 Z. z., pričom **v prípade právnických osôb sa do zoznamu zapisujú**:

a. údaje o právnickej osoby v rozsahu názov a sídlo, IČO, číslo telefónu, prípadne faxu a e-mail,
b. stručná charakteristika predmetu činnosti, personálneho, technického a iného vybavenia.

Podklady, na základe ktorých ministerstvo vykoná zápis do zoznamu odborne spôsobilých osôb, sú upravené v § 27 Vyhlášky č. 24/2003 Z. z. a odvíjajú sa podmienok stanovených pre zápis do zoznamu, ktorých splnenie musí právnická osoba preukázať. Ministerstvo vykoná zápis právnickej osoby do zoznamu odborne spôsobilých osôb na základe

a. **žiadosti o zápis do registra**, v ktorej uvedie
    i. názov, sídlo, IČO, číslo telefónu, resp. faxu, e-mail,
    ii. meno, priezvisko, trvalý pobyt a číslo telefónu, resp. faxu, e-mail, štatutárneho zástupcu,
    iii. meno, priezvisko, trvalý pobyt a číslo telefónu, resp. faxu, e-mail, zamestnanca, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady v zmysle §§ 55 ods. 3 Zákona o ochrane prírody a krajiny,

iv. druh dokumentácie ochrany prírody a krajiny, o ktorého vypracúvanie má záujem,
v. stručnú charakteristiku predmetu činnosti, personálneho, technického a iného vybavenia.

b. **zriaďovacej listiny, štatútu alebo inej overenú listiny o vzniku**,
c. **výpisu z registra trestov nie starší ako tri mesiace, vystavený štatutárneho zástupcu,**
d. **dokladov a informácie o odbornej profilácii,**
e. **prehľadu odbornej, publikačnej a vedeckej činnosti vo vzťahu k odboru, v ktorom vykonáva činnosť.**

Vychádzajúc z § 85 ods. 6 Zákona o ochrane prírody a krajiny ministerstvo je povinné vykonať zápis osoby do zoznamu odborne spôsobilej osoby, ak spĺňa zákonom stanovené kritéria, **najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti o zápis do zoznamu odborne spôsobilých osôb**. Na základe uvedeného možno konštatovať, že frekvencia pridávania údajov do zoznamu odborne spôsobilých osôb závisí výlučne od podania žiadosti o zápisu do zoznamu odborne spôsobilých osôb. Právna úprava **neupravuje povinnosť odborne spôsobilej osoby žiadať o zápis zmeny údajov**.

V súlade s § 28 ods. 5 Vyhlášky č. 24/2003 Z. z. ministerstvo vykonáva aktualizáciu údajov o odborne spôsobilých osobách zapísaných v zozname **najmenej raz ročne**.

III. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom zozname

Zoznam odborne spôsobilých osôb je **verejný zoznam**, ktorý je

a. zverejnený **zobrazením na webovom sídle ministerstva**,
b. zverejnený **vo vestníku** vydávaného ministerstvo,
c. **voľne prístupný na nahliadnutie** na ministerstve, krajskom úrade životného prostredia, okresnom úrade životného prostredia a v organizácii ochrany prírody (§ 28 ods. 6 Vyhlášky č. 24/2003 Z. z.), pričom osoba, ktorá má záujem nahliadnuť do zoznamu nemusí preukazovať osobitný právny záujem.

Zoznam odborne spôsobilých osôb je vedený **osobitne** pre odborne spôsobilé osoby - **fyzické osoby** a odborne spôsobilé osoby -**právnické osoby**. Zoznam odborne spôsobilých osôb (fyzické osoby aj právnické osoby) je zobrazený **vo forme tabuľky**, pričom v prípade odborne spôsobilých osôb – právnické osoby sa zobrazujú nasledovné údaje:

a. poradové číslo zápisu právnickej osoby do zoznamu,
b. názov právnickej osoby, meno a priezvisko osoby, ktorá spĺňa kvalifikačné predpoklady podľa § 55 ods. 3 Zákona o ochrane prírody a krajiny
c. sídlo právnickej osoby, IČO a číslo telefónu, resp. číslo faxu, e-mail,
d. druh dokumentácie, ktorú je oprávnená vypracúvať.

Ako vyplýva z porovnania údajov, ktoré sa v zmysle § 28 ods. 4 Vyhlášky č. 24/2003 Z. z. zapisujú do zoznamu odborne spôsobilých osôb, s údajmi, ktoré sú skutočne v tomto zozname zverejnené, v zozname odborne spôsobilých osôb sa zverejňujú údaje, ktoré sa do tohto zoznamu nezapisujú a v tomto rozsahu ministerstvo tieto údaje zverejňuje bez toho, aby na takéto konanie bolo splnomocnené platnou legislatívou.

6.3.9 Zoznam odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie

I. Zákonná úprava

Zoznam odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie je zoznamom, ktorý v súlade s § 54 ods. 2 písm. p) **Zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP vedie, aktualizuje a zverejňuje Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky.**

Zoznam obsahuje označenie odborne spôsobilých osôb, ktorými sú fyzické alebo právnické osoby, ktoré obstarávateľ alebo navrhovateľ môžu požiadať o vypracovanie oznámenia, zámeru, správy o hodnotení strategického dokumentu a správy o hodnotení činnosti. Odborne spôsobilá osoba vykonáva svoju činnosť na základe osvedčenia o odbornej spôsobilosti vydaného Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky. Podrobnosti o odboroch činností a oblastiach činností, požiadavkách na vzdelanie a odbornú prax odborne spôsobilých osôb, podmienkach zapisovania do zoznamu, vedení zoznamu a vyčiarknutí z neho a o skúške **ustanovuje Vyhláška ŽP**.

Zoznam v prvom rade slúži príslušnému orgánu pri určovaní spracovateľov odborného posudku. Taktiež je pomôckou pre navrhovateľa a obstarávateľa, nakoľko si z neho môžu vybrať spracovateľov dokumentácií pre proces posudzovania vplyvov na životné prostredie (zámer, správa o hodnotení).

II. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom registri

Zoznam odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie vedie Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky podľa odborov činností a oblastí činností a každoročne ho zverejňuje **vo Vestníku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky** a **na svojom webovom sídle** (http://www.minzp.sk/postupy-ziadosti/posudzovanie-vplyvov-zivotne-prostredie-eia/zoznam-odborne-sposobilych-osob/).

Údaje o jednotlivých osobách, ktoré sú odborne spôsobilé na posudzovanie vplyvov na životné prostredie sa vedú v elektronickej podobe **vo forme tabuľky**.

Odborne spôsobilé osoby je možné vyhľadávať prostredníctvom

a. miesta,
b. abecedy a
c. oblastí[17].

III. Prehľad dát v príslušnom registri, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápisom dát do registra

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky zapíše do zoznamu odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie fyzickú osobu alebo právnickú osobu na základe žiadosti.

Zoznam sa vedie podľa odborov činností a podľa oblastí činností osobitne pre

[17] architektúra, baníctvo, biológia, cestovný ruch, chémia, doprava, energetické stavby, energetika, enviromentalistika, enviromentálna ekonómia a plánovanie, enviromentálne právo, fyzika, geografia, geológia, hluk, informatika, jadrové zariadenia a zariadenia na nakladanie s jadrovým odpadom, lesné hospodárstvo, lesníctvo, líniové stavby, ochrana ovzdušia, ochrana prírody a krajiny, ochrana zdravia, odpadové hospodárstvo, pedológia, poľnohospodárska výroba, poľnohospodárstvo, spoločenské vedy, stavby a zariadenia pre dopravu, spoje a telekomunikácie, stavby a zariadenia pre výrobu stavebných hmôt (52/1995), bytové budovy (113/2006), stavby pre odpadové hospodárstvo, stavby pre potravinárske technológie, stavby pre strojársku výrobu, ťažba a úprava tuhých nerastov, ťažba, úprava a podzemné uskladňovanie ropy a zemného plynu, technológie, úprava a spracovanie rúd a neželezných kovov, urbanizmus a územné plánovanie, územný rozvoj a územné plánovanie, vodné hospodárstvo, vodné stavby, vojenské objekty a činnosti, výstavba objektov na rekreáciu a cestovný ruch, výstavba športových areálov, zariadenia pre chemický a farmaceutický priemysel, zariadenia pre drevospracujúci a papierenský priemysel.

a. fyzické osoby,
b. fyzické osoby oprávnené na podnikanie,
c. právnické osoby.

Do zoznamu odborne spôsobilých **fyzických osôb** sa v súlade s § 8 Vyhlášky ŽP zapisujú:

a. údaje: meno, priezvisko, titul, dátum a miesto narodenia, adresu trvalého a ak má, uvedie aj číslo faxu, e-mail a telefónne číslo,
b. odbor činnosti alebo oblasť činnosti, v ktorej je osoba zapísaná,
c. číslo osvedčenia a dátum zapísania do zoznamu.

Súčasťou evidencie, podľa ktorej Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky vedie zoznam odborne spôsobilých fyzických osôb, sú všetky údaje a doklady podľa § 3 ods. 1 a 3 Zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Do zoznamu odborne spôsobilých **fyzických osôb oprávnených na podnikanie** sa zapisujú:

a. údaje: obchodné meno a miesto podnikania, a ak má, uvedie aj číslo faxu, e-mail a telefónne číslo, identifikačné číslo, ak bolo pridelené,
b. odbor činnosti alebo oblasť činnosti, v ktorej je osoba zapísaná,
c. číslo osvedčenia a dátum zapísania do zoznamu.

Súčasťou evidencie, podľa ktorej Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky vedie zoznam odborne spôsobilých fyzických osôb oprávnených na podnikanie, sú všetky údaje a doklady podľa § 3 ods. 2 a 3 Zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Do zoznamu odborne spôsobilých **právnických osôb** sa zapisujú:

a. údaje: obchodné meno, sídlo a osobné údaje osôb, ktoré sú jej štatutárnym orgánom, identifikačné číslo,
b. odbor činnosti alebo oblasť činnosti, v ktorej je osoba zapísaná,
c. číslo osvedčenia a dátum zapísania do zoznamu.

Súčasťou evidencie, podľa ktorej Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky vedie zoznam odborne spôsobilých právnických osôb, sú všetky údaje a doklady podľa § 3 ods. 5 Zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Fyzická osoba v žiadosti o zapísanie do zoznamu uvedie

a. meno, priezvisko, titul, dátum a miesto narodenia, adresu trvalého pobytu (ďalej len „osobný údaj“), a ak má, uvedie aj číslo faxu, e-mail a telefónne číslo,
b. odbor činnosti alebo oblasť činnosti, v ktorej žiada o zapísanie do zoznamu.

Fyzická osoba oprávnená na podnikanie v žiadosti uvedie

a. obchodné meno a miesto podnikania, a ak má, uvedie aj číslo faxu, e-mail a telefónne číslo,
b. identifikačné číslo, ak bolo pridelené,
c. osobné údaje, a ak má, uvedie aj číslo faxu, e-mail a telefónne číslo,
d. overenú kópiu dokladu o najvyššom dosiahnutom vzdelaní osoby, ktorá má byť odborne spôsobilou osobou,
e. doklad alebo čestné vyhlásenie o dĺžke odbornej praxe v príslušnom odbore alebo oblasti činnosti,
f. stručnú charakteristiku predmetu činnosti (podnikania), personálneho vybavenia, technického vybavenia a iného vybavenia,
g. odbor činnosti alebo oblasť činnosti, v ktorej žiada o zapísanie do zoznamu.

Fyzická osoba alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie je povinná k žiadosti pripojiť:

a. výpis z registra trestov, ktorý nesmie byť starší ako tri mesiace,

b. iné doklady o odbornej profilácii, ak ich získala, najmä doklad o získaní odbornej spôsobilosti podľa osobitných predpisov, o absolvovaní postgraduálneho kurzu alebo o získaní vedeckej hodnosti,
c. prehľad odbornej činnosti, publikačnej činnosti a vedeckej činnosti vo vzťahu k odboru činnosti alebo oblasti činnosti, v ktorej žiada o zapísanie do zoznamu,
d. overenú kópiu dokladu o najvyššom dosiahnutom vzdelaní osoby, ktorá má byť odborne spôsobilou osobou,
e. doklad alebo čestné vyhlásenie o dĺžke odbornej praxe v príslušnom odbore alebo oblasti činnosti.

Právnická osoba v žiadosti uvedie:

a. obchodné meno, sídlo a osobné údaje osôb, ktoré sú jej štatutárnym orgánom,
b. identifikačné číslo,
c. stručnú charakteristiku predmetu činnosti (podnikania), personálneho vybavenia, technického vybavenia a iného vybavenia,
d. odbor činnosti alebo oblasť činnosti, v ktorej žiada o zapísanie do zoznamu.

a k žiadosti pripojí:

e. overený doklad o zamestnávaní fyzickej osoby zapísanej v zozname s uvedením jej mena, priezviska a čísla osvedčenia,
f. prehľad o odbornej profilácii právnickej osoby, najmä o projekčnej činnosti, expertíznej činnosti a posudkovej činnosti, technickom vybavení a laboratórnom vybavení.

Zoznam sa **aktualizuje najmenej raz ročne**.

Odborne spôsobilá osoba je povinná **bezodkladne oznámiť Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky zmenu** nasledovných údajov:

a. meno, priezvisko, bydlisko a dátum narodenia fyzickej osoby alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ak bolo pridelené,
b. meno, priezvisko, bydlisko a dátum narodenia zodpovedného zástupcu právnickej osoby.

Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie **upravuje podmienky, za ktorých je Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky povinné vyčiarknuť**[18] zo zoznamu osobu (fyzickú, fyzickú oprávnenú na podnikanie, právnickú) ako i podmienky za ktorých je Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky **oprávnené vyčiarknuť**[19] zo zoznamu osobu (fyzickú, fyzickú oprávnenú na podnikanie, právnickú).

---

[18] **Ministerstvo vyčiarkne zo zoznamu fyzickú osobu**, ktorá
a) prestala byť plne spôsobilá na právne úkony,
b) prestala byť bezúhonná,
c) bola zapísaná do zoznamu na základe vedome nesprávnych údajov uvedených v žiadosti a jej prílohách alebo pri pohovore,
d) zomrela alebo bola vyhlásená za mŕtvu,
e) požiadala o vyčiarknutie zo zoznamu.
Ministerstvo vyčiarkne zo zoznamu právnickú osobu alebo fyzickú osobu oprávnenú na podnikanie, ktorá
a) prestala byť oprávnenou na podnikanie alebo na vykonávanie odbornej činnosti, v ktorej bola zapísaná do zoznamu, alebo prestala spĺňať podmienku podľa § 61 ods. 4 písm. b),
b) bola zrušená,
c) bola zapísaná do zoznamu na základe vedome nesprávnych údajov uvedených v žiadosti a jej prílohách alebo pri pohovore,
d) požiadala o vyčiarknutie zo zoznamu.

[19] Ministerstvo môže vyčiarknuť zo zoznamu osobu uvedenú v odseku 4 alebo 5, ktorá
a) opakovane alebo hrubo porušila svoje povinnosti v priebehu posudzovania vplyvov na životné prostredie alebo v súvislosti s ním,
b) bez závažného dôvodu neoznámila zmenu údajov podľa § 61 ods. 9 písm. a) a d),
c) nezúčastnila sa na školení,
d) nemôže vykonávať svoju činnosť pre závažné skutočnosti dlhodobého charakteru.

Zoznam odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie zverejnený **na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky** obsahuje:

a. titul odborne spôsobilej osoby,
b. meno odborne spôsobilej osoby,
c. špecializácia odborne spôsobilej osoby,
d. adresu (Ulica, mesto, PSČ) odborne spôsobilej osoby,
e. telefón odborne spôsobilej osoby.

Ako vyplýva z § 64 Zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, **na konanie podľa tohto zákona sa nevzťahuje Správny poriadok** (okrem posudzovania nákladov súvisiacich s posudzovaním vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie). Tzn. použitie Správneho poriadku tento právny predpis výslovne vylučuje. **Zápis** príslušných osôb do zoznamu odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie **sa nevykonáva formou rozhodnutia** a na konanie o zápise do tohto registra nemožno aplikovať ustanovenia o Správnom poriadku týkajúce sa napr. lehôt, opravných prostriedkov.

6.3.10 Zoznam prijímateľov podielu zaplatenej dane

1. Zákonná úprava

Zákonný rámec zoznamu prijímateľov podielu dane, nazývaný aj zoznam prijímateľov 2% dane (zoznam prijímateľov dane), je ukotvený v §50 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v platnom znení (ZDP)[20].

Zoznam prijímateľov dane je **určený pre platiteľov dane z príjmu** (fyzické osoby a právnické osoby daňovníkov), ktorí majú možnosť poukázať podiel zo svojej zaplatenej dane z príjmu na účely určené v §50 ods. 5 Zákonom o dani z príjmov, pre osoby - prijímateľov podielu dane podľa §50 ods. 4 ZDP.
Zoznam prijímateľov **zverejňuje Notárska komora SR v Centrálnom registri prijímateľov** každý rok do 15.1., pričom v rovnakej lehote doručuje tento zoznam Finančnému riaditeľstvu (§50 ods. 7 ZDP).
Prijímatelia podielu zaplatenej dane použijú prijaté **finančné prostriedky na účely určené ZDP, ktoré musia byť zároveň predmetom činnosti prijímateľa**.

Prijímateľmi podielu zaplatenej dane môže byť (§50 ods. 4 ZDP):
a) občianske združenie,
b) nadácia,
c) neinvestičný fond,
d) nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby,
e) účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti,
f) organizácia s medzinárodným prvkom,
g) Slovenský Červený kríž,
h) subjekty výskumu a vývoja,
i) Fond rozvoja odborného vzdelávania a prípravy.

Účely, na ktoré možno v súčasnosti použiť podiel zaplatenej dane sú (§50 ods. 5 ZDP):

[20] Vid príloha zákonnej úpravy

a) ochrana a podpora zdravia; prevencia, liečba, resocializácia drogovo závislých v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb,
b) podpora a rozvoj telesnej kultúry,
c) poskytovanie sociálnej pomoci,
d) zachovanie kultúrnych hodnôt,
e) podpora vzdelávania,
f) ochrana ľudských práv,
g) ochrana a tvorba životného prostredia,
h) veda a výskum,
i) organizovanie a sprostredkovanie dobrovoľníckej činnosti.

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

V centrálnom registri prijímateľov vedenom Notárskou komorou SR, sa do zoznamu prijímateľov zapisujú prijímatelia na základe osvedčenia splnenia podmienok vyžadovaných podľa §50 ods. 6 písm. d), e), g) a h) každému prijímateľovi. Osvedčenia podmienok vykonávajú notári **1x ročne**, od 1.9. do 15.12. každého roku, pričom prijímatelia **musia preukázať splnenie** nasledovných podmienok:

a. prijímateľ **je osobou** uvedenou v §50 ods. 4 ZDP (viď vyššie), ktorej **predmetom činnosti** sú činnosti uvedené v §50 odseku 5 ZDP (viď vyššie) – *prijímateľ predloží napr. stanovy alebo zakladateľskú listinu,*
b. prijímateľ **vznikol najneskôr v priebehu kalendárneho roka, ktorý predchádza roku**, v ktorom sa preukazuje splnenie podmienok
c. prijímateľ preukáže, že **nemá nedoplatok** na povinnom poistnom, potvrdením príslušného orgánu, nie starším ako 30 dní,
d. prijímateľ preukáže, že **má zriadený účet v banke** alebo pobočke zahraničnej banky, potvrdením banky alebo pobočky zahraničnej banky, nie starším ako 30 dní a oznámi číslo tohto účtu
e. **číslo osobitného účtu** ak jeho podiel prijatej dane presiahol v minulom roku sumu 33.000,- €.

Po splnení uvedených podmienok notár osvedčí splnenie podmienok prijímateľom a bez zbytočného odkladu oznámi identifikačné údaje prijímateľa Notárskej komore, pričom tieto údaje sú zároveň **údajmi zverejnenými v zozname** prijímateľov v rozsahu:

a. obchodné **meno alebo názov**
b. sídlo
c. právna forma
d. identifikačné číslo **(IČO)**
e. názov **banky**
f. číslo účtu.

3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Notárska komora SR kompletný zoznam prijímateľov zverejňuje **1x ročne do 15.01**. nasledujúceho roku, pričom v tejto lehote ho aj doručuje Finančnému riaditeľstvu SR. Zoznam je zverejnený na **webovom sídle Notárskej komory SR, vo forme excel tabuľky, pričom zároveň je umožnené aj vyhľadávanie** podľa názvu, sídla, IČO. Formu zverejnenia zákon presne nešpecifikuje, odkazuje však na zákon č. 211/2000 Z. z. info zákon v platnom znení.

Zoznam prijímateľov je možné nájsť tu:
http://www.notar.sk/%C3%9Avod/Not%C3%A1rskecentr%C3%A1lneregistre.aspx

6.4 Súvisiace registre, zoznamy, evidencie iné než MNO

6.4.1 Zoznam osôb s pohľadávkami voči sociálnej poisťovni

Pre účely tohto projektu sme posudzovali všetky relevantné registre, zoznamy a evidencie, kde sa zapisujú mimovládne organizácie základných foriem (MNO) ako aj nepodnikateľské subjekty /podnikateľské subjekty odvodené od MNO ohľadne činností, ktoré súvisia s ich existenciou a mohli byť poskytovať relevantné dáta do budúcnosti.

1. Zákonná úprava

Sociálna poisťovňa zverejňuje zoznam fyzických a právnických osôb (zoznam dlžníkov), voči ktorým eviduje pohľadávky **v zmysle §170 - 171 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení** v platnom znení (Zákon o sociálnom poistení). **Sumu pohľadávky**, ktorá je dôvodom na zaradenie do zoznamu dlžníkov **určuje generálny riaditeľ** Sociálnej poisťovne.

Pohľadávky, ktoré eviduje Sociálna poisťovňa **vznikajú z titulu neuhradeného** nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia, úrazového poistenia, garančného poistenia a poistenia v nezamestnanosti. Pre účely projektu je potrebné zohľadniť pohľadávky voči právnickým osobám, ktoré vznikajú najmä z titulu postavenia právnickej osoby ako zamestnávateľa.

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

Zoznam dlžníkov zverejňuje Sociálna poisťovňa na svojom webovom sídle elektronicky s tým, že v zmysle §171 ods. 2 zverejňuje nasledovné údaje:

a. Meno, priezvisko, trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby
b. **Obchodné meno právnickej osoby a jej sídlo**
c. **Sumu pohľadávky.**

Zákon o sociálnom poistení nešpecifikuje lehoty, v ktorých Sociálna poisťovňa zoznam dlžníkov zverejňuje. Z údajov na webovom sídle vyplýva, že poisťovňa aktualizuje zoznam **4x mesačne, čiže v každom týždni.**

3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Zoznam dlžníkov môžeme nájsť tu:
http://www.socpoist.sk/zoznam-dlznikov-emw/487s

Zoznam je zverejnený v informačnom systéme Sociálnej poisťovne **elektronickou formou s vyhľadávaním a abecedným usporiadaním**. Zároveň je dostupný v elektronickom **dokumente excel** osobitne pre fyzické osoby a osobitne pre právnické osoby. Aktualizovaný je 1x týždenne.

6.4.2 Zoznamy vedené Finančným riaditeľstvom SR

1. Zákonná úprava

Z dôvodu, že Finančné riaditeľstvo SR (FR SR**) zverejňuje viaceré zoznamy**, ktorých údaje sú relevantné pre projekt, zoznamy vedené FR SR spracúvame spoločne.
Zákonná úprava zoznamov vedených FR SR sa nachádza **v §52 ods. 1, ods. 4 – 7** zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní v platnom znení (Daňový poriadok) a **v §50 ods. 12 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov** v platnom znení.

Sumárne ide o nasledovné zoznamy:

ZOZNAM	ZÁKON
A. Zoznam daňových dlžníkov	**§52 ods. 1 písm. a)** Daňový poriadok
B. Zoznam povolených úľav alebo odpustení dane	**§52 ods. 1 písm. b)** Daňový poriadok
C. Zoznam odkladov alebo platenia dane v splátkach	**§52 ods. 1 písm. c)** Daňový poriadok
D. Zoznam daňových subjektov registrovaných pre DPH	**§52 ods. 5** Daňový poriadok
E. Zoznam platiteľov dane z pridanej hodnoty, u ktorých nastali dôvody na zrušenie registrácie pre DPH alebo výmaz	**§52 ods. 6, 8** Daňový poriadok
F. Ročné prehľady prijímateľov podielu zaplatenej dane	**§50 ods. 7 Zákona o dani z príjmov**

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

A. Zoznam daňových dlžníkov	**§52 ods. 1 písm. a)** Daňový poriadok

Finančné riaditeľstvo SR vypracúva zoznam **podľa stavu k 31.12. predchádzajúceho roka**, pričom u fyzických osôb sa zverejňujú len osoby, ktorých celková výška daňových nedoplatkov je viac ako 17.000,- € a **u právnických osôb viac ako 170.000,- € a** nezaniklo právo na ich vymáhanie.

Zoznam sa zverejňuje **1x ročne**, a to v prvom polroku nasledujúceho roka **na webovom sídle FRSR**, pričom presný dátum nie je určený. V súčasnosti je zverejnený zoznam k 31.12.2012. Zoznam je rozdelený na **4 celky**, a to podľa právnických a fyzických osôb a podľa druhu dlhu buď za **sekciu colnú** alebo za **sekciu daňovú**.

Údaje, ktoré zoznam obsahuje:

a. **názov/obchodné meno**
b. **sídlo**
c. **suma** nedoplatku.

Zoznam je zverejnený **v podobe PDF dokumentu** na nasledovnom odkaze:
https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/zoznamy/zoznam-danovych-dlznikov

https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Zoznamy/Dlznici/2013.06.27_Dlznici_dan_PO.pdf

B. Zoznam povolených úľav alebo odpustení dane	**§52 ods. 1 písm. b)** Daňový poriadok

Finančné riaditeľstvo SR vypracúva zoznam daňových subjektov, ktorým bola povolená úľava alebo odpustenie dane podľa §70 (týka sa fyzických osôb) a §157 [21] Daňového poriadku, pričom zverejní údaje o tých subjektoch u ktorých celková **suma** povolenej úľavy alebo odpustenia **u právnickej osoby presahuje 170.000,- €.**
Zoznam sa zverejňuje **1x ročne**, a to v prvom polroku nasledujúceho roka **na webovom sídle FRSR**, pričom presný dátum nie je určený. V súčasnosti je zverejnený zoznam k 31.12.2012, pričom je tak zverejnená **len 1 právnická osoba**.

Údaje, ktoré zoznam obsahuje pre právnické osoby:

a. **názov/obchodné meno**
b. **sídlo**
c. **suma** úľavy alebo odpustenia.

Zoznam je zverejnený **v podobe PDF dokumentu** na nasledovnom odkaze:

---

[21] (1) Ministerstvo, ak ide o sumy vyššie ako sumy podľa odsekov 3 a 4 a ak nerozhoduje obec podľa odseku 5, na žiadosť daňového subjektu
a) odpustí sankciu, ak daňový subjekt preukáže, že by jej zaplatením bola vážne ohrozená výživa daňového subjektu alebo osôb odkázaných na jeho výživu,
b) môže povoliť úľavu zo sankcie alebo odpustiť sankciu, ak daňový subjekt, ktorým je
1. **právnická osoba**, preukáže, že by jej zaplatenie viedlo k ukončeniu jeho činnosti a výnos z jeho likvidácie by bol pravdepodobne nižší než vyrubená sankcia,
2. fyzická osoba – podnikateľ preukáže, že by jej zaplatenie viedlo k ukončeniu jeho činnosti,
c) môže povoliť úľavu zo sankcie alebo odpustiť sankciu, ktorá mu bola uložená alebo vyrubená z dôvodu, že daňový subjekt nesprávne vykázal daňovú povinnosť, alebo nesplnil povinnosť v lehote ustanovenej podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov[1)] z dôvodu nesprávneho uplatňovania právneho predpisu.
(2) Ak ide o úľavu zo sankcie alebo o odpustenie sankcie prislúchajúcej k dani podľa odseku 1, je daňový subjekt povinný preukázať aj zaplatenie tejto dane okrem sankcie.
(3) **Finančné riaditeľstvo na žiadosť daňového subjektu odpustí sankciu** z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. a) alebo môže povoliť úľavu zo sankcie alebo odpustiť sankciu z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. b) a c), **ak výška uloženej sankcie v jednotlivom prípade nepresiahne**, ak ide o
a) fyzickú osobu, sumu 166 000 eur,
b) **právnickú osobu, sumu 1 660 000 eur**.
(4) **Daňový úrad a colný úrad na žiadosť daňového subjektu** odpustí sankciu z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. a) alebo môže povoliť úľavu zo sankcie alebo odpustiť sankciu z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. b) a c), **ak výška uloženej sankcie v jednotlivom prípade nepresiahne**, ak ide o
a) fyzickú osobu, sumu 33 200 eur,
b) **právnickú osobu, sumu 332 000 eur**.
(5) Správca dane, ktorým je obec, môže pri daniach, ktoré spravuje, na žiadosť daňového subjektu odpustiť sankciu alebo povoliť úľavu zo sankcie z dôvodov uvedených v odseku 1.
(6) Žiadosť o povolenie úľavy zo sankcie alebo odpustenie sankcie sa predkladá správcovi dane. Správca dane je povinný túto žiadosť postúpiť príslušnému orgánu, ak nie je príslušný o nej rozhodnúť. Odpustiť sankciu alebo povoliť úľavu zo sankcie možno podľa odseku 1 a odsekov 3 až 5 len v súlade s osobitným predpisom.[40)] O povolení úľavy zo sankcie alebo o odpustení sankcie sa vydáva rozhodnutie, proti ktorému nemožno podať odvolanie. O nevyhovení žiadosti daňového subjektu o povolenie úľavy zo sankcie alebo o odpustenie sankcie sa zašle daňovému subjektu písomné oznámenie; v takomto prípade sa rozhodnutie nevydáva.

https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/zoznamy/zoznam--ulav-odpusteni

https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Zoznamy/Ulava_na_dani/2013.05.13_Ulavy_odpustenia_2012.pdf

C. Zoznam odkladov alebo platenia dane v splátkach	**§52 ods. 1 písm. c)** Daňový poriadok

Finančné riaditeľstvo SR vypracúva zoznam daňových subjektov, ktorým bol povolený odklad platenia dane alebo povolené platenie dane v splátkach, pre **právnické osoby presahujúce sumu 330.000,-**€ (fyzické osoby 33.000,- €) ak tento odklad alebo povolenie na platenie dane v splátkach stále trvá.

Zoznam sa zverejňuje **1x ročne**, a to v prvom polroku nasledujúceho roka **na webovom sídle FRSR**, pričom presný dátum nie je určený. V súčasnosti je zverejnený zoznam k 31.12.2012, pričom v zozname nie je uvedená ani jedna právnická osoba.

Údaje, ktoré zoznam obsahuje:

a. **názov/obchodné meno**
b. **sídlo**
c. **suma** dane na odklad alebo platenie v splátkach.

Zoznam je zverejnený **v podobe PDF dokumentu** na nasledovnom odkaze:
https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/zoznamy/zoznam-povoleny-odklad

https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Zoznamy/Odklad_platenia/2013.06.11_Zoznam_DS_52ods1c.pdf

D. Zoznam daňových subjektov registrovaných pre DPH	**§52 ods. 5** Daňový poriadok

Finančné riaditeľstvo SR zverejňuje aktualizovaný zoznam daňových subjektov registrovaných pre daň z pridanej hodnoty (DPH) a spotrebné dane. Pre účely projektu sa zaoberáme len zoznamom pre DPH. Pojem aktualizovaný zoznam nie bližšie definovaný, preto vychádzame z predpokladu, že údaje zverejnené v on-line zozname na webovom sídle FR SR sú v danom čase aktuálne.
Údaje v zozname obsahujú:

a. **názov/obchodné meno**
b. **sídlo**
c. **identifikačné číslo pre DPH** (IČ DPH)
d. **druh registrácie** (príslušný § Zákona o DPH, podľa ktorého sa subjekt registroval).

Dáta sú zverejnené v on-line registri s automatizovaným vyhľadávaním podľa PSČ, IČ DPH, názvu alebo obce, pričom dáta je možné získať sumárne **exportom do XML alebo CVS formátu**.

Zoznam je zverejnený a **nachádza sa** na nasledovnom odkaze:

https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/zoznamy
https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/zoznamy/detail/_72414cdf-8eb7-478d-9ac2-a275008b40a0

E. Zoznam platiteľov dane z pridanej hodnoty, u ktorých nastali dôvody na zrušenie registrácie pre DPH alebo výmaz	**§52 ods. 6, 8** Daňový poriadok

Finančné riaditeľstvo SR na svojom webom sídle zverejňuje aj zoznam platiteľov DPH, u ktorých nastali dôvody na zrušenie registrácie alebo boli zo zoznamu platiteľov vymazaní. Zoznam je aktualizovaný priebežne.

Údaje v zozname obsahujú:

a. **názov/obchodné meno**
b. **sídlo**
c. **identifikačné číslo pre DPH** (IČ DPH)
d. **rok zrušenia**
e. **dátum zverejnenia.**

Dáta sú zverejnené v online registri s automatizovaným vyhľadávaním podľa PSČ, IČ DPH, názvu alebo obce, pričom dáta je možné získať sumárne **exportom do XML alebo CVS formátu**.

Zoznam je zverejnený a **nachádza sa** na nasledovnom odkaze:

https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/zoznamy/detail/_b6188880-e315-47f0-895d-a275008afcf2

https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/zoznamy

F. Ročné prehľady prijímateľov podielu zaplatenej dane	**§50 ods. 7 Zákona o dani z príjmov**

Finančné riaditeľstvo SR vedie Ročný prehľad prijímateľov zaplatenej dane (prehľad prijímateľov), a to na základe údajov poskytovaných od príslušných správcov dane z príjmu (daňové úrady). Prehľad prijímateľov sa zverejňuje 1x ročne, za obdobie do 31.12. prechádzajúceho roka, vždy do 31.1. nasledujúceho roka. FR SR tento zoznam zasiela aj Notárskej komore SR v lehote do 31.1. daného roka.

Zoznam prijímateľov obsahuje:

a. **názov** prijímateľa
b. **sídlo**
c. **identifikačné číslo**
d. **súhrn podielov** zaplatenej dane.

Ročné prehľady prijímateľov je možné nájsť tu, pričom prehľady sú dostupné v PDF verzii za každý rok jednotlivo:
https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/zoznamy/zoznam-prijimatelov-dane

6.4.3 Zoznam dlžníkov na zdravotnom poistení

I. Zákonná úprava

Zoznam dlžníkov je vedený príslušnou zdravotnou poisťovňou na základe § 25a Zákona o zdravotnom poistení **evidencia fyzický osôb a právnických osôb, voči ktorým zdravotná poisťovňa eviduje nezaplatenie preddavkov na poistné na zdravotné poistenie za tri mesiace v príslušnom kalendárnom roku alebo nedoplatok v celkovej sume vyššie ako 10 eur**.

Právnická osoba z tretieho sektora sa dlžníkom na poistnom môže stať len v prípade, že nadobudla status **platiteľa poistného na zdravotné poistenie** v zmysle § 11 ods. 2 Zákona o zdravotnom poistení z titulu uzatvorenia pracovnoprávneho vzťahu s fyzickou osobou, voči ktorej vystupuje ako zamestnávateľ.

II. Prehľad dát v príslušnom zozname, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápis dát do zoznamu

Vychádzajúc z § 25a ods. 2 písm. b) Zákona o zdravotnom poistení do registra dlžníkov sa vo vzťahu k právnickej osoby zapisujú nasledovné údaje:

a. **názov právnickej osoby,**
b. **sídlo právnickej osoby,**
c. **identifikačné číslo,**
d. **výška pohľadávky**.

V zmysle § 25a ods. 1 Zákona o zdravotnom poistení do registra dlžníkov sa právnická osoba **zapíše v prípade, ak stane dlžníkom**, t. j. ak príslušná zdravotná poisťovňa eviduje nezaplatenie preddavkov na poistné na zdravotné poistenie za tri mesiace v príslušnom kalendárnom roku alebo nedoplatok v celkovej sume vyššej ako 10 eur.

Zdravotná poisťovňa **vyradí dlžníka zo zoznamu dlžníkov**, ak

a. uhradí dlh na preddavkoch na poistnom na zdravotné poistné a stratí postavenie dlžníka,
b. námietka voči zaradeniu do zoznamu dlžníkov podaná právnickou osobu je zdravotnou poisťovňou vyhodnotená ako opodstatnená (§ 25a ods. 4 písm. b) Zákona o zdravotnom poistení).

Príslušná zdravotná poisťovňa **aktualizuje zoznam dlžníkov vždy k 20. dňu v mesiaci**. V prípade však opodstatnenej námietky právnickej osoby voči zariadeniu do zoznamu dlžníkov, je zdravotná poisťovňa povinná vyradiť danú právnickú osobu zo zoznamu dlžníkov, a teda sa zoznam dlžníkov aktualizuje, **v lehote 5 dní odo dňa podania námietky**.

III. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom zozname

Zoznam dlžníkov je vedený **v elektronickej forme a je zverejňovaný na internete na webovom sídle príslušnej zdravotnej poisťovni** spôsobom, ktorý bol zvolený príslušnou zdravotnou poisťovňou, a to vo forme digitálneho dokumentu s možnosťou jeho stiahnutia a/alebo vyhľadávaním „online“ po zadaní niektorého z identifikačných údajov o právnickej osoby.

V zozname dlžníkov sa zverejňujú **všetky údaje, ktoré sa doň zapisujú**,

a. názov právnickej osoby,
b. sídlo právnickej osoby,
c. identifikačné číslo,
d. výška pohľadávky.

6.4.4 Register organizácií

I. Zákonná úprava

V súlade s § 20 ods. 1 písm. a) Zákona o štátnej štatistike Štatistický úrad Slovenskej republiky (ďalej len „Úrad“) **vedie register organizácií, do ktorého sa zapisujú právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ alebo vykonávajúca inú zárobkovú činnosť podľa osobitných predpisov, na základe údajov, ktoré Úrad získal na základe § 13 Zákona o štátnej štatistike alebo na základe osobitného zákona**, napríklad § 11 ods. 6 Zákona o neziskových organizáciách upravuje povinnosť registrového úradu oznamovať údaje zapísané do registra neziskových organizácii, ako aj ich zmeny, v lehote 10 dní Úradu.

Právna úprava štatistického registra organizácií, do ktorého sa zapisujú organizácie neziskové sektora, ako aj podnikatelia, **vychádza z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 177/2008 z 20. februára 2008, ktorým sa zriaďuje spoločný rámec pre registre ekonomických subjektov na štatistické účely a zrušuje nariadenie Rady (EHS) č. 2186/93**, ktorého príloha obsahuje zoznam povinných a odporúčaných informácií, ktoré sa musia zaznamenávať pre každý ekonomický subjekt, pričom tieto údaje nemusia byť vedené osobitne pre každú organizáciu.

II. Prehľad dát v príslušnom registri, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápis dát do registra

V súlade s § 21 ods. 2 Zákona o štátnej štatistike zoznam údajov, ktoré sa zapisujú do registra organizácií vychádza z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 177/2008, a to najmä zapisujú sa tieto údaje

a. **identifikačné údaje**
    i. Identifikačné číslo,
    ii. názov,
    iii. poštová adresa, e-mail a webová lokalita (nepovinný údaj),
    iv. identifikačné číslo, identifikačné číslo pre daň z pridanej hodnoty,
b. **demografické charakteristiky**
    i. dátum začatia činnosti,
    ii. dátum ukončenia činnosti
c. **ekonomické/stratifikačné charakteristiky**
    i. právna forma,

ii. hlavná činnosť, prípadne vedľajšie činnosti, ak existujú,
iii. počet zamestnaných osôb,
iv. počet zamestnancov,
v. inštitucionálny sektor a subsektor podľa Európskeho systému účtov

d. prepojenie s ďalšími registrami

i. odkaz na pridružené registre, v ktorých je právnická osoba zaznamenaná a ktoré obsahujú informácie, ktoré sa môžu použiť na štatistické účely,
ii. odkaz na register ekonomických subjektov v rámci Spoločenstva vytvorený v súlade s nariadením (ES) č. 638/2004 (1) a odkaz na colnú evidenciu alebo na register ekonomických subjektov mimo Spoločenstva

Na zápis a zverejňovanie údajov v registri organizácií môže Úrad ako podklad využiť predovšetkým údaje získané podľa § 13 Zákona o štátnej štatistike, a to na základe **žiadosti o poskytnutie informácií zaslanej na ministerstvá, štátne organizácie, orgány územnej samosprávy a verejnoprávne inštitúcie, príp. právnickým osobám zriadeným osobitnými zákonmi alebo na základe osobitných zákonov**, pričom musí ísť o údaje, ktoré získavajú, zhromažďujú, spracúvajú alebo uchovávajú pri výkone svojej činnosti na základe osobitných predpisov, a to

a. údaje o právnických osobách ako daňovníkoch, ktorí vykázali v zdaňovanom období príjmy z celej činnosti a nakladania so všetkým majetkom v tejto štruktúre:
   i. obchodný názov,
   ii. identifikačné číslo,
   iii. u právnickej osoby jej sídlo,
   iv. dátum zaradenia do registra daňovníkov dane z príjmov,
   v. dátum vrátenia osvedčenia o registrácii na daň z príjmov,
   vi. dátum poslednej aktualizácie záznamu o daňovníkovi v registri,
   vii. číslo daňového úradu, do obvodu ktorého daňový subjekt patrí podľa sídla alebo trvalého pobytu,
b. súhrnné údaje o príjmoch a súhrnné údaje o priznanej dani, zaplatenej dani, zníženiach základu dane a nevymožiteľných daňových nedoplatkoch podľa správcu dane, podľa druhu dane, v členení za právnickú osobu v tejto štruktúre:
   i. štátny rozpočet,
   ii. rozpočet vyšších územných celkov,
   iii. rozpočet obcí,
c. údaje uvádzané v colnom vyhlásení v rozsahu potrebnom na zostavovanie štatistiky zahraničného obchodu, najmä druh tovaru, druh obchodu, colný režim, krajina určenia, krajina pôvodu, hmotnosť tovaru, množstvo v dodatkových merných jednotkách, štatistická hodnota tovaru, identifikačné číslo tuzemského vývozcu, dovozcu alebo deklaranta, obchodný názov, sídlo, údaje o vymeranom a zaplatenom cle, o vymeranej a zaplatenej dovoznej prirážke, o vymeraných a zaplatených ostatných dovozných poplatkoch a o nevymožiteľných colných nedoplatkoch,
d. informácie o tarifných a sadzobných opatreniach uplatňovaných pri dovoze,
e. údaje z nemocenského poistenia a z dôchodkového zabezpečenia, obchodný názov, u právnických osôb sídlo, u fyzických osôb trvalý pobyt a miesto podnikania, ak sa odlišuje od trvalého pobytu, identifikačné číslo platiteľa poistného, dátum prihlásenia a dátum odhlásenia z evidencie a počet poistencov,

f. údaje z povinného zdravotného poistenia, obchodný názov, sídlo, identifikačné číslo platiteľa poistného, počet prihlásených zamestnancov, za ktorých platiteľ odvádza poistné,
g. údaje zo sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia, úrazového poistenia, garančného poistenia, poistenia v nezamestnanosti a doplnkového dôchodkového sporenia, najmä údaje o počtoch poistencov a sporiteľov, platiteľoch poistného, počte a sume dávok a o poberateľoch dávok,
h. údaje z evidencie sociálnych dávok a o poskytovaných sociálnych službách,) najmä údaje o poberateľoch dávok a o ich jednotlivých druhoch,
i. údaje z evidencie uchádzačov o zamestnanie,
j. údaje a informácie z katastra nehnuteľností.
k. Podľa § 13 ods. 3 ZŠŠ orgány územnej samosprávy a právnické osoby nimi zriadené alebo založené na požiadanie úradu bezplatne poskytnú pre potreby miestnej štatistiky a regionálnej štatistiky údaje a informácie zo svojich informačných systémov v určenom termíne, rozsahu a štruktúre.

Ako ďalší podklad na zápis údajov do registra organizácií môžu slúžiť **údaje zasielané registrovými úradmi Úradu na základe osobitných zákonov** (napríklad na základe Zákona o neziskových organizáciách, Zákona o neinvestičných fondoch, a pod.) ako aj **údaje pochádzajúce z registrov vedených orgánmi územnej samospráve a právnickými osobami nimi založenými.** Vychádzajúc z § 18 Zákona o štátnej štatistike Úrad disponuje aj **údajmi získaných v rámci štatistického zisťovania vo forme formulárov**, ktoré im poskytli právnické osoby a fyzické osoby, ktoré sú zaradené do programov štatistického zisťovania.

Zákon o štátnej štatistike **neupravuje periodicitu, v akej sa aktualizujú údaje zapísané v registri organizácií**. Je možné však vychádzať z predpokladu, že Úrad aktualizuje údaje na základe oznámení o zmene zapísaných údajov v osobitnom registri, do ktorého je právnická osoba zapísaná, zo strany orgánov zodpovedných za vedenie osobitných registrov, pokiaľ osobitný zákon upravuje takémuto orgánu povinnosť oznamovať Úradu zmeny v registroch (napríklad podľa § 11 ods. 6 ZNO registrový úrad zasiela Úradu zmenu údajov zapísaných v registri neziskových organizácií v lehote 10 dní od vykonania zápisu). V súlade s § 21 ods. 3 Zákona o štátnej štatistike Úrad je oprávnený za účelom aktualizácie údajov zapísaných o právnickej osoby v registri organizácií dožadovať sa od právnickej osoby oznámenia aktuálnych údajov

III. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom registri

V zmysle § 21 ods. 4 v spojitosti s ods. 5 Zákona o štátnej štatistike sú údaje evidované v registri organizácií **verejné, s výnimkou údajov** o rodnom čísle, adrese trvalého pobytu a štátnej príslušnosti podnikateľa a o počte zamestnancov, ktoré sú neverejné údaje.

V registri organizácií sa v súčasnosti zverejňujú:

a. identifikačné údaje
   i. IČO
   ii. obchodné meno alebo názov,
   iii. právna forma,
   iv. dátum vznik,
   v. dátum zániku,

vi. adresa sídla,
vii. okres,

b. štatistické charakteristiky

i. právna forma,
ii. predmet prevažujúcej činnosti v súlade s podtriedami klasifikáciou ekonomických činností SK NACE Rev. 2 z roku 2008,
iii. predmet prevažujúcej činnosti v súlade s odvetvovou klasifikáciou ekonomických činností (OKEČ5),
iv. sektor pre národné účty podľa inštitucionálnych subsektorov ESÚ 95,
v. druh vlastníctva,
vi. kategória veľkosti organizácie podľa počtu zamestnancov.

Register organizácií je prístupný **v online verzie na webovom sídle Úradu** umožňujúci vyhľadávanie v registri na základe zadania IČO, názvu (obchodného mena) a právnej forme, pričom sa povinným vyhľadávacím kritériom je IČO alebo názov (obchodného mena) právnickej osoby, resp. jeho časť.

Okrem zverejnenia údajov online, je možné tieto údaje **poskytnúť každému, kto o ne požiada**, pričom orgánom verejnej správy, medzinárodným orgánom pri štatistickej výmene informácií a orgánom vykonávajúcim štátnu štatistiku (Úrad, ministerstva a štátne organizácie) sa tieto údaje poskytujú **bezplatne**; ostatným žiadateľom **za úhradu správneho poplatku** vo výške 1,50 za výpis za jeden registrovaný subjekt.

6.4.5 Zoznam fyzických a právnických osôb, ktoré porušili zákaz nelegálneho zamestnávania

I. Zákonná úprava

Zoznam fyzických osôb a právnických osôb, ktoré v predchádzajúcich piatich rokoch porušili zákaz nelegálneho zamestnávania v zmysle **Zákona o nelegálnom zamestnávaní** vedie v súlade s § 6 ods. 1 písm. r) **Zákon o inšpekcii** Národný inšpektorát práce. Tento zoznam je **centrálny a verejne prístupný**.

Aj napriek tomu, že Zákon o inšpekcii práce ustanovuje, že fyzické osoby a právnické osoby, ktoré v predchádzajúcich piatich rokoch porušili zákaz nelegálneho zamestnávania vedie Inšpektorát práce **prostredníctvom centrálneho zoznamu**, Inšpektorát práce má na svojej stránke uvedené, že ide o centrálny **register** nelegálneho zamestnávania.

II. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom registri

Údaje sa v zozname fyzických osôb a právnických osôb, ktoré v predchádzajúcich piatich rokoch porušili zákaz nelegálneho zamestnávania zverejňujú v elektronickej podobe vo forme tabuľky na stránke Národného inšpektorátu práce (http://www.safework.gov.sk/register/).

Vyhľadávanie v registri je možné podľa

a. IČO,
b. obchodného názvu a
c. podľa sídla subjektu.

Pri vyhľadávaní podľa čísla IČO je potrebné zadať 8 prípadne 6 číslic. Zadávanie ďalších kritérií v tomto prípade nie je potrebné.

Pri vyhľadávaní podľa názvu a sídla subjektu je potrebné zadať text s diakritikou. Je možné kombinovať zadanie názvu alebo sídla, prípadne niektoré z nich ponechať nevyplnené. Je možné zadať iba časť hľadaného textu.

Výsledkom vyhľadávania je zoznam vo forme tabuľky obsahujúci:

a. obchodné meno subjektu,
b. sídlo subjektu,
c. dátum vykonanej kontroly a
d. IČO subjektu.

Po kliknutí na názov subjektu budú zobrazené detailné informácie o vyhľadanom subjekte a dátum poslednej uloženej pokuty za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania. Zobrazená je aj informácia, ktorý orgán štátnej správy pokutu uložil.

III. Prehľad dát v príslušnom registri, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápisom dát do registra

Zoznam fyzických osôb a právnických osôb, ktoré v predchádzajúcich piatich rokoch porušili zákaz nelegálneho zamestnávania obsahuje v súlade s § 6 ods. 1 písm. r) Zákona o inšpekcii práce:

a. obchodné meno tejto fyzickej alebo právnickej osoby,
b. miesto podnikania fyzickej osoby a sídla právnickej osoby,
c. identifikačné číslo,
d. dátum zistenia porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania a
e. dátum nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty.

Prostredníctvom podanej žiadosti je možné **získať potvrdenie** o tom, že ku dňu požiadania nebolo zistené porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania. Tieto potvrdenia vydávajú jednotlivé inšpektoráty práce, a to na požiadanie na účely splnenia podmienok podľa osobitných predpisov a v lehote siedmych dní odo dňa požiadania.

6.4.6 Register účtovných závierok

I. Zákonná úprava

Register účtovných závierok sa zaviedol novelou zákona o účtovníctve č. 547/2011 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2012. Tento register je v zmysle § 23 ods. 1 **Zákona o účtovníctve** informačným systémom verejnej správy v súlade so **Zákonom o informačných systémoch VS.** Správcom tohto registra je Ministerstvo financií Slovenskej republiky.

Novela Zákona o účtovníctve č. 352/2013 Z. z. z októbra 2013 novelizovala pôvodné a zaviedla nové ustanovenia ohľadom registra účtovných závierok. Touto novelou došlo zároveň k stanoveniu povinnosti uložiť výročnú správu do verejnej časti registra účtovných závierok, a to aj pre neziskové organizácie, neinvestičné fondy a nadácie.

V registri sa nachádzajú neúplné účtovné závierky za obdobie 2009 až 2012, ktoré majú len informatívny charakter. Účtovné závierky neobsahujú časť – poznámky, ani účtovné závierky spoločností, ktoré sa nespracovávali do roku 2012.

II. Spôsob a forma zverejňovania údajov v príslušnom registri

Register účtovných závierok sa člení na neverejnú časť a verejnú časť.

1. Neverejná časť registra

Dokumenty účtovných jednotiek, ktoré sú v **neverejnej časti registra**, sa sprístupňujú Národnej banke Slovenska a subjektu verejnej správy na účely súvisiace s ich činnosťou a účtovnej jednotke, ktorej sa dokumenty týkajú, pričom Národnej banke Slovenska a subjektu verejnej správy sa sprístupňujú prostredníctvom registra a účtovnej jednotke, ktorej sa dokumenty týkajú, **na základe písomnej žiadosti správcovi registra**. Národnej banke Slovenska a subjektu verejnej správy môžu byť v odôvodnených prípadoch sprístupnené aj na základe písomnej žiadosti, a to ak technické podmienky bránia sprístupneniu prostredníctvom registra. Iným osobám tieto dokumenty sprístupní správca registra, ak tak ustanovuje osobitný predpis (napríklad zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 566/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.) Poskytovanie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v platnom znení sa nevzťahuje na skutočnosti nachádzajúce sa v dokumentoch podľa § 23 ods. 2 Zákona o účtovníctve uložených v neverejnej časti registra.

Žiadosť na sprístupnenie dokumentu z neverejnej časti registra obsahuje:

a. identifikačné údaje žiadateľa, ktorými sú názov účtovnej jednotky, sídlo právnickej osoby alebo miesto podnikania fyzickej osoby a identifikačné číslo organizácie,
b. zoznam dokumentov, ktoré žiadateľ požaduje sprístupniť,
c. preukázanie oprávnenia na sprístupnenie požadovaných dokumentov.

Dokumenty z neverejnej časti registra sa sprístupňujú **v elektronickej podobe alebo v listinnej podobe**, pričom v elektronickej podobe sa nespoplatňujú. Žiadosť v elektronickej podobe musí byť podpísaná zaručeným elektronickým podpisom, inak ju možno zamietnuť. Na konanie o sprístupnenie dokumentu z neverejnej časti registra **sa vzťahuje Správny poriadok**.

Na základe žiadosti vydá Ministerstvo financií Slovenskej republiky ako správca registra žiadateľovi, po zaplatení správneho poplatku (položka 149b Zákona o správnych poplatkoch[22]), kópiu uloženého dokumentu alebo potvrdenie o tom, že určitý dokument nie je v registri uložený. O vydanie kópie uloženého dokumentu alebo potvrdenia o tom, že určitý dokument v registri uložený nie je, možno žiadať aj elektronickými prostriedkami. Ak žiadateľ žiada o vydanie elektronickej formy uloženého dokumentu alebo elektronickej formy potvrdenia, že určitý dokument v registri uložený nie je, vydá

[22] Položka 149b
a)Vyhotovenie fotokópie dokumentu uloženého v registri účtovných závierok za každú, aj začatú stranu (0,33 eura a najmenej1,50 eura)
b) Zaslanie elektronickej formy dokumentu uloženého v registri účtovných závierok elektronickými prostriedkami (0,33 eura)
c) Vydanie potvrdenia o tom, že určitý dokument nie je uložený v registri účtovných závierok (3 eurá)
d) Zaslanie potvrdenia o tom, že určitý dokument nie je uložený v registri účtovných závierok elektronickými prostriedkami (0,33 eura).

ich správca registra elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom. Kópiu dokumentu alebo potvrdenie o tom, že určitý dokument v registri uložený nie je, vydá správca registra do piatich pracovných dní odo dňa zaplatenia správneho poplatku.

2. Verejná časť registra

Ministerstvo financií Slovenskej republiky ako správca tohto registra sprístupní dokumenty, ktoré sa ukladajú **do verejnej časti** registra všetkým osobám prostredníctvom webového sídla v elektronickej podobe (http://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/accountingentity/search) , tak ako ich účtovná jednotka uložila. Tieto dokumenty sú sprístupnené bez poplatku.

Pomocou webovej stránky môžu používatelia:

a. vyhľadávať v zozname účtovných jednotiek,
b. prezerať dostupné účtovné závierky,
c. prezerať, ukladať a tlačiť účtovné výkazy.

Vyhľadávať je možné **v zozname účtovných jednotiek** podľa nasledovných kritérií:

a. názvu účtovnej jednotky,
b. IČO,
c. DIČ,
d. veľkosti (podľa počtu zamestnancov),
e. právnej formy[23],
f. účtovnej závierky za určité obdobie (od 2009 – 2014),
g. SK NACE kódu,
h. sídla.

Vo vyhľadávaní je možné si zvoliť vyhľadávanie

a. iba účtovných jednotiek s konsolidovanou závierkou a
b. iba platných účtovných jednotiek.

V zozname účtovných závierok je možné vyhľadávať podľa nasledovných kritérií:

a. názvu účtovnej jednotky,
b. IČO,
c. DIČ,
d. rok (od 2009 – 2014),
e. typu závierky (individuálna / konsolidovaná / riadna / mimoriadna).

[23] akciová spoločnosť, banka- štátny peňažný ústav, cirkevná organizácia, doplnková dôchodková poisťovňa, družstvo, Európske zoskupenie hospodárskeho záujmu, Európske zoskupenie územného spoločenstva, Európska spoločnosť, Európske družstvo, fondy, fyzická osoba- slobodné povolanie, fyzická osoba – slobodné povolanie v Obchodnom registri, fyzická osoba v RDIS, iná organizácia verejnej správy, komanditná spoločnosť, komoditná burza, komora okrem profesných, medzinárodná organizácia a združenie, miestna jednotka, nadácia, NBS – Národná banka Slovenska, neinvestičný fond, nešpecifikovaná forma, nezisková organizácia, obec, mesto (obecný a mestský úrad), politická strana, hnutie, príspevková organizácia, profesná komora, rozpočtová organizácia, samosprávny kraj, súkromne hospodáriaci roľník, súkromne hospodáriaci roľník v Obchodnom registri, sociálna poisťovňa, zdravotná poisťovňa, spoločnosť s.r.o., spoločenstvá vlastníkov, štátny podnik, verejná obchodná spoločnosť, verejnoprávna inštitúcia, zahraničné, kultúrne a informačné strediská, zahraničná osoba fyzická, zahraničná osoba právnická, zastúpenie organizácii iných štátov, zastúpenie zahraničnej právnickej osoby, zatiaľ neurčené, záujmové združenia právnických osôb, záujmové združenia fyzických osôb, združenie (zväz, spolok), živnostník a SHR roľník, živnostník a súkromne hospodáriaci roľník v Obchodnom registri, živnostník a slobodné povolanie, živnostník a slobodné povolanie v Obchodnom registri, živnostník, živnostník v Obchodnom registri

III. Prehľad dát v príslušnom registri, frekvencie pridávania, aktualizácia údajov a podklady súvisiace so zápisom dát do registra

Do registra sa podľa § 23 ods. 2 Zákona o účtovníctve ukladajú

a. riadne individuálne účtovné závierky,
b. mimoriadne individuálne účtovné závierky,
c. riadne konsolidované účtovné závierky,
d. mimoriadne konsolidované účtovné závierky,
e. súhrnné účtovné závierky verejnej správy,
f. výkazy vybraných údajov z účtovných závierok podľa § 17a a 22 Zákona o účtovníctve,
g. správy audítorov,
h. individuálne výročné správy,
i. konsolidované výročné správy,
j. ročné finančné správy podľa § 34 zákona č. 429/2002 Z. z. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v platnom znení.

Povinnosť ukladať vyššie uvedené dokumenty sa podľa § 23a ods. 2 Zákona o účtovníctve nevzťahuje na účtovnú jednotku, ktorá **nie je založená alebo zriadená na účel podnikania** okrem subjektu verejnej správy, **ak** :

a. nemá povinnosť predkladať daňové priznanie podľa Zákona o dani z príjmov a Daňového poriadku alebo
b. nemá povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom podľa osobitného predpisu (napr. Zákon o neinvestičných fondoch, Zákon o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby) alebo
c. jej povinnosť uloženia dokumentov neustanovuje osobitný predpis (napr. Zákon o neinvestičných fondoch, Zákon o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby, Zákon o nadáciách).

V prípade, ak MNO vzniká povinnosť podať daňovému úradu daňové priznanie, vzniká im aj povinnosť ukladať dokumenty podľa § 23 ods. 2 Zákona o účtovníctve do registra účtovných závierok. Do registra sa ukladajú: riadna účtovná závierka, mimoriadna účtovná závierka, správa audítora, výročná správa.

Do registra **môže účtovná jednotka uložiť aj** účtovnú závierku, ktorú zostavila z vlastného podnetu. Účtovné jednotky, ktoré zostavujú ročnú finančnú správu podľa § 34 zákona č. 429/2002 Z. z. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v platnom znení ukladajú účtovnú závierku a výročnú správu ako súčasť ročnej finančnej správy v lehote ustanovenej týmto predpisom.

Dokumenty podľa § 23 ods. 2 Zákona o účtovníctve ukladajú účtovné jednotky **v elektronickej podobe alebo v listinnej podobe.**

V elektronickej podobe sa povinne ukladajú:

a. riadne konsolidované účtovné závierky,
b. mimoriadne konsolidované účtovné závierky,
c. súhrnné účtovné závierky verejnej správy,
d. výkazy vybraných údajov z účtovných závierok podľa § 17a a 22 Zákona o účtovníctve,
e. správy audítorov,

f. individuálne výročné správy,
g. konsolidované výročné správy.
h. a dokumenty, ktoré sa účtovná jednotka rozhodla uložiť v cudzom jazyku.

Riadne individuálne účtovné závierky a mimoriadne individuálne účtovné závierky v elektronickej podobe **povinne ukladá účtovná jednotka** uvedená v § 17a ods. 1[24] a 3[25] Zákona o účtovníctve, Garančný fond investícií, Fond ochrany vkladov, zdravotná poisťovňa a osoby podľa § 14 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ostatné účtovné jednotky (tzn. aj MNO) môžu uložiť riadne individuálne účtovné závierky a mimoriadne individuálne účtovné závierky v elektronickej podobe alebo listinnej podobe.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky je ako správca registra povinné zaradiť, zverejniť a sprístupniť každý doručený dokument podľa § 23 ods. 2 Zákona o účtovníctve, tak ako ho účtovná jednotka uložila, **najneskôr do piatich pracovných dní odo dňa doručenia do registra**, vo verejnej časti alebo neverejnej časti registra. Zverejnené dokumenty, ktoré sa ukladajú a sú obsahom zbierky listín obchodného registra, zasiela správca registra priebežne v lehote do 30 kalendárnych dní odo dňa zverejnenia prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky do zbierky listín obchodného registra. Tieto dokumenty sa spolu s údajom o dátume ich uloženia zasielajú v elektronickej podobe. Ročnú finančnú správu uloženú podľa § 34 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v platnom znení súčasne zasiela správca registra spolu s údajom o dátume jej uloženia prevádzkovateľovi centrálnej evidencie regulovaných informácií.

Doručením dokumentov daňovému úradu alebo do elektronickej podateľne alebo prostredníctvom systému štátnej pokladnice **sa má za to, že účtovná jednotka si splnila povinnosť uloženia a zverejnenia dokumentov a oznámenia**.

Ak vzniknú pochybnosti o správnosti, pravdivosti alebo úplnosti dokumentov, na základe výzvy správcu registra je účtovná jednotka povinná sa k nim vyjadriť, neúplné údaje doplniť, nepravdivé údaje opraviť alebo pravdivosť údajov riadne preukázať.

1. Doručovanie dokumentov v listinne podobe

[24] banka, Exportno-importná banka Slovenskej republiky, správcovská spoločnosť, poisťovňa okrem zdravotnej poisťovne, zaisťovňa, Slovenská kancelária poisťovateľov, dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť, Burza cenných papierov a účtovná jednotka zriadená osobitným predpisom, pobočka zahraničnej banky, pobočka zahraničnej správcovskej spoločnosti, pobočka poisťovne z iného členského štátu, pobočka zahraničnej poisťovne, pobočka zaisťovne z iného členského štátu a pobočka zahraničnej zaisťovne.

[25] Účtovná jednotka okrem účtovnej jednotky podľa § 17 odseku 1 alebo odseku 2 ak

a) v účtovnom období emitovala cenné papiere a tieto boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, alebo

b) je platobnou inštitúciou, inštitúciou elektronických peňazí, obchodníkom s cennými papiermi, pobočkou zahraničného obchodníka s cennými papiermi a nie je súčasne bankou, pobočkou zahraničnej banky, správcovskou spoločnosťou alebo pobočkou zahraničnej správcovskej spoločnosti, alebo

c) je nástupníckou účtovnou jednotkou a zanikajúca účtovná jednotka alebo nástupnícka účtovná jednotka pred rozhodným dňom zostavovala individuálnu účtovnú závierku podľa osobitného predpisu, alebo

d) je novovzniknutou dcérskou účtovnou jednotkou a ku dňu, ku ktorému zostavuje prvú individuálnu účtovnú závierku, spĺňa podmienky podľa odseku 2 a zároveň jej materská účtovná jednotka, ktorá podlieha právu niektorého členského štátu, zostavuje individuálnu účtovnú závierku podľa osobitného predpisu.

Dokumenty vyhotovené v listinnej podobe **sa doručujú daňovému úradu** (miestnu príslušnosť upravuje Daňový poriadok v § 7, pričom vo všeobecnosti sa miestna príslušnosť pre právnické osoby riadi sídlom tejto právnickej osoby).

Na účely Zákona o účtovníctve **sa za doručený dokument daňovému úradu považuje dokument, ktorý obsahuje správne vyplnené všeobecné náležitosti**, tzn. obchodné meno alebo názov účtovnej jednotky; právnické osoby uvedú sídlo, a fyzické osoby uvedú miesto podnikania, identifikačné číslo, ak ho má účtovná jednotka pridelené.

Daňový úrad dokumenty prijaté v listinnej podobe prevedie do elektronickej podoby a overí, či majú správne vyplnené všeobecné náležitosti. Ak všeobecné náležitosti účtovná jednotka nevyplnila správne, daňový úrad ju vyzve, aby nesprávnosti odstránila v ním určenej lehote. Doručený dokument a oznámenie o dátume schválenia účtovnej závierky[26] postúpi daňový úrad v elektronickej podobe prostredníctvom Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky správcovi registra, tzn. Ministerstvu financií Slovenskej republiky do desiatich pracovných dní za účtovné jednotky podľa § 23 ods. 6 písm. a) až d) Zákona o účtovníctve a **do 30 kalendárnych dní za ostatné účtovné jednotky** (tzn. aj neziskové organizácie).

2. Doručovanie dokumentov v elektronickej podobe

Účtovné závierky a ďalšie dokumenty vyhotovené v elektronickej podobe a zverejňované v registri účtovných závierok sa podľa § 23b ods. 3 Zákona o účtovníctve **doručujú prostredníctvom elektronickej podateľne finančnej správe** (https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/elektronicka-komunikacia/elektronicka-komunikacia-dane/elektronicka-podatelna-danove).
Na doručovanie sa vzťahuje Daňový poriadok. Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky postúpi tieto dokumenty doručené v elektronickej podobe bez zbytočného odkladu správcovi registra, tzn. Ministerstvu financií Slovenskej republiky.
Pre získanie prístupu k elektronickým službám je nevyhnutnou podmienkou:

a. registrácia používateľa pre vstup do autorizovanej zóny portálu: Registračný formulár používateľa (https://www.financnasprava.sk/sk/registracia-na-portal),
b. autorizácia používateľa na overenie oprávnenia registrovaného používateľa konať v mene daňového subjektu alebo za daňový subjekt pred správcom dane pri využívaní elektronických služieb.

Register účtovných závierok ani správca tohto systému priamo účtovné závierky ani ďalšie dokumenty neprijímajú.

Účtovnú závierku je potrebné predložiť kompletnú (súvaha, výkaz ziskov a strát, poznámky). Ak subjekt doručí len niektoré časti (nepredloží napr. poznámky), účtovná závierka nebola predložená. V registri sa takáto účtovná závierka neuloží a nezverejní, čo znamená, že subjekt si nesplnil svoju zákonnú povinnosť. Rovnako je to aj pri obsahovej úplnosti predkladaných účtovných závierok.

[26] Ak účtovná jednotka nemá schválenú účtovnú závierku v lehote podľa § 23a odseku 3 Zákona o účtovníctve, uvedie, že ukladá neschválenú účtovnú závierku a oznámenie o dátume schválenia účtovnej závierky ukladá do registra dodatočne, najneskôr do piatich pracovných dní od jej schválenia.

V súlade s § 23 ods. 7 Zákona o účtovníctve Ministerstvo financií je povinné ako správca registra účtovných závierok **aktualizovať zoznam účtovných jednotiek**. Zákon bližšie nešpecifikuje ako často sa tento zoznam aktualizuje.

6.4.7 Obchodný vestník

1. Zákonná úprava

Obchodný vestník je upravený v osobitnom **zákone č. 200/2011 Z. z. o Obchodnom vestníku** v platnom znení. Obchodný vestník je miestom, kde sa oznamujú viaceré právne skutočnosti a údaje, o ktorých to stanovuje zákon, pričom sa v ňom môžu uverejňovať aj údaje, ktorých zverejnenie alebo uverejnenie ustanovuje osobitný zákon avšak neustanovuje povinnosť ich zverejnenia v obchodnom vestníku. Nie je registrom ani zoznamom, či evidenciou. Obchodný vestník sa vydáva **iba v elektronickej forme** (§7 Zákona o obchodnom vestníku).

Vydavateľom, správcom a prevádzkovateľom je Ministerstvo spravodlivosti SR. Obchodný vestník má povahu **informačného systému verejnej správy** podľa Zákona o informačných systémoch, prostredníctvom ktorého povinné osoby zverejňujú údaje o sebe, o svojej činnosti alebo o činnosti tretích osôb.

Obchodný vestník obsahuje mnohé údaje a dáta, pričom vydavateľ ho môže členiť na kapitoly pre zverejňovanie dát jedného druhu; medzi dáta relevantné pre projekt považujeme za potrebné spomenúť kapitoly vestníka:

a. **Obchodný register** (spracovaný samostatne)
b. **Zbierka listín** (ako súčasť Obchodného registra)
c. **Konkurzy a reštrukturalizácie** (vyrovnania)
d. **Údaje z registra registrových úradov** (napr. register neziskových organizácií, register neinvestičných fondov; spracúvané samostatne pri každom registri).
e. **Špecifikácia prijatého podielu zaplatenej dane**
f. **Výroky audítorov k účtovným závierkam nadácií** (spracované pri registri nadácií).

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

Vo všeobecnosti k obsahu dát zverejnených v Obchodnom vestníku **možno konštatovať, že ich znenie sumarizuje konkrétny osobitný zákon**, ktorý na zverejnenie vo vestníku odkazuje a viaceré relevantné údaje z nich už sú spracované v rámci konkrétnych registrov, zoznamov, evidencií analýzy registrov MNO a iných registrov.

Vydavateľ vestníka **zverejňuje údaje pravidelne, a to každý pracovný deň** vo vydaniach vestníka číslovaných vzostupne. Údaje konkrétneho subjektu sú zverejňované **v lehote 5 pracovných** dní od zaplatenia správneho poplatku alebo od doručenia ak sa poplatok neplatí.

Vydavateľ sprístupňuje údaje **v štruktúrovanej podobe**, aby bolo možné ich vyhľadávanie a ďalšie automatizované spracovanie. Údaje vo vestníku **priamo zverejňujú len registrované osoby** s prideleným registračným číslom (§4 Zákona o obchodnom vestníku). Následne registrované osoby zverejňujú údaje na základe žiadosti o zverejnenie údajov v elektronickej podobe.

Osobitne sumarizujeme zverejnenie **Špecifikácie prijatého podielu zaplatenej dane**, ktoré sa vo vestníku zverejňuje na základe §50 ods. 12 Zákona o dani z príjmov.
Špecifikáciu prijatého podielu zaplatenej dane je povinný zverejniť prijímateľ tejto dane, ktorého **súhrn podielov zaplatenej dane je vyšší ako 3.320,- € , a to do 16 mesiacov odo dňa** zverejnenia ročného prehľadu prijímateľov, ktorý zverejňuje Finančné riaditeľstvo každoročne do **31.1**.

Presná špecifikácia prijatého podielu musí obsahovať:

a. **Výšku a účel použitia** podielu zaplatenej dane
b. **Spôsob použitia** podielu zaplatenej dane
c. **Výrok audítora** podľa Zákona o účtovníctve ak subjekt musí mať účtovnú závierku overenú audítorom.

3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Údaje sú zverejňované len elektronicky, pričom sú **dostupné v online systéme na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti aj s vyhľadávaním**:
https://www.justice.gov.sk/PortalApp/ObchodnyVestnik/Formular/FormulareZverejnene.aspx

6.4.8 Živnostenský register

1. Zákonná úprava

Živnostenský register je upravený v **§60-60b zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní** v platnom znení (živnostenský zákon). Tvorí ho **súbor údajov o podnikateľoch**, ktoré do registra **zapisujú okresné úrady cez informačný systém** živnostenského podnikania spravovaný Ministerstvom vnútra SR.

Podnikateľom je pre účely Živnostenského zákona osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia (§2 ods. 2 písm. b) Obchodného zákonníka). Živnostenský zákon v §2-4 určuje čo je alebo nie je živnosťou, pričom **živnosťou sa rozumie** sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok stanovených zákonom.
Aj právnické osoby neziskového sektora môžu získať oprávnenie na prevádzkovanie živnosti, preto je aj tento register podstatným zdrojom údajov súvisiacim s neziskovými organizáciami rôznej právnej formy. Oprávnenie je možné získať na základe ohlásenie živnosti, pričom **ak osoba splní podmienky** a ohlásenie má náležitosti podľa zákona, **živnostenský úrad vydá osobe osvedčenie o živnostenskom oprávnení** (§47 ŽZ).

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

Do registra **sa zapisujú** tieto údaje vrátane ich zmien:

a) ak ide o fyzickú osobu v postavení podnikateľa, **zodpovedného zástupcu**, pokračovateľa v živnosti, **štatutárneho orgánu**, vedúceho podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby,

1. postavenie fyzickej osoby; u osoby v postavení **štatutárneho orgánu aj spôsob, akým za právnickú osobu koná**,
2. **meno a priezvisko**,
3. **akademický titul**,
4. **rodné priezvisko**,
5. **rodné číslo**, ak bolo pridelené, inak dátum narodenia,
6. **štátna príslušnosť**,
7. **miesto narodenia**,
8. **adresa bydliska**,

b) **obchodné meno**; u právnickej osoby aj **právna forma**,
c**) identifikačné číslo**,
d) **miesto** podnikania fyzickej osoby alebo **sídlo** právnickej osoby,
e) adresa miesta činnosti podniku zahraničnej osoby alebo organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby,
f) predmet alebo **predmety podnikania**,
g) **adresy prevádzkarní**, ak sú zriadené,
h) **dátum vzniku** živnostenského oprávnenia,
i) **doba**, na ktorú sa živnostenské oprávnenie vydáva,
j) **pozastavenie** alebo zánik živnostenského oprávnenia,
k) iné skutočnosti podľa osobitných predpisov (napr. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii)
l) iné údaje podľa (údaje k vyžiadaniu výpisu z registra trestov, údaje pre zápis do obchodného registra).

Register je **aktualizovaný priebežne**, podľa zápisov vykonávaných obvodnými úradmi.

3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Register je členený na **verejnú a neverejnú časť**. **Neverejnú časť** registra tvoria rodné priezvisko, rodné číslo, dátum a miesto narodenia, údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov a iné údaje poskytnuté podľa osobitných zákonov na účely daňovej registrácie a prihlásenia sa do systému povinného zdravotného poistenia. Údaje zapísane **do verejnej časti sa zverejňujú bez zbytočného** odkladu, pričom úrad tak robí na webovom sídle: http://www.zrsr.sk/
Údaje sú **online dostupné s komplexným vyhľadávaním v automatizovanom systéme**.

6.4.9 Zoznam prijímateľov pomoci z eurofondov

1. Zákonná úprava

Centrálny koordinačný orgán (CKO) je ústredným orgánom štátnej správy, ktorý určila vláda SR na koordináciu riadenia a kontrolu prostriedkov poskytovaných z fondov Európskej únie a prostriedkov štátneho rozpočtu určených na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie (pomoc) a prostriedkov poskytovaných z fondov Európskej únie a prostriedkov štátneho rozpočtu určených na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie

(podpora) v zmysle §4 **zákona č. 528/2008 Z. z o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva** a ďalšími súvisiacimi predpismi Európskej únie [27]**.**

Riadenie a kontrola eurofondov musí byť v súlade so základným dokumentom **Národný strategický referenčný rámec** (NSRR) [28]. Programové obdobie 2007 - 2013 je pre Slovenskú republiku prvým programovým obdobím, v má možnosť využívať zdroje z fondov EÚ v priebehu celého jeho trvania, a to práve na základe dokumentu NSRR.
Tento dokument predstavuje referenčný nástroj na prípravu programovania fondov. Stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu (ďalej v programovom období 2007 - 2013 v nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva o súdržnosti.

CKO má v zmysle §6 Zákona o eurofondoch nasledovné **kompetencie**:

a. koordinuje a usmerňuje subjekty v oblasti systému riadenia,
b. zabezpečuje tvorbu informačného monitorovacieho systému a plní úlohy súvisiace s prevádzkou informačného monitorovacieho systému; to neplatí pre operačný program Interact,
c. zabezpečuje publicitu a informovanosť o referenčnom rámci a o operačnom programe,
d. monitoruje a hodnotí výsledky pri dosahovaní cieľov v referenčnom rámci,
e. vydáva vzor zmluvy,
f. zabezpečuje prípravu stanovísk a pozícií Slovenskej republiky a proces vyjednávaní k legislatívnym a strategickým dokumentom Európskej únie pre politiku súdržnosti vrátane prípravy legislatívnych a strategických dokumentov na zabezpečenie implementácie politiky súdržnosti v Slovenskej republike,
g. plní ďalšie úlohy v oblasti systému riadenia.

CKO na svojom webovom sídle zverejňuje viaceré informácie, no pre projekt spomenieme zverejňovanie **Zoznamu prijímateľov pomoci**, teda zoznam subjektov, ktoré získali prostriedky z eurofondov.

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

Zoznam prijímateľov pomoci je zverejnený **elektronicky vo forme excel dokumentu na webovom sídle CKO**, bez automatizovaného pridávania a vyhľadávania dát, a to **1x mesačne.**

Zoznam obsahuje **nasledovné dáta**:

a. názov prijímateľa
b. názov projektu
c. začiatok realizácie
d. koniec realizácie
e. spolufinancovanie
f. zazmluvnené prostriedky (delené na EÚ prostriedky, prostriedky zo štátneho rozpočtu)

[27] http://www.nsrr.sk/dokumenty/legislativa/

[28] http://www.nsrr.sk/dokumenty/zakladne-dokumenty/

g. vyčerpané prostriedky (delené na EÚ prostriedky, prostriedky zo štátneho rozpočtu)

Z uvedených dát je možné pre projekt čerpať údaje o čerpaní eurofondov subjektov tretieho sektora.

3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Dáta sú zverejňované v **elektronickej podobe na webovom sídle CKO, vo forme excel** súboru.
http://www.nsrr.sk/cerpanie/

6.4.10 Vestník Úradu pre verejné obstarávanie

1. Zákonná úprava

Zákonná úprava sa nachádza v §113 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v platnom znení. Ide o vedľajší informačný zdroj vo vzťahu k projektu, nakoľko vestník verejného obstarávania nie je registrom, zoznamom ani evidenciou týkajúcou sa explicitne organizácií MVO.

Organizácie MVO však v procesoch verejného obstarávania **môžu mať status verejného obstarávateľa** [29], keď musia získané verejné finančné zdroje na zakúpenie tovarov a služieb použiť prostredníctvom vybratia zmluvného partnera – úspešného uchádzača z verejného obstarávania **alebo status uchádzača** (záujemcu) vo verejnom obstarávaní, kedy sa uchádzajú o verejné prostriedky ponúknutím svojich služieb alebo tovarov.

Prvým zdrojom dát ohľadne procesov verejného obstarávania, je **Vestník verejného obstarávania** (vestník), ktorý vydáva Úrad verejného obstarávania (ÚVO) v zmysle **§113** Zákona o verejnom obstarávaní. Vo vestníku sa uverejňujú oznámenia používané v procese verejného obstarávania a ďalšie informácie podľa Zákona o verejnom obstarávaní, pričom vestník je sprístupnený aj v štruktúrovanej podobe pre ďalšie automatizované spracovanie.

Ďalším relevantným informačným zdrojom dát je **register osôb so zákazom účasti vo verejnom obstarávaní**, ktorý vedie ÚVO v zmysle **§112 písm. g) a §149a** Zákona o verejnom obstarávaní ako informačný systém verejnej správy, ktorého správcom je úrad. Zákaz účastí vo verejnom obstarávaní je jedna zo sankcií ukladaná ÚVO pri porušení Zákona, po uložení ktorej sa osoba po určitú dobu nesmie zúčastňovať v procesoch obstarávania.

---

[29] §6 ZVO: (1) Verejný obstarávateľ na účely tohto zákona je
a) Slovenská republika zastúpená svojimi orgánmi,
b) obec,
c) vyšší územný celok,
d) **právnická osoba, ktorá spĺňa požiadavky podľa odseku 2**,
e) **združenie právnických osôb**, ktorého členom je aspoň jeden z verejných obstarávateľov uvedených v písmenách a) až d),
f) právnická osoba, v ktorej verejný obstarávateľ podľa písmena a) až d) vykonáva priamu alebo nepriamu výlučnú kontrolu.[7a])
(2) Právnická osoba podľa odseku 1 písm. d) je osoba **založená alebo zriadená na osobitný účel plnenia potrieb všeobecného záujmu, ktoré nemajú priemyselný alebo obchodný charakter, a**
a) **je úplne alebo z väčšej časti financovaná verejným obstarávateľom** podľa odseku 1 písm. a) až d),
b) **je kontrolovaná verejným obstarávateľom** podľa odseku 1 písm. a) až d) alebo
c) **verejný obstarávateľ** podľa odseku 1 písm. a) až d) **vymenúva alebo volí viac ako polovicu členov jej riadiaceho orgánu** alebo **kontrolného orgánu**.

Relevantným informačným zdrojom dát ohľadne verejného obstarávania je aj **evidencia referencií** v zmysle §9a Zákona o verejnom obstarávaní. Referenciou je potrebné rozumieť elektronický dokument, s potvrdením o dodaní tovarov, uskutočnení stavebných prác alebo poskytnutí služby na základe zmluvy uzatvorenej podľa Zákona o verejnom obstarávaní.

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát
3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

A. Vestník

Vestník obsahuje nasledovné dáta:

a. Oznámenia vo verejnom obstarávaní
   i. Oznámenia o profile kupujúceho
   ii. Predbežné oznámenia
   iii. Pravidelné informatívne oznámenia
   iv. Oznámenia o kvalifikačnom systéme
   v. Oznámenia o koncesii
   vi. Zjednodušené oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania dynamickým nákupným systémom
   vii. Oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania
   viii. Oznámenia o výsledku verejného obstarávania
   ix. Informácie o uzavretí zmluvy
   x. Oznámenie o zrušení verejného obstarávania
   xi. Informácia o plnení zmluvy
   xii. Oznámenie o dobrovoľnej transparentnosti Ex Ante
   xiii. Výzva na predkladanie ponúk
   xiv. Oznámenia o subdodávke
b. Oznámenia pre zákazky v oblasti obrany a bezpečnosti
   i. Predbežné oznámenia v oblasti obrany a bezpečnosti
   ii. Oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania v oblasti obrany a bezpečnosti
   iii. Oznámenia o výsledku verejného obstarávania v oblasti obrany a bezpečnosti
   iv. Oznámenia o subdodávke
c. Informačné povinnosti podľa § 41 ods. 1 (otváranie ponúk)
d. Redakčné opravy

Vestník má zabezpečené **rozšírené vyhľadávanie** podľa rôznych špecifikácií a je **vedený v online dostupnej forme na webovom sídle ÚVO.** Vestník vychádza **každý pracovný deň**.

http://www.uvo.gov.sk/evestnik/-/vestnik/search

B. Register osôb zo zákazom účasti vo verejnom obstarávaní

Obsahuje údaje o osobe, ktorej bol zákaz ako sankcia uložený v nasledovnom rozsahu:

a. **identifikačné údaje osoby**
b. ak ide o právnickú osobu a ak sú úradu známe, **identifikačné údaje jej spoločníkov, známych akcionárov, členov, ovládajúcich osôb a ovládaných osôb** ak ide o právnické osoby
c. ak ide o fyzickú osobu a ak sú úradu známe, identifikačné údaje právnických osôb, ktorých je alebo ktorých ku dňu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení zákazu účasti vo verejnom obstarávaní bola spoločníkom, známym akcionárom, členom, štatutárnym

orgánom, členom štatutárneho orgánu, členom dozorného orgánu, zamestnancom v priamej riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu alebo jeho člena, prokuristom alebo ovládajúcou osobou v rozsahu podľa § 129 ods. 1 písm. a) až e),

d. **začiatok a koniec doby**, na ktorú je právoplatne uložený zákaz účasti vo verejnom obstarávaní.

Register je verejne prístupný **na webovom sídle úradu** s výnimkou rodných čísel.
http://www.uvo.gov.sk/zoznam-podnikatelov/-/RegisterPodnikatelov/sozakazom

Úrad zapisuje do registra osoby bezodkladne po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o uložení zákazu**. Register nie je uvedený formou viditeľného zoznamu osôb v abecednom zoradení, je umožnené len vyhľadávanie** prostredníctvom zadania obchodného mena, IČO, sídlo, registračné číslo.

C. Evidencia referencií

Je informačným systémom verejnej správy (§9a Zákona o verejnom obstarávaní), ktorého správcom je úrad.

Údaje vedené v evidencii referencií:

a. meno a priezvisko, obchodné meno alebo **názov, adresu** pobytu alebo sídlo, **identifikačné číslo dodávateľa** alebo dátum narodenia, ak nebolo pridelené identifikačné číslo
b. **názov verejného obstarávateľa** alebo obstarávateľa
c. **stručnú identifikáciu plnenia** podľa zmluvy alebo rámcovej dohody
d. **miesto, cenu a lehoty dodania** plnenia podľa zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody
e. **hodnotenie kvality** plnenia podľa ustanovených kritérií
f. **výslednú hodnotiacu známku**
g. **dátum** vyhotovenia.

Evidencia referencií môže byť relevantnou **pre posúdenie kvalít MVO ak sa zúčastňujú výberových konaní** prostredníctvom verejného obstarávania. Referencia sú povinní vyhotovovať verejní obstarávatelia a obstarávatelia. **Do kritérií hodnotenia kvality** vstupujú ukazovatele napr. predčasné ukončenie zmluvy, z dôvodu porušenia zmluvy dodávateľom, celkové trvanie omeškania dodávateľa, počet dôvodne uplatnených reklamácií, dodržanie povinností dodávateľa v zmluve.
Evidencia je **zverejnená na webovom sídle úradu ako abecedný zoznam ale aj s možnosťou vyhľadávania** cez parametre obchodného mena, IČO, sídlo, registračné číslo.

http://www.uvo.gov.sk/zoznam-podnikatelov/-/RegisterPodnikatelov/sreferenciami

6.4.11 Informácie z výsledkov kontrol NKÚ

1. Zákonná úprava

Najvyšší kontrolný úrad SR (NKÚ) je štátnym orgánom, ktorého postavenie upravuje osobitý zákon č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky.

Pôsobnosť úradu je upravená v **§2 Zákone o NKÚ**, kedy úrad **kontroluje hospodárenie** s nasledovnými prostriedkami:

a. **prostriedkami rozpočtov**, ktoré podľa zákona schvaľuje Národná rada Slovenskej republiky alebo vláda Slovenskej republiky
b. **majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, záväzkami a pohľadávkami štátu, verejnoprávnych inštitúcií**, Fondu národného majetku Slovenskej republiky, obcí, vyšších územných celkov, právnických osôb s majetkovou účasťou štátu, právnických osôb s majetkovou účasťou verejnoprávnych inštitúcií, právnických osôb s majetkovou účasťou Fondu národného majetku Slovenskej republiky, právnických osôb s majetkovou účasťou obcí, právnických osôb s majetkovou účasťou vyšších územných celkov, **právnických osôb zriadených obcami alebo právnických osôb zriadených vyššími územnými celkami**,
c. **majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami a pohľadávkami, ktoré sa poskytli** Slovenskej republike, právnickým osobám alebo fyzickým osobám **v rámci rozvojových programov** alebo z iných obdobných dôvodov zo zahraničia,
d. majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, pohľadávkami a záväzkami, **za ktoré Slovenská republika prevzala záruku**,
e. majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, pohľadávkami a záväzkami právnických **osôb vykonávajúcich činnosti vo verejnom záujme**
f. kontroluje aj
    a) spôsob vyrubovania a vymáhania daní, ciel, odvodov, poplatkov a pokút, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu republiky, rozpočtov obcí a rozpočtov vyšších územných celkov,
    b) výkon a uplatňovanie práv a dodržiavanie povinností vyplývajúcich z finančno-ekonomických vzťahov vznikajúcich pri hospodárení s vyššie uvedenými prostriedkami, ktorých účastníkom je subjekt uvedený v § 4.

Za prostriedky štátneho rozpočtu sa považujú **aj prostriedky Európskych spoločenstiev a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na financovanie projektov** na základe medzinárodných zmlúv.

Kontrolná pôsobnosť Úradu sa podľa §4 zákona vzťahuje na **subjekty:**

a. vládu, ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy Slovenskej republiky a orgány im podriadené,
b. štátne orgány, ako aj právnické osoby, ku ktorým vykonávajú funkciu zakladateľa alebo zriaďovateľa ústredné orgány štátnej správy alebo iné štátne orgány,
c. obce a vyššie územné celky, právnické osoby zriadené obcami, právnické osoby zriadené vyššími územnými celkami, právnické osoby s majetkovou účasťou obcí a právnické osoby s majetkovou účasťou vyšších územných celkov,
d. štátne účelové fondy, verejnoprávne inštitúcie zriadené zákonom, právnické osoby, v ktorých majú majetkovú účasť verejnoprávne inštitúcie, na právnické osoby s majetkovou účasťou štátu,
e. Fond národného majetku Slovenskej republiky, právnické osoby s charakterom prirodzeného monopolu1d) s majetkovou účasťou Fondu národného majetku Slovenskej republiky prevyšujúcou 34 %, iné právnické osoby s majetkovou účasťou Fondu národného majetku Slovenskej republiky najmenej 50 %,
f. fyzické osoby a právnické osoby (ktoré nakladajú s prostriedkami podľa odstavca vyššie §2).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že **kontrolná právomoc ÚVO sa môže vzťahovať aj na subjekty MVO**, **ktoré sú buď subjektom** uvedeným v kontrolnej pôsobnosti ÚVO **alebo nakladajú s prostriedkami**, ktorých hospodárenie kontroluje ÚVO.

Zo svojej kontrolnej činnosti je ÚVO povinné v zmysle §16 ods. 1 zákona uverejňovať informácie zo správ kontrolnej činnosti, ktoré sú predmetom tohto skúmania.

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

V zmysle §16 ods. 1 Zákona o NKÚ, predseda a podpredsedovia zachovávajú mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone svojich funkcií, avšak **vo verejnom záujme, na účely informovanosti verejnosti**, predseda alebo ním poverený podpredseda **pravidelne, najmenej však raz za tri mesiace, uverejňuje** informácie získané z kontrolnej činnosti.

Dáta z kontrol sú rozdelené v časti Kontrolná činnosť, v celkoch na 2 časti:

- Informovanie sa o výsledkoch kontroly za rok 2007 až 2011
- Informovanie sa o výsledkoch kontroly od 2012

Na webovom sídle úradu nachádzame zoznam informácií v nasledovnom znení:

a. **protokoly** o výsledkoch kontrol v celom znení
b. **dátum zverejnenia**
c. **názov subjektu**

Pri konkrétnom subjekte je možné prejsť **do Registra subjektov kontrolovaných NKÚ**, ktorý pri každom subjekte individuálne obsahuje:

a. **názov**
b. **IČO**
c. **právnu formu**
d. **protokoly** o výsledkoch kontrol daného subjektu v celom znení
e. **dátum zverejnenia**

Aj v časti informácií o kontrolách aj v časti registra subjektov kontrolovaných NKÚ**, je umožnené vyhľadávanie podľa: názov subjektu, IČO, adresa.**

3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Dáta sú zverejňované na webovom sídle NKÚ, formou **automatizovaného systému s vyhľadávaním**.

http://www.nku.gov.sk/sk/spravy-o-vysledkoch-kontrol-od-roku-2012
http://www.nku.gov.sk/sk/informovanie-sa-o-kontrolovatelnom-subjekte

6.4.12 Register sociálnych podnikov

1. Zákonná úprava

Register sociálnych podnikov upravuje zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v platnom znení. Sociálnym podnikom sa v zmysle §50b ods. 1 a 3 Zákona o zamestnanosti **rozumie právnická alebo fyzická osoba**, ktorá:

a. **zamestnáva zamestnancov, ktorí** pred prijatím do pracovného pomeru **boli znevýhodnenými** uchádzačmi o zamestnanie v počte, ktorý predstavuje **najmenej 30 % z celkového počtu** jeho zamestnancov,
b. **poskytuje podporu a pomoc zamestnancom**, ktorí pred prijatím do pracovného pomeru boli znevýhodnenými uchádzačmi o zamestnanie, nájsť zamestnanie na otvorenom trhu práce,
c. **najmenej 30 % z finančných prostriedkov získaných z príjmu** z predmetu činnosti, ktoré zostanú po úhrade všetkých výdavkov na predmet činnosti za príslušné zdaňovacie obdobie podľa daňového priznania, každoročne **použije na vytváranie nových pracovných miest alebo na zlepšovanie pracovných podmienok**,
d. **je zapísaná v registri** sociálnych podnikov
e. **musí byť bezúhonná** (u právnickej osoby bezúhonnosť preukazuje štatutárny zástupca výpisom z registra trestov).

Sociálnemu podniku je na podporu vytvárania a udržania pracovných miest znevýhodnených uchádzačov príspevok od Úradu práce v základnej výške najviac 50% z celkovej ceny práce pod dobu 12 mesiacov.

Status sociálneho podniku majú možnosť získať **aj organizácie MVO** v prípade ak splnia podmienky zákona o zamestnanosti; postavenie sociálneho podniku je možné priznať **aj chránenej dielni alebo chránenému pracovisku**.
Postavenie sociálneho podniku priznáva Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (Ústredie) na **základe žiadosti osoby a následného rozhodnutia** Ústredia, ak osoba splnila požadované podmienky. **Ústredie vykonáva aj zápis** do registra sociálnych podnikov, **vedie register a zverejňuje ho** na svojom webovom sídle (§50b ods. 8 Zákona o zamestnanosti).

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

Zápis do registra sa vykonáva na základe **žiadosti**, ktorá musí obsahovať:

a. názov, sídlo, identifikačné číslo právnickej osoby alebo meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu fyzickej osoby,
b. vykonávané činnosti podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností,
c. dátum, ku ktorému právnická osoba alebo fyzická osoba žiada o priznanie postavenia sociálneho podniku
d. podnikateľský plán vrátane kalkulácie predpokladaných príjmov, výdavkov a zisku pred rozdelením,
e. dokumenty a doklady preukazujúce plnenie podmienok, že osoba je sociálnym podnikom (§50b ods. 1 písm. a-c), a ods. 3)
f. výpis z obchodného registra alebo iný doklad oprávňujúci na podnikanie a na vykonávanie predmetu činnosti,
g. doklad o vlastníctve priestorov alebo o prenájme priestorov,
h. preukázanie materiálneho vybavenia na vykonávanie predmetu činnosti sociálneho podniku,
i. okruh spolupracujúcich subjektov.

Ústredie vykoná zápis sociálneho podniku do registra **na základe rozhodnutia** ústredia o priznaní postavenia sociálneho podniku ku dňu požadovaného žiadateľom alebo ku dňu rozhodnutia, a to na **dobu neurčitú**.

Register zverejňuje ústredie na svojom webovom sídle, pričom podľa §50b ods. 9 zákona o zamestnanosti **obsahuje**:

a. **názov, sídlo a identifikačné číslo** právnickej osoby alebo meno a priezvisko a adresu trvalého pobytu fyzickej osoby,
b. **vykonávané činnosti** podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností,
c. **zmeny alebo zánik skutočností zapísaných** v rozhodnutí o priznaní postavenia sociálneho podniku.

V prípade ak sociálny podnik **najmenej 12 mesiacov neplní podmienky** podľa zákona o zamestnanosti, **ústredie** priznané postavenie sociálneho podniku **zruší.**

3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Zverejňované údaje o sociálnych podnikoch sú dostupné v súlade so zákonom **na webovom sídle ústredia,** a to vo **forme excel dokumentu.** Dokument je rozčlenený na **3 časti (hárky), a to na subjekty s platným statusom (register), pozastaveným a zrušeným.**

http://www.upsvar.sk/buxus/generate_page.php?page_id=12977

V porovnaní s údajmi vyžadovanými zákonom, ústredie zverejňuje **navyše aj údaje:**

a. údaje o rozhodnutí (číslo, dátum rozhodnutia, právoplatnosť)
b. kontaktné údaje o osobe (telefón, fax, email)
c. miesto výkonu činnosti

6.4.13 Obchodný register

1. Zákonná úprava

Obchodný register upravuje osobitný **zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri** v platnom znení. Do obchodného registra sa povinne zapisujú obchodné spoločnosti v právnej forme: akciová spoločnosť, spoločnosť s ručením obmedzeným, verejná obchodná spoločnosť, komanditná spoločnosť a družstvo.

V súvislosti s projektom je relevancia údajov v obchodnom registri okrajová, nakoľko **MVO sa do tohto** registra vo svojej právnej forme **nezapisujú, avšak** v obchodnom registri môžu byť zapísané **právnické osoby, ktoré MVO založili alebo v ktorých získajú po ich vzniku určitý majetkový podiel.**

V obchodnom registri sa tak zverejňujú mnohé údaje a informácie o „odvodených“ právnických osobách, ktoré súvisia s činnosťou MVO.

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

V obchodnom registri sa zapisuje mnoho dát, preto vyberieme len tie, ktoré sú pre projekt najviac relevantné, v zmysle **§2 ods. 1 a 2** zákona ide o nasledovné dáta:

a. **obchodné meno**, pri právnickej osobe **sídlo**, pri fyzickej osobe podnikateľovi meno a priezvisko, ak sa líši od obchodného mena, dátum narodenia, rodné číslo, bydlisko a miesto podnikania, ak sa líši od bydliska,
b. **identifikačné číslo**,
c. **predmet podnikania** alebo činnosti,
d. **právna forma** právnickej osoby,
e. meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia a rodné číslo fyzickej osoby, ktorá je **štatutárnym orgánom** alebo jeho členom, s uvedením spôsobu, akým táto osoba koná v mene zapísanej osoby, a s uvedením dňa vzniku a po jej skončení dňa skončenia funkcie; ak je štatutárnym orgánom právnická osoba, zapisuje sa jej obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené, ako aj meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia a rodné číslo fyzickej osoby, ktorá je jej štatutárnym orgánom; ak ide o zahraničnú fyzickú osobu, zapisuje sa rodné číslo, ak jej bolo pridelené,
f. **označenie, adresa umiestnenia a predmet podnikania alebo činnosti odštepného závodu** alebo inej organizačnej zložky podniku, ak osobitný zákon ustanovuje, že sa zapisuje do obchodného registra, spolu s menom, priezviskom, bydliskom, dátumom narodenia a rodným číslom vedúceho odštepného závodu alebo inej organizačnej zložky podniku a s uvedením dňa vzniku a po jej skončení dňa skončenia funkcie; ak ide o zahraničnú fyzickú osobu, zapisuje sa rodné číslo, ak jej bolo pridelené,
g. meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia a rodné číslo fyzickej osoby, ak sa zapisuje do obchodného registra ako **prokurista**, s uvedením spôsobu konania za podnikateľa a s uvedením dňa vzniku a po jej skončení dňa skončenia funkcie; ak ide o zahraničnú fyzickú osobu, zapisuje sa rodné číslo, ak jej bolo pridelené,
h. meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia a rodné číslo fyzickej **osoby, ktorá je členom dozorného orgánu** zapísanej osoby, s uvedením dňa vzniku a po jej skončení dňa skončenia funkcie, ak má zapísaná osoba dozorný orgán zriadený; ak ide o zahraničnú fyzickú osobu, zapisuje sa rodné číslo, ak jej bolo pridelené,
i. **zrušenie právnickej osoby a právny dôvod jej zrušenia**,
j. **dátum vstupu do likvidácie a dátum skončenia likvidácie**,
k. meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia a rodné číslo fyzickej osoby alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ak je pridelené, ktorá sa zapisuje do obchodného registra ako likvidátor, s uvedením spôsobu konania v mene zapísanej osoby a s uvedením dňa vzniku a po jej skončení dňa skončenia funkcie; ak je likvidátorom právnická osoba, zapisuje sa aj meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia a rodné číslo fyzickej osoby, ktorá za túto právnickú osobu vykonáva pôsobnosť likvidátora; ak ide o zahraničnú fyzickú osobu, zapisuje sa rodné číslo, ak jej bolo pridelené,
l. **rozhodnutie súdu o neplatnosti** právnickej osoby,
m. **vyhlásenie konkurzu a ukončenie konkurzného konania**,
n. **meno, priezvisko, značka správcu** a adresa kancelárie fyzickej osoby, ktorá sa zapisuje do obchodného registra ako správca ustanovený v konkurznom konaní, reštrukturalizačnom konaní alebo vyrovnacom konaní; ak je ako správca ustanovená právnická osoba, zapisuje sa jej obchodné meno, značka správcu a adresa kancelárie,

o. **dátum povolenia reštrukturalizácie** alebo povolenia vyrovnania a dátum ukončenia týchto konaní,
p. **zavedenie nútenej správy** podľa osobitných predpisov a jej skončenie,
q. meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia a rodné číslo fyzickej osoby alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ak je pridelené, ktorá sa zapisuje do obchodného registra ako **správca na výkon nútenej správy** a jeho zástupca; ak ide o zahraničnú fyzickú osobu, zapisuje sa rodné číslo, ak jej bolo pridelené,
r. právny **dôvod výmazu** zapísanej osoby,
s. ďalšie skutočnosti, ak to ustanovuje osobitný zákon (Obchodný zákonník)
t. **pri verejnej obchodnej spoločnosti** mená, priezviská a bydliská spoločníkov, prípadne obchodné meno alebo názov a sídlo právnickej osoby ako spoločníka,
u. **pri komanditnej spoločnosti** mená, priezviská a bydliská spoločníkov, prípadne **obchodné meno alebo názov a sídlo právnickej osoby ako spoločníka** s určením, kto je komplementár a kto komanditista, **výška vkladu** každého komanditistu a **rozsah jeho splatenia**, výška **základného imania** a rozsah jeho splatenia,
v. **pri spoločnosti s ručením obmedzeným** mená, priezviská a bydliská spoločníkov, obchodné meno alebo názov a sídlo právnickej osoby **ako spoločníka, výška základného imania a rozsah jeho splatenia, výška vkladu každého spoločníka** do základného imania a rozsah jeho splatenia,
w. **pri akciovej spoločnosti** výška základného imania, rozsah jeho splatenia, počet, druh, forma, podoba a menovitá hodnota akcií, obmedzenie prevoditeľnosti akcií na meno, ak je prevoditeľnosť týchto akcií obmedzená; ak má spoločnosť jediného akcionára, zapisuje sa aj meno, priezvisko a bydlisko alebo obchodné meno, alebo názov a sídlo tohto akcionára,
x. **pri družstve** výška zapisovaného základného imania a výška základného členského vkladu,
y. **pri štátnom podniku** názov zakladateľa, adresa zakladateľa a výška kmeňového imania,
z. **pri zúčastnenej spoločnosti** podľa osobitného zákona údaj o tom, že sa spoločnosť podieľa na cezhraničnom zlúčení alebo cezhraničnom splynutí spoločností, s uvedením údaja, v ktorom členskom štáte bude mať nástupnícka spoločnosť podľa návrhu zmluvy o cezhraničnom zlúčení alebo zmluvy o cezhraničnom splynutí svoje sídlo.

Súčasťou obchodného registra je aj zbierka listín (§3), ktorá obsahuje listiny preukazujúce zapisované skutočnosti. Do zbierky listín sa ukladá originál alebo jej osvedčená kópia; ak sa listiny podávajú elektronicky musia byť podpísané zaručeným elektronickým podpisom (§3 ods. 3).

3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Zverejňovanie listín zo zbierky listín je zabezpečené **prostredníctvom Obchodného vestníka**, rovnako ako **aj údajov z Obchodného registra** (§14 ods. 3 Zákona o obchodnom registri). *Pozri bližšie časť k Obchodnému vestníku.* Obchodný register sa vedie len v elektronickej forme, zbierka listín sa vedie v listinnej aj elektronickej forme.

Obchodný register je dostupný na webovom sídle zriadenom pre obchodný register:
http://www.orsr.sk/

Údaje sú zverejňované **v elektronickom systéme s možným vyhľadávaním** pri právnickej osobe podľa: obchodného mena, sídla, IČO., právnej formy, spisovej značky. Obchodný register je dostupný aj na webom sídle Ministerstva vnútra SR v Obchodnom vestníku

https://www.justice.gov.sk/PortalApp/ObchodnyVestnik/Web/Zoznam.aspx

6.4.14 Notárske centrálne registre

1. Zákonná úprava

Zákon č. 323/1992 Zb. o notárskej činnosti v platnom znení upravuje notárske centrálne registre (NCR), ktorými v zmysle §73a a nasl. sú:

- Notársky centrálny register závetov
- **Notársky centrálny register záložných práv**
- Notárky centrálny register dražieb
- Notársky centrálny register listín

Pre účely vhodných dát pre projekt, sa budeme zaoberať **len Notárskym centrálnym registrom záložných práv** (register záložných práv) upravený **v §73d – 73i** a vo vyhláške Ministerstva spravodlivosti SR č. 607/2002 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o Notárskom centrálnom registri záložných práv.

V zmysle Občianskeho zákonníka **záložné právo** slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (záloh), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená dlžníkom. Zálohom môže byť **hnuteľná aj nehnuteľná vec, právo ako aj iná majetková hodnota**. Záložné právo k nehnuteľnosti vzniká zápisom do katastra nehnuteľností. Záložné právo k iným veciam môže vznikať zápisom práv do osobitného registra (napr. ochranné známky sú zapísané v registri ochranných známok vedenom Úradom priemyselného vlastníctva SR).

Organizácie MVO môžu v registri záložných práv mať **postavenie záložného veriteľa alebo záložcu/ záložného dlžníka** (osoba, ktorá poskytla do zálohu určitú vec).

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

V zmysle §73d ods. 1 a 2 Notárskeho poriadku register obsahuje:

a. meno a priezvisko (**obchodné meno**), adresu trvalého pobytu (**sídlo)** a dátum narodenia (**identifikačné číslo organizácie**) **záložcu**,
b. **dátum a čas registrácie** záložného práva,
c. **určenie pohľadávky** zabezpečenej záložným právom, dátum jej splatnosti, ak je určený, a určenie jej hodnoty; ak hodnota zabezpečenej pohľadávky nie je pri zriadení záložného práva určená, najvyššia hodnota istiny, do ktorej je pohľadávka zabezpečená,
d. **určenie zálohu** tak, aby kedykoľvek počas trvania záložného práva bolo možné určiť vec, právo alebo inú majetkovú hodnotu, na ktorú sa záložné právo vzťahuje; určenie, že zálohom je podnik alebo jeho časť, ak je záložné právo zriadené na podnik v celku alebo na jeho časť,
e. meno a priezvisko (obchodné meno), adresu trvalého pobytu (sídlo) a dátum narodenia (identifikačné číslo organizácie) **záložného dlžníka**, ak osoba záložného dlžníka nie je totožná s osobou záložcu,

f. meno a priezvisko (obchodné meno), adresu trvalého pobytu (sídlo) a dátum narodenia (identifikačné číslo organizácie) **záložného veriteľa** alebo osoby, ktorá je oprávnená konať za záložného veriteľa; ak sa zapisuje osoba oprávnená konať za záložného veriteľa, je potrebné túto skutočnosť vyznačiť,
g. **začiatok výkonu** záložného práva,
h. **výmaz** záložného práva,
i. **určenie notára**, ktorý zápis vykonal.
j. **v poznámkach** o záložnom práve možno registrovať ďalšie zákonom ustanovené údaje týkajúce sa záložného práva, najmä
    i. **čas, na ktorý bolo záložné právo zriadené**, ak sa záložné právo zriaďuje na určitý čas,
    ii. **poradie rozhodujúce na uspokojenie** záložných práv, ak je odlišné od času registrácie záložných práv,
    iii. ďalšie skutočnosti, ak to ustanovuje zákon.

Podklady súvisiace so zápisom dát **spracúvajú notári na základe žiadosti oprávnenej osoby**, pričom **kontrolujú totožnosť osôb a či žiadosť o zápis obsahuje všetky údaje**. Registráciu záložného práva, zmien údajov o záložnom práve, začatia výkonu záložného práva a výmaz záložného práva v registri záložných práv vykonáva notár na základe žiadosti oprávnenej osoby (§ 151a až 151md Občianskeho zákonníka.).

3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Register je zverejnený v elektronickej forme na webovom sídle Notárskej komory SR:
http://www.notar.sk/%C3%9Avod/Not%C3%A1rskecentr%C3%A1lneregistre/Z%C3%A1lo%C5%BEn%C3%A9pr%C3%A1va.aspx

V registri je **možné vyhľadávanie** podľa záložcu, veriteľa, zálohu a podľa čísla a roku zápisu.
Po zadaní parametrov register vyfiltruje dostupné dáta, kde je možné nájsť údaje podľa časti 2. Tejto analýzy. Register poskytuje **aj informačný výpis z registra** k vyhľadanej veci.

6.4.15 Zoznam daňových dlžníkov obcí

1. Zákonná úprava

Zákonná možnosť zverejňovať zoznamy daňových dlžníkov obcí je ustanovená v zmysle §52 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní v platnom znení (Daňový poriadok).
Obce a mestá sú správcami daní za miestne dane a poplatky v zmysle zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktorými sú:

a. daň z nehnuteľností (pozemky, stavby, byty a nebytové priestory),
b. daň za psa,
c. daň za užívanie verejného priestranstva,
d. daň za ubytovanie,
e. daň za predajné automaty,
f. daň za nevýherné hracie prístroje,
g. daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta,

h. daň za jadrové zariadenie
i. miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Osobami povinnými platiť miestne dane sú tak fyzické ako aj právnické osoby, pri každej dani pri splnení odlišných podmienok v zmysle Zákona o miestnych daniach. Správca dane, ktorým je vo vyššie uvedených prípadoch daní **obec (mesto), môže zverejniť zoznam daňových dlžníkov**. Ide tak o oprávnenie obcí a miest, **nie ich povinnosť**.

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

Druhy zoznamov, ktoré obec môže zverejniť:

a) **daňových dlžníkov** podľa stavu **k 31. decembru predchádzajúceho roka**, u ktorých úhrnná výška daňových nedoplatkov presiahla u fyzickej osoby 160 eur a u právnickej osoby 1 600 eur,
b) **daňových subjektov**, ktorým bol v kalendárnom roku, ktorý predchádza roku, v ktorom sa budú zoznamy zverejňovať povolený **odklad platenia dane alebo povolené platenie dane v splátkach** presahujúce u fyzickej osoby 160 eur a u právnickej osoby 1 600 eur a tento odklad platenia dane alebo povolené platenie dane v splátkach naďalej trvá,
c) **daňových subjektov**, ktorým bola v kalendárnom roku, ktorý predchádza roku, v ktorom sa bude zoznam zverejňovať povolená **úľava alebo odpustený daňový nedoplatok** s uvedením jej výšky

V zoznamoch sa uvedie

a. meno a priezvisko fyzickej osoby, jej trvalý pobyt alebo miesto podnikania, ak je odlišné od trvalého pobytu,
b. **obchodné meno alebo názov** právnickej osoby a jej **sídlo**,
c. suma
   1. daňových nedoplatkov,
   2. dane, u ktorej bolo povolené jej zaplatenie v splátkach alebo povolený odklad platenia dane alebo
   3. povolenej úľavy alebo odpustenia podľa § 70 a 157.

Údaje je možné zverejňovať **1x ročne** v prvom polroku bežného roka, a to **na webovom sídle** obce **alebo na inom obvyklom mieste** na oznamovanie informácií obcou (napr. úradná tabuľa).
Možno tak skonštatovať, že v súčasnom právnom stave je možné **získať len dáta z niektorých obcí**, nakoľko povinnosť zverejnenia zoznamov dlžníkov nie je zavedená, pričom obce tak nemusia robiť len webovou formou. Pokiaľ však údaje zverejnili, boli zverejnené vo forme excel dokumentu.

3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Údaje sa zverejňujú **1x ročne** v prvom polroku bežného roka, a to **na webovom sídle** obce **alebo na inom obvyklom mieste** na oznamovanie informácií obcou (napr. úradná tabuľa).
Možno tak skonštatovať, že v súčasnom právnom stave je možné **získať len dáta z niektorých obcí**, nakoľko povinnosť zverejnenia zoznamov dlžníkov nie je zavedená, pričom obce tak nemusia robiť len webovou formou. Pokiaľ však údaje zverejnili, boli zverejnené **vo forme excel dokumentu**.
Napríklad: http://www.obec-casta.sk/node/403

6.4.16 Centrálny register zmlúv

1. Zákonná úprava

Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v platnom znení a nariadenie vlády č. 498/2011 Z. z. o podrobnostiach o zverejňovaní zmlúv v centrálnom registri zmlúv upravujú zverejňovanie povinne zverejňovaný zmlúv v Centrálnom registri zmlúv povinnými osobami.

Povinnými osobami v zmysle §2 info zákona sú:

a. štátne orgány
b. obce
c. vyššie územné celky
d. právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti
e. právnické osoby zriadené zákonom, štátnym orgánom, vyšším územným celkom alebo obcou podľa osobitného zákona
f. právnické osoby založené povinnými osobami podľa písm. a) – e)
g. osobitným zákonom ustanovené iné právnické osoby alebo fyzické osoby.

V centrálnom registri zmlúv (CRZ) sú **zverejnené povinne zverejňované** zmluvy podľa §5a ods. 1 a 2 info zákona [30], a to **povinnými osobami podľa §5a ods. 6 info zákona** (len niektorými vyššie vymenovanými osobami).

Zákonom stanovené povinné osoby, ktoré zverejňujú zmluvy v CRZ sú **ministerstvo, ostatný ústredný orgán štátnej správy, verejnoprávna inštitúcia a nimi zriadená rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia**.
Povinná osoba iná ako je uvedená vyššie (Národná banka SR; obce a VÚC a ich rozpočtové alebo príspevkové organizácie a povinné osoby, kde majú viac ako 50% účasť) , zverejňuje zmluvu **na svojom webovom sídle** a ak nemá webové sídlo, zmluva sa zverejňuje **na webovom sídle jej zriaďovateľa** alebo bezodplatne v **Obchodnom vestníku**.

Pokiaľ do zmluvného vzťahu (ohľadne povinne zverejňovanej zmluvy) s povinnou osobou vstupuje určitá MVO, povinne zverejňovaná zmluva zverejnená v CRZ tak sprístupňuje údaje o uzatvorených zmluvách s orgánmi verejnej správy a je možné tak získavať o tom údaje.

2. Prehľad dát, frekvencie pridávania, aktualizácie údajov a podklady súvisiace so zápisom dát

[30] (1) Povinne zverejňovaná zmluva je písomná zmluva, ktorú uzaviera povinná osoba a ktorá obsahuje informáciu**, ktorá sa získala za finančné prostriedky**, **s ktorými hospodária právnické osoby verejnej správy**[7aa]) vrátane neštátnych účelových fondov, alebo **sa týka používania týchto finančných prostriedkov**, **nakladania s majetkom štátu**, majetkom obce, majetkom vyššieho územného celku alebo majetkom právnických **osôb zriadených zákonom alebo na základe zákona** alebo nakladania s finančnými **prostriedkami Európskej únie**.
(2) Povinne zverejňovaná zmluva je aj písomná zmluva, ktorú uzaviera povinná osoba podľa § 2 ods. 3, v ktorej má štát alebo povinná osoba podľa § 2 ods. 1 a 2 výlučnú účasť alebo v ktorej majú štát a povinná osoba podľa § 2 ods. 1 a 2 spoločne výlučnú účasť alebo v ktorej majú štát a viaceré povinné osoby podľa § 2 ods. 1 a 2 spoločne výlučnú účasť a ktorá sa týka **nakladania s jej majetkom**; to **neplatí, ak je zmluva uzatvorená v bežnom obchodnom styku** v rozsahu predmetu podnikania alebo činnosti zapísanej v obchodnom registri alebo v inej úradnej evidencii.

Povinne zverejňované zmluvy vyššie pomenovaných povinných osôb, sa uverejňujú v **CRZ,** ktorý **vedie Úrad vlády SR na webovom sídle www.crz.gov.sk .**

Povinné osoby zasielajú zmluvy v PDF formáte a súčasne s nimi aj tieto informácie:

a. **názov zmluvy**,
b. **číslo zmluvy**, ak povinná osoba vedie vlastný číselník zmlúv,
c. **identifikácia účastníkov** zmluvy, a to ak ide o
    i. právnickú osobu, uvedie sa jej obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené,
    ii. fyzickú osobu – podnikateľa, uvedie sa jej obchodné meno, miesto podnikania a identifikačné číslo, ak je pridelené,
    iii. fyzickú osobu, uvedie sa jej titul, meno a priezvisko,
d. **celková hodnota predmetu zmluvy**, ak ju možno určiť, vrátane dane z pridanej hodnoty,
e. **dátum, keď bola zmluva uzavretá**, prípadne dátum udelenia súhlasu s uzavretím zmluvy,
f. dátum nadobudnutia **účinnosti zmluvy**, ak dátum nadobudnutia účinnosti je iný ako deň nasledujúci po dni jej zverejnenia v registri,
g. dátum **skončenia platnosti** zmluvy, ak je zmluva uzatvorená na dobu určitú.

CRZ v základnom rozhraní **zobrazuje zmluvy podľa dátumu od najnovšie** pridanej s popisom údajov:

- dátum zverejnenia,
- názov zmluvy (číslo),
- cena,
- dodávateľ,
- objednávateľ.

Po kliknutí na názov zmluvy, sa otvorí **komplexná informácia o danej zmluve vrátane jej PDF** vyhotovenia. Zmluvy sú **pridávané priebežne**, pričom sú zverejnené po celý čas trvania záväzkov z nich a najmenej pod dobu 5 rokov od nadobudnutia účinnosti zmluvy podľa §47a Občianskeho zákonníka [31].

3. Spôsob a forma zverejňovania údajov

Na webovom sídle určenom Úradom vlády SR, automatizovanou elektronickou formou s vyhľadávaním https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=114364

V prílohe č. N22 sa nachádza výber z legislatívnej úpravy niektorých registrov, evidencií a zoznamov

[31] (1) Ak zákon ustanovuje povinné zverejnenie zmluvy, **zmluva je účinná dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia**.
(2) Účastníci **si môžu dohodnúť, že zmluva nadobúda účinnosť neskôr po jej zverejnení**.
(3) Zmluva uzavretá na účely odstránenia následkov mimoriadnej udalosti bezprostredne ohrozujúcej život, zdravie, majetok alebo životné prostredie, je účinná bez zverejnenia. Rovnako je bez zverejnenia účinné aj ustanovenie zmluvy, ktoré obsahuje informáciu, ktorá sa podľa osobitného zákona nesprístupňuje.
(4) Ak sa do troch mesiacov od uzavretia zmluvy alebo od udelenia súhlasu, ak sa na jej platnosť vyžaduje súhlas príslušného orgánu, zmluva nezverejnila, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo.

7. Zodpovednosť orgánov verejnej správy pri spracúvaní dát v registroch

7.1 Všeobecne k zodpovednosti orgánov verejnej správy pri spracúvaní dát v registroch

I. Orgány verejnej správy

Medzi orgánmi verejnej správy, ktoré spracúvajú rôzne dáta a informácie vo verejných registroch, zoznamoch a evidenciách ktoré sú predmetom skúmania v projekte (spolu pre účely tejto časti aj „registre"), nachádzame subjekty rôzneho typu. Pri posudzovaných registroch v projekte **ide prevažne o orgány verejnej správy** (štátne orgány i samospráva) napr. ministerstvá, ústredné orgány štátnej správy, **verejnoprávne inštitúcie** (sociálna poisťovňa), **rozpočtové organizácie štátu** (národné športové centrum) a v minimálnom počte **samosprávne stavovské komory** (notárska komora), **právnické osoby vo forme obchodnej spoločnosti** (zdravotné poisťovne).

Pri registroch, ktoré v projekte tvoria podstatné zdroje informácií, tieto vedú alebo za na zodpovedajú orgány verejnej správy. Z povahy postavenia orgánov verejnej správy bude vyplývať **zodpovednosť** za ich konanie v rámci

a. Zákona o slobodnom prístupe k informáciám,
b. Zákona o zodpovednosti za škodu spôsobnú pri výkone verejnej moci či
c. Zákona o eGovernmente a Zákona o informačných systémoch, ktoré upravujú osobitné sankcie za správne delikty.

Zodpovednosť ja však potrebné posudzovať individuálne pri každom registri samostatne.
Na sankcie za neposkytnutie dát voči tretím osobám sa budú uplatňovať režimy zákonov podľa písmena a) a b). Zákony podľa písmena c) obsahujú sankčné mechanizmy z pohľadu povinností orgánu verejnej správy z pohľadu dodržiavania spôsobu a formy plnenia si „technicko – realizačných" povinností ustanovených Zákonom o informačných systémoch a Zákonom o eGovernmente, ktoré sankcionuje Ministerstvo financií SR.

Zodpovednosť štátu (spôsobenú orgánmi verejnej moci) za škodu pri výkone verejnej moci upravuje Zákon o zodpovednosti za škodu (č. 514/2003 Z. z.).
Orgánom verejnej moci je v zmysle §2 písm. b) Zákona o zodpovednosti za škodu potrebné rozumieť:

a. štátny orgán
b. orgán územnej samosprávy, verejnoprávne inštitúcie, orgány záujmovej samosprávy, fyzické alebo právnické osoby zo zvereným výkonom verejnej moci.

Pri výkone činnosti orgánov verejnej moci v súvislosti s činnosťami pri registroch (vydávanie výpisov, vykonávanie registrácii a pod.) môže **v zmysle Zákona o zodpovednosti za škodu** dôjsť **len k jedinému prípadu** skutkovej podstaty spadajúcej pod rozsah zodpovednosti podľa tohto zákona, a to porušenia zákona vo forme **nesprávneho úradného postupu** (§3 ods. 1 písm. d).

Nesprávnym úradným postupom v zmysle §9 Zákona o zodpovednosti za škodu rozumieme

- nesprávny úradný postup
- porušenie povinnosti urobiť príslušný úkon
- porušenie povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote

- nečinnosť orgánu pri výkone verejnej moci
- zbytočné prieťahy v konaní
- iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických či právnických osôb.

Uvedené porušenia **zakladajú právo na náhradu škody** tomu, komu bola spôsobená uvedeným postupom orgánu verejnej moci (§9 ods. 2 Zákona o zodpovednosti za škodu) postupom podľa §15 a nasl. Zákona o zodpovednosti za škodu.

Pre **konkrétne prípady porušení** zákona v súvislosti s činnosťou orgánov verejnej moci pri registrovej činnosti a pri naplnení skutkových podstát nesprávneho úradného postupu, nachádzame v judikatúre napr. zverejnenie nepravdivých údajov či nesprávny výpis z registra.
Zverejnením nepravdivých údajov, ktoré nezodpovedajú skutočnosti sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za škodu s poukázaním na tvrdené pochybenie iného subjektu, ktorý mu poskytol podklady a z ktorých poškodzujúci orgán vychádzal (v uvedenej veci išlo o zverejnenie údajov o kontrole obchodnej inšpekcie) [32].
Vydanie nesprávneho výpisu z registra, ktorý by obsahoval nesprávne údaje, nezodpovedajúce stavu skutočnosti je taktiež možné považovať za nesprávny úradný postup, pričom štát zodpovedá za škodu tým spôsobenú (v uvedenej veci išlo o výpis z registra trestov) [33].

II. Princíp formálnej a materiálnej publicity

Registre posudzované v projekte majú rôzny spôsob zverejňovania, poskytovania či spracúvania informácií a dát v registroch, zoznamoch alebo evidenciách, ktoré vedú. Tak isto s každým registrom môžu byť spojené iné právne účinky so zápisom do registra, a preto neexitujú jednotné pravidlá pre všetky registre, ktoré sme posudzovali.

Formálny princíp publicity predstavuje inštitút **zaisťujúci jednoduchú dostupnosť údajov z registra** pre verejnosť, a tým naplnenie jednej z jeho funkcií. V prípade registra má každý právo po splnení poplatkovej povinnosti žiadať vyhotovenie výpisu a písomnej informácie z registra, nie je pritom povinný preukazovať právny záujem alebo dôvod, pre ktorý žiada tieto informácie.

Materiálna publicita popisuje charakter účinkov zápisov v príslušnom registri vo vzťahu ku zapísanej ako aj tretej osobe [34].

- Negatívny princíp materiálnej publicity, bez ohľadu na povahu zápisu údajov, sa prejavuje v ochrane dobrej viery tretej osoby, ktorá konala v dobrej viere vo zverejnené skutočnosti.

- Pozitívny princíp materiálnej publicity vo všeobecnosti vyžaduje na vznik účinkov zápisov v registri voči tretím osobám aj ich zverejnenie napr. v obchodnom vestníku.

Proti tomu, kto koná v dobrej viere v pravdivosť údajov zapísaných v registri, nemôže ten, koho sa zápis v registri týka namietať, že zápis v registri nezodpovedá skutočnosti. V zmysle tejto právnej úpravy sa v negatívnej forme prejavuje **materiálna publicita** tým, že zapísaná osoba nemôže namietať

[32] Rozsudok Najvyššieho súdu ČR 25Cdo/2840/2004
[33] Rozsudok Najvyššieho súdu ČR 25 Cdo/642/2005
[34] Patakyová, M. a kol., Obchodný zákonník komentár, 3. Vydanie, C.H. Beck, Bratislava, 2010, str. 68

pravdivosť zápisu voči tretej osobe, ktorá konala v dobrej viere v tento zápis. Osoba konajúca v dobrej viere v zápis v registri je taká osoba, ktorá nevie, že zápis v registri nezodpovedá skutočnosti, hoci o tom môže mať dôvodné pochybnosti, ktoré však sama nemôže z vlastnej vôle vylúčiť, respektíve preukázať.

Tretie osoby sú chránené nielen kvôli nedbalosti alebo úmyslu subjektu, ktorého zápis sa týka, ale je tým zaistené, že tretia osoba neutrpí škodu ani v dôsledku nedbanlivosti orgánu, ktorý vedie tento register, respektíve jeho zodpovedných pracovníkov. Pokiaľ by však tretia osoba vedela, že skutočný stav sa odlišuje od stavu zapísaného v registri, nemôže sa dovolávať dobrej viery v zápis v registri, práve pretože s ohľadom na vedomé predstieranie svojej vedomosti o skutočnosti, uskutočnila právne jednanie. Faktická znalosť nepravdivosti alebo nesprávnosti zápisu v registri diskvalifikuje jej potenciálnu dobrú vieru pri jej konaní, ako inak existujúcej právne relevantnej a právom predpokladaným prejavom dôvery v zápis. **Dôvera v zápisy chráni totiž iba tých, ktorí skutočne konajú v dobrej viere v pravdivosti údajov zapísaných v registri.**

Formy poskytovania údajov sa v jednotlivých registroch rôznili, pričom medzi najčastejšie formy patria

a. online (webové) poskytnutia údajov či už vo forme automatizovaných systémov s vyhľadávaním alebo samostatné dokumenty (word, excel) s príslušným úplným zoznamom
b. niektoré zápisy do registra majú konštitutívny charakter, iné len deklaratórny,
c. niektoré orgány mali priamo povinnosť zo zákona zverejniť príslušné dáta v určitých lehotách, iné tak robia aj nad rámec príslušného zákona,
d. niektoré registre sú zverejnené so znakmi materiálnej publicity, iné majú len informačné účinky
e. z niektorých registrov je príslušný orgán povinný vyhotovovať aj výpisy (princíp formálnej publicity), iné takúto povinnosť nemali.

Zápisy ako aj účinky zápisov, či formy zverejňovania informácií v rôznych registroch sa rôznia, a preto akékoľvek **spájanie údajov z registrov do budúcna vyžaduje prísne posúdenie možností spájania**, zverejňovania a poskytovania si údajov orgánmi (a inými inštitúciami) navzájom.

III. Informačné systémy verejnej správy a eGovernment

Prevádzkovatelia verejných registrov, ktorí v zmysle konkrétneho zákona vedú príslušný register majú **postavenie povinnej osoby** v zmysle §3 ods. 1 Zákona o informačných systémoch verejnej správy, **ktorá je zároveň správcom**, zodpovedajúca za vytváranie, prevádzku a rozvoj informačného systému, zabezpečujúca výkon verejnej správy podľa jej úloh určených v osobitnom zákone.

Medzi dôležité povinnosti spadajúce pod povinnosti povinných osôb, ktoré sú zároveň správcami informačných systémov patria v súvislosti s vedením registrov najmä (§3 ods. 4 a 6 Zákona o info systémoch):

a. **zabezpečovať plynulú, bezpečnú a spoľahlivú prevádzku** informačných systémov verejnej správy, ktoré sú v ich správe, vrátane organizačného, odborného a technického zabezpečenia,
b. **zabezpečovať informačný systém** verejnej správy **proti zneužitiu**,
c. **sprístupňovať verejnosti údaje** z informačných systémov verejnej správy, ak osobitný predpis neustanovuje inak,

d. **sprístupňovať alebo na požiadanie poskytnúť bezplatne iným povinným osobám údaje** z informačných systémov verejnej správy potrebné na ich činnosť, ak osobitný predpis neustanovuje inak,
e. **spravovať príslušné registre a zabezpečiť ich zverejnenie** podľa osobitných predpisov,
f. **zabezpečovať informáciu alebo údaj**, ktorý fyzická osoba alebo právnická osoba musí doložiť ku konaniu pred orgánom verejnej správy alebo orgánom verejnej moci, z informačného systému verejnej správy vo svojej správe, alebo prostredníctvom správcu iného informačného systému verejnej správy, ak je takáto informácia alebo údaj dostupný v rámci informačných systémov verejnej správy.

Zákon o informačných systémoch tiež konkrétne upravuje povinnosti tých povinných osôb, ktoré **vydávajú elektronické odpisy a výpisy z informačných systémov** (napr. výpis z registra trestov, výpis z obchodného registra a pod.) (§7 a 8).

Informačné systémy verejnej správy musia byť taktiež **v súlade so štandardami podľa §6 Zákona o informačných systémoch**, ktoré predstavujú pravidlá pre vytváranie, rozvoj a využívanie informačných systémov verejnej správy obsahujúce konkrétne charakteristiky, metódy, postupy a podmienky najmä z dôvodu bezpečnosti a integrovateľnosti informačných systémov. Ministerstvo financií SR štandardy upresňuje **výnosom Ministerstva financií SR v súčasnosti č. 55/2014 Z. z.** o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy, s novelizovaným znením účinným od 15.03.2014.

Prevádzkovanie informačných systémov verejnej správy[35] je **súčasťou** širokého spektra povinností orgánov verejnej správy **v procese informatizácie spoločnosti**.
Pod pojmom informatizácie spoločnosti rozumieme zavádzanie informačných a komunikačných technológií (IKT) do správy vecí verejných a tak modernizácia týchto procesov k komunikácií medzi orgánmi navzájom ako aj voči tretím osobám navonok (najmä voči občanovi). Výsledkom tohto procesu by mal byť elektronický výkon verejnej moci.

Informatizácia spoločnosti spadá pod Operačný program EÚ informatizácie spoločnosti (OPIS), kde riadiacim orgánom je Úrad vlády SR prostredníctvom Ministerstva financií SR, ktoré je okrem iného zároveň kontrolným, koordinačným orgánom pre informačné systémy verejnej správy v zmysle §4 ods. 2 písm. d) Zákona o informačných systémoch. Ministerstvo financií SR pravidelne predkladá Vláde SR **Národnú koncepciu informatizácie verejnej správy SR**, s ktorou musia byť následne v súlade všetky informačné systémy povinných osôb.
Posledná verzia Národnej koncepcie je z roku 2008, ktorá je zverejnená na webovom sídle zriadenom Ministerstvom financií SR pre problematiku informatizácie verejnej správy [36], pričom bola schválená na 97. schôdzi vlády SR dňa **21.5.2008.**

Základné rámcové body Národnej koncepcie informatizácie spoločnosti popisujú:

- **rámec informatizácie verejnej správy**, tak aby boli procesy výkonu správy efektívne digitalizované v rámci celej štruktúry verejnej správy,

[35] §2 písm. b) Zákona o infosystémoch: **informačným systémom verejnej správy** informačný systém v pôsobnosti povinnej osoby ako správcu informačného systému verejnej správy (ďalej len „správca“) podporujúci služby verejnej správy, služby vo verejnom záujme a verejné služby

[36] http://www.informatizacia.sk/narodna-koncepcia-informatizacie-verejnej-spravy/1306s

- **definuje princípy informatizácie verejnej správy** tak, aby aktivity subjektov verejnej správy pri aplikácii IKT koncepčne smerovali k digitalizácii procesov výkonu správy a poskytovaniu efektívnych e-služieb pre verejnosť,
- **definuje architektúru integrovaného ISVS** tak, aby verejná správa poskytovala verejnosti vo všetkých agendách informačné, komunikačné a transakčné e-služby prostredníctvom rôznych prístupových kanálov,
- **opisuje koncepčný prístup, akým by mali správcovia ISVS pristúpiť k informatizácii vecne prislúchajúcich úsekov správy**,
- **definuje rámec priorít**, ktorých realizácia naštartuje proces efektívnej informatizácie verejnej správy.

Zákon o informačných systémoch v §2 ods. 2 vyslovene uvádza, že **register je informačným systémom verejnej správy, kde zároveň odkazuje na Zákon o eGovernmente**.
Registrom sa pojmovo podľa §49 písm. a) Zákona o eGovernmente rozumie *„**miesto elektronického uchovávania objektov evidencie, ktoré vytvára, uchováva a vykonáva vo vzťahu k nim ďalšie úkony orgán verejnej moci v rámci svojej pôsobnosti a podľa osobitných predpisov**“*. Zákon tu príkladmo odkazuje na Zákon o obchodnom registri a Zákon o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky (č 253/1998 Zb.).

Základným právnym predpisom v Slovenskej republike, ktorý upravuje povinnosti orgánov verejnej moci v procese informatizácie (okrem Zákona o infosystémoch) je **Zákon o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci (o eGovernmente)**, ktorý vychádza zo smerníc Európskej únie.

Zákon o eGovernmente upravuje mnohé práva a povinnosti pri elektronickom výkone verejnej moci. Jedným z prostriedkov je **aj vytváranie tzv. referenčných registrov**, ktoré by mohli mať význam pri projekte akreditácie. Referenčným registrom je v zmysle §51 ods. 1 Zákona o eGovernmente register, ktorý je uvedený v zozname referenčných registrov, ktorý všeobecne záväzným predpisom vydáva Ministerstvo financií SR. K dnešnému dňu však takýto zoznam neexistuje.

Účelom referenčných registrov je *umožniť zdieľanie a využívanie údajov medzi informačnými systémami orgánov verejnej moci a ich poskytovanie pre právne účely. Prostredníctvom referenčných registrov sa zabezpečí, aby fyzické osoby a právnické osoby nemuseli predkladať pre účely konania informácie, ktoré sa už vedú v referenčných registroch (princíp „jedenkrát a dosť“). Ak orgány verejnej moci pre výkon verejnej moci potrebujú údaje o subjektoch evidencie, ktoré sú referenčnými údajmi, potom ich musia získavať z referenčných registrov. Ide vlastne o podporu jednej zo základných zásad elektronického výkonu verejnej moci spočívajúcej v tom, že „štát nevyžaduje predloženie informácií, ktorými už jeho orgány disponujú*"[37].

Referenčné registre by tak do budúcnosti mohli byť spôsobom, ktorý by mohol napomôcť cieľom projektu akreditácie, a z toho dôvodu **odporúčame podmienky konzultovať s Ministerstvom financií SR** ako hlavným orgánom v oblasti informatizácie.

[37] Gregušová, D., Komentár k §49 Zákona o eGovernmente, www.epi.sk

V ďalšej časti poskytujeme prehľad zodpovedných orgánov a relevantnosti dát ku každému posudzovanému registru osobitne.

7.2 Zoznam registrov, do ktorých sa zapisuje nepodnikateľský subjekt

7.2.1 Register nadácií

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav

Ako vyplýva z § 10 ods. 3 Zákona o nadáciách náležitosti zapísané v registri nadácií sú účinné voči každému odo dňa vykonania zápisu nadácie do registra nadácií. V zmysle tejto právnej úpravy sa prejavuje **materiálna publicita**. Proti tomu, kto koná v dobrej viere v pravdivosť údajov zapísaných v registri nadácií, nemôže ten, koho sa zápis v registri nadácií týka namietať, že zápis v registri nadácií nezodpovedá skutočnosti. To neplatí ak zapísaná osoba preukáže, že tretia osoba o týchto údajoch alebo o obsahu listín vedela, týmto spôsobom je vyjadrená negatívna materiálna publicita.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Register nadácií vedie **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky** a zabezpečuje ho sekcia verejnej správy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29. Tzn. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky vstupuje do vzťahu spracovania informácií v registri nadácií.

Prevádzkovateľom registra je IVeS, organizácia pre informatiku verejnej správy, Košice (IVeS je štátnou príspevkovou organizáciou v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky).

7.2.2 Register záujmových združení právnických osôb

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Ako vyplýva z § 20i ods. 2 Občianskeho zákonníka, združenie sa zapisuje do registra záujmových združení právnických osôb vedeného **na okresnom úrade v sídle kraja príslušnom podľa sídla združenia**.
V súčasnosti tak orgánom, ktorý vstupuje do vzťahu spracovania informácií o záujmových združeniach právnických osôb v registri týchto združení je **okresný úrad v sídle kraja, v ktorom má združenie sídlo – odbor všeobecnej vnútornej správy.**
Prevádzkovateľom registra je IVeS, organizácia pre informatiku verejnej správy, Košice (IVeS je štátnou príspevkovou organizáciou v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky).

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav

Občiansky zákonník **neupravuje materiálnu publicitu registra** záujmových združení právnických osôb, následkom čoho **nemožno konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v registri vo vzťahu k tretím osobám.

7.2.3 Register vzdelávacích inštitúcií, ktoré uskutočňujú akreditované vzdelávacie programy (súčasť informačného systému ďalšieho vzdelávania)

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Register vzdelávacích inštitúcií, ktoré uskutočňujú akreditované vzdelávacie programy je súčasťou tzv. informačného systému ďalšieho vzdelávania, ktorého správcom je **Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky**.

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav

Zákona o celoživotnom vzdelávaní **neupravuje materiálnu publicitu registra** vzdelávacích inštitúcií, ktoré uskutočňujú akreditované vzdelávacie programy následkom čoho **nemožno konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v registri vo vzťahu k tretím osobám.

7.2.4 Register neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav
Zákon o neziskových organizáciách **neupravuje materiálnu publicitu registra** neziskových organizácií, následkom čoho **nemožno konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v registri vo vzťahu k tretím osobám.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť
Register neziskových organizácií je vedený **okresným údajom v sídle kraje pre jeho územný obvod.** Ústredný register neziskových organizácií vedie **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.**

7.2.5 Register neinvestičných fondov

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav
Zákon o neinvestičných fondoch **neupravuje materiálnu publicitu registra** neziskových organizácií, následkom čoho **nemožno konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v registri vo vzťahu k tretím osobám.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť
Register neinvestičných fondoch je vedený **okresným údajom v sídle kraje pre jeho územný obvod.** Ústredný register vedie **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.**

7.2.6 Register športových klubov a register športových zväzov (ako súčasť športového registra)

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Súčasný stav dát v registri športových klubov a v registri národných športových zväzov je možné zhodnotiť ako **neúplný** s tým, že v registri **národných športových zväzov obsahuje len niektoré**

zákonom požadované údaje, ktoré sú zároveň verejne dostupné a v časti **registra športových klubov obsahuje nesprávne údaje ohľadne právnej formy** klubov.

Pre budúci systém akreditácie by bolo vhodné upraviť register národných športových zväzov ako aj športových klubov tak, aby údaje v nich boli zodpovedajúce skutočnosti a mohli byť využité spoľahlivo v pre ďalší vývoj.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Povinnou osobou za športový register ako informačný systém verejnej správy (IS) podľa §3 ods. 3 písm. a) ZIS je **Ministerstvo školstva SR, ktoré zodpovedá za IS ako prevádzkovateľ** IS. Ministerstvo školstva SR na základe čl. II ods. 4 písm. f) štatútu rozpočtovej organizácie Ministerstva školstva SR Národného športového centra (NŠC), ktoré vzniklo ako samostatná právnická osoba [38], prenieslo povinnosť správcu IS, kedy ustanovilo, že medzi poslanie a činnosť NŠC patrí aj vypracovanie a správa informačného systému v oblasti športu. Z kontraktu[39] medzi Ministerstvom školstva SR a NŠC na rok 2014 taktiež vyplýva, že Ministerstvo školstva SR financuje aktivity súvisiace s prevádzkou IS v oblasti športu v určenej rozpočtovej položke pre NŠC.

Národné športové centrum tak v súčasnosti spravuje IS v oblasti športu, a to na webovom sídle Slovenského športového portálu www.sport.gov.sk .

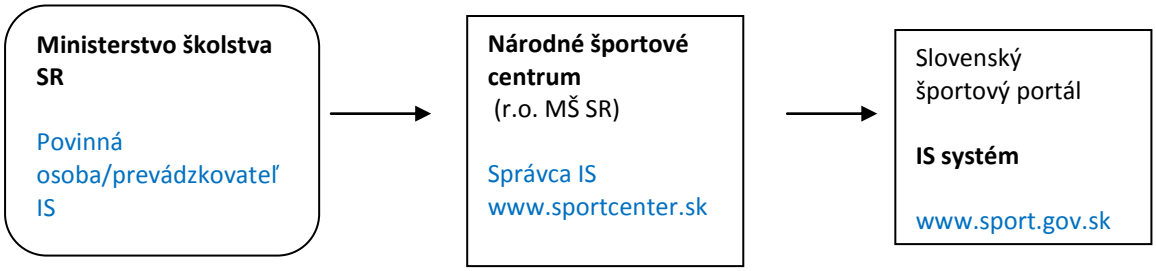

Na základe vyššie uvedeného konštatujeme, že **Ministerstvo školstva SR je** v zmysle §3 ods. 5 ZSI aj napriek povereniu NŠC ako správcu IS, **zodpovednou osobou za prevádzkovanie aj správu IS** (aj registra športových klub a národných športových zväzov) a vzťahujú sa naň všetky povinnosti z pohľadu ZIS správy aj prevádzky informačného systému verejnej správy.

7.2.7 Register poskytovateľov sociálnych služieb

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Systém registrovania poskytovateľov sociálnych služieb a správy informácií z ich registrácie je vedený 2 – stupňovo. **V prvej úrovni** evidencie existuje register poskytovateľov sociálnych služieb, ktorý aktívne vedú všetky **vyššie územné celky** (VÚC), pričom tieto vykonávajú úkony zápisu do registra, zápisu zmien ako aj zápisy výmazov z registra.

[38] http://www.sportcenter.sk/userfiles/file/%C5%A1tat%C3%BAt.pdf

[39] http://www.sportcenter.sk/userfiles/file/N%C5%A0C_kontrakt_2014.pdf

V druhej úrovni evidencie údajov o poskytovateľoch sociálnych služieb je zriadený Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb, ktorý vedie **Ministerstvom práce**, sociálnych vecí a rodiny SR (Ministerstvo práce SR). Ministerstvo práce už nevykonáva úkony súvisiace so zápisom poskytovateľov do registra, **vedie len centrálny register všetkých 8 registrov VÚC** na jednom mieste automatizovanou formou podľa §79 ods. 1 písm. h) zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v platnom znení (ZSS), pričom nad rámec registrov vedenými VÚC eviduje a zverejňuje **aj údaje o vymazaných poskytovateľoch** z registrov.

Centrálny register

Súčasný stav zverejňovaných v **Centrálnom registri poskytovateľov** vedenom Ministerstvom práce SR je možné zhodnotiť ako **vyhovujúci** a v súlade so ZSS. V porovnaní s registrami na úrovni VÚC **obsahuje údaje nad rámec údajov v registroch VÚC** napr. cieľovú skupinu, počet miest v zariadení, úroveň kvality služieb. Údaje v centrálnom registri sú dostupné bez obmedzení. Pri niektorých poskytovateľoch chýba len údaj o právnej forme.

Centrálny register Ministerstvo práce SR povinne **zverejňuje na svojom webovom sídle podľa §79 ods. 2 ZSS**.

Registre vedené VÚC

Súčasný stav údajov vedených v **registroch spravovanými VÚC** je umožnený väčšinou (v 7 z 8 VÚC) **len sprístupnením elektronického dokumentu zoznamu poskytovateľov** (forma excel alebo pdf), **len 1 VÚC register je vedený ako automatizovaný systém.**

Sumárne

Právny vzťah **poskytovania informácií medzi registrami** vedenými VÚC **a Centrálnym registrom** vedeným Ministerstvom práce SR nie je priamo v ZSS vyriešený. Zákon neuvádza lehoty ani spôsob ako VÚC poskytujú dáta do centrálneho registra, v akých lehotách ani v akej forme.

Poskytovanie dát z registrov vedených VÚC voči tretím osobám je zakotvený priamo v §66 ods. 2 ZSS, kedy zákon ustanovuje, že register je verejný, každý má právo nazrieť do neho a požadovať z neho výpis. Lehota na vydanie výpisu nie je zákonom stanovená.

Získavanie údajov z registrov poskytovateľov je možné v krátkej dobe prostredníctvom online databáz VÚC registrov alebo z Centrálneho registra http://www.employment.gov.sk/sk/centralny-register-poskytovatelov-socialnych-sluzieb/. Ak tretia osoba má záujem získať oficiálny dokument z registra poskytovateľov, môže požiadať o výpis z registra príslušnú VÚC v zmysle §66 ods. 2 ZSS.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Registre poskytovateľov sociálnych služieb vedené VÚC ako aj Centrálny register vedený Ministerstvom práce SR sú v zmysle §2 ods. 1 zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy (ZIS) **informačnými systémami verejnej správy**.

Za registre vedené VÚC, do ktorých zber dát, podkladov a ich hodnotenie vykonáva príslušný VÚC je **zodpovedný príslušný VÚC** ako orgán verejnej správy, ktorému je z osobitného zákona ZSS určená povinnosť správy a vedenie registra poskytovateľov sociálnych služieb v jeho územnom obvode. **VÚC je tak zodpovedný ako povinná osoba podľa §3 ods. 1 ZIS** za vytváranie, správu a rozvoj informačného systému – registra poskytovateľov sociálnych služieb.

Rovnako tak **Ministerstvo práce SR je ako povinná osoba** podľa §3 ods. 1 ZIS, **zodpovedná** za vytváranie, správu a rozvoj informačného systému – Centrálneho registra. Na VÚC ako aj Ministerstvo práce SR sa tak viažu povinnosti povinnej osoby v zmysle §3 ods. 4 a 6 ZIS, kde sú vymedzené

konkrétne povinnosti, pričom za ich porušenia ZIS ukladá sankcie za správne delikty v podobe pokuty (§10 ZIS).

7.2.8 Register vzdelávacích inštitúcií v oblasti mediácie

Relevantnosť (záväznosť) dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Uverejnený register **má informatívny charakter** a zápis do registra **nemá konštitutívne účinky.** Ministerstvo spravodlivosti je **povinné zverejňovať register na svojom webovom sídle** (§8 ods. 10ZM). Uverejnené dáta nemajú časový údaj, kedy bol register naposledy zodpovedným orgánom aktualizovaný, preto nie je zrejmé, či sú dáta v registri aktuálne. Poskytovanie dát tretím osobám je umožnené priamym získaním dát z registra v online verzii.

Doplnkovým zdrojom informácií je **informačný systém ďalšieho vzdelávania**, ktorý je vedený na webovom sídle Ministerstva školstva SR http://www.minedu.sk/akreditacie-v-oblasti-celozivotneho-vzdelavania/ avšak ani po viacerých pokusoch **sa nepodarilo na daný register pripojiť** zrejme z technických príčin. Z tohto dôvodu nie je zrejmé aké údaje Ministerstvo školstva SR verejne sprístupňuje ohľadne vzdelávacích inštitúciách v oblasti mediácie.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Zodpovedným orgánom za vedenie registra je **Ministerstvo spravodlivosti SR**, pričom dáta o akreditácii inštitúcie preberá z rozhodnutia o akreditácii vydaného Ministerstvom školstva SR.

7.3 Zoznam evidencií, do ktorej sa zapisuje nepodnikateľský subjekt

7.3.1 Evidencia občianskych združení

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Žiaden právny predpis vrátane Zákona o združovaní neupravuje register občianskych združení.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky aj napriek absencii právnej úpravy upravujúcej register občianskych združení zverejňuje na svojej webovej stránke evidenciu občiansky združení. Túto evidenciu občianskych združení zabezpečuje na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky sekcia verejnej správy so sídlom Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29. **Prevádzkovateľom evidencie je IVeS**, organizácia pre informatiku verejnej správy, Košice (IVeS je štátnou príspevkovou organizáciou v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky).

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav

Žiaden právny predpis vrátane Zákona o združovaní neupravuje register občianskych združení, tzn. absentuje aj právna úprava, z ktorej by vyplývala **materiálna publicita evidencie občianskych združení, ktorú vedie Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Z tohto dôvodu nemožno konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v evidencii vo vzťahu k tretím osobám.

7.3.2 Evidencia odborovej organizácie a organizácie zamestnávateľov

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Evidenciu odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov zabezpečuje **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky** - sekcia verejnej správy so sídlom Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29. **Prevádzkovateľom evidencie je IVeS**, organizácia pre informatiku verejnej správy, Košice (IVeS je štátnou príspevkovou organizáciou v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky).

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav

Zákon o združovaní **neupravuje materiálnu publicitu** evidencie odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov, následkom čoho **nemožno jednoznačne konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v evidencii vo vzťahu k tretím osobám.

7.3.3 Evidencia organizácií s medzinárodným prvkom

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Žiaden právny predpis neupravuje register organizácií s medzinárodným prvkom.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky aj napriek absencii právnej úpravy upravujúcej register organizácií s medzinárodným prvkom zverejňuje na svojej webovej stránke evidenciu organizácií s medzinárodným prvkom. Túto evidenciu zabezpečuje Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - sekcia verejnej správy so sídlom Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29. **Prevádzkovateľom evidencie je IVeS**, organizácia pre informatiku verejnej správy, Košice (IVeS je štátnou príspevkovou organizáciou v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky).

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav

Nakoľko Zákon organizáciách s medzinárodným prvkom neupravuje register organizácií s medzinárodným prvkom, **absentuje aj právna úprava, z ktorej by vyplývala materiálna publicita evidencie** organizácií s medzinárodným prvkom. Z tohto dôvodu **nemožno konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v evidencii vo vzťahu k tretím osobám.

7.3.4 Evidencia organizácií kolektívnej správy

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav
Autorský zákon **neupravuje materiálnu publicitu evidenciu organizácií kolektívnej správy**, následkom čoho **nemožno jednoznačne konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v tejto evidencii vo vzťahu k tretím osobám.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie evidencie, spracovanie dát a ich správnosť
Evidencia organizácií kolektívnej správy je vedená **Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky,** ktoré zodpovedá za spracovanie dát a ich súlad s predloženými podkladmi.

7.3.5 Evidencia cirkevných organizácií

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav
Zákon o slobode náboženskej viery **neupravuje materiálnu publicitu evidencie** právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženských spoločností, následkom čoho **nemožno jednoznačne konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v tejto evidencie vo vzťahu k tretím osobám. Materiálna publicita je však konštatovaná v čl. V ods. 3 Opatrenia MK SR.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie evidencie, spracovanie dát a ich správnosť
Evidencia právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženských spoločností je vedená **Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky**, ktoré zodpovedá za spracovanie dát na základe žiadosti o zaevidovanie a ich súlad s predloženými podkladmi.

7.3.6 Evidencia cirkví a náboženských spoločností

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav
Zákon o slobode náboženskej viery **neupravuje materiálnu publicitu evidencie cirkví a náboženských spoločností**, v dôsledku čoho **nemožno konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v evidencii vo vzťahu k tretím osobám.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie evidencie, spracovanie dát a ich správnosť
Evidencia cirkví a náboženských spoločnosti je vedená **Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky**, ktoré zodpovedá za spracovanie dát na základe žiadosti o registráciu a ich súlad s predloženými podkladmi.

7.3.7 Evidencia verejných zbierok

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav
Nakoľko právny poriadok neupravuje evidenciu verejných zbierok, nie je upravená ani **materiálna publicita tejto evidencie**, následkom čoho **nemožno jednoznačne konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v evidencii verejných zbierok vo vzťahu k tretím osobám.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie evidencie, spracovanie dát a ich správnosť
Evidencia verejných zbierok je vedená **Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky,** ktoré zodpovedá za spracovanie dát a za ich súlad s vydanými rozhodnutiami o povolení konania verejných zbierok, prípadne s oznámeniami neinvestičného fondu o organizovaní verejnej zbierky.

7.4 Zoznam zoznamov, do ktorých sa zapisuje nepodnikateľský subjekt

7.4.1 Zoznam občianskych združení, neziskových organizácií, nadácií, cirkví a náboženských spoločností, ktoré poskytujú ženám finančnú, materiálnu a psychologickú pomoc v tehotenstve

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav
Zákon o zdravotnej starostlivosti **neupravuje materiálnu publicitu Zoznamu**, následkom čoho **nemožno konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v Zozname vo vzťahu k tretím osobám.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť
Zoznam je vedený **Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky,** ktorý zodpovedá aj za spracovanie podkladov na zápis do zoznamu a za správnosť zapísaných údajov vo vzťahu k predloženým podkladom.

7.4.2 Zoznam akreditovaných subjektov

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav
Zákon o sociálnoprávnej ochrane detí **neupravuje materiálnu publicitu zoznamu akreditovaných subjektov**, následkom čoho **nemožno jednoznačne konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v zozname vo vzťahu k tretím osobám.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie zoznamu, spracovanie dát a ich správnosť
Zoznam je vedený **Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,** ktoré zodpovedá za spracovanie žiadostí o udelenie podkladov a súlad zapísaných údajov s poskytnutými podkladmi.

7.4.2.1 Zoznam poskytovateľov akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Aktuálny zoznam poskytovateľov akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania a zoznam programov kontinuálneho vzdelávania, ktorým uplynula platnosť akreditácie alebo im bola akreditácia zrušená zverejňuje **Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.**

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav

Zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch **neupravuje materiálnu publicitu zoznamu** poskytovateľov kontinuálneho vzdelávania akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania a zoznam programov kontinuálneho vzdelávania, ktorým uplynula platnosť akreditácie alebo im bola akreditácia zrušená, následkom čoho **nemožno konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v zozname vo vzťahu k tretím osobám.

7.4.2.2 Zoznam akreditovaných vzdelávacích zariadení s uvedením špecializovaných činností práce s mládežou

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

V súlade s § 9 ods. 3 Zákona o podpore práce s mládežou zoznam akreditovaných vzdelávacích zariadení s uvedením špecializovaných činností práce s mládežou, pre ktoré bolo potvrdenie o akreditácii vydané, ako aj odobratie potvrdenia o akreditácii uverejňuje na svojej internetovej stránke **Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky**, ktoré je ústredným orgánom štátnej správy pre štátnu starostlivosť a mládež.

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav

Zákon o o podpore práce s mládežou **neupravuje materiálnu publicitu** zoznamu akreditovaných vzdelávacích zariadení s uvedením špecializovaných činností práce s mládežou, následkom čoho **nemožno jednoznačne konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v zozname vo vzťahu k tretím osobám.

7.4.2.3 Zoznam osôb, ktorým bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu alebo akreditácia odbornej činnosti v oblasti sociálnych služieb

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Zoznamy osôb s akreditáciou vzdelávacieho programu ako aj na odbornú činnosť vedené v zmysle §79 ods. 1 písm. i) a j) Ministerstvo práce SR **zverejňuje na svojom webovom sídle podľa §79 ods. 2 ZSS**. **Zápis** do registra má **deklaratórny charakter**.

Zápis do zoznamu akreditovaných vzdelávacích programov alebo odborných činností **predpokladá vydanie a právoplatnosť rozhodnutia o udelení akreditácie, ktoré má konštitutívny charakter**, nakoľko až po právoplatnosti rozhodnutia o akreditácii je konkrétna osoba oprávnená poskytovať akreditované vzdelávanie alebo akreditovanú odbornú činnosť.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Zodpovedným orgánom za vedenie zoznamu osôb s akreditovaným vzdelávacím programom alebo odbornou činnosťou **je Ministerstvo práce SR**.
Pred rozhodnutím ministerstva o udelení, neudelení, zmene, predĺžení a odňatí akreditácie sa vyjadruje komisia zriadená podľa §81 ods. 2 a 3 zákona č. 305/2005 o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele v platnom znení [40], ktorá je poradným orgánom Ministerstva práce SR ale nie je zodpovedná za rozhodnutie o akreditácii ako ani za vedenie zoznamu akreditovaných subjektov.

7.4.2.4 Zoznam oprávnených osôb vo veciach ochrany spotrebiteľa

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Dáta uverejnené v zozname oprávnených osôb vedenom Európskou komisiou sú vedené formálnou formou (Úradný vestník ES) a **pre bežného občana sú ťažšie vyhľadateľné**. **Odporúčali by sme Ministerstvu hospodárstva SR** ako ústrednému orgánu verejnej správy aj pre problematiku ochrany spotrebiteľa, **uverejňovať aktuálny zoznam oprávnených osôb priamo na webovom sídle Ministerstva hospodárstva**, nakoľko Európska komisia len preberá dáta od štátov ale zverejňuje aktualizovaný zoznam len každých 6 mesiacov.

[40] *„(2) Akreditačnú komisiu zriaďuje minister ako poradný orgán na posudzovanie žiadosti žiadateľa o akreditáciu, o predĺženie akreditácie a na posudzovanie zrušenia akreditácie.*
(3) Akreditačná komisia sa skladá z predsedu, podpredsedu a ďalších členov (ďalej len „člen komisie“), ktorých vymenúva a odvoláva minister zo zástupcov orgánov štátnej správy, obcí, vyšších územných celkov a z odborníkov teórie a praxe. Univerzity a vysoké školy sú v komisii zastúpené najmenej tromi členmi.“

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Orgánom zodpovedným za zverejnenie dát a vedenie zoznamu je **Európska komisia**, avšak zodpovedným orgánom za poskytnutie dát za Slovensko je Ministerstvo hospodárstva SR.

7.4.2.5 Zoznam vedcov a vedeckých inštitúcií (na účely dovozu, vývozu a opätovného vývozu exemplárov)

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Zo zverejnených údajov nie je zrejmé, v akom čase boli aktualizované. Zoznam zverejnených dát slúži najmä pre účely dovozu/vývozu exemplárov rastlín a živočíchov pre vedecké účely.
Zákon určuje len povinnosť evidencie, neurčuje povinnosť zverejňovania skúmaného zoznamu.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Za vedenie zoznamu a zápis do neho zodpovedá **Ministerstvo životného prostredia SR**. Ministerstvo má taktiež povinnosť vyčiarknuť zo zoznamu osobu, ktorá poskytla nepravdivé údaje pri podaní žiadosti o zápis (§3 ods.7 ZOŽR), týmto je čiastočne zabezpečená ochrana pred nepravdivými údajmi.

7.4.2.6 Zoznam odborne spôsobilých osôb na vyhotovovanie dokumentácie na ochranu prírody a krajiny

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav
Zákon o ochrane prírody a krajiny **neupravuje materiálnu publicitu zoznamu odborne spôsobilých osôb**, následkom čoho **nemožno konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v zozname spôsobilých osôb vo vzťahu k tretím osobám.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie zoznamu, spracovanie dát a ich správnosť
Zoznam je vedený **Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky.**

7.4.2.7 Zoznam odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Zoznam odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie vedie **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky**.

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav

Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie **neupravuje materiálnu publicitu** zoznamu odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie , následkom čoho **nemožno konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v zozname vo vzťahu k tretím osobám.

7.4.2.8 Zoznam prijímateľov podielu zaplatenej dane

Relevantnosť (záväznosť) dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Zápis do zoznamu prijímateľov dane **má konštitutívne účinky voči prijímateľom**. Zverejnený zoznam prijímateľov Notárskou komorou SR je potrebné považovať za záväzný.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Zodpovednou osobou za vedenie a zverejňovanie zoznamu prijímateľov zaplatenej dane je **Notárska komora SR.**

7.5 Registre, zoznamy a evidencie iné než MNO

7.5.1 Sociálna poisťovňa

Relevantnosť (záväznosť) dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Údaje poskytované v zozname dlžníkov Sociálnej poisťovne sú **aktualizované a zverejňované pravidelne**. Sociálna poisťovňa môže v zmysle §170 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení poskytnúť údaje zo svojho systému len so súhlasom fyzických osôb a právnických osôb len s ich súhlasom, ak zákon neustanovuje inak. Údaje v rozsahu meno, priezvisko, trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby, obchodné meno a sídlo právnickej osoby, suma pohľadávky sú údaje, ktoré Zákon o sociálnom poistení priamo umožňuje zverejniť, preto sa súhlas osôb na ne nevyžaduje.
V zmysle §170 ods. 2 – 8 a 13 Zákona o sociálnom poistení, sa údaje poskytujú aj ďalším subjektom na zákonom určený účel (napr. ministerstvo školstva, štatistický úrad a iné).
Zákon o sociálnom poistení neupravuje materiálnu publicitu.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť
Sociálna poisťovňa.

7.5.2 Finančné riaditeľstvo

Relevantnosť (záväznosť) dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Všetky zoznamy vedené Finančným riaditeľstvom SR sú zverejňované v súlade s Daňovým poriadkom a sú **online dostupné**. **Dáta** v zoznamoch **sú záväzné**. Zápis do zoznamu **nemá** voči subjektom **konštitutívne účinky**.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť
Finančné riaditeľstvo SR.

Sumárne ide o zoznamy:

ZOZNAM	ZÁKON

G. Zoznam daňových dlžníkov	**§52 ods. 1 písm. a)** Daňový poriadok
H. Zoznam povolených úľav alebo odpustení dane	**§52 ods. 1 písm. b)** Daňový poriadok
I. Zoznam odkladov alebo platenia dane v splátkach	**§52 ods. 1 písm. c)** Daňový poriadok
J. Zoznam daňových subjektov registrovaných pre DPH	**§52 ods. 5** Daňový poriadok
K. Zoznam platiteľov dane z pridanej hodnoty, u ktorých nastali dôvody na zrušenie registrácie pre DPH alebo výmaz	**§52 ods. 6, 8** Daňový poriadok
L. Ročné prehľady prijímateľov podielu zaplatenej dane	**§50 ods. 7 Zákona o dani z príjmov**

7.5.3 Zdravotné poisťovne (VšZP, Dôvera, Union)

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav
Zákon o zdravotnom poistení i **neupravuje materiálnu publicitu zoznamu**, následkom čoho **nemožno konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v Zozname vo vzťahu k tretím osobám.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie zoznamu, spracovanie dát a ich správnosť
Zoznam je vedený **zdravotnou poisťovňou, ktorá voči fyzickej osobe, právnickej osobe vystupuje ako dlžník, pričom táto zdravotná poisťovňa zodpovedá aj za správnosť dát uvedených v zozname ako aj za ich spracovanie.** V súlade s § 25a ods. 6 Zákona o zdravotnom poistení zdravotná poisťovňa zodpovedá za škodu spôsobu v dôsledku nesprávneho zaradenia dlžníka do zoznamu dlžníkov.

7.5.4 Štatistický úrad SR – register organizácií

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav
V spojitosti s otázkou relevantnosti údajov zapísaných v registri organizácii je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že ide o register vedený predovšetkým na štatistické účely. Zároveň, ani zákon o štátnej štatistike **neupravuje materiálnu publicitu registra organizácií**, následkom čoho **nemožno jednoznačne konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v registri organizácií vo vzťahu k tretím osobám.
Zápis organizácie do registra organizácií má len **evidenčný a štatistický charakter a nespájajú sa s ním žiadne právne účinky.**

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť
Register organizácií je vedený **Štatistickým úradom Slovenskej republiky,** ktorý zodpovedá za spracovanie dát a za ich súlad s podkladmi, ktoré mal Úrad k dispozícii pri spracúvaní týchto dát.

7.5.5 Národný inšpektorát práce – zoznam osôb, ktoré porušili zákaz nelegálneho zamestnávania

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Zoznam fyzických osôb a právnických osôb, ktoré v predchádzajúcich piatich rokoch porušili zákaz nelegálneho zamestnávania vedie v súlade s § 6 ods. 1 písm. r) Zákona o inšpekcii práce **Národný inšpektorát práce**.

Potvrdenie o tom, že ku dňu požiadania nebolo zistené porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania **vydávajú jednotlivé inšpektoráty práce**, a to na požiadanie na účely splnenia podmienok podľa osobitných predpisov.

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav

Zákon o inšpekcii práce **neupravuje materiálnu publicitu** zoznamu fyzických osôb a právnických osôb, ktoré v predchádzajúcich piatich rokoch porušili zákaz nelegálneho zamestnávania, následkom čoho **nemožno konštatovať záväznosť údajov** zverejnených v zozname vo vzťahu k tretím osobám.

7.5.6 Register účtovných závierok

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Register účtovných závierok je informačným systémom verejnej správy, správcom ktorého je **Ministerstvo financií Slovenskej republiky**.

Účtovné závierky a ďalšie dokumenty vyhotovené v elektronickej podobe a zverejňované v registri účtovných závierok sa podľa § 23b ods. 3 Zákona o účtovníctve **doručujú prostredníctvom elektronickej podateľne finančnej správe** (https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/elektronicka-komunikacia/elektronicka-komunikacia-dane/elektronicka-podatelna-danove). Na doručovanie sa vzťahuje Daňový poriadok. **Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky postúpi tieto dokumenty doručené v elektronickej podobe bez zbytočného odkladu správcovi registra**, tzn. Ministerstvu financií Slovenskej republiky.

Relevantnosť dát s ohľadom na súčasný stav

Materiálnu publicitu registra účtovných závierok **neupravuje** priamo Zákon o účtovníctve a **s účinnosťou od 1.1.2014 ani Obchodný zákonník**, následkom čoho nemožno konštatovať záväznosť údajov zverejnených v registri účtovných závierok vo vzťahu k tretím osobám.

Podľa § 27 ods. 9 Obchodného zákonníka účinného do 31.12.2013 platilo, že uloženie listín do registra účtovných závierok malo rovnaké účinky ako uloženie listín do zbierky listín. Účinky uloženia obsahu listín do zbierky listín upravuje § 27 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého obsah listín, ktorých zverejnenie zákon ustanovuje, je účinný voči tretím osobám odo dňa, keď bolo zverejnené oznámenie o uložení listín do zbierky listín.

7.5.7 Obchodný vestník

Relevantnosť (záväznosť) dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Zákon o obchodnom vestníku v §2 ods. 2, 4 hovorí, že **zverejnením dát je ich sprístupnenie tretím osobám prostredníctvom webového sídla vydavateľa**. Vestník tak poskytuje komplexné online dostupné údaje, ktoré je možné ďalej spracúvať.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Zodpovedným za **obsahovú a jazykovú správnosť** je vždy **povinná osoba**, ktorá údaje dodáva vydavateľovi vestníka. Povinná osoba zároveň zodpovedá za to, aby neboli zverejňované údaje podľa §8-9 Zákona o slobodnom prístupe k informáciám (utajované skutočnosti a osobné údaje), ktoré sa nesprístupňujú.

Vydavateľ obchodného vestníka (Ministerstvo spravodlivosti SR) zodpovedá za súlad zverejnených údajov s obsahom žiadosti povinnej osoby (§8 ods. 1 ZOV).

7.5.8 Živnostenský register

Relevantnosť (záväznosť) dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Živnostenský zákon v §60a upravuje vydávanie výpisu z registra. Ustanovuje sa, že **každý má právo vyžadovať od živnostenského úradu <u>výpis</u> z verejnej časti registra**, pričom výpis obsahuje údaje platné v deň jeho vydania. Ak vo verejnej časti **určitý zápis nie je**, živnostenský úrad o tom vydá **<u>potvrdenie</u>** na požiadanie.

V prípade neverejnej časti registra je možné poskytnúť iba osobe, ktorej sa údaje týkajú, a to formou výpisu.

Zápis do registra **má konštitutívne účinky**. **Údaje zverejnené online formou sú záväznými údajmi**, pričom **výpis získaný z online registra má len informatívny charakter** a neslúži na právne úkony; právne záväzné účinky má len výpis získaný na požiadanie od živnostenského úradu.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť
Ministerstvo vnútra SR.

7.5.9 Zoznam prijímateľov pomoci z eurofondov

Relevantnosť (záväznosť) dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám
Zákon o eurofondoch neupravuje konkrétne ustanovenia o zodpovednosti za zverejňované dáta na webovom sídle Centrálneho koordinačného orgánu. Nakoľko však Centrálny koordinačný orgán zabezpečuje tvorbu a prevádzku informačného monitorovacieho systému a zabezpečuje aj publicitu a informovanosť, je potrebné ho vnímať ako subjekt zodpovedný za zverejňovanie dát, nie však za správnosť dát, ktoré sám nespracúva.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť
Centrálny koordinačný orgán.

7.5.10 Úrad pre verejné obstarávanie – vestník verejného obstarávania a iné

Relevantnosť (záväznosť) dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

A. Vestník verejného obstarávania

Za obsahovú a jazykovú správnosť podkladov zodpovedá **osoba, ktorá** podklady na zverejnenie **poslala**. Osobitná časť vestníka je **elektronické úložisko**, kde verejný obstarávateľ ukladá informácie a dokumenty v elektronickej forme do tzv. profilu v rámci informačného systému vestníka. ÚVO zabezpečuje technické možnosti na vytváranie profilov verejných obstarávateľov v elektronickom úložisku.

ÚVO taktiež v zmysle §113 ods. 6 zabezpečuje a zodpovedá za:

a. **dostupnosť každého profilu** na rovnakom mieste a rovnakým spôsobom tak ako zabezpečuje dostupnosť vestníka a možnosť bezodplatného verejne prístupného vyhľadávania
b. **získavanie informácií** prostredníctvom verejne dostupnej funkcie vestníka každému, pre všetky alebo niektoré tovary a služby (aktivovanie aj deaktivovanie takejto služby)
c. **možnosť získavať informácie z vestníka** v štruktúrovanej podobe, pričom na tento účel bezodplatne zverejní na to programové rozhranie.

B. Register osôb zo zákazom účasti vo verejnom obstarávaní

Je informačným systémov verejnej správy, ktorý vedie ÚVO. Nakoľko zápis do uvedeného registra je **podmienený rozhodnutím úradu o sankcii** zákazu účasti vo verejnom obstarávaní voči určitej osobe, dáta, ktoré sú obsahom registra, sú preberané z rozhodovacej činnosti úradu. Za ich obsah ako aj zverejnenie je zodpovedný ÚVO.

C. Evidencia referencií

Je rovnako informačným systémov verejnej správy, ktorý vedie ÚVO. Referencie o dodávateľoch vo verejnom obstarávaní podľa kritérií uvedených Zákonom o verejnom obstarávaní vyhotovujú verejní obstarávatelia elektronickou formou a spôsobom určeným ÚVO. **ÚVO zabezpečuje technické rozhranie pre uverejňovanie referencií a vykonáva samotný zápis referencií** do údajov vedených v zozname podnikateľov. V evidencii referencií **je možná oprava chýb** na podnet dodávateľa voči verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Zodpovedným orgánom je **Úrad pre verejné obstarávanie SR**, a to za Vestník verejného obstarávania, Register osôb zo zákazom účasti vo verejnom obstarávaní ako aj za Evidenciu referencií.

7.5.11 Informácie z kontrol NKÚ

Relevantnosť (záväznosť) dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Okrem zverejneným údajov v časti Informácií o kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR a Registra subjektov kontrolovaných NKÚ, Zákon o NK upresňuje v §16 ods. 1 nasledovné:

Predseda alebo ním poverený podpredseda je **na žiadosť povinný sprístupniť výsledky** z určitej kontroly a opatrenia prijaté na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a písomnú správu o plnení alebo splnení týchto opatrení osobitného predpisu, ktorým je Zákon o slobodnom prístupe k informáciám (§14 -22).
Týmto spôsobom sa tak môžu tretie osoby dostať k potrebným informáciám, ktoré je možné na základe Infozákona poskytnúť.

http://www.nku.gov.sk/sk/informovanie-sa-o-kontrolovatelnom-subjekte

Zoznam o výsledkoch kontrol ako aj register kontrolovaných subjektov majú len **informatívny charakter.**

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť
Najvyšší kontrolný úrad SR.

7.5.12 Register sociálnych podnikov

Relevantnosť (záväznosť) dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Register je v zmysle zákona o zamestnanosti povinne zverejňovaným na webovom sídle Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny. **Zápis do registra spolu s vydaním rozhodnutia** o postavení sociálneho podniku má **konštitutívne účinky** z pohľadu získania statusu sociálneho podniku.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť
Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

7.5.13 Obchodný register

Relevantnosť (záväznosť) dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Pred zápisom údajov do obchodného registra registrový súd preveruje predložený návrh ako aj priložené listiny (§6 ods. 1 Zákona o obchodnom registri). Ak sú splnené zákonné podmienky registrový súd zapíše **zápis do registra do 2 pracovných dní** a o vykonaní zápisu vydá **potvrdenie a výpis** z obchodného registra navrhovateľovi.
Zápis do registra má pre niektoré právne skutočnosti **konštitutívne účinky, pre niektoré deklaratórne**.

Údaje zverejnené na webovom sídle obchodného registra ako aj výpisy z neho spracované majú len **informatívny charakter**. Zápisy sa uverejňujú v Obchodnom vestníku, ktorý vydáva každý pracovný deň Ministerstvo vnútra SR.

Vo všeobecnosti sú obchodný register aj zbierka listín **dostupné každému**, pričom po zaplatení súdneho poplatku **má každý právo požadovať odpisy a nahliadať do nich**.

Na žiadosť osoby registrový súd po zaplatení poplatku vydá **písomne alebo elektronicky** so zaručeným elektronickým podpisom

a. **výpis** z obchodného registra alebo potvrdenie, že tam určitý zápis nie je
b. **kópiu uloženej listiny** alebo potvrdenie, že tam určitá listina nie je.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Za spracovanie dát zodpovedá **príslušný registrový súd.** Registrový súd je povinný zabezpečovať zhodu zápisov v obchodnom registri z výpismi z obchodného registra rovnako ako registrový súd zhodu elektronickej a listinnej podoby listiny uloženej v zbierke listín.

7.5.14 Notársky register záložných práv

Relevantnosť (záväznosť) dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Notárske centrálne registre sú verejnými registrami vedenými v elektronickej forme.
Za obsah žiadosti o registráciu ako aj za skutkový stav, zodpovedá **žiadateľ. Za zverejnené dáta v registri zodpovedá Notárska komora,** ktorá je povinná **zaregistrované dáta zabezpečiť pred stratou, zničením a znehodnotením** (§5 vyhlášky), pričom dáta archivuje Ministerstvo spravodlivosti SR.

Prístup do registra záložných práv je zabezpečená **všetkým, a to s právom nahliadať do registra ako aj požadovať z neho výpisy** (§73i ods. 1). Na požiadanie tak **notár vydá z registra výpis** o zápise alebo **potvrdenie** o tom, že v registri určitá registrácia nie je. Informatívne výpis je možné získať tretími osobami z webového registra.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť
Notárska komora SR.

7.5.15 Zoznam dlžníkov miest a obcí

Relevantnosť (záväznosť) dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Zverejnenie dát je **len oprávnením obcí**, ktoré daný prostriedok zverejnenia dlžníkov využívajú k vymáhaniu miestnych daní od daňových dlžníkov.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Obce a mestá, zverejňovanie však nie je povinné, ani s ním nie sú spojené žiadne právne účinky.

7.5.16 Centrálny register zmlúv

Relevantnosť (záväznosť) dát s ohľadom na súčasný stav, formy poskytovania údajov tretím osobám

Register CRZ je **verejný zoznam** povinne zverejňovaných zmlúv, ktorý vedie Úrad vlády SR **v elektronickej podobe**, pričom je **informačným systémov verejnej správy** (§5a ods. 8 infozákona). Účinky zverejnenia majú **konštitutívne účinky vo vzťahu k nadobudnutiu účinnosti zmluvy** v zmysle §47a Občianskeho zákonníka.

Info zákon upravuje aj špecifické situácie ak je zmluva zverejnená viacerými účastníkmi alebo viacerými spôsobmi, vtedy je **rozhodujúce je prvé zverejnenie zmluvy**.

Povinná osoba alebo účastník zmluvy podávajúci návrh na zverejnenie sú povinní **zabezpečiť súlad zverejnenej zmluvy so skutočným stavom a nesprístupnenie ustanovení zmluvy** obsahujúcich informáciu, ktorá sa podľa infozákona zákona nesprístupňuje[41]; to neplatí o osobných údajoch účastníka zmluvy odlišného od povinnej osoby v rozsahu titul, meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu a o označení nehnuteľnosti v rozsahu podľa osobitného predpisu ak ide o zmluvu, ktorá na vznik, zmenu alebo zánik práva vyžaduje vklad do katastra nehnuteľností podľa osobitného predpisu.

Zodpovedný orgán verejnej správy za vedenie registra, spracovanie dát a ich správnosť

Úrad vlády SR zodpovedá za zverejňovanie ako aj za **súlad dát zaslanej zmluvy so zverejneným znením**. **Za správnosť dát** v zmluve (súlad zmluvy so skutočným stavom) zodpovedá konkrétna **povinná osoba** (§5a ods. 6 a 13 info zákona).

8. Súvisiace práva a povinnosti

Právo na informácie pri získavaní údajov z registra tretími osobami (vrátane spôsobu získavania týchto dát tretími osobami) a tomu zodpovedajúca povinnosť orgánu verejnej správy ohľadom formy poskytovania týchto údajov

Pokiaľ sa hovorí o práve na informácie a konkrétne o práve na získavanie a prijímanie informácií, potom zrejme najzákladnejším aspektom tohto práva je dimenzia jeho uplatnenia voči orgánom štátu. Práve tieto orgány totiž disponujú relevantnými informáciami, o ktoré prejavujú záujem jednotlivci ako i široká verejnosť. Z tohto dôvodu je právo na prijímanie a získavanie informácií od orgánov verejnej moci upravené v právnom predpise so silou ústavného zákona.

Podľa čl. 26 Ústavy SR je právo na informácie ako druh politického práva zaručené[42]. Právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti. **Orgány verejnej moci majú povinnosť primeraným spôsobom**

[41] §5a ods. 4: Ustanovenie povinne zverejňovanej zmluvy, ktoré obsahuje informáciu, ktorá sa podľa tohto zákona nesprístupňuje, sa nezverejňuje. Rovnako sa nemusia zverejniť časti povinne zverejňovanej zmluvy, ktorými sú **technické predlohy, návody, výkresy, projektové dokumentácie, modely, spôsob výpočtu jednotkových cien a vzory**. **Ustanovenia všeobecných obchodných podmienok** sa nemusia zverejniť, ak časť obsahu povinne zverejňovanej zmluvy je určená odkazom na ne a zároveň totožné ustanovenia všeobecných obchodných podmienok boli zverejnené tou istou povinnou osobou spolu s inou povinne zverejňovanou zmluvou, ktorá už nadobudla účinnosť; pri takto povinne zverejňovanej zmluve sa uvedie v Centrálnom registri zmlúv alebo na webovom sídle odkaz na inú povinne zverejňovanú zmluvu, ktorá už nadobudla účinnosť.

[42] Základné právo na informácie sa okrem článku 26 Ústavy SR zaručuje aj podľa článku 34 ods. 1 (právo prijímať a rozširovať informácie v ich materinskom jazyku) a článku 45 (právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu).

poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku. Podmienky a spôsob vykonania ustanoví zákon. Zákonom ustanovujúcim podmienky poskytovania informácií orgánmi verejnej moci je predovšetkým zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v platnom znení (ďalej len „**Zákon o slobode informácií**“).

Právo na prístup k informáciám a povinnosť štátu poskytovať verejnosti informácie **vyplýva aj z čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd**, čo potvrdil aj Ústavný súd SR vo svojom náleze zo dňa 19.1.2011, sp. zn.: PL. ÚS 1/09: *„...považuje ústavný súd za významné poukázať aj na závery ESĽP. Ten vo svojej nedávnej judikatúre významným spôsobom rozšíril pojem „slobody prijímať informácie“ obsiahnutý v čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), keď výslovne uznal existenciu dohovorom zaručeného práva na informácie (right of access to information, porov. rozhodnutie z 10. júla 2006 vo veci sťažnosti č. 19101/03 – Sdružení Jihočeské Matky proti Českej republike, rozsudok zo 14. apríla 2009 vo veci č. 37374/05 – Társaság a Szabadságjogokért proti Maďarsku, bod 35).“*

V dobe, ktorú je možné nazvať aj informačným vekom je naplnenie ústavného práva na informácie, ktoré majú k dispozícii orgány verejnej moci kľúčovým prvkom vzťahu medzi verejnou mocou a občanmi (nielen jednotlivými občanmi, skupiny občanov ale aj celej občianskej spoločnosti). V teórii v zásade nie sú pochybnosti o tom, že súčasťou princípov demokratického právneho štátu je aj princíp publicity, označovaný ako princíp otvorenosti a transparentnosti, resp. princíp „dobrej správy“[43]. Na tento princíp dosť často potom **naráža princíp ochrany súkromia, a teda aj princíp ochrany osobných údajov**.

Z ústavnej definície vyplýva, že **právo na informácie** zaručené v čl. 26 Ústavy SR **má tri zložky**, a to:

1. vyhľadávanie,
2. prijímanie a
3. rozširovanie informácií.

Ide o tri relatívne samostatné zložky práva na informácie. **Vyhľadávanie informácií je** vlastne zisťovanie, či v oblasti záujmu toho, kto informácie vyhľadáva, informácie vôbec jestvujú, aké a kde sa nachádzajú. **Prijímanie informácií je** získanie informácie do vlastnej dispozičnej sféry tak, aby mohla byť subjektom pre vlastnú potrebu, ako aj pre potrebu iných spracovaná.

Získanie informácie sa môže uskutočňovať tak zmyslovými orgánmi, ako aj rôznymi technickými prostriedkami, akými sú za súčasného stavu zvukové, obrazové, ako aj zvukovo-obrazové záznamy, ale aj akýmkoľvek iným spôsobom. Rozširovanie informácií je akýkoľvek spôsob odovzdania prijatej informácie ďalšiemu subjektu, resp. ďalším subjektom.
Ústava ponecháva v dispozičnej sfére každého oprávneného subjektu, aby sa rozhodol, ako právo prijímať, vyhľadávať a rozširovať informácie o verejných veciach uplatní a či pritom využije technické zariadenia určené na vyhotovenie obrazového, zvukovoobrazového alebo zvukového záznamu.[44]

Ako bolo spomenuté vyššie vykonávacím predpisom práva na informácie je Zákon o slobode informácií. Vzťah Zákona o slobode informácií k iným zákonom je v súčasnosti v mnohých prípadoch nejednoznačný a niektoré pravidlá tohto vzťahu sú bližšie definované až súdnou judikatúrou. Pravdou je, že **väčšina predpisov upravujúcich registre MNO bola prijatá v dobe, keď Zákon o slobode informácií ešte nebol prijatý**. Z tohto dôvodu **vyplýva nízka prepojenosť medzi zákonmi upravujúcimi registre MNO a Zákonom o slobode informácií**, ktorá vedie až k právnej neistote pri výklade práva na informácie v nadväznosti na súčasné registre MNO.

[43] Špaček, D.: Právo na informace ve veřejné správě. Fakulta ekonomiko-správní Univerzity Pardubice. Pardubice. Kap. 1.
[44] II. ÚS 34/2012, 13. novembra 2012, nález ÚS SR

V zmysle § 1 Zákon o slobode informácií upravuje podmienky a rozsah slobodného prístupu k informáciám. Najvyšší súd SR vo svojom rozsudku zo dňa 15.12.2011, sp. zn.: 5 Sži 1/2011 uviedol: *„Podľa § 1 Zákona o slobode informácií, tento zákon upravuje podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám. V poznámke k tomuto ustanoveniu je citovaný aj čl. 26 Ústavy SR, ktorá síce nemá normatívnu povahu, ale vyjadruje zámer zákonodarcu, čo sa týka účelu zákona o slobode informácií, t. j. úpravou v tomto zákone sa má chrániť reálne uplatnenie čl. 26 Ústavy SR.*
Niet pochýb o tom, že prihlásením sa Slovenskej republiky k princípom demokratického právneho štátu, resp. prijatím Listiny základných práv a slobôd a Ústavy Slovenskej republiky ***došlo aj u nás k prechodu od koncepcie diskrétnosti verejnej správy (štátnej správy i samosprávy) k princípu publicity správy*** *(t. j. jej otvorenosti a transparentnosti). Tým sa zmenilo základné právne - filozofické východisko pri riešení otázky prístupu verejnosti k informáciám o činnosti verejnej správy v tom zmysle, že* ***teraz majú v zásade všetci právny nárok na prístup ku všetkým informáciám okrem tých, ktoré sú osobitným zákonom a taxatívne a iba z nevyhnutných dôvodov vylúčené****.*
Zmyslom informovanosti občanov o verejnej moci je pre túto moc samu esenciálnou spätnou väzbou, kvalitatívnym faktorom a zároveň aj poistkou proti jej zneužitiu. Ďalším nepopierateľným významom subjektívneho, a tým aj vynútiteľného práva na informácie je jeho funkcia kontrolná vo vzťahu k fungovaniu verejnej moci. Dostatočne rozsiahly, jednoduchý a rýchly prístup k informáciám má tiež priaznivý vplyv na dôveru občanov v demokratické inštitúcie a na ich ochotu podieľať sa na verejnom živote. Situácie, kedy samotné získavanie podkladových informácií robí občanom problémy, sú pre nich domotivujúce, pretože tým nadobúdajú pocit nemožnosti účinne ovplyvniť správu vecí verejných.
Právo na informácie spolu so slobodou prejavu sú ústavnými právami každého subjektu garantovanými Ústavou Slovenskej republiky, Listinou základných práv a slobôd a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť len zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti (čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). Výkladovým pravidlom pri obmedzovaní základných práv a slobôd je ustanovenie čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ. Rozsah obmedzení základných práv a slobôd je potrebné vykladať reštriktívne.“

Zákon o slobode informácií však **nepokrýva všetky aspekty ústavného práva** na informácie v zmysle čl. 26 ods. 1 Ústavy SR nakoľko podľa § 3 ods. 1 tohto zákona sa tento zákon vzťahuje **len na informácie, ktoré má povinná osoba k dispozícii**.

8.1 Vymedzenie subjektov povinných sprístupňovať informácie podľa zákona o slobode informácií

Z článku 26 ods. Ústavy SR vyplýva ústavná povinnosť poskytovať informáciu každému. Ako uviedol Ústavný súd SR vo svojom náleze zo dňa 28.6.2007, sp. zn.: I. ÚS 236/06 *„**Táto povinnosť je ratione personae obmedzená, lebo nezaväzuje každého, ale iba orgány verejnej moci v súvislosti s ich činnosťou**. Iné subjekty (ktoré netvoria súčasť orgánov verejnej moci) ústavne zakotvenú povinnosť poskytovať informácie každému nemajú. To samozrejme neznamená, že by im, resp. niektorým z nich nemohla byť takáto povinnosť uložená napr. zákonom alebo na základe zákona (čl. 13 ods. 1 ústavy).*
Za orgány verejnej moci treba považovať *jednak orgány štátnej moci a jednak orgány verejnej správy.*
Orgánmi štátnej moci *sú Národná rada Slovenskej republiky (ako orgán zákonodarnej moci), prezident Slovenskej republiky a vláda Slovenskej republiky (ako orgány výkonnej moci), ústavný súd, všeobecné súdy a Súdna rada Slovenskej republiky (ako orgány súdnej moci).*
Orgánmi verejnej správy sú *jednak orgány všeobecnej a špecializovanej štátnej správy (ústredné, resp. s celoštátnou pôsobnosťou a regionálne), ďalej vyššie územné celky a obce ako orgány územnej a obecnej samosprávy a napokon aj iné subjekty, ktoré vykonávajú niektoré právomoci verejnej správy.*
Tak ako ústavné právo každého vyhľadávať a šíriť informácie, aj ústavná povinnosť orgánov verejnej moci poskytovať každému informácie o svojej činnosti ***môžu byť obmedzené len zákonom****, ak ide o opatrenie v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti (čl. 26 ods. 4 v spojení s čl. 13 ods. 2*

ústavy). Pri takomto obmedzovaní základného práva treba prihliadať na to, aby zákonné obmedzenia základného práva platili rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky. Ďalej pri obmedzovaní základného práva sa má dbať na jeho podstatu a zmysel, pričom obmedzenie sa môže použiť len na ustanovený cieľ (čl. 13 ods. 3 a 4 ústavy).
Z hľadiska skúmanej problematiky je pre orgány verejnej moci príznačné najmä to, že náplňou ich činnosti je realizácia práv a povinností verejnej moci. Ďalej je dôležité, že pri tejto činnosti hospodária s verejnými financiami alebo nakladajú s majetkom štátu, alebo majetkom obcí.
Napokon je príznačné, že orgány verejnej moci sú spravidla kreované zákonmi, resp. na základe zákonov, ktoré patria do oblasti verejného práva. Skôr len výnimočne sú tieto orgány kreované podľa súkromného práva.
V ústave vymedzená povinnosť orgánov verejnej moci poskytovať informácie o svojej činnosti je premietnutá do ustanovenia § 2 zákona o slobode informácií, keďže v tomto ustanovení sa definujú povinné osoby, teda osoby povinné sprístupňovať informácie."

Povinnou osobou sú označené subjekty, ktoré majú povinnosť sprístupňovať informácie podľa Zákona o slobode informácií. Tieto povinné osoby je možné rozdeliť do troch nasledovných skupín:

1. **Povinné osoby s úplnou informačnou povinnosťou**, tzn. s povinnosťou sprístupňovať informácie o všetkej činnosti a svojich aktivitách
   a. Štátne orgány
      Štátnymi orgánmi sú všetky orgány zákonodarnej, súdnej a výkonnej moci. Patria sem najmä prezident, vláda, Národná rada SR, ústredné orgány štátnej správy (všetky ministerstvá), ostatné ústredné orgány štátnej správy, orgány štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, miestne orgány štátnej správy.
   b. Obce, resp. mestá
   c. Vyššie územné celky
   d. Právnické osoby zriadené zákonom
   e. Právnické osoby zriadené štátnym orgánom, vyšším územným celkom alebo obcou podľa osobitného zákona[45]

2. **Povinné osoby s neúplnou informačnou povinnosťou**
   a. Právnické a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy

      Tieto subjekty majú povinnosť sprístupňovať informácie iba v rozsahu ich rozhodovacej činnosti.

   b. Právnické osoby založené povinnými osobami s úplnou informačnou povinnosťou a osobami uvedenými v predchádzajúcom písm. a).

      Tieto povinné osoby sú povinné sprístupniť iba informácie o hospodárení s verejnými prostriedkami, nakladaní s majetkom štátu majetkom vyššieho územného celku alebo majetkom obce, o životnom prostredí, o úlohách alebo odborných službách týkajúcich sa životného prostredia a o obsahu, plnení a činnostiach vykonávaných na základe uzatvorenej zmluvy.

3. **Povinné a fyzické osoby, ktorým povinnosť sprístupniť informácie ustanovuje osobitný predpis**

[45] § 21 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 584/2005 Z. z. a § 1 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon o slobode informácií prostredníctvom § 2 ods. 4 poukazuje na to, že tento zákon **nie je jediným zákonom, ktorý ukladá fyzickým a právnickým osobám poskytovať určitý okruh informácií**. Z odkazu pod čiarou vyplýva že ide napr. o zákon č. 162/1995 Zb. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v platnom znení. Možno sem zaradiť aj informácie z osobitných registrov, napr. informácie zo živnostenského registra, informácie z obchodného registra, ale i **registra nadácií**. Podľa § 39 Zákona o nadáciách nadácia poskytuje informácie o svojej činnosti a nakladaní s majetkom ako povinné osoby podľa Zákona o slobode informácií.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že hoci ústavnú povinnosť poskytovať informácie o svojej činnosti majú v zmysle čl. 26 ods. 5 Ústavy SR iba orgány verejnej moci, Zákonom o slobode informácií bol okruh povinných subjektov rozšírený aj o také subjekty, ktoré za orgány verejnej moci považovať nemožno.

Ďalej treba konštatovať, že všetky povinné osoby vyplývajúce z ustanovenia § 2 ods. 1, 2 a 3 Zákona o slobode informácií majú v zásade ratione materiae plnú informačnú povinnosť v rozsahu svojej činnosti. Jedinou výnimkou sú právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy podľa § 2 ods. 1 Zákona o slobode informácií, pretože rozsah informačnej povinnosti týchto subjektov je ratione materiae vymedzený tak, že sa týka iba ich rozhodovacej činnosti, nie teda celej činnosti. [46]

Najvyšší súd SR riešil v rozhodnutí zo dňa 24.9.2008, sp. zn.: 6 Sžo 56/2008 otázku, **aký rozsah informačnej povinnosti sa vzťahuje na Sociálnu poisťovňu**, ktorá je právnickou osobou zriadenou zákonom podľa § 2 ods. 2 Zákona o slobode informácií, ale aj právnickou osobou rozhodujúcou o právach podľa § 2 ods. 1 Zákona o slobode informácií a ktorá vedie register dlžníkov:
*„Z analýzy a ústavne konformného výkladu rozsahu informačnej povinnosti v zmysle § 2 zákona o slobode informácií ústavným súdom vyplynulo, že **na žalovanú Sociálnu poisťovňu ako verejnoprávnu inštitúciu sa nesporne vzťahuje plná informačná povinnosť**. Je zrejmé, že žalovaná okrem toho, že spĺňa rozsah osobnej pôsobnosti podľa § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií ako právnická osoba, ktorej zákon zveril právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach účastníkov právnych vzťahov sociálneho poistenia a účastníkov právnych vzťahov starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom zákonom (§ 172 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z.), spĺňa i osobnú pôsobnosť zákona určenú podľa § 2 ods. 2 zákona o slobode informácií, pretože je právnickou osobou, ktorá bola zriadená zákonom č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni (účinným do 31.12.2003) ako verejnoprávna inštitúcia. Navyše podľa názoru odvolacieho súdu **zákonné definície povinných osôb ustanovené v § 2 ods. 1, 2 zákona o slobode informácií sú na sebe nezávislé, a preto ak povinná osoba napĺňa pojmové znaky viacerých z nich, podlieha právnemu režimu najširšej, ktorú spĺňa**.“*

8.2 Orgány zodpovedné za registre MNO a ich informačná povinnosť

Ako už bolo spomenuté Zákon o slobode informácií prostredníctvom § 2 ods. 4 poukazuje na to, že tento zákon **nie je jediným zákonom, ktorý ukladá fyzickým a právnickým osobám poskytovať určitý okruh informácií**. V niektorých prípadoch je špeciálnym zákonom stanovená povinnosť orgánov zverejňovať určité informácie zákonom stanoveným spôsobom. **Nakoľko Zákon o slobode informácií je všeobecným vykonávacím právnym predpisom článku 26 Ústavy SR upravujúcim právo na informácie, pokiaľ osobitný zákon neurčuje inak, vzťahujú sa na zverejňovanie informácii povinnými osobami pravidlá stanovené Zákonom o slobode informácií.**

Z analýzy existujúcich registrov MNO vyplýva, že každý subjekt, ktorý vedie príslušné registre / zoznamy / evidencie, okrem nasledovných subjektov:

a. DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s. a Union poisťovňa, a.s., ktoré vedú zoznam dlžníkov na poistení na zdravotnom poistení

[46] Ústavný súd SR, nález zo dňa 28.6.2007, sp. zn.: I. ÚS 236/06

b. Európska komisia, ktorá vedie zoznam oprávnených osôb zmysle Zákona o ochrane spotrebiteľa,
c. Notárska komora, ktorá vedie notárske registre

napĺňa definičné znaky povinnej osoby s plnou informačnou povinnosťou v zmysle Zákona o slobode informácií. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.12.2004, sp. zn.: 4 Sž 4/2004 *„štátne orgány a obce majú informačnú povinnosť o všetkých informáciách, ktoré majú k dispozícii, pokiaľ nejde o informácie podľa §§ 8 až 11.“*
Orgány zodpovedné za registre MNO sú tak povinné zverejniť informácie, ktoré sú už nejakým spôsobom uchované (napr. zaznamenané na nosiči informácií), a teda **sú už k dispozícii**. Čo sa myslí pod pojmom „mať k dispozícii“ sa vyjadril napr.

- Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí zo dňa 16.5.2002 sp. zn.: 19 S 31/02 nasledovne:

  „Povinná osoba disponuje požadovanými informáciami, okrem iného, aj vtedy, ak s požadovanými informáciami pri svojej činnosti pracuje, resp. ak sú predmetom jej činnosti. Dostatočným dôvodom na odmietnutie poskytnutia informácií nebude skutočnosť, že požadovanú informáciu má k dispozícii len organizačná zložka (súčasť) povinnej osoby alebo len odkaz na to, že táto nie je podľa vnútorných predpisov povinná požadované informácie uschovávať.“
- Krajský súd v Prahe vo svojom rozhodnutí zo dňa 3.12.2002, sp. zn.: 44 Ca 179/2002 nasledovne:

  „Princíp prístupu k informáciám znamená možnosť pozrieť sa na údaje, ktoré na úradoch "ležia", s ktorými úrad pracuje. Informáciou sa myslí to, čo v okamihu žiadosti úrad má, alebo má mať k dispozícii. Ak úrad zistí, že nemá informáciu, ktorú podľa svojich povinností stanovených právnymi predpismi má mať, je povinný ju okamžite doplniť a poskytnúť."

Povinné osoby však nie sú povinné na základe žiadosti žiadateľa poskytnúť informácie, ktoré by museli napr. spracovať. Povinné osoby tak nie sú povinné vytvárať databázy, ktorými pri podaní žiadosti nedisponujú. Zákon o slobode informácii neukladá povinným osobám spracovať údaje do určitých databáz, ak o to požiada žiadateľ.[47]

8.3 Spôsob získania dát

Spôsob získania dát od jednotlivých subjektov, ktoré vedú registre / zoznamy / evidencie (za predpokladu, že konkrétne zákony upravujúce tieto registre / evidencie / zoznamy neustanovujú osobitný proces získania údajov) závisí od druhu informácií, ktoré povinné osoby zverejňujú.

1. Aktívne zverejňované informácie

Zákon o slobode informácií zaviedol povinnosť povinných osôb zverejňovať určitý okruh informácií „automaticky“, tzn. aktívne bez potreby podania žiadosti žiadateľom. Ide o informácie uvedené v § 5, § 5a, § 5b a § 6 Zákona o slobode informácii, pričom vo všeobecnosti tieto informácie charakterizujú povinnú osobu a jej činnosť.

Prístup k týmto informáciám je možný napr. prostredníctvom informačných systémov povinných osôb, Centrálneho registra zmlúv, sídla povinnej osoby, webových sídiel povinných osôb alebo Obchodného vestníka.

V zmysle § 6 ods. 3 Zákona o slobode informácií **všetky informácie obsiahnuté v registroch, zoznamoch alebo evidenciách sú verejné, pokiaľ osobitný zákon ich verejnosť nevylučuje**. Z tohto dôvodu je orgán verejnej správy, ktorý prevádzkuje register, zoznam alebo evidenciu, je povinný

[47] Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.2.2009, sp. zn.: 4 Sžso 31/2008

zverejniť verejné informácie v registroch, zoznamoch alebo evidencii **na voľne prístupnej internetovej stránke, prípadne ďalším spôsobom, napríklad zverejním vo vestníku vydaného orgánom verejnej správy**. Prístup k uvedeným informáciám je teda garantovaný a nemôže byť žiadnym spôsobom podmienený, napríklad zaplatením správneho poplatku. Zverejnením na voľne prístupnej internetovej stránke, prípadne ďalším spôsobom, možno sprístupniť aj iné údaje, ktoré má orgán verejnej správy k dispozícii.

2. *Sprístupnenie informácie na základe žiadosti*

Prístup k ďalším povinné sprístupňovaným informáciám je možný v zmysle § 14 Zákona o slobode informácií prostredníctvom **žiadosti o sprístupnenie informácie, ktorú možno podať**:

a. písomne,
b. ústne,
c. faxom,
d. elektronickou poštou alebo
e. iným technicky vykonateľným spôsobom.

Výber formy žiadosti je vždy na rozhodnutí žiadateľa. Ako vyslovil Ústavný súd SR vo svojom náleze zo dňa 12.9.2000, sp. zn.: II. ÚS 7/00 *„Ústava ani zákonná právna úprava nevylučujú situáciu, aby účastník súdneho konania prijímal informácie z toho istého zdroja viacerými spôsobmi, a ponechávajú v dispozičnej sfére každého oprávneného subjektu, aby sa rozhodol, ako právo prijímať informácie uplatní (či si vyhotoví záznam písomne, či využije svoju pamäť alebo či pritom využije technické zariadenie určené na vyhotovenie zvukového záznamu).“*

Žiadosť musí mať nasledovné **náležitosti**:

a. určenie povinnej osoby, ktorej je určená,
b. meno, priezvisko, názov alebo obchodné meno žiadateľa, jeho adresa pobytu alebo sídlo,
c. údaj o tom, ktorých informácií sa žiadosť týka a aký spôsob sprístupnenia informácií žiadateľ navrhuje.

V žiadosti nie je potrebné uvádzať právny alebo iný dôvod alebo záujem o informácie.

Podaním žiadosti o sprístupnenie informácie sa začína konanie o sprístupnenie informácie, na ktoré sa v súlade s § 22 ods. 1 Zákona o slobode informácií vzťahuje Správny poriadok.

8.4 Povinnosť orgánu verejnej správy ohľadom formy poskytovania údajov

Spôsob sprístupnenia informácie povinnou osobou závisí od spôsobu, ktorý navrhuje žiadateľ. Informácie sa sprístupňujú najmä

a. ústne,
b. nahliadnutím do spisu vrátane možnosti vyhotoviť si odpis alebo výpis,
c. odkopírovaním informácií na technický nosič dát,
d. sprístupnením kópií predlôh s požadovanými informáciami,
e. telefonicky,
f. faxom,
g. poštou,
h. elektronickou poštou.

Ak informáciu nemožno sprístupniť spôsobom určeným žiadateľom, **dohodne** povinná osoba so žiadateľom iný spôsob sprístupnenia informácie.

Ak žiadateľ v žiadosti uvedie, že požaduje sprístupnenie informácie v prístupnej forme, povinná osoba je povinná sprístupniť informáciu **v požadovanej prístupnej forme**. Povinná osoba, ktorá nemá k dispozícii špeciálne zariadenia prispôsobené na písmo a tlač slepeckého písma, môže požiadať osobu, ktorá má takéto zariadenie k dispozícii, bezodkladne o vyhotovenie prekladu sprístupňovanej informácie. Ak ide o taký rozsah informácie, ktorý by presiahol primeraný rozsah v prístupnej forme, povinná osoba sprístupní požadovanú informáciu alebo jej časť iným vhodným spôsobom. Povinná osoba nie je oprávnená obmedzovať celkový rozsah sprístupňovanej informácie, na ktorú má žiadateľ právo zo zákona.

Žiadateľ môže s povinnou osobou dohodnúť aj iný spôsob sprístupnenia informácie.

Lehotu na vybavenie žiadosti Zákon o slobode informácií ustanovuje v § 17. Žiadosť o sprístupnenie informácií je povinná osoba povinná vo všeobecnosti vybaviť bez zbytočného odkladu, najneskôr do ôsmich pracovných dní odo dňa podania žiadosti alebo odo dňa odstránenia nedostatkov žiadosti podľa a do 15 pracovných dní, ak sa sprístupňuje informácia nevidiacej osobe.

V zmysle rozsudku Vrchného súdu v Prahe zo dňa 26.5.1995, sp.zn.: 6 A 180/93 *„Ak ustanovuje zákon lehotu, do ktorej musí správny úrad vydať rozhodnutie, musí byť v tejto lehote rozhodnutie tiež účastníkovi konania riadne oznámené. Iný výklad, napr. že je rozhodujúci vlastný dátum rozhodnutia bez ohľadu na to, kedy bude rozhodnutie neskôr doručené, by viedol mnohokrát k absurdným dôsledkom, kedy by mohlo byť rozhodnutie doručované po mnohých mesiacoch či rokoch. Ten, kto by na základe takéhoto rozhodnutia nadobudol práva, by ho nemohol vykonávať, komu by bola uložená povinnosť, bol by nutne s jej plnením v omeškaní. Takéto dôsledky sú v právnom štáte neprijateľné, nehľadiac na to, že lehoty pre rozhodnutia predstavujú jeden z mechanizmov, výrazne obmedzujúce tendencia k nekontrolovateľnosti správnych úradov a prieťahom v konaní pred nimi.“*

Zo závažných dôvodov môže povinná osoba **predĺžiť túto lehotu**, najviac však o osem pracovných dní a o 15 pracovných dní, ak sa sprístupňuje informácia nevidiacej osobe. Závažnými dôvodmi sú:

a. vyhľadávanie a zber požadovaných informácií na inom mieste, ako je sídlo povinnej osoby vybavujúcej žiadosť,
b. vyhľadávanie a zber väčšieho počtu oddelených alebo odlišných informácií požadovaných na sprístupnenie v jednej žiadosti,
c. preukázateľné technické problémy spojené s vyhľadávaním a sprístupňovaním informácie, o ktorých možno predpokladať, že ich možno odstrániť v rámci predĺženej lehoty.

Predĺženie lehoty povinná osoba oznámi žiadateľovi bezodkladne, najneskôr pred uplynutím lehoty na vybavenie informácie. V oznámení uvedie dôvody, ktoré viedli k predĺženiu lehoty.

O sprístupnení informácie žiadateľovi povinná osoba **urobí rozhodnutie zápisom v spise**. V prípade, že povinná osoba žiadosti nevyhovie hoci len sčasti, **je povinná vydať o tom rozhodnutie**. Povinná osoba rozhodnutie nevydáva len v prípade, že žiadosť bola odložená pre neodstránenie jej nedostatkov aj napriek predchádzajúcej výzve. Rozhodnutie o nesprístupnení informácie musí obsahovať formálne i obsahové náležitosti v zmysle Správneho poriadku, tzn.:

a. výrok,
b. odôvodnenie,
c. poučenie o opravnom prostriedku.

Ako uviedol Najvyšší súd SR vo svojom rozsudku zo dňa 3.5.2011 sp. zn. 3 Sži/3/2011, žiadateľ podľa Zákona o slobode informácií, aj pokiaľ správny orgán jeho žiadosti nemieni vyhovieť, má právo na vydanie rozhodnutia, ktoré by bolo riadne odôvodnené a súčasne má právo podať proti nemu opravný prostriedok, obhajujúc dôvodnosť svojej žiadosti a súčasne napadnúť dôvody, pre ktoré správny orgán prvého stupňa jeho žiadosti nevyhovel.

Právna úprava za účelom urýchlenia a zefektívnenia procesu vybavenia žiadosti i sprístupnenie informácie upravila inštitút tzv. **fikcie negatívneho rozhodnutia**. V zmysle tejto fikcie ak povinná osoba v lehote na vybavenie žiadosti neposkytla informácie, či nevydala rozhodnutie a ani informáciu nesprístupnila, predpokladá sa, že vydala rozhodnutie, ktorým odmietla poskytnúť informáciu. Za deň doručenia rozhodnutia sa v tomto prípade považuje tretí deň od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti.

Pokiaľ registre / zoznamy / evidencie vedú povinné osoby, sú v prípade, že dostanú žiadosť o sprístupnenie údaju z týchto registrov / zoznamov / evidencií povinné postupovať v zmysle Zákona o slobode informácií, tzn. sú povinné najmä:

a. v prípade, že žiadosť obsahuje predpísané náležitosti, informáciu majú k dispozícii a na informáciu sa nevzťahuje zákaz jej sprístupnenia túto informáciu žiadateľovi sprístupniť,
b. sprístupniť túto informáciu v zákonnej lehote 8 pracovných dní (15 dní v prípade ak sa sprístupňuje informácia nevidiacej osobe), prípadne v predĺženej lehote,
c. vydať v zákonom stanovenej lehote rozhodnutie (obsahujúce výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní) ak žiadosti o sprístupnenie informácii nevyhovie, hoci len sčasti,
d. dodržiavať obmedzenia pri sprístupňovaní informácií, ktoré majú k dispozícii.

8.5 Ochrana dát a informácií, možnosti prepojiteľnosti dát do budúcna s inými registrami

Ochrana dát a informácií v registroch, zoznamoch alebo evidenciách vedených orgánmi verejnej správy spočíva predovšetkým v obmedzeniach týchto orgánov pri sprístupňovaní informácií v Ústave SR, v ktorej sa v článku 26 uvádza, že právo na informácie je zaručené, pričom právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti. Jedným zo zákonov obmedzujúcim právo vyhľadáva a šíriť informácie je Zákon o slobode informácií, ktorý slúži ako základný predpis upravujúci podmienky poskytovania informácií.

Ako bolo vyššie uvedené z § 6 ods. 3 Zákona o slobode informácií **vyplýva pre povinné osoby** povinnosť zverejniť verejné informácie v registroch, zoznamoch alebo evidencii **na voľne prístupnej internetovej stránke, prípadne ďalším spôsobom, napríklad zverejním vo vestníku vydaného orgánom verejnej správy**. Ani táto povinnosť týkajúca sa zverejnenia informácií, ktorých verejnosť nie je v osobitnom zákone vylúčená, však **nie je absolútna**, **ale je ohraničená obmedzeniami stanovenými priamo v Zákone o slobode informácií.**

V zmysle § 8 až 12 Zákona o slobode informácií právny režim obmedzenia sprístupnenia informácií sa vzťahuje na nasledovné kategórie informácií:

a. utajovaná skutočnosť, predmet bankového tajomstva alebo daňového tajomstva a tretia osoba, ktorá požaduje sprístupnenie nemá oprávnený prístup,
b. informácia, ktorá sa dotýka osobnosti a súkromia fyzickej osoby, osobné údaje,
c. informácia označená ako obchodné tajomstvo,
d. informácia, ktorá bola orgánu verejnej správy odovzdaná osobou, ktorej takú povinnosť zákon neukladá a ktorá na výzvu povinnej osoby písomne oznámila, že so sprístupnením informácie nesúhlasí,
e. informácia, ktorá sa zverejňuje na základe osobitného zákona; ak je podľa takého zákona zverejňovaná vo vopred stanovenej dobe, iba do tejto doby,
f. informácia, ktorou možno porušiť ochranu duševného vlastníctva ustanovenú osobitným predpisom,
g. informácia týkajúca sa rozhodovacej činnosti súdu vrátane medzinárodných súdnych orgánov alebo orgánu činného v trestnom konaní okrem informácie, ktorá sa sprístupňuje podľa osobitného predpisu, rozhodnutia policajta v prípravnom konaní podľa druhej časti druhej

hlavy piateho dielu Trestného poriadku a informácie o vznesení obvinenia vrátane opisu skutku, ak ich sprístupnenie nezakazuje zákon alebo ak ich sprístupnenie neohrozuje práva a právom chránené záujmy,

h. informácie týkajúce sa zmierovacieho konania, arbitrážneho konania alebo rozhodcovského konania okrem informácie o rozhodnutí alebo o výsledku konania, ak jej sprístupnenie nezakazujú osobitné predpisy,
i. informácie týkajúce sa miesta výskytu chránených druhov rastlín, živočíchov, nerastov a skamenelín a hrozí ich neprípustné rušenie, poškodzovanie alebo ničenie,
j. informácie, ktorých sprístupnenie by bolo v rozpore s právne záväznými aktmi Európskych spoločenstiev a Európskej únie alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná,
k. informácie týkajúce sa výkonu kontroly, dohľadu alebo dozoru orgánom verejnej moci podľa osobitných predpisov, okrem informácie o rozhodnutí alebo o inom výsledku kontroly, dohľadu alebo dozoru, ak jej sprístupnenie nezakazujú osobitné predpisy,
l. dokumentácia, ktorá obsahuje informácie, ktorých zverejnenie by sa mohlo použiť na plánovanie a vykonanie činností s cieľom spôsobiť narušenie alebo zničenie jadrového zariadenia alebo objektov osobitnej dôležitosti a ďalších dôležitých objektov podľa osobitných predpisov.

Vzhľadom na charakter dát zapísaných v registroch, zoznamoch alebo evidenciách vedených orgánmi verejnej správy sa pre účely tejto analýzy zameriame na ochranu dát spadajúcich pod § 9 Zákona o slobode informácií, ktoré možno považovať za osobné údaje.

8.6 Vymedzenie pojmu osobný údaj

Osobné údaje a podmienky ich ochrany sú predmetom úpravy zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov (ďalej len „Zákon o ochrane osobných údajov“)- V zmysle § 4 ods. 1 Zákona o ochrane osobných údajov *„Osobnými údajmi sú údaje týkajúce sa určenej alebo určiteľnej fyzickej osoby, pričom takou osobou je osoba, ktorú možno určiť priamo alebo nepriamo, najmä na základe všeobecne použiteľného identifikátora alebo na základe jednej či viacerých charakteristík alebo znakov, ktoré tvoria jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu.“*

Z legálnej definície pojmu osobný údaj vyplýva, že ide o údaj, ktorý sa týka konkrétnej fyzickej osoby, ktorá je určená (identifikovaná) alebo určiteľná (identifikovateľná) t. j. fyzickú osobu je možné identifikovať na za určitého údaja alebo skupiny údajov.[48]

Zákon o ochrane osobných údajov nevymenúva jednotlivé typy kategórií údajov, ktoré je nutné považovať, za osobné údaje, a z tohto dôvodu, za osobný údaj je potrebné považovať každý údaj fyzickej osoby, ktorý **je spôsobilý ju určiť**, **a to bez ohľadu na formu alebo podobu**, v akej je tento údaj vyjadrený. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že to, či určitý údaj možno považovať za osobný údaje t. j. či nositeľ tohto údaju môže byť na jeho základe identifikovateľný, je vždy nutné vyhodnotiť vo vzájomnej súvislosti údajov, ktoré sú o fyzickej osoby k dispozícií a za celkových okolností jednotlivého prípadu.[49]

Podľa Dôvodovej správy k Zákonu o ochrane osobných údajov *„Osobnými údajmi sú napríklad titul, meno, priezvisko, adresa a ďalšie kontaktné údaje, dátum narodenia, rodné číslo a iný obdobný*

[48] Metodické usmernenie Úradu pre ochranu osobných údajov č. 1/2013

[49] tamtiež.

všeobecne použiteľný identifikátor, ako aj údaje o správaní alebo konaní, biometrické údaje, informácie o osobných vlastnostiach, pomeroch alebo o iných špecifických znakoch, ktoré charakterizujú alebo odhaľujú fyzickú, fyziologickú, psychickú, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu konkrétnej fyzickej osoby."

V súvislosti s vymedzením, čo nie je osobným údajom, Najvyššieho súdu SR v rozhodnutí, sp. zn. 6 Sžo 250/2008 zo dňa 25. novembra uviedol, že *„Zásady ochrany osobných údajov stanovuje zák. č. 428/2002 Z. z.. Osobným údajom je informácia týkajúca sa fyzickej osoby, ktorá je „určená" alebo „určiteľná", resp. ktorá je na základe určitého súboru rôznych údajov konkrétne identifikovateľná a nezameniteľná s inou osobou.* ***Súbor údajov, na základe ktorých nie je fyzická osoba priamo alebo nepriamo určená alebo určiteľná a na jej určenie je nevyhnutné získať ďalší údaj alebo ďalšie údaje s vynaložením neúmerne vysokého úsilia, sa nepovažuje za osobné údaje fyzickej osoby****. Neúmerne vysokým úsilím sa rozumie získavanie údajov z ťažko dostupného zdroja, získavanie údajov dlhodobým vyhľadávaním, viacnásobným overovaním, porovnávaním a triedením alebo získavanie údajov prieskumom, ktorého výsledky je možné priradiť viacerým fyzickým osobám, ktoré treba ďalej analyzovať, upresňovať a selektovať."*

V súvislosti s definíciou osobných údajov vzniká otázka, či ochrana, ktorá sa tejto kategórii údajov poskytuje, sa aplikuje aj voči právnickým osobám ako jednému zo subjektov práva. Vo vzťahom k existencii osobných údajov o právnickej osoby bolo však zo strany Nejvyššího správního soudu rozsudkom zo dňa 31.5.2012, sp. zn. 9 Ans 5/2012-29 judikované, že „***Identita právnických osôb je verejná a z povahy veci u nich existencia osobných údajov neprichádza v úvahu***".

8.7 Osobné údaje v registroch, zoznamoch a evidenciách

Orgány zodpovedné za vedenie jednotlivých registrov pri svojej činnosti dochádzajú do kontaktu s celou radou informácií. V rámci informácií súvisiacich so zápisom údajov o právnickej osoby z neziskového sektora do príslušného registra, zoznamu alebo evidencii pracujú aj s údajmi o fyzických osobách, ktoré vystupujú buď v pozícii zakladateľov, zriaďovateľov alebo ako štatutárne orgány, resp. ich členovia. Orgány verejnej správy disponujú predovšetkým s nasledovnými kategóriami údajov

a. meno a priezvisko,
b. adresa trvalého bydliska,
c. rodné číslo.

V prípade, že ide o registre, zoznamy alebo evidencie, do ktorých sa zapisuje právnická osoba za účelom nadobudnutia určitej odbornej spôsobilosti, rozsah údajov, ktoré majú orgány verejnej správy k dispozícii sa rozširuje o údaje o dosiahnutom vzdelaní, prípadne údaje o bezúhonnosti a pod.

Všetky vyššie uvedené kategórie údajov fyzických osôb je v zmysle § 4 ods. 1 Zákona o ochrane osobných údajov potrebné považovať **za osobné údaje**, **ktorých spracúvanie podlieha osobitnému právnemu režimu.**

8.8 Podmienky sprístupňovania osobných údajov z registrov, zoznamov a evidencií

Vychádzajúc z § 9 ods. 2 Zákona o slobode informácií osobné údaje o fyzických osobách, ktoré orgány verejnej správy spracúvajú v registroch, zoznamoch alebo evidenciách, na ktorých vedenie sú osobitným zákonom splnomocnené, sa **sprístupňujú len na podmienok Zákona o ochrane osobných údajov alebo s predchádzajúcim súhlasom dotknutej osoby.** Ak dotknutá osoba nežije, taký súhlas môže poskytnúť jej blízka osoba.

Podľa § 4 ods. 3 písm. a) bod 2 Zákona o ochrane osobných údajov sprístupňovanie osobných údajov je oznámenie osobných údajov alebo umožnenie prístupu k nim osobe, ktorá ich nebude ďalej

spracúvať a predstavuje jeden zo **spôsob ich spracúvania**. Orgán verejnej správy pri sprístupňovaní osobných údajov z registra, zoznamu alebo evidencie vystupuje z pozície prevádzkovateľa.

Ochrana osobných údajov je imanentnou súčasťou práva fyzickej osoby na ochranu súkromného a rodinného života. Za účelom zachovania a rešpektovania tohto práva sa prevádzkovateľovi ukladá povinnosť, ktorá ustanovuje, že osobné údaje možno spracúvať len spôsobom ustanoveným Zákonom o ochrane osobných údajov a v jeho medziach takým spôsobom, aby nedošlo k porušeniu základných práv a slobôd dotknutých osôb a k neoprávneným zásahom do ich práva na ochranu súkromia a osobných údajov.

Vo všeobecnosti osobné údaje možno spracúvať len na základe právneho základu, ktorým v zmysle § 9 ods. 1 Zákona o ochrane osobných údajov môže byť

a. priamo vykonateľný právne záväzný akt Európskej únie,
b. medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná,
c. ustanovenia Zákona o ochrane osobných údajov alebo osobitného zákona,
d. súhlasu dotknutej fyzickej osoby.

Postup prevádzkovateľa pri spracúvaní osobných údajov sa diferencuje v závislosti od právneho základu spracúvania osobných údajov. Sme názoru, že orgány verejnej správy pri spracúvaní údajov do registrov, zoznamov alebo evidencií postupujú **na základe ustanovení osobitného zákona** upravujúce konanie spojené s vedením registrov, zoznamov alebo evidencií, pričom v osobitnom zákone sú upravené aj podmienky spracúvania osobných údajov. Podľa osobitného zákona postupujú orgány verejnej správy pri spracúvaní osobných údajov aj v prípade, že samotný zákon jednoznačne výslovne neustanovuje účel, za ktorým sa osobné údaje spracúvajú, ale z jeho ustanovení tejto účel alebo zámer je možné jednoznačne identifikovať. Ako príklad môžeme uviesť Zákon o neziskových organizáciách, ktorý vstúpil do platnosti v čase, kedy právna úprava o ochrane osobných údajov v právnom poriadku Slovenskej republiky nebola komplexne upravená. Síce v Zákone o neziskových organizácia nie je účel spracúvania osobných údajov zakladateľov a členov štatutárnych orgánov výslovne uvedený, z ustanovení § 9 až 11 vyplýva, že údaje sa spracúvajú za účelom registrácie neziskovej organizácie a jej zápisom do registra.

Nakoľko účel spracúvania osobných údajov, okruh fyzických osôb, ktorých osobné údaje sa spracúvajú, ako aj zoznam osobných údajov ustanovuje osobitný zákon, v súlade s § 10 ods. 2 Zákona o ochrane osobných údajov orgány verejnej správy, ktoré vedú registre, zoznamy alebo evidencie, **spracúvajú osobné údaje bez súhlasu dotknutej osoby**. Orgány verejnej správy sú však oprávnené spracúvať osobné údaje **len v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanovuje osobitný zákon**.

Podľa § 10 ods. 2 Zákona o ochrane osobných údajov, pokiaľ Zákon o ochrane osobných údajov neustanovuje inak, **osobné údaje zapísané v registroch, zoznamoch alebo evidenciách možno poskytnúť, sprístupniť alebo zverejniť len za splnenia nasledujúcich podmienok**

A) osobitný zákon ustanovuje **účel poskytovania, sprístupňovania alebo zverejňovania**,
B) osobitný zákon **ustanovuje zoznam osobných údajov, ktoré možno poskytnúť, sprístupniť alebo zverejniť,**
C) osobitný zákon **vymedzuje tretie strany, ktorým sa osobné údaje poskytujú, prípadne okruh príjemcov, ktorým sa osobné údaje sprístupňujú.**

Uvedené podmienky musia byť splnené **kumulatívne** (súčasne), a preto v prípade, že niektorá podmienka nie je splnená**, nie je možné podľa súčasného právneho stavu osobné údaje zapísanej v registri, zozname alebo v evidencii poskytnúť, sprístupniť alebo zverejniť.**

Zatiaľ čo účel poskytovania, sprístupňovania alebo zverejňovania údajov alebo okruh subjektov, ktorým sa tieto údaje zverejňujú, môže vyplýva z právnej úpravy registrov, zoznamov alebo evidencií

bez toho, aby bol výslovne ustanovený, zoznam osobných údajov, ktoré je možné poskytnúť, sprístupniť alebo zverejniť, musí byť špecifikovaný.

Pre právnu úpravu registrov, zoznamov alebo evidencií je typické, že okrem údajov zapisovaných do registra, zoznamu alebo evidencie, upravujú aj osobné údaje, ktoré sa v registri, zozname alebo evidencii zverejňujú. Dokonca v niektorých prípadoch sa právna úprava obmedzuje len na vymedzenie zoznamu údajov, ktoré sa v registri, zozname alebo evidencie zverejňujú. Výnimku z uvedeného pravidla predstavuje predovšetkým právna úprave registrov, zoznamov alebo evidencií prijatá v období, v rámci ktorého ochrana osobných údajov nebola komplexne upravená v rámci jedného právneho predpisu, následkom čoho sa táto právna úpravy vyznačuje mierou nekompatibility s ustanoveniami Zákona o ochrane osobných údajov, čo môže v praxi spôsobiť aplikačné problémy. Príkladom môže byť právna úprava registra neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, ktorá nešpecifikuje zapísané osobné údaje zakladateľov (meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu, rodné číslo), ktoré sa zverejňujú. I napriek tomu sa však osobné údaje fyzických osôb v rozsahu meno a priezvisko, adresa trvalého bydliska zverejňujú v rámci registra na webovom sídle Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Vo všeobecnosti možno uviesť, že ak orgán verejnej správy sprístupní osobný údaj z registra, zoznamu alebo evidencie, i napriek tomu, že nie sú splnené predpoklady vyžadované v § 10 ods. 2 Zákona o ochrane osobných údajov, sprístupní osobný údaj neoprávnene a dopustí sa porušenia základných zásad spracúvania osobných údajov podľa § 5 až 7, § 9 až 12 . Podľa § 68 ods. 2 písm. a) Zákona o ochrane osobných údajov Úrad na ochranu osobných údajov uloží orgánu verejnej správe za uvedené porušenie Zákona o ochrane osobných údajov **pokutu od 1.000 Eur do 50.000 Eur, prípadne v hromadných informačných prostriedkoch zverejní porušenie zákona v súlade s § 71 Zákona o ochrane osobných údajov.**

8.9 Ochrana rodného čísla fyzickej osoby

Jedným z často spracúvaným osobným údajom o fyzickej osoby je aj rodné číslo, ktoré sa považuje za osobitnú kategóriu osobných údajov (citlivý osobný údaj), ktorý podlieha zvýšenej miere ochrany. V prípade, že sa do registra, zoznamu alebo evidencie zapisuje aj **rodné číslo** fyzickej osoby, podľa § 13 ods. 2 Zákona o ochrane osobných údajov **sa zakazuje zverejniť.**

Hoci sa rodné číslo fyzickej osoby vystupujúcej v pozícii zakladateľa, zriaďovateľa alebo štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu, zapisuje do registra, nejde o údaj, ktorý by bol verejnosti zverejnený.

8.10 Ďalšie povinnosti v súvislosti s ochranou osobných údajov zapísaných v registri, zozname alebo evidencii

Orgán verejnej správy zodpovedný za vedenie registra, zoznamu alebo evidencie povinný **chrániť spracúvané osobné údaje pred ich poškodením, zničením, stratou, zmenou, neoprávneným prístupom a sprístupnením, poskytnutím alebo zverejnením, ako aj pred akýmikoľvek inými neprípustnými spôsobmi spracúvania**.

V súlade s § 19 ods. 1 Zákona o ochrane osobných údajov je na tento účel povinný prijať primerané **technické, organizačné a personálne opatrenia** zodpovedajúce spôsobu spracúvania osobných údajov, pričom berie do úvahy najmä použiteľné technické prostriedky, dôvernosť a dôležitosť spracúvaných osobných údajov, ako aj rozsah možných rizík, ktoré sú spôsobilé narušiť bezpečnosť alebo funkčnosť informačného systému.

9 Prílohy:

Zoznam príloh:

N1: TOP2012 najväčsie grantové nadácie
N2: TOP2012 nadácie s najväčšími aktívami
N3: Dotazník pre nadácie
N4: Súťažné podmienky – zabezpečenie služieb
N5: Výber správcu programu
N6: Výzva na predkladanie žiadostí
N7: Nariadenie o implementácii FM EHP
N8: Rules of appointment
N9: Kontrolný list o odbornom hodnotení
N10: Usmernenie k oprávnenosti výdavkov
N11: Príručka pre žiadateľa
N12: Zákon o rozpočtových pravidlách
N13: Zoznam štátnyh orgánov a zákonov o dotáciách
N14: Prehľad oprávnených žiadateľov o dotácie z radov MNO
N15: Zoznam samosprávnych krajov a právnych noriem pre dotácie
N16: Zoznam krajských miest a právnych noriem pre dotácie
N17: Vzory a popis jednotlivých potvrdení
N18: Vzory účtovných výkazov
N19: Sumár analyzovaných registrov, evidencií a zoznamov
N20: Prehľad všetkých registrov
N21: Rozhodnutie KU v Žiline
N22: Výber z príslušných zákonov
N21: Prehľad zákonov a skratiek